

ITALIJA / DANES ŠE NI JASNO, KDO BO PREVZEL TEŽIŠČNO VLOGO V NOVIH POGOJIH

Nedeljske volitve dokočno pokopale stare politične sheme

Politična os povojnega političnega sistema, ki je temeljila na zavezništvu KD-PSI je bila na upravnih volitvah poražena

Liga je s Formentinijem končno dobila župana v Milanu

RIM - Politična os italijanskega povojnega političnega sistema, ki je temeljila na Krščanski demokraciji in Psi je bila na nedeljskih upravnih volitvah poražena. Toda volilne zare niso se pojavile, kdo bo prevzel težiščno vlogo: Severna liga, ki se je uveljavila prevsem na Severu, ali Demokratična stranka levice, ki je zdržala na Severu naskok lige, se okrepila v Srednji Italiji in tudi na Jugu iztrgala marsikatero občino krščanski demokraciji.

To je eno od vprašanj, na katero bodo morali odgovoriti prihodnji meseci, ko bodo pripravljene tudi nova volilna pravila za politične volitve.

Sicer pa stranke isčejo v nedeljskih volilnih izidih odgovor na pravilnost svojih političnih izbir. Največ pretresov bodo najbrž povzročili v Krščanski demokraciji, v kateri je sef političnega tajništva Pierluigi Castagnetti napovedal »pomembne odločitve«, obenem pa polemiziral s tistimi voditelji, ki so napadli in kritizirali tajnika Mina Martinazzolija.

Ob poražencih pa volilni izidi postavljajo številna vprašanja tudi tistim skupinam, ki so oblikovale uspešne liste. Tako je predsednik poslancev Dsl Massimo D'Alema poudaril, da je njegova stranka dokazal sposobnost »biti levičarska sila, ki zna spregovoriti centru« in zato sposobna zmage »z Mariom Segnijem ali brez njega«. Nasprotna je bila ocena republikanca Giorgia Bogija, ki je v sozvočju z miglioristom Umberto Ranierijem podčrtal, da Dsl zmaguje, ko se povezuje z Demokratičnim zavezništvom in se osvobodi »omame ideološke levice«. Z levega brega pa Skp očita Dsl nejasnost, ker se ni »dosledno opredelila za jasno levo alternativo«.

Razčlenjevanje volilnih izidov bo tudi v prihodnjih dneh pogojevalo politično dialektiko. Vzporedno s tem pa so bile te upravne volitve priložnost za testiranje volilnega zakona, ki je bil sprejet pred tremi meseci in je uvedel v italijanski politični sistem večinski princip.

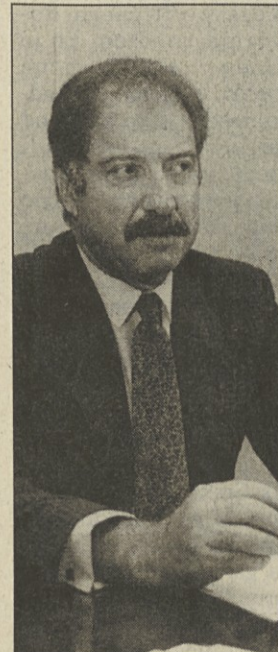
EVROPSKI PARLAMENT

Kaže, da je Slovenija še za korak bliže Evropi

Priporočila Giorgia Rossettija

STRASBOURG - Slovenija je od včeraj še za korak bliže Evropi. Sinoci se je namreč s poročilom trzaskega predstavnika Evropskega parlamenta Giorgia Rossettija (DSL) začela razprava glede sporazuma o gospodarskem in trgovskem sodelovanju med Slovenijo in Evropsko skupnostjo. Gre za tri dokumente: poleg dogovora o gospodarskem sodelovanju sporazum obsega še protokol o financiranju in dogovor o tranzitu. Ti dokumenti so bili na vladni ravni podpisani 5. aprila letos, in sicer z obvezo, da jih morata potrditi evropski in slovenski parlament. Komisija za zunanje odnose Evropskega parlamenta je 8. junija odobrila poročila, o katerih se morajo zdaj izreči se predstavniki članic. O dogovorih bo Evropski parlament sklepal jutri, ko jih bo predvidoma - potrebna je navadna večina glasov - tudi odobrila.

V svojem sinočnjem strnjem poročilu je poslanec Rossetti govoril o najpomembnejših stališčih do tega vprašanja, hkrati pa je želel opozoriti na nekatere se ne povsem zadovoljivo rešene probleme. Uvodoma je izrazil zadovoljstvo, da bosta Slovenija in ES sklenili ekonomske sporazume, in obzaloval, da ni prišlo do te snejše povezave, saj bi po njegovem mnenju Slovenija lahko že v tej fazi postala pridružena članica Skupnosti. Mnogi v Svetu Evrope se namreč niso strinjali, da bi se Slovenija priključila sporazumom ES hitreje kot druge nekdanje jugoslovanske republike. Zato Rossetti poziva

Poslanec Rossetti

ES, naj zahteva od Sveta nov pogajalski mandat.

V zvezi z izvajanjem sporazumov pa je treba posvetiti posebno pozornost stirim vprašanjem, je opozoril Rossetti. Glede odnosov med nekdanjimi jugoslovanskimi republikami ne bi smeli podcenjevati slovensko-hrvaških sporov zaradi meja, da ne bi prerasli v večje nesporazume. Hkrati si je treba prizadevati, da bi slovenska in hrvaška stran našli ustrezno rešitev v zvezi z vprašanji italijanske manjšine, ki jo je meja razdelila. Pravzaprav bi morali v Istri, kjer živi italijanska manjšina, pripomoči k uresničitvi zamisli o čezmejni integraciji. O tem bodo razpravljali na srečanjih, ki jih bodo imeli jutri predstavniki istrskega družbenega, političnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Breda Pahor

Trst: pokrajinski svet morda brez Slovencev

TRST - V novem trzaskem pokrajinskem svetu najbrž ne bo nobenega svetovalca slovenske narodnosti. Sodeč po neuradnih podatkih, ki jih je včeraj posredovala Prefektura, je iz prvega seznama nove skupščine izpadla zastopnica DSL Nives Kosuta (na sliki). Slednja je kandidirala v okrožju Nabrezina-Zgonik-Repen-tabor, kjer je zbrala 17,1 odst. glasov, njen somišljenik Fabio Vallon

pa jih je v Miljah zbral 16,9 odst. V odstotkih je dobila največ glasov na listi DSL Kosutova, v absolutni številki pa je največ glasov zbrala Vallon. Na osnovi nove zakonodaje naj bi bil on novi svetovalec.

Zadeva je vsekakor se precej nejasna, tako da je treba sedaj za uradne izide počakati na sklep trzaskega sodišča, ki je edino pristojno za proglasev izvoljenih svetovalcev.

INFLACIJA / ZAČASNI PODATKI ZA JUNIJ

Rahlo prebujanje inflacijske krivulje

RIM - Po podatkih o življenjskih stroških v osmih vzorčnih mestih naj bi se inflacija v juniju rahlo prebudila: mesečni porast naj bi se v državnem povprečju gibal pri okrog 0,4 do 0,5 odstotka, medtem ko naj bi se inflacijska stopnja v letni primerjavi od 4 odstotkov, kolikor je znašala maja, zvisala na 4,2 odstotka in se tako vrnila na letošnje aprilsko raven.

Po posameznih vzorčnih mestih je položaj na fronti cen naslednji: v Milanu, Bologni, Neaplju in Palermu so se življenjski stroški v mesečni primerjavi zvisali za 0,4 odstotka, v Turinu in Trstu za 0,5, v Benetkah za 0,6, medtem ko so v Genovi dosegli 0,7-odstotni porast.

V vseh naštetih mestih, razen v Palermu, je mesečna inflacija vsekakor višja kot junija lani, kar ima za posledico ozivitev tendencnega letnega inflacijskega gibanja. Najbolj vidna je ta ozivitev v Genovi (od 4,0 na 4,5 odstotka), Milanu (od 3,6 na 3,9) in v Turinu (od 4,5 do 4,8), nekoliko skromnejša je v Bologni (od 3,7 na 3,8) in Neaplju (od 4,0 na 4,1), medtem ko ostaja inflacijski ritem v Palermu (4,2), Trstu (4,4) in Benetkah (4,5 odstotka) na letošnji majski ravni.

Pri globalni oceni statistične projekcije za mesec junij se vsekakor ponuja ugotovitev, da je na ozivljanje inflacije daleč najbolj vplival nedavni dodatni manever Ciampijeve vlade,

ki je življenjske stroške obremenil za okrog 0,2 odstotka, in to predvsem prek povišanja davkov na metan in na naftne derivate, se zlasti na bencin. Prav poglavje o električni energiji in gorivih je dozvelo največji mesečni porast v vseh mestih, sledi pa mu sektor prevozov in telekomunikacij, ki ga je poleg povišanja cene bencina prizadela tudi podražitev domačih in tujih avtomobilov in nekaterih znanih motornih koles.

Bistveno bolj ugodni so kazalci o stroških za prehrano, stanovanje in obleko. Prvi nihajo med upadom v Neaplju (-0,2 odstotka) in največjim porastom (+0,8 odstotka) v Trstu, medtem ko so v letni primerjavi v vseh vzorčnih mestih nižji od kazalcev vseh ostalih poglavij in ne dosega niti 3 odstotkov. Zanimljivo malo ali celo nobenega povišanja ni so doživeli niti izdatki za obleko, medtem ko so stroški za stanovanje in zdravje ostali popolnoma nespremenjeni. Stabilni so tudi izdatki za prosti čas (v Milanu in Bologni so se celo znižali, ker se je končalo nogo-metno prvenstvo), zelo majhna pa nihanja na področju dobrin in storitev za gospodinjstvo in preostalih dobrin in storitev. Te provizorične podatke (o trzaskih podrobnosti poročamo na 4. strani) bodo seveda morali potrditi dokocni kazalci ob koncu meseca.

ŠPANIJA / ETA SE JE SPET OGLASILA

V Madridu sta eksploziji avtobomb terjali 7 življenj in trideset ranjenih

Z atentatoma so po aretacijah dokazali svojo neokrnjeno udarno moč

MADRID - Po skoraj enoletnem premoru so teroristi baskovske separatistične organizacije ETA izvedli dva bombna atentata v središču Madrida. V eksploziji prve avtobombe je življenje izgubilo 5 pripadnikov vojske in dva civilista, ranjenih pa je bilo več kot dva ducata ljudi, v eksploziji druge avtobombe le uro kasneje so bile le štiri osebe ranjene. ETA je z atentatoma zgovorno dokazala, da v njenih vrstah niso prevladale zmerne sile, prav tako da niso aretacije njihovih zgodovinskih voditeljev v Franciji in Spaniji oknile njene udarne moči.

Premier Gonzalez je na kopenhavskem vrhu najodločnejše obsodil atentata kot »nov poskus destabilizacije države«. V Madridu pa politični krogi ne skrivajo, da bi to lahko zapечатilo Gonzalezova pogajanja z zmernimi baskovskimi silami. ETA ni prevzela odgovornosti za atentat, preiskovalcem pa so že znana imena treh atentatorjev. Več na strani 23.

Eksplozija avtobombe nedaleč od ameriškega veleposlaništva, ki je terjala le štiri ranjence je imela izreden strahovalni učinek, ker je prizadela najbolj elitno četrt (AP)

Kakšno je zanimanje za investicije v Sloveniji?

Ali je Slovenija »zanimiva« za tuje podjetnike? O tem vprašanju so razpravljali v Gorici na posvetu, ki ga je organizirala tamkajšnja Trgovinska zbornica ob sponzorstvu Kmečke banke.

..... stran 2.....

Volilni izidi za tržaško pokrajino

V občini Trst je na nedeljski balotazi prevladal Srdos Albertini, v okolici pa je zmagal Codega. To izhaja iz izidov po posameznih voliščih.

..... stran 6.....

Praznik ob 219. obletnici finančne straže

Finančna straža je včeraj proslavila 219-letnico ustanovitve, osrednja slovesnost v Furlaniji-Juljski krajini je bila v Trstu, kjer so podali obračun bogatega in uspešnega delovanja finančnih stražnikov, med katerim izstopata zaplembi mamil in orožja.

..... stran 4.....

Gorica je postala »lombardska provinca«

Severna liga je na valu protesta osvojila absolutno večino na gorški pokrajini, četu-di se še ni izjasnila glede konkretnih upravnih načrtov, pač pa je le prenesla k nam gesla iz krajev, kjer je Bossijevo gibanje nastalo. Poraz kandidata KD Bergamina je kljub dobremu uspehu v slovenskih krajih pokopal upe SSK, da izvoli svojega svetovalca. Edini Slovenec je bil tako izvoljen v vrstah Lige, ki pa se še ni izjasnila glede politike do manjšine. Če je bila levica povsem odsotna na pokrajinskih volitvah, pa se v Tržiču lahko veseli zaradi izvolitve župana Persija.

..... stran 7.....

RIM / NEDELJSKE BALOTAŽNE VOLITVE POD DROBNOGLEDOM POLITIČNIH SIL

Zmagali kandidati in programi

Volivci nagradili predvsem sposobnost oblikovanja koalicij - Prava porazenca sta KD in PSI - Demokratična stranka leve se je uveljavila z razčlenjeno politiko zaveznistev - Po zmagi v Milanu se Severna liga že pripravlja na politične volitve

RIM - Kaksna je usmeritev italijanskih volilcev? Ali imajo upravne volitve tudi vsedravnno valenco? In kaksno? Ta in podobna vprašanja so v ospredju ocen in razmišljanj dan po volitvah, ko analize začenejo postopno nadomestiti prve vtise, pogojene predvsem od ne vselej zanesljivih sondaz tipa »exit poll«.

Ocene so nujno različne, pogojene od usmeritev posameznih strank. Toda vsem skupna je

ugotovitev, da z novim večinskim sistemom v dveh krogih, kakršen je bil izoblikovan za občine in pokrajine, zmaguje, kdor je sposoben oblikovati koalicije in se predstaviti volilcem z dostojnimi kandidati in dostojnimi programi. To je splošno pravilo, ki prenese le redkokatero izjemo.

Druga vsem skupna ugotovitev je, da sta bili na teh upravnih volitvah krepko poraženi kršćanska demokracija in socia-

listična stranka, politični sili, ki sta bili več povojni čas os italijanskega političnega sistema. Toda Kd je, kljub pekočemu porazu, ohranila vlogo stranke relativne večine in perspektivo, da ostane eden od akterjev italijanskega političnega dogajanja, medtem ko je usoda socialistične stranke nejasna in izredno negotova, se zlasti od kar jo je v nedeljo tudi socialistična internacionala postavila na zatozno klop. Zato je pričakovati, da bo med socialističnimi parlamentarci, ki so danes sklicani na sejo, da ocenijo nedeljske volilne izide, soočanje izredno ostro. Novi tajnik Ottaviano Del Turco ne bo imel lahkega življenja, saj je po eni strani ujetnik Craxijeve nomenklature, ki ga je izvolila na tajniško mesto, po drugi pa ga tudi mednarodni forumi silijo, da v vidiku evropskih volitev prihodnjega leta krepko počisti svoj dom in obracuna s tistimi, ki so kršili zakon.

Kljub boljši perspektivi vode niso manj razburkane v KD. Tajnik Mino Martinazzoli je nekoliko vdano v usodo ugovoril, da gre za »vinjenost, ki bo minila«, toda v stranki je čutili zahteve

VOJMR TAVCAR

po hitrejšem prenavljanju in po iskanju nove vloge. Osamljenost Kd dokazuje že dejstvo, da so na nedeljskih volitvah njeni kandidati tekmovali v balotazah v 61 občinah, prodrlji pa komaj v 7. »Preseci moramo nihanja, zaradi katerih zlasti v periferiji nihamo med levim in desnim centrom,« je poudaril Guido Bodrato, podpredsednik senata Luigi Granelli pa dodal, da se morajo »poražene stranke regenerirati v opoziciji in se osvoboditi se preostale partitokratske navlake«.

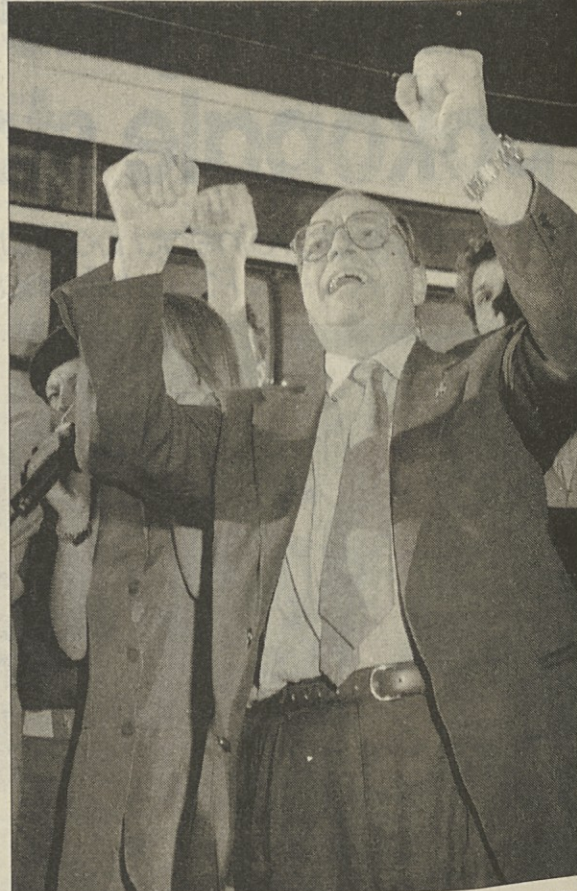
Ob problemih porazenih sil, pa nedeljski izidi zastavljajo veliko problemov tudi zmagovalcem. Zlasti Demokratični stranki leve, ki se je med vsemi tradicionalnimi silami italijanske politične scene edina okrepila. Dsl, ki se je uveljavila zlasti v Srednji Italiji, dosegla pa pomembne zmage tudi na jugu, kjer je iztrgala kopico uprav Kd, in na Severu, kjer se je uveljavila kot alternativa Severni ligi (izjema je Milan), je dosegla ta rezultat z razčlenjeno politiko zaveznistev: ponekod v povezavi z opo-

zijsko levico Mreže in Skp, drugod v povezavi z naprednimi silami zmerne leve in centra, ponekod pa je nastopila kar sama. Kateri od teh rezultatov nakazuje pravo pot: Turin z nepričakovano močno uveljavitvijo Valentina Castellanija, ali zmage levih koalicij? Razprava v Dsl se je šele začela. Predsednik poslancev demokratične leve in drugi moz pri Hrastu Massimo D'Alema je včeraj ugovarjal, da se je stranka uveljavila, ker je »levičarska sila, ki je sposobna spregovoriti centru«. Zmagala je, kjer se je predstavila z verodostojnim kandidatom in uresničljivim pro-

gramom, je poudaril D'Alema, ki je tudi omejil prispevek Maria Segnija. Naloga Dsl pa je sedaj, da na odprt način prispeva k oblikovanju kar najširšega zaveznistva ob uresničljivem vladnem programu.

D'Alema zaenkrat torej noče jasno naceti problema zaveznistev. Toda migloristična desnica ni istega mnenja in zahteva z Umberto Ranierijem jasnejši odnos do zmerne sil in ograjevanje »od tistih sektorjev leve, ki se ne sprijaznejo s perspektivo možne vlade«. Jasnejše so druge sile: zlasti zelini in republikanci, pa tudi napredni katoliški del pritiska na Hrast in zahteva jasno izbiro: ali s sodobno levico, zametkom bodoče demokratske stranke, ki se je uveljavila v Turinu, ali pa z opozicijsko levico Mreže in Skp, ki je bila porazena v Milanu.

Nasprotna je ocena Skp, ki v nedeljskih volilnih izidih bere »krepko težnjo za uveljavitev alternativne leve, kar je predpogoj za demokratično presežanje sedanje politične in družbene krize«. Skp tudi očita Demokratični stranki leve, »da se ni dosledno opredelila za oblikovanje jasnega levicarskega zaveznistva«, kar naj bi negativno vplivalo na izide. Kaj pa Severna liga?

Novi župan Milana Marco Formentini slavi zmago (AP)

Zaenkrat se veseli zmage v Milanu in s svojim voditeljem Umberto Bosijem poudarja, da je dejanski protagonist »novega«. Njena glavna skrb v tem trenutku pa je ofenziva za politične volitve jeseni. In za dosego tega cilja z ideologom Gianfrancom Migliom poziva k skupnemu na-

sprotovanju Dsl in Maria Segnija.

Prve upravne volitve z novimi večinskimi volilnimi pravili so mimo. Bile so pomemben in zgovoren test, katerega doseg bo potreboval se nekaj dni poglobljanja in analize. Potem pa bo prišel za vse čas jasnih izbir tudi v vidiku političnih volitev.

Veseli novoga turinskega župana Castellanija (AP)

Enzo Bianco kaže prste v znak zmage po izvolitvi za župana Catanie (telefoto AP)

NOVICE

Val aretacij v Palermu

PALERMO - Palermski karabinjerji so v včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah aretirali sedem oseb, ki so osumljene mafijske dejavnosti v Palermu in okolici. Aretirali so jih na osnovi nalogov o preventivnem priporu, v obtožnici pa je govor tudi o trgovanju z mamili. Operacijo so karabinjerji poimenovali "Inserra 2", v njej pa so zajeli člane mafijskega klana, ki pretežno deluje v zahodnem predelu mesta. Aretacije so omogočile izpovedi skesanca Alberta Lo Cicera. Za zapahi so se tako znasli bratje Domenico, Giuseppe in Vincenzo Graziano, ki delujejo v gradbenem sektorju ter Giuseppe in Giovanni Bonanno, brata Armanda, ki je obtožen umora kapetana karabinjerjev Emanueleja Basileja.

Britanskega ministra obšla v Benetkah slabost

BENETKE - V noči na ponedeljek je v Benetkah obšla slabost britanskega ministra za industrijo Michaela Heseltineja. Ministra so nemudoma prepeljali iz hotela Cipriani, kjer je prenočeval, v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je 60-letni Heseltine prejel infarkt. Sprejeli so ga na oddelku za intenzivno nego, njegovo zdravstveno stanje pa ni zaskrbljujoče. Primarni kardiološki oddelki prof. Giorgio Catuelli je v svojem prvem zdravniškem sporočilu zapisal, da je bolnik pri zavesti, popolnoma prisoben in tudi prijetno kramlja. Heseltine je prispel v soboto v Benetke skupaj z zeno na dvodnevni zasebni obisk, včeraj pa bi moral odpotovati v Nemčijo.

Izpuščen bivši uslužbenec družbe De Eccher

VIDEM - V Palermu so včeraj izpustili iz zapora Vincenza Canija, bivšega uslužbenca furlanskega podjetja Rizzani de Eccher in ravnatelja Konzorcija za industrijski razvoj Aussa Corno, za katerega je sodstvo iz Palerma v okviru preiskave o odnosu med mafijo, politiko in gospodarskimi krogi. Zagovorniki podjetja de Eccher so pozitivno ocenili njegovo izpustitev, ki naj bi dokazovala, da Cani ni bil vpleten v protizakonite dejavnosti. V zaporu pa se vedno ostaja glavni ravnatelj podjetja Deffendi, ki ga bodo sodniki spet zaslislali pojutrisnjem.

Sodniki zaslišali bivšega neapeljskega župana

NEAPELJ - Neapeljski sodniki so včeraj zaslislali bivšega komunističnega župana Maurizioja Valenzija, ki je prejel 10. marca letos jamstveno obvestilo zaradi domnevnega prekrška podkupovanja. Preiskava se nanasa na »prispevek«, ki naj bi ga neki založniški hiši namenilo podjetje Maltauro. Prispevek naj bi bila v resnici podkupnina za zakup javnih del po potresu, ki naj bi ga prejelo podjetje s »pomocjo« nekaterih krajevnih politikov. Po zaslišanju je Valenzi ponovil, da je povsem tuj vsej zadevi iz leta 1983. Njegovi odvetniki so zahtevali, naj sodstvo vso zadevo arhivira. Sodniki bodo o tej zahtevi razpravljali v prihodnjih dneh.

KAKO SO SE KONČALI BALOTAŽNI DVOBOJI V VEČJIH MESTIH

Veliko »novih obrazov« med zmagovalci nedeljskih volitev

Volilna udeležba sicer nižja kot v prvem krogu (-12 odstotkov), odločali pa so prav volivci, katerih kandidati niso prodrlji v drugi krog

RIM - Po podatkih notranjega ministrstva se je drugega volilnega kroga udeležilo 67,9 odstotka volilnih upravičencev, ali 12 odstotkov manj kot v prvem krogu. Udeležba ni visoka, vendar dokazuje, da župana niso volili samo tisti, ki so se v prvem krogu opredelili za najbolje uvrščena kandidata, pač pa tudi polovica tistih, ki so v prvem krogu glasovali za tiste, ki niso prodrlji do balotaze. In prav njihove izbire so bile v marsicem odločilne.

Nedeljski izidi so dokazali veljavnost napovedi rezultatov z metodo »exit poll«. Edini izjemi sta bili Terni, kjer je liberalci Gian Franco Ciaurro za peščico glasov prehitel kandidata Dsl Franca Giustinellija, in Agrigento, kjer je Doxa pripisala zmago kandidatu levice Giuseppeu Amoneju, volilne zare pa so jo dosodile republikancu Calogero Sodanu.

Dokončni izidi v glavnih me-

stih, kjer so v nedeljo glasovali, so sledeci: v Turinu je kandidat Demokratičnega zaveznistva Valentinu Castellani, premagal predstavnik levice Diega Novelija s 57,3 odstotka proti 42,7 odstotka glasov. V Milanu se je uveljavil predstavnik Severne Lige Marco Formentini (57,1) in premagal kandidata levice Nanda dalla Chieso (42,9); v Catanii je zmagal kandidat Demokratičnega zaveznistva Enzo Bianco (52,1) nad predstavnikom levice Claudio Favo (47,9); v Novari je župansko mesto pripadlo predstavniku Lige Sergiu Merusiju (51,6), ki je premagal levicarskega kandidata Fernanda Cardinalija (48,8); v Vercelliju je zmagala predstavnica Lige Mietta Bavagnoli (56,6) pred levim demokratom Giorgiom Gaietto (43,4); v Pavii je kandidat Lige Rodolfo Jannaccione (64,4) premagal predstavnik levice Carlo Torselli (35,6); v Bellunu je predstavnik levice Mauri-

zio Fistarol (54,7), premagal kandidata Lige Stefana Talaminija (45,3); v Pordenonu pa je slavila Liga z Alfredom Pasinijem (57) pred predstavnikom levice Alberto Manzoni (43); v Ravenni je župansko mesto osvojil levi demokrat Pierpaolo D'Attorre (55,9), pred kandidatoma centra Enzom Brinijem (44,1); v Sieni je zmagal predstavnik dsl Pierluigi Piccini (56,6) pred predstavnikom Kd Vittorio Carnesecchijem; v Terniju je liberalci Gianfranco Ciaurro (50,2) prehitel kandidata Dsl Franca Giustinellija (49,8); v Anconii je levi demokrat Renato Galeazzi (71,5) premagal predstavnik Kd Luigija Di Murra (28,5); v Agrigentu je zmagal republikanec Calogero Sodano (50,7) pred kandidatoma levice Giuseppeom Arnonejem (49,3); v Grossetu pa je slavil predstavnik demokratičnega zaveznistva Lorianu Valentini (52,8) in premagal kandidata centra Fausta Giunto (47,2). (VT)

SNEMANJE V ČETRTEK

SSO in SKGZ gosta »Stežic« po TV Koper

TRST - Ljudje so velikokrat odtrjeni od oblasti, kljub temu, da vse reforme zadnjega časa vodijo v večjo splošnost oz. sodočlanje ljudstva, pri čemer odpadajo ideološki predznaki. Velikokrat se zgodi, da mnogi ne poznajo niti organizacij in ustanov svojega očjega prostora, ki delujejo in prid določene skupine, družbe ali celo skupnosti. Če je res tako ali ne, bo skušalo pokazati novo poglavje oddaje TV Koper »Kam vodijo naše stežice«, ki jo gledač nadalje večje število gledalcev na obeh straneh

meje. Voditelj oddaje Marij Cuk se bo tokrat pogovarjal s predstavnikoma Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno gospodarske zveze. Da gre za zelo vabljivo temo ni treba posebej poudarjati, saj sta obe organizaciji dejavno in vplivno vključeni v najrazličnejše razvoje slovenske narodne skupnosti v Italiji. Zato je pričakovati, da bo prislo v četrtek ob 19.45 v sejno dvorano županstva v Dolini veliko poslušalcev, ki lahko dejavno prispevajo k razpravi, saj so snemanja javna.

POŽAR / MILIJARDNA ŠKODA

Ognjeni zublji uničili skladišče Despar v Vidmu

VIDEM - Velik požar, vzroke katerega še raziskujejo, je v noči med nedeljo in ponedeljkom uničil skladišče "Despar" v videmski industrijski coni. Poseglo je enajst gasilskih ekip iz Vidma, Gorice, Pordenona, Trzica, San Danieleja in Humina. Po prvih ocenah naj bi škoda znašala več milijard lir. Gasilci so mnenja, da je požar povzročila strela, saj je prav takrat nad Vidmom in srednjo Furlanijo divjal močan vihar. V požaru je bilo uničenih 8.000 kvadratnih metrov skladišča,

takošen poseg gasilcev pa je preprečil, da bi plameni zajeli še druge strukture, ki se raztezajo na 12.000 kvadratnih metrih. Plameni so se hitro razvili, ker je bilo vskladiščeno blago močno vnetljivo (predvsem plastični izdelki in lepenke). Eksplozijo je slisalo prebivalstvo, ki živi v nekaj kilometrov oddaljenih krajih. Se v včerajšnjih dopoldanskih urah je bilo mogoče videti dim, ki se je dvigal iz pogorišča, gasilci pa so svoje težavno delo zaključili sele v včerajšnjih večernih urah.

GORICA / POSVET TRGOVINSKE ZBORNICE

Ali je Slovenija »zanimiva«?

MARKO WALTRITSCH

GORICA - Je Slovenija za tuje podjetnike zanimiva, ali je »bila zanimiva«? To vprašanje si moramo postaviti odkrito, ne glede na samopasne laskave ocene, ki jih vsak dan prebiramo v slovenskem matičnem tisku, kjer beremo poročila o »uspešnih« posvetih in srečanjih med slovenskimi politikami in gospodarstveniki povsod po svetu, manjkajo pa podatki o sklenjenih poslih, torej o konkretnih rezultatih. Nova, lahko bi rekli »kapitalistična«, ali blazje rečeno »tržna« zakonodaja si v Ljubljani prepocasi utira pot. Zato je v zraku še cela vrsta nejasnosti. Tujec, podjetnik ali finančnik, pa se bo s težavo spustil v posel, za katerega ne bo prepričan, da mu bo prinesel dobiček. Saj konec koncev podjetnik ne bo sel cez mejo, da bi se tam ukvarjal z dobrodelnostjo. Cez mejo bo sel, ce bo kaj zaslužil, pa amen.

V Furlaniji - Juljski krajini kot tudi v sosednjem Venetu je bilo v zadnjem času kar precej posvetov na to temo, ki so pritegnili vec ali manj zanimanja. Med uspešnejše lahko brez dvoma lahko uvrstimo posvet, ki sta ga na začetku leta v Gorici priredili Kmečka banka in Trzaska kreditna banka. Takrat se je govorilo predvsem o možnostih, ki jih imajo italijanski podjetniki v odnosih s tujino. Dvorana na goriskem sejmišču je bila takrat nabita do zadnjega kotička.

Drugacen je bil pogled na isto dvorano pretekli petek, ko je bil v njej posvet goriske Trgovinske zbornice s sponzorizacijo Kmečke banke. V dvorani je bilo bolj malo udeležencev, manjkali pa so zlasti tisti, ki naj bi jih tema pravzaprav najbolj zanimala, torej italijanski podjetniki. Najbrz priprave za posvet niso bile zadovoljive, pa ceprav je bila tema zelo specializirana. Govor je bil o valutnih, davčnih, carinskih in privatizacijskih aspektih v novi zakonodaji Republike Slovenije. Res pa je, da je ta vidik zanimiv oziroma bi moral biti zanimiv, se

zlasti v času, ko si Slovenija daje novo zakonodajo. Sicer z veliko zamudo, saj kar na področju tujih vlaganj se vedno veljajo jugoslovanski zakoni iz Markovičevega časa. Sele pred kratkim je parlament v Ljubljani dal zeleno luč za privatizacijsko zakonodajo.

Kdor je bil v dvorani, je lahko slisal zanimive stvari iz ust ljudi, ki v Ljubljaniasedajo pomembna mesta. Porocali so član vlade Anton Rop, funkcionar Gospodarske zbornice Andrej Humer in poverjena ravnateljica SKB banke Cvetka Selsek. Povedali so zanimive stvari, ki bi bile morale zanimati vse tiste podjetnike, ki se zavzemajo za razne oblike sodelovanja, od investicijskega do trgovskega in podobno. Gorisko italijansko stran pa so zastopali predsednik Informesta Gianini Bravo, profesor na trzaski univerzi Luigi Daniele, član upravnega sveta Kmečke banke Boris Peric in generalni tajnik goriske Trgovinske zbornice Renato Chahinian. Posvet je vodil dr. Teodor Cernigoj.

Vsak od goriskih predavateljev je podal pogled na ta dogajanja s svojega področja. Omenimo naj dokaj kritične poglede Brava na proces posodabljanja gospodarstva v Sloveniji, prikaz možnosti ustanovitve mesane industrijske cone na Goriskem, ki ga je podal prof. Daniele, in vlogo tukajšnjih bank v poslovnem sodelovanju, ki jo je opisal Boris Peric. O vlogi Gorice v sodelovanju med Italijo in Slovenijo sta na začetku posveta spregovorila član upravnega sveta Trgovinske zbornice Hadrijan Corsi in predsednik upravnega sveta Kmečke banke Ksaverij Leban.

Stvari, ki smo jih slisali na petkovem goriskem posvetu, so bile torej zelo zanimive. Manj zanimanja pa so pokazali tukajšnji gospodarstveniki in finančniki. Vprašati se moramo, ali je to rezultat slabe organiziranosti posveta ali pa manjšega zanimanja za dogajanje v Sloveniji.

KOMENTAR

Ali bomo še gojili le naše lepe vrtnice?

Od besed k dejanjem

SANDOR TENCE

Zvoniti po toci je neumestno in po svoje tudi škodljivo, ker ustvari v ljudeh lažna pričakovanja in zlasti lažne utvare. Vsi - torej tudi Slovenci - se moramo sprijazniti, da se je 20. junija končalo neko zgodovinsko obdobje in se začelo novo. S tem smo lahko zadovoljni ali ne, dejstvo pa je, da poti nazaj ni več. Ali se sprijaznimo z novim ali nas bo novo pustilo na cedilu, tako da tvegamo, da se bomo kot neke vrste Don Kihoti borili proti mlinom, zgodovino (tudi naso) pa bodo potem krojili drugi.

V dneh te dolge in naporene volilne kampanje smo iz ust skoraj vseh naših vidnih politikov slišali, da se mora tudi naša narodna skupnost prilagoditi novostim. V prvem krogu trzaskih in goriskih pokrajinskih volitev smo kljub tem deklarativnim izjavam nastopili razpršeni in deljeni kot v "dobrih starih casih" z rezultati, ki so bili katastrofalni. Na srečo, da se je v Trstu demokratični kandidat Franco Codega prebil do balotaze, tako da je njegova kandidatura - ne brez težav, dvomov in tudi polemik - združila vse Slovence.

Bil je to dokaz politične in tudi kulturne zrelosti, ki ga ne smemo podcenjevati. Upati je, da je to uvod v nove odnose, ki jih bomo lahko preverili že jeseni na volitvah za obnovitev trzaskih občinskih uprave in morda tudi devinsko-nabrežinske. Naša skupnost se torej na političnem področju nahaja pred zelo pomembnimi nalozami, pred neke vrste popravilnimi izpiti, na katere se je treba dobro pripraviti. Napovedovati spremembe in potem, v dejanjih, vztrajati pri starem bi bilo politično gledano samomorilsko. Politika velikih in majhnih vrtnicov je dokončno za nami. Slovenci smo se upravičeno ponasali, da smo napredni in da znamo ceniti (in izkoristiti) novosti. Bomo to zmogli tudi v bodočnosti?

PO DOBRI UVELJAVITVI KANDIDATA FRANCA CODEGE

»Drugi Trst« lahko premaga nacionalistično desnico

Občinske volitve preizkusni kamen za vse demokratične sile

TRST - Novoizvoljeni predsednik pokrajinske uprave Paolo Sardos Albertini bo sele v prihodnjih dneh predstavil javnosti članice nove uprave in svoje najozje sodelavce. Po novem zakonu pokrajinski odborniki ne morejo biti istocasno tudi pokrajinski svetovalci. Sardos Albertini je pred izvolitvijo večkrat namignil na možnost, da bo sodelavce in odbornike zbral tudi iz vrst neofasistov, ki so odločilno prispevali k njegovi izvolitvi.

Trzasko pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti ugotavlja, da je v nedeljski balotazi za izvolitev predsednika trzasko pokrajine prevladal kandidat nacionalistične desnice Sardos Albertini, a le za las. Demokratični Trst, ki se je združil okrog predsedniškega kandidata Franca Codege, je dokazal, da obstaja in da ima dobre možnosti, da bi kdaj v bodoče zmagal. Za dosego takega cilja pa se bo moral bolje pripraviti ter odpraviti napake in nesporazume, do katerih je prišlo v tej volilni preizkusnji. Tajnik Martin Breclj dodaja, da je Sardos Albertini dosegel večino edinole v trzaski občini, okoliske občine pa so množično podprle Codego. Pokrajina bo

tako po njegovem neke vrste dvojni Občine Trst, kar daje moč znanemu prizivi SSk na dežečno upravno sodišče glede krivične porazdelitve pokrajinskih volilnih okrožij.

SSk, piše se v tiskovni noti, bo vsekakor prvič brez svojega predstavnika v trzaskem pokrajinskem svetu, pa čeprav je na teh volitvah znatno povečala število svojih glasov. To je predvsem posledica novega večinskega volilnega zakona, ki ne upošteva pravice narodnih manjšin do neposredne zastopnosti v izvoljenih telesih. SSk bo zato se odločnejše nadaljevala svoja prizadevanja na vseh ravneh, da bi tudi Slovenci v Italiji uveljavili pravico do neposredne zastopnosti v izvoljenih telesih, ki jo že uživajo Italijani v Sloveniji in se druge manjšine po Evropi.

Balotaza za izvolitev predsednikov trzasko in goriske pokrajinskega sveta je sla v smer, ko jo kot Slovenci ne moremo smatrati za pozitivno, ugotavlja predsednik deželne komisije PSI Rudi Pavšic. Dejstvo, da bosta ti dve upavi vodili Lista za Trst in Severna liga ne moremo oceniti niti kot zadovoljivo. »Kar zadeva izvolitev Sardosa Albertinija velja

Franco Codega: za pičlih 1734 glasov mu ni uspela izvolitev za predsednika trzasko Pokrajine (foto KROMA)

podčrtati, da je njegova zmaga izredno tesna, kar pomeni, da je »drugi Trst«, tistega, ki ga podpiramo in se v njem prepoznavamo, živ in se lahko enakovredno bori z nacionalisti in desničarskimi silami.

Iz te izkušnje je treba zato po mnenju Pavšice črpati nauk za bližnjo volilno preizkusnjo, ko bomo obnovljali trzasko občino. Združene na-

predne sile imajo stvarno možnost, da mestu v zalivu zagotovijo drugačno in boljše bodočnost. »Odsotnost slovenskega predstavnika v goriskem pokrajinskem svetu (O Kolgotovi opredelitvi bi radi slišali tudi kaksno javno izjavo) nas sili, da se na morebitne predčasne volitve za gorški občinski svet kot Slovenci pripravimo nekoliko bolj organizai-

rano. To je naloga, ki čaka vse Slovence, ne glede na njihovo politično in civilno pripadnost, brez vsakršnih kategorizacij ob spostovanju posebnosti posameznih komponent».

Predsednik slovenske komisije DSL Milos Budin je prepričan, da so te volitve dokazale, da se v Italiji stvari vendarle spreminjajo in tokrat zares. To narekuje, da moramo tudi Slovenci spreminiti miselnost in opustiti strankarske sheme, s katerimi smo bili vajeni doslej. V Trstu ostaja seveda grenak priokus, da nismo zmagali - nam je dejal Budin - a niti desnica ni dosegla morda pričakovanega zmago-slavlja. »Na osnovi trzasko volilnega izida in tudi na podlagi rezultatov drugod po Italiji se moramo v Občini Trst dobro organizirati, da na občinskih volitvah dosežemo 51 odst. glasov in da torej zmagamo. Mora pa nam biti jasno, da če hočemo zmagati, se moramo družiti tudi s tistimi, ki ne mislijo povsem enako kot mi«, je bil se mnenja Budin.

Zastopnik Zelene liste Paolo Ghersina pa podčrta, da morajo glasovi, ki jih je zbral Codega, sedaj pospešiti čvrstejšo oblikovanje Demokratičnega zavezništva.

PO NEDELJSKI BALOTAŽI

Sestava nove pokrajinske skupščine

TRST - Kaksna bo torej sestava novega trzasko pokrajinskega sveta? Kot pišemo tu zraven, je predstavništvo DSL se pod vprašajem, vsekakor pa objavljamo nedokončni seznam novih pokrajinskih svetovalcev.

Lista za Trst (14 svetovalcev)

Bruno Cavicchioli, Maria Domini, Alberto Din, Cinzia Gambassini Uxa, Antonio Peinkhofer, Giuseppe Ferfaglia, Lucio Laudano, Fulvio Tamaro, Franco Franzutti, Marina Gruden Vlach, Piero Camber, Mauro Zinnanti, Vincenzo Spinelli in Michela Quinto Corrente

MSI (2 svetovalca)

Mauro Di Giorgio in Aldo Debelli

Krsčanska demokracija (2 svetovalca)

Giampaolo Bartoli in Alessandro Minisini

Demokratična stranka leve (2 svetovalca)

Fabio Vallon in Franco Codega

Zavezništvo za Trst (1 svetovalec)

Arnaldo Rossi

Stranka Komunistične prenove (1 svetovalec)

Dennis Visioli

Verjetnosti naj bi videmski zupan že na petkovi seji občinskega sveta odstopil s položaja prvega občana. Isto naj bi storili tudi ostali člani odbora.

V tem primeru pa je pogojnik potreben, saj ni gotovo, da se bodo dogodki zvrstili po tem sporodu. Govori se, da so se posebno demokratijski aktivni, da bi preprečili predčasne volitve in ohranili oblast na Občini. Mesto zupana naj bi ponudili republikancu Enzu Barazzi, s čimer bi sedanja koalicija ostala na svojem

mestu in ohranila oblast do konca petletnega mandata.

Vprašanje pa je, kaj bo storil republikanski nacinik skupine, ki ne more pri tej izbiri pozabiti tudi na volilno zavezništvo svoje stranke z DSL in torej z opozicijo v občinskem svetu.

In prav manjšina je sprico takšne mozne rešitve že najavila, da bo začela z zbiranjem podpisov, da bi sprožila predčasne volitve. V odboru, ki skrbi za organizacijo te pobude je baje sam Guido Bulfone.

SKGZ / OCENA VOLITEV

Do izraza tudi želja po dialogu

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza je ob včerajšnjih volilnih rezultatih izdala sporočilo, v katerem podčrta pomen močne uveljavitve demokratičnega dela Trsta, ki mu za las ni uspelo preprečiti zmage desničarske koalicije in njenega kandidata. Z več strani napovedanega triumfa kandidata Sardosa ni bilo, saj je nad Codego prevladal le za pičlega pol odstotka.

SKGZ ugotavlja, da je nov volilni sistem pokazal na se vedno obstoječe delitve in zmedo, ki so k volilnemu rezultatu nedvomno tudi prispevali svoje. Dejstvo je, da bi se bil lahko Codega uveljavil, če bi med političnimi silami, ki so ga podprle, obstajala večja odločnost in zavest, da je bil cilj poraz desnice. Demokratični kandidat je doživel močno večinsko podporo v okolinskih občinah trzasko pokrajine, kar dokazuje, da so se slovenski volilci globoko zavedali pomena glasovanja.

Mesto Trst, piše v sporočilu SKGZ, pa je bilo pri glasovanju, zal, odločilno, pri čemer pa je potrebno ugotoviti, da je njegov odprtost in za dialog razpoloženi del prisel prvič močno do izraza. Mnogo ljudi se ni udeležilo volitev, ali pa je oddalo belo

glasovnico, kar je posledica, kot reče, drobnijskih polemik okrog Codegove kandidature in navodil tako nemocene Krsčanske demokracije kot omahljive ter nejasne Severne lige.

Nujno potrebno je, poudarja SKGZ, da ves demokratični Trst razume lekcijo iz teh volitev, kajti na pragu so občinske volitve, kjer si dose-danjih napak ne bo več mogoče privoščiti, če nečemo, da se mesto za stiri leta nepreklicno preda nacionalistični desnici, kar se sedaj dogaja s pokrajino.

Z zmago Severne lige je tudi na Goriskem odpadla možnost, da bi bil v pokrajinskem svetu prisoten Slovenec, pa čeprav v okviru koalicije, ki se je glede zakonske zaščite manjšine sklicevala na Maccanicov osnutek, ki smo ga Slovenci označili kot nesprijemljivega.

SKGZ je mnenja, se zaključuje njeno poročilo, da ob takih volilnih rezultatih vsekakor ne gre jadikovati nad porazom, kajti gledati je treba z zaupanjem na nove prilichnosti, do katerih pa je treba nujno vzpostaviti znotraj manjšine učinkovit dialog in pogoje za skupno nastopanje, ob upoštevanju dejstva, da novi volilni mehanizmi ne dopuscajo poti nazaj.

Pod vprašajem izid nedeljskih volitev

TRST - Nad izidom nedeljskih volitev lebdi kot Damoklejev meč razsodba Dezelnega upravnega sodišča TAR, ki bo 7. julija vzel v pretres priziv MSI. Ta stranka je namreč prepričana, da je v prvem krogu pokrajinskih volitev prislo do napak pri preštevanju glasov in da je kandidat MSI Mauro Di Giorgio dobil več glasov od kandidata DSL in Zavezništva za Trst Franca Codege. Če bo TAR sprejel ta priziv, bodo avtomatično razveljavili izvolitev Sardosa Albertinija.

Vso zadevo pa je se dodatno zapletlo ustavno sodišče, ki je razsodilo, da bi morale vse stranke zbirati podpise za predložitve kandidatnih list za občinske in pokrajinske volitve. Na trzaskih pokrajinskih volitvah je sodelovalo tudi Furlansko gibanje, ki ni zbralo po zakonu potrebnih podpisov in na osnovi deželnega zakona, ki ga je sodišče postavilo v dvom, čes da Dezela nima pristojnosti na tem področju.

Prve dni julija bo TAR vzel v pretres tudi priziv Slovenske skupnosti glede teritorialne razdelitve lilih okrožij za Pokrajino.

ZARADI NOVE ZAKONODAJE TEŽAVE PRI DODELITVI SVETOVALSKIH MEST

Nives Košuta »skrivnostno« izginila iz seznama izvoljenih

Nives Košuta (DSL): ali bo sedela tudi v novi pokrajinski skupščini? (foto KROMA)

TRST - Nova volilna zakonodaja je povzročila marsikatero težavo volilcem (predvsem v prvem volilnem krogu), a tudi odgovornim za preštevanje glasov in za kasnejšo porazdelitev sedežev v novem pokrajinskem svetu. Na osnovi prvih nedeljskih podatkov je bila med izvoljenimi na listi Demokratične stranke levice tudi Slovenka Nives Košuta. Ponoci so jo "izključili" iz skupščine, zjutraj spet "vključili", zgodaj popoldne pa njenega imena ni bilo na neuradnem seznamu novoizvoljenih svetovalcev, ki ga objavljamo tu zraven.

Sodec po vesteh, ki smo jih sinoci dobili iz Prefektore, Kosutove ni v novem pokrajinskem svetu, za uradno potrditev pa bo treba počakati na sklepe volilnega urada trzasko sodišča. Sele takrat bomo dokončno zvedeli, če bo slovenska narodna skupnost sploh imela svojega zastopnika na Pokrajini.

Za težave pri razdelitvi mandator v skupščini so krive nejasnosti v

zvezi z izvolitvijo Franca Codege. Predsedniški kandidat DSL in Zavezništva za Trst je v vsakem primeru pokrajinski svetovalec, se ni pa popolnoma jasno, ali je treba njegov mandat odsteti Occhettovi stranki ali pa Zavezništvu. Na Prefekturi so prisli do zaključka, da je bil sprico stevilk Codega izvoljen na listi DSL in da bo Zavezništvo za Trst v novi pokrajinski skupščini zato zastopal nekdanji republikanec Arnaldo Rossi. Bomo videli, kako se bo o tej zapleteni zadevi sedaj odločilo sodišče!

Tudi MSI je ponoci "izgubila" svetovalski mandat. Po prvih neuradnih podatkih naj bi neofasisti dobili tri svetovalske mandate, včeraj pa je iz sveta izpadel Piero Tononi. Svetovalec Severne lige Piero Tanfani je bil izvoljen tudi v deželni svet in bo zato skoraj gotovo takoj odstopil iz pokrajinske skupščine ter prepustil svoje mesto prvemu med neizvoljenimi na listi Bossijevega gibanja.

RUDI PAVŠIC

Ni slučaj torej, da so se konec prejšnjega tedna na ustanovni skupščini sešli pristasi Segnijevega, Bordonevega in Ayalovega Demokratičnega zavezništva. Niti ni slučaj, da se v drugih, manjših občinah, kjer niso prestali upravne volilne preizkusnje, beleži več izstopov iz tradicionalnih strank v nekakšni pripravljenoosti skoci na voz zmagovitih.

Cedajski primer zelo

jasno govori. Močna demokristjanska skupina na Občini, ki jo vodi Giuseppe Pascolini, se rahlja. Upostevajoc volilne izide postaja jasno, da Cedad ni več soliden demokristjanski fevd, ki oblaci in vedri po mili volji. Tako kot v Nadiskih dolinah, tudi tu sta KD in PSI na kolenih brez gotovih perspektiv za bodočnost.

V številnih občinskih upavah manjšine dvigajo glavo in zahte-

vajo predcasne volitve, ces da so sedanje vecine sprico zadnjih volilnih rezultatov povsem deligitimirane.

To se dogaja tudi v največji furlanski občini, Vidmu, kjer je zupan Piero Zanfagnini, tudi sprico novega jamstvenega obvestila, postavljen v kot. Olje na ogenj kritičnemu stanju je dodal socialistični odbornik Guido Bulfone, ki je izstopil iz občinskega odbora in same PSI. Po vsej

VIEM - Volilni pretres 6. junija letos, ki je dodobra zamajal dotedanje demokristjansko-socialistično večinsko koalicijo v Furlaniji, je sprožil val reakcij in vse kaže, da gre le za začetek tega procesa.

Tako kot povsod drugje po Italiji, tudi v Furlaniji postaja vse bolj jasno, da je središčna vloga KD in PSI ze stvar zgodovine. Zato ne čudijo nekatere poteze, ki jasno kažejo, da se tudi v teh krajih obetajo nova politična zavezništva, nastajajo

novi politični subjekti in utrjuje se premoc Severne lige. In prav Bossijevo gibanje je postalo glavna tarča napadov, tako z leve kot tudi z desne in same sredine.

Kaj napraviti, da se zajezi ligaski plaz, ki grozi, da bo dokončno pokopal vse, kar je starega in vezanega na preteklo koalicije? V Furlaniji, z razliko od drugih krajev, levice ni tako močna, da bi lahko diktirala tempo krajevne politike. Treba je poiskati nove poti politične agregacije.

VIDEM / VOLILNI PRETRESI GROZIJU POPOLNOMA SPREMENITI KRAJEVNO POLITIČNO MAPO

V Furlaniji se podira hegemonija KD in PSI

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-779699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318810, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958
Ekonomski propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT.
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 45 SIT
Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-33373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

NOVICE

Pobuda v Raziskovalnem centru pri Padričah

Jutri ob 11. uri bo v sejni dvorani Raziskovalnega centra pri Padričah znanstveno srečanje z naslovom »Vode Sredozemlja od monitoraže do varstva«. Srečanje sodi v okvir pobud, ki so povezane s peto izvedbo Nagrade Philip Morris za znanstvene in tehnološke raziskave 1993. Pri razpravi bodo sodelovali ravnatelj geološkega inštituta trzasko univerze Antonio Brambati, predsednica Zveze znanstvenih novinarjev Paola De Paoli, lanskoletni nagrajenec David Hulme in predsednik Raziskovalnega centra Domenico Romeo.

DSL: zahteva po okrepi javnih prevozov

Danes, ob 18.30 se bo sestala glavna skupščina Konzorcijalnega podjetja za prevoze (ACT). Na dnevnem redu je vprašanje znižanja deželnega finančnega prispevka. Demokratska stranka leve se s tem ukrepom ne strinja in izraza solidarnost delavstvu, ki je v prejšnjih dneh stavkalo v vseh predelih države in zahtevalo, da se povisa finansiranje v korist javnih prevozov. Demokratska stranka leve ob vsem tem ugotavlja, da je to edina možna pot, da se omeji uporaba zasebnih prevoznih sredstev, ki onesnažujejo okolje, predvsem pa zrak. DSL ob vsem tem tudi ugotavlja, da je treba dati prednost javnim prevozom in zapreti zgodovinsko mestno jedro; poleg tega pa je treba urediti nove preferenčne vozne pasove za javna vozila. Demokratska stranka leve si bo vsekakor prizadevala, da bi se itak slabo upravljanje obinskih oblasti ne vplivalo tudi na javne prevoze.

Klimatske naprave v dvorani Tripovich

Uprava Gledališča Verdi je sporočila, da so v dvorani Tripovich namestili klimatske naprave. Vest bo prav gotovo razveselila vse, ki namenjajo spremljati Mednarodni operetni festival. Podobne naprave so namestili tudi v dvorani gledališča Rossetti.

Z nadvoza hitre ceste na železniško progo

Včeraj zarana, malo po 5. uri je volkswagen golf, ki ga je upravljala 35-letna voznica, zgrmel z nadvoza hitre ceste v globino in tresčilo kakih 7 metrih »letenja« na železniško progo. Voznica se je na srečo le lažje ranila: v katinarski bolnišnici so ji zdravniki ugotovili, da si je zlomila ramo, zaradi česar se bo morala zdraviti 20 dni.

VELESEJEM / BALOTAŽA ZASENČILA PRIREDITEV

Zatišje zmotile samo polemike

Protest razstavljalcev v paviljonu H

Trzaski mednarodni vzorčni velesejem, ki letos doživlja 45. izdajo, poteka v precejšnjem zatišju. Nekoliko živahnije je bilo pod Montebellom samo ob koncu tedna, ko so se Trzascani, ki so ostali v mestu, na podvečer odpravili tja (tudi na okrepčilo, medtem ko so uradne prireditve, ki spremljajo razstavo, bolj formalne kot vsebinske narave. Kot znano, je sejemška ustanova se naprej brez predsednika, poslovneži pa povečini bolj zaposleni s problemi ekonomskega zastoja kot s skrbjo za predstavitev svojih dejavnosti na nespecializiranem sejmu, kakršen je trzaski. Povrh je pozornost javnosti in medijev v teh dneh usmerjena na balotažne volitve, tako da je velesejemsko mlačnost v bistvu razgibala samo polemika okrog slabe organiziranosti te trzasko osrednje razstavne prireditve.

Največ slabe volje je med razstavljalci v paviljonu H, cementnem posloju, v katerem je zračenje samo pobozna želja, vročina pa, zlasti v zgornjem nadstropju, neznosna. Vsak razstavljalac je moral za svoj, praktično neopremljen prostor plačati dva do tri milijone lir, razstavno blago pa je moral znesti na plečih po strmih sto-

pnica, saj paviljon ne promore tovrnega dvigala. Povrh manjkajo kazipoti, tako da je razstavni prostor težko najti, da ne bi razstavljalci na golem cementu, pa so morali razstavljalci na lastne stroške poskrbeti za talne obloge in okrasne dodatke za svoje stande. O toaletnih prostorih ali kakih okrepčevalnicah niti sledu, po besedah razstavljalcev pa je ambient tudi umazan in brez protipožarnih naprav. Razstavljalci v paviljonu H so skratka tako razjarjeni, da grozijo z bojkotom in v najboljsem primeru s predčasnim odhodom s sejmišča, medtem ko so na mestne oblasti že poslali protestne telegrame.

Predstavniki sejemске ustanove se branijo, čes da se strogo držijo pogodb, po katerih ima vsak kvadratni meter razstavne površine svojo ceno. V zvezi s higienskimi prostori, odvažanjem odpadkov in protipožarnimi ukrepi pravijo, da so zanje že poskrbeli, medtem ko o razstavnih prostorih dodajajo, da v pogodbah niso bili misljeni opremljeni standi.

Todaj vrnimo se k velesejmu in spremenljivi prireditvi v naslednjih dneh. Po včerajšnjem dnevu Hongkonga in Kube je danes na vrsti dan Avstrije z obiskom avstrijske delegacije na Tr-

govinski zbornici in v Raziskovalnem območju in s tiskovno konferenco na razstavnem prostoru (ob 11.30). Popoldne je predviden dan Bavarke s posvetom na temo »Steklarska umetnost v arhitekturi« (ob 17. uri v kongresni dvorani). Jutri je v programu dan obrti z okroglo mizo o združevanju v obrtništvu in problemih kakovosti, ob kateri se bodo soočile različne izkušnje v prostoru Alpe-Jadran (ob 15.30 v kongresni dvorani), in nadaljevanje dneva Bavarke z obiskom njene delegacije v prostocarskem pristanicu in tiskovno konferenco na standu.

V četrtek bodo na vrsti dnevi Turčije, Belorusije in mednarodne kooperacije, medtem ko bo petek posvečen dnevom Slovenije, Romunije in Evrope.

Dan Slovenije bo obeležila okrogla miza z naslovom »Slovenija letu 2000 naproti« (ob 11. uri v kongresni dvorani), ki jo je sejemška ustanova pripravila v sodelovanju s koprsko Gospodarsko zbornico, medtem ko bo dan Evrope posvečen posvetu o Evropski skupnosti in bivši Jugoslaviji s posebnim ozrom na zgodovinsko politične vidike sedanjega položaja na Balkanu (ob 18.30 v kongresni dvorani).

SLOVESNOST / PRAZNIK OB 219-LETNICI USTANOVITVE

Mamila, orožje, utaje v vreči finančne straže

V zadnjem letu zaplenili 335 kg heroína in kokaina

Morje dela. Opravljenega, seveda. Tako bi lahko telegrafsko ocenili delovanje finančnih stražnikov v Furlaniji-Juljski krajini. Javnosti so ga predstavili včeraj na deželnem sedežu na Pomolu Bersaglieri, kjer je potekala tradicionalna slovesnost ob vsedržavnem prazniku finančnih stražnikov, 219. po vrsti.

Ob prisotnosti najvišjih mestnih oblasti je rezultate letošnjega dela predložil poveljnik 9.

operativne cone finančnih stražnikov, brigadni general Sergio Cicogna. Seznam uspešno izvedenih akcij, pregledov, preiskav, preventivnih operacij je kar se da obsežen. V zadnjem letu so finančni stražniki v Furlaniji-Juljski krajini zaplenili 334 kilogramov težkih mamil (največ heroína in kokaina); zasegli so 40 kosov vojaškega orožja, 25 hladnega, 26 primerkov strelnega orožja in 63 primerkov drugih tipov

orožja; ugotovili so za 49 milijard lir utajene carine, 1.028 milijard lir utajenih davkov, nadalje 82 milijard lir utajenega davka IVA; zasegli so za 714 milijard lir v gotovini in v vrednostnih papirjih; zaplenili so 10 ton tujih cigaret. Ob tem so opravili še 2.575 pregledov faktur, spremnih listin in davčnih potrdil in 742 davčnih pregledov, od katerih jih je bilo kar 530 splošnega značaja.

Brigadni general Ci-

cogna je v svojem govoru posvetil veliko pozornost sedanjim spremembam v italijanski družbi. Te spremembe silijo finančno stržo k prilagajanju novi realnosti in novim zahtevam družbe. Govornik je v tej zvezi omenil predvsem tri preferenčne pole: denarni pol, skupno evropsko tržišče in novi davčni sistem.

Finančna straža je mnogo doprinesla k omejevanju dveh zelo aktualnih in akutnih kriminalnih fenomenov v naši obmejni deželi: tihotapstvu mamil in tihotapstvu orožja iz držav nekdanje Jugoslavije v Italijo. Na obeh področjih je dosegla dobre rezultate, kar je navsezadnje razvidno tudi iz količine zaplenjenega mamila in orožja. Brigadni general je vsekakor opozoril, da sta na teh področjih še naprej potrebni največja budnost in pozornost.

Ob prisotnosti poveljnika trzasko vojaškega poveljstva, generala Italica Cauteruccia, so nato najbolj zaslužnim finančnim stražnikom podelili 6 kolaj in 8 uradnih priznanj od skupnih 105 priznanj, ki so jih v zadnjem letu dodelili stražnikom za njihov trud in vmo na delu ter za uspešno opravljenega preiskave in akcije.

Posnetek z včerajšnjega praznika finančnih stražnikov (foto Krizmančič/KROMA)

BARKOVLJE / KRAJINSKA ZAŠČITA

Prebivalstvo odločno proti novi cesti pri Gašparetih

Na peticiji doslej že zbrali okrog 200 podpisov

V prejšnjih dneh se je sestal rajonski svet za Rojan-Greto-Barkovlje in med drugim razpravljalo o podrobnostem regulacijskem nacrtu za to območje.

Za razpravo o tem vprašanju je dalo pobudo krajevno prebivalstvo. Po obstoječem nacrtu naj bi zgradili novo cesto, ki naj bi v Gašparetih (na odcepu Furlanske ceste med svetilnikom in Rumeno hiso) povezovala Ul. dei Righetti in Ul. Ubaldo Moro. Cesto naj bi zgradili, da bi omogočili dostop do novega rezidenčnega centra, ki ga namenjajo zgraditi na tem področju.

Nacrt je vzbudil precejšnjo zaskrbljenost

tako med predstavniki rajonskega sveta, kot med krajevnim prebivalstvom.

Nova cesta bi namreč močno ogrozila krajinske značilnosti tega predela in dobesedno spremenila njegov videz.

Poseg se pridružuje drugim urbanističnim ukrepom, s katerimi se spoprijema ta predmetni predel nad Barkovljami. Mednje sodi tudi preureditev vile Cosulich.

Rajonski svet je ugotovil, da je predstavljeni nacrt v nasprotju z vsemi obstoječimi normativi o zaščiti okolja in z novimi normativi, ki jih trenutno pripravljajo. Obenem dodaja, da je to območje

zaščiteno na osnovi hidrogeoloških normativov in da bi bilo treba dejansko celoten predel zaščititi na osnovi zakona 1497/1993.

Omenjenbarkovljanski predel je ob enem velikega geološkega interesa, ker se nahaja na stičišču med apnenecem in flisem. Rajonski svet poleg tega ugotavlja da bi ureditev nove ceste se obremenila teški promet na Furlanski cesti, saj bi se posluževala gradbena podjetja d gradnje novega rezidenčnega centra. Poleg tega je bilo tudi ugotovljeno, da je področje "zanemljivo" se z znanstvenega vidika, saj se zanj zanimajo tako Trzaska univerza, kot sicer tudi

srednje in osnovne šole iz naše pokrajine.

Na seji rajonskega sveta je bilo prisotnih več desetih ljudi s tega predmetnega predela, ki so skupščini predložile peticojo s približno 200 podpisi. Z njo se je prebivalstvo odločno izreklo proti uresnitvi tega gradbenega nacrtu, s katerim bi unicili se nedotaknjeno okolje velikega krajinskega pomena.

Rajonski svet za Rojan-Greto-Barkovlje je zato soglasno pooblastil predsednika Giorgia Candota, da o tem nacrtu seznanijo siršo javnost in jo opozori na nevarnost uničevanja edinstvenih naravnih lepote.

NABREŽINA / PROSLAVA

Zbor Igo Gruden poje že 25 let

V petek bo slavnostni nastop. Podelili bodo Gallusova priznanja

Moski pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine bo v petek, 25. junija pocalil 25-letnico nastanka. Ob tej priložnosti bo priredil slavnostni koncert, ki bo v Radovici kmečkoturistični domaciji, s pričetkom ob 20.30.

Moski zbor Igo Gruden so ustanovili septembra 1968. Dusa zbora je bil vse do prerane smrti leta 1980 domačin Sergij Radović, zborovsko taktirko so za njim prevzeli Matjaz Sek, Aldo Kumar, nazadnje pa (potem ko so se preizkusili tudi nekateri mlajši) Aleksander Rojc in Ksenija Kos. V tem času je imel številne koncerte, tako v domačini kot v matični državi oziroma tujini. Med najbolj uspešnih gostovanj bi omenili tur-

nejo po Makedoniji leta 1973 in koncertiranje na Koroskem, prav tako v sedemdesetih letih. Moski pevski zbor Igo Gruden od vsega začetka sodeluje na tukajšnjih pevskih revijah, večkrat je že snemal za radio.

Na petkovem slavu bo moski zbor nastopil posamično in skupaj s istoimenskim dekliskim zborom v mešani zasedbi. Ob tem bo predstavila SKD Igo Gruden (tj. društva, v okviru katerega delujeta zbora) prebrala priložnostno misel, nekaterim pevcom pa bo za dolgoletno delovanje na pevskem področju podelila Gallusova priznanja. V primeru slabega vremena bo prireditve v društvenih prostorih. (I.V.)

PRISTANIŠČE / PO 20 URAH ČAKANJA NA TRAJEKTU

Presrečni mladi albanski nogometaši

Zadnji trenutek so dobili veljaven skupinski potni list in odšli na turnir v Toskano

Po dvajsetih urah nestrpnega pričakovanja je lahko 17 mladih Albancev in njihovih šest spremljevalcev zapustilo trajekt Espresso Venezia in odpotovalo z avtobusom v toskanski kraj Lieve Valdarno, kjer bodo sodelovali na mednarodnem mladinskem nogometnem turnirju. Z odhodom iz trzasko pristanišča se je tako srečno zaključila njihova »diplomatska avantura«, ki se je začela v nedeljo ob 15. uri, ko je trajekt prispel do pomola v Starem pristanišču.

Med 124 potniki je bi-

lo tudi 23 mladih nogometašev in spremljevalcev albanskega nogometnega kluba Gorica iz mesta ob albansko-grski meji. Nogometni klub je bil povabljen na mednarodni mladinski nogometni turnir v Toskano. Nogometaši (v starosti od 7. do 13. leta) in spremljevalci so se vkrcali v Dracu. Za vse je bilo to sploh prvo potovanje v tujino, kar je vzbujalo seveda veliko radovednost.

Ob prihodu v Trst pa jih je čakala hladna prha. Vsi člani »ekspedicije« so bili vpisani na

skupinskem potnem listu. Njihova imena in priimki so bili pravilno zabeleženi, potni list pa je bil vpisan na ime spremljevalca, ki se zadnji trenutek ni mogel udeležiti potovanja; ostal je v Albaniji.

Prav to je sprožilo »incident«. Italijanski obmejni organi niso dovolili, da bi se mladi Albanci izkrcali, ker med njimi ni bilo naslovnik skupinskega potnega lista, ki ga je izdalo italijansko veleposlanstvo v Tirani. Otroci in spremljevalci so ostali na ladji, kjer jim je osebe

pomorske agencije Adriatica postreglo z večerjo, zajtrkom in kosilom. Medtem se je začelo med edinim Albancem, ki je razumel italijansko, in trzaskimi obmejnimi organi mrzlično posvetovanje, saj so Albanci tvegali vrnitev v domovino z istim trajektom danes popoldne.

Vsa zadeva se je v dopoldanskih urah srečno rešila po posegu italijanskega veleposlanstva v Tirani. Le-to je poslalo obmejnemu organom fax z novim skupinskim potnim listom na ime enega od spremljevalcev.

OKOLJE

Ustvarjanje zelenih oaz da bo mesto prikupnejše

Trg Republike je včeraj zadobil nekoliko drugačen videz (f. KROMA). Z denarno pomočjo trzasko Rotary kluba je Občina poskrbela za namestitev cvetličnih gred in klopi. S tem želi mestna uprava, kot se sama hvali, pokazati, da stopa v korak s Celovcem in Dunajem. Ob tem kot običajno pozablja na druge sosesede...

BALET / GOSTOVANJE

Kriška baletna skupina ŠD Mladina uspešno nastopila na prireditvi v Sežani

Baletna skupina SD Mladina iz Križa, ki je imela 5. junija zelo uspeh zaključni nastop v Domu A. Sirka v Križu, je v soboto popoldne nastopila v Kulturnem domu Srečko Kosovel v Sežani, kjer je bila gost prireditelj, ki jih tamkajšnji organizatorji posvečajo mladim v dopoldanskem času in ki so zajemale v tej delovni sezoni predstave različnih zvrsti, primernih in privlačnih za mladi svet.

Enno Bogatec, predsednik SD Mladina se nam je po telefonu javil, potem ko so se mladi plesalci iz Križa vrnili domov: »Bila je lepa prireditelj, ki nas uvršča med tista društva oziroma skupine, ki ustvarjajo dejavnost za mladino na tej in drugi strani meje. Morda ni bilo dovolj občinstva za takšno predstavo, a to ne pomeni, da ni zamisel in izvedba te pobude več kot potrebna in koristna.«

Skupina mladih baletnikov se je v Sežani predstavila s celotnim programom plesov, ki sta jih pripravili Anka Kocjančič in Ingrid Sedmak za nastop v Domu A. Sirka v Križu 5. junija

in ki so doživeli že takrat pri občinstvu lep uspeh.

Tem so mladi baletniki v Sežani se dodali plesu »Tarantello«, »Kij-tajki« in nadvse priljubljen ples »Can - Can«.

»Naj povem, da smo bili z gostovanjem v Sežani zadovoljni, predvsem, ker smo navezali stike za bodočo skupno sodelovanje. Nase mlade baletke in vsi ostali sodelavci si bomo sedaj malo oddahnili, čeprav že nacrtujemo delo za prihodnjo sezono«, je zaključil razgovor Enno Bogatec.

KONCERT / MEPZ PRIMOREC-TABOR

Petkov openski koncert enkratno doživetje

Harmonično prelivanje ljudske in umetne pesmi in besede

Petkovega koncert MePZ Primorec-Tabor v Prosvetnem domu na Opcinah prav gotovo ne bomo zlahka pozabili. 25 pevcev in pevk, ki jih vodi Matjaz Scek, se je v skoraj popolnoma prenovljenem sestavu predstavilo z bogatim sporedom skladb slovenskih skladateljev - v prvem delu umetnih na besedi la naših priznanih pesnikov, nato nekaj slovenskih ljudskih pesmi; za konec pa smo podživljali skozi splet koroskih pesmi se slovenski obred - Ziljsko ohcet.

Koncert je potekal

NEVA LUKES

brez odmora, kar je terjalo od pevcev in zborovodje veliko napora. Kljub temu pa so morali na koncu na splošno z željo dodati se dve pesmi.

Slo je za večer, kjer so se poslušalci, kot je lepo zapisal v vezni besedi pesnik Marij Cuk, naravnost stopili z zvoki, melodijo in besedo. To je bilo valovanje pesmi, ki so jih pevci, pod vodstvom svojega zborovodje podali kot nekakšno celoto, ki je zaobjemala tu-

di pesmi pesnikov Ivana Minatija in Marija Cuka.

Večer torej ni bil le prireditve, koncert, ali pesniški recital, temveč vse v enem, združen v takšni sintoniji, v taknem posredovanju petja in pesmi, z občutki veselja, žalosti, radoživosti, ritma in melodije, da uspeh ni mogel izostati.

In poslušalci so vse to občutili, spremljali petje in vezni tekst, ki ga je zelo lepo podala Alda Sosić ter doživljali recitiranje Danijela Malala-

na kot nekaj enkratnega, nekaj posebnega, pri čemer so se ujeli na isti valovni dolžini z izvajalci, ki so jih seveda nagradili z gromkim aplavzom in na koncu s čestitkami in pohvalami.

Zapisali smo, da je bil petkov nastop prvi celovečerni koncert, ki ga je zbor Primorec-Tabor izvedel v prenovljenem sestavu. Pa vendar je vse tako potekalo, tako izvenelo, kot bi imeli pred seboj pevce, ki že dolgo skupaj pojejo, katerih glasovi so se med seboj ze zliji, kjer je vsaka pesem izžvenela po vsebini in melodiji tako, kot si jo moremo ljubitelji petja in poezije samo želeli. In ko zbor doseže to medsebojno povezanost, ko sledi temu, kar želita pesem in besedilo povedati, ko sledi tako zvesto svojemu zborovodji, potem je uspeh zagotovljen.

In ko so se izgubili se zadnji akordi koroske ljudske pesmi, smo do kraja razumeli sklepne misli Marija Cuka, ko je zapisal, da se mora človek vedno zavedati korenin svojega prostora, da pravzaprav ve, kam plove njegova življenjska ladja. »Brez vsidranosti v domačem pristanu, ne bo nikoli vedel iz česa izhaja, kaj ga opredeljuje kot individualno enkratnost v svetu.«

Mešani pevski zbor Primorec-Tabor med enim zadnjih nastopov (foto KROMA)

ZGONIK / PO VELIKIH IN ŠTEVILNIH USPEHIH

Priznanje občinske uprave namiznoteniški ekipi Krasa

Župan Budin poudaril, da bo Občina popravila telovadnico

Ob velikih, za zgonisko namiznoteniško društvo zgodovinskih in morda neponovljivih uspehih (vsaj glede množičnosti), ki jih je dosegel Nnamiznoteniški odsek Kras na letosnjih državnih prvenstvih, kjer se je ovcenal iz osvojitvijo osmih državnih naslovov in se celo vrsto drugih odličnih rezultatov, je zgoniska občinska uprava priredila kratak in prisrčen sprejem na županstvu. Stiri najst igralcev (Ana Bersan, Dasa Bresciani, Cristian Mersi, Gorazd Igor, Kajta, Nataša, Nina in Vanja Milic, Erika in Monika Rado-

vic, Peter Santini, Biserka Simoneta, Ivana Stubelj) na celu s trenerjem Matjazem Sercerjem je v imenu občinske uprave in v svojem pozdravil župan zgoniske občine Milos Budin. Vsem je čestital za dosežene uspehe, ki predstavljajo veliko zadoščenje za posameznike, njihove starše, društvo, občino in tudi za slovensko manjšino. Župan je nadalje poudaril, da uprava ni pripravila posameznih materialnih nagrad, pač pa je sredstva namenila za popravilo telovadnice, torej doma sportnikov, ki je

eden od pogojev za doseganje takih visokih dosežkov.

V svoji zaključni misli je se povedal, da so bili svetovni prvaki namiznega tenisa iz Vzhoda, kjer gojijo ta precizen in fin sport, kakršna je tudi tamkajšnja kultura - da pa je naša občina oziroma SK Kras državen prvak v tem preciznem in finem sportu, je za nas še posebno zadovoljstvo.

V svoji zdravici paradižnim igralcem domačega društva je Budin izrazil tudi trdno prepričanje, da se bodo vse večkrat videli na podobnih srečanjih,

saj so krasove vrste sestavljene iz zelo mladih igralcev, ki se veliko obetajo. Za tople besede se je županu zahvalila predsednica Sportnega kluba Kras profesorica Sonja Milic, občinski upravi pa za vso podporo in razumevanje, ki jo nudi društvu občina (nazadnje je s hitro akcijo popravila strehe sportno kulturnega centra). Trener Matjaz Sercer je pohvalil trdo delo vseh igralcev na treningih, brez katerega ne bi bilo vseh teh uspehov in ki je jamstvo za doseg novih v bodočnosti.

J.J.

Sprejem na županstvu za namiznoteniške igralke in igralce (foto KROMA/Ferrari)

BOLJUNEC / MARIJA IN JOSIP LAVRICA

Šestdeset let skupnega življenja

DAMIANA OTA

Prejšnje dni sta v Dolini praznovala 60 let skupne življenjske poti Josip Laurica in Draga Sancin: ob diamantni poroki so jima nazdravili najozji družinski člani, šestim desetletjem skupnega življenja pa gredo seveda tudi nase čestitke. Josip in Draga, danes se čila 83-letna Dolincana, sta se vzela 10. junija 1933. leta.

»Čeprav je bilo skoraj poletje, je bilo vreme kar deževno,« se spominja Josip Laurica. Oba sta prihajala iz vaskih, kmečkih družin: on se je ukvarjal s kmetijstvom, dokler se ni pridružil očetu v njegovem cestarskem poklicu, ona pa je bila poleg kmetovanja še mlekarica in perica. »Ko sva se poročila, so bili časi velike skromnosti,« pripovedujeta slavljenca, »ni bilo denarja, niti ne dela, blizala se je vojna.« Z velikim trudom se je torej mlada družina preživljala do vojnih let, ko se je tudi Josip, kot mnogo mladih vaskih fantov, vključil v aktivnosti proti okupatorjem. Ostal je sicer v vasi, kjer je vodil kmetijska dela, obdeloval zemljo in s pridelki omogčil osamljenim družinam in ženam, da so se preživljali. Vojna je tudi v tej družini zarezala globoko rano: veliko je bilo zrtev, preživelim pa ni ostalo drugega, kot da se spet lotijo dela na rusevinah. »Sprjazniti smo se morali z novimi časi, spremenile so se tudi nekatere politične vsebine,« pravi Josip, ki se je v povojnem času tudi vključil v krajevno upravno-politično življenje in v času župana Lovrihe bil občinski svetovalec v treh mandatih dobah.

Družina se je tedaj že pomnožila, zanjo je skrbela predvsem žena in mati Draga. Sedaj, ko sta oba zakonca že v pokoj, sta jima ob strani sinova Mirko in Boris. Josip se se posveca kmetijskim dejavnostim, skrbi za vrt, sledi sinu v vinogradniškem delu. Se do pred kratkim pa je redno imel doma osmice, ki jo je letos prevzel sin Boris z družino. »Do 60. let smo imeli več zemlje,« se spominja gospod Laurica, »tedaj pa so začeli načrtovati cenzalpski naftovod in družba SIOT je razlastila veliko zemljišč.« Po šestdesetih letih skupnega življenja se za-

konca Laurica zadovoljita s svojimi vsakdanjimi, običajnimi opravili: uživata pač sadove dolgoletnega dela in truda.

Se posebno aktiven v vaskem okolju je bil oče Josip, ki je tudi pel v Moskem pevskem zboru Valentin Vodnik, v zadnjih letih se v vrstah Moskega pevskega zbora Fran Venturini od Doma.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 22. junija 1993

AHAC
Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 7.52 in zatone ob 22.34.

Jutri, SREDA, 23. junija 1993

PINA
VREME VČERAJ: temperatura zraka 25 stopinj, zračni tlak 1016,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 54-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,4 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Carlota Berini, Alain Venier, Andrea Villabruna, Alessia Vargiu, Alberto Rigo.

UMRLI SO: 82-letna Geltrude Baumgartner, 64-letni Alberto Bellini, 73-letna Silvana Danielis, 81-letni Marcello Zorzenon, 51-letna Loredana Mekovec, 87-letna Giacinta March, 89-letna Maria Panger.

LEKARNE

Od ponedeljka, 21., do nedelje, 27. junija 1993
Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 6 (tel. 772148), Ul. F. Severo 112 (tel. 571088).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

OBVESTILO NAROCNIKOM,

ki želijo prejemati dnevnik v kraju letovanja

Uprava Primorskega dnevnika naproša naročnike, ki želijo prejemati dnevnik tudi med letovanjem, naj sporočijo naslov na Primorski dnevnik, tel. 7796600, od 12. do 18. ure, vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice.

URNIK

sprejemanja osmrtnic, sožalij, čestitk, oglasov in raznih brezplačnih obvestil za objavo v Primorskem dnevniku za naslednji dan:

vsak delavnik 8.30 - 12.30

PUBLIEST - Tel. 7796611

tudi popoldne 13.30-17.00: samo osmrtnice in sožalja od ponedeljka do petka PUBLIEST

ob sobotah Redakcija Primorskega dnevnika - tel. 7796600

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. F. Severo 112, Trg Venezia 2. BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Venezia 2 (tel. 308248).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Poletno predvajanje filmov - 21.30 »Wind - Più forte del vento«.

EXCELSIOR - 18.00, 20.00, 22.15 »Lezioni di piano«, r. Jane Campion, i. Holly Hunter, Harvey Keitel.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 »Dottor Korczak«.

NAZIONALE 1 - 16.30, 19.00, 21.45 »West Side Story«, i. Nathalie Wood, George Chakiris.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lake consequence - Un uomo e due donne«, i. Willy Zane, prepovedan mladini pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Bella, pazza e pericolosa«.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Qualcuno da amare«, i. Christian Slater in Marisa Tomei.

GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Proposta indecente«, i. Robert Redford, Demi Moore, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Blade runner« r. Ridley Scott, r. Harrison Ford.

EDEN - 15.30, 22.10 »Club Anal Story«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 »Un giorno di ordinaria follia«, i. Michael Douglas.

LUMIERE - 18.00, 20.05, 22.15 »Magnificat«, r. Pupi Avati.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Fiorile«, r. Paolo in Vittorio Taviani, i. Claudio Bigazzi, Athina Cenci, Lino Capolicchio.

RADIO - 15.30, 21.30 »Tutto Animals«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PIREDITVE

Sklad »Mitja Cuk« vabi na KRES, ki bo jutri, 23. t.m. od 19. ure dalje na Opcinah na »Piklu« (nasproti strelišču).

SKD I. Gruden priredi ob 25-letnici moskega zbora KONCERT na domaciji Pri Radovici v petek, 25. t.m., ob 20.30. Sodeluje tudi DPZI I. Gruden. Vabljeni!

KD Valentin Vodnik prireja ob 115-letnici ustanovitve društva koncert skupine MUJA DOC BAND pod vodstvom Renza Muscovića v petek, 25. 6., ob 21. uri v Dolini na Koluži. Vabljeni!

SKD VIGRED priredi jutri, 23. t.m., ob 21. uri »Na kalu« v Sempolaju družabni večer ob kresu. Vabljeni.

OBVESTILA

23. LIKOVNA KOLONIJA MLADIH bo letos potekala od 23. do 29. avgusta v Porabju in sicer v Monostro (Madžarska). Stvilno udeležencev je zelo omeje-

no. Iz našega zamejstva lahko sodeluje 5 otrok in 1 spremljevalec. Za prijave lahko interesi telefonirajo na ZSKD - Tel.: 635626 ob uradnih urah, vsak dan razen ob sobotah. Upostevali bomo prvih pet prijavljenih.

S Z SLOGA sklicuje redni občni zbor, ob 20.30 v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opcinah. Vabljeni so člani, tekmovalci, njihovi starši in prijatelji. Ob tej priložnosti bodo nagrajene najuspešnejše ekipe in posamezniki minule tekmovalne sezone.

SK BRDINA organizira jutri, 23. in 30. junija razvedrilna sportna popoldneva za otroke od 3. do 11. leta. Zbirališče na Opcinah na Brdini ob 17. uri.

KRUT obvešča člane in interese, da sprejema rezervacije za zdravljenje-oddihih v naravnih zdraviliščih: Radenci, Smarjeske toplice, Strunjan in Catez. Informacije na sedežu KRUT-a v Ul. Cicerone 8 od 9. do 17. ure - tel. 360324 ali 360072.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA v Trstu bo do 10. septembra odprta od 8. do 16. ure vsak dan razen ob sobotah.

TV KOPER vabi občinstvo v četrtek, 24. t. m., ob 19.45 na županstvu v Dolini, na javno snemanje televizijske oddaje »Kam vodijo naše stezice«. Z voditeljem Marijem Cukom se boste lahko pogovarjali s tajnikom SKGZ Borism Pericem in predsednico SSO Marijo Ferletič.

IZLETI

DRUSTVO NARAVO-SLOVCEV IN TEHNIKOV T. PENKO organizira v nedeljo, 4. julija ekskurzijo na Brione, kjer je predviden strokovno voden ogled nacionalnega parka, dinovirovih sledov in arheoloških ostankov. Prevoz z gliserjem »Marconi«, kosilo iz nahrbtnika. Zaradi obvezne rezervacije, naprosimo zainteresirane člane in prijatelje, da se do 28. t.m. vpišejo pri potovalni agenciji Aurora.

ŠOLSKE VESTI

SSS obvešča profesorje srednjih in višjih sol, da je razpisnan natečaj po naslovu »Za vstop v stalež«. Kandidati naj vložijo prošnje na deželni solski urad do 7. julija. Informacije in obrazec prošnje so na razpolago na sedežu sindikata, Ul. Carducci 8, Trst, tel. 040-370301 ob torkih od 11.30 do 13. ure. ob sredah od 17. do 18.30, ob četrkih od 9.30 do 11. ure in ob petkih od 15.30 do 16.30.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča vzgojitelje, da bo v kratkem razpisal natečaj na podlagi uradnih listin za vstop v stalež. Rok za prijavo zapade 30 dni po razpisu.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE sponora profesorjem in učiteljem, ki bi se radi udeležili poletnega seminarja v Moravskih toplicah v Premurju od 22. do 28. avgusta, da je razpisanih 30 mest. Seminar organizira ministrstvo za solstvo Republike Slovenije. Prošnje sprejema Solsko skrbništvo v Trstu do 10. julija.

MALI OGLASI

OSMICA je v Dolini pri Marju Jerzalu
V SLIVEM pri Kraljevih so odprli osmico. Vinsko pitje vodita Ivo in Andrej Kralj.

OSMICO je odprl Usaj v Nabrezini.

OSMICO je odprl Janko Kocman v Zgoniku.

OSMICO je odprl v Borsu Stevo Zahar. Toči belo in črno vino.

OSMICO ima Rebula Ladi v Repnicu št. 2.

KUKUKOVI so v Doberdolu odprli kmečki turizem: imajo odprto vsak dan in vabijo na obisk.

PRODAJAM domače vino malvazija. Tel. št. 943207 v večernih urah.

PRODAM motor Honda CRM 125, letnik 91, 19.000 prevoženih km, cena po dogovoru. Tel. ob uri obedov (0481) 33559.

PRODAM trgovino s sportno opremo. Telefon: 040-214685 (14.30 - 15.30).
DIPLOMIRANI inženir nudi lekcije iz matematike in fizike za prve tri razrede višje srednje sole. Tel. št. 040-43007.

NUDIM lekcije iz angleščine. Zainteresirani naj telefonirajo na št. 225124.

ABSOLVENTKA trzasko ekonomske fakultete z večletnimi izkusnjami nudi lekcije iz knjigovodstva, matematike, trgovstva, prava, ekonomije, blagovnanstva, angleščine in slovensčine. Tel. 040-232101
SLOVENSKO dekle z

veljavno zdravstveno knjižico isce katerokoli zaposlitev. Telefon 225039.

DIPLOMIRAN NATAKAR isce zaposlitev. Tel. 232614.

ISCAMO izkuseno natakario. Telefonirati na št. 421481 v torek in sredo od 13. do 14. ure.

PEKARNA isce delavca. telefon št. 200231.

SLASCICARNA na Opcinah isce izkuseno prodajalko ter vajenka. Telefonirati na št. 213055 ob urah poslovanja.

+

Nepricakovano nas je zapustil naš dragi

Karlo Calzi

Pogreb bo danes, 22. junija, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev sv. Jerneja na Opcinah.

Zalujoci: mama

Kristina, zena Magda, sestra Zorka z družino, tast Franc in tasca Karla.

Opcine, Gropada, Boljunec, Bazovica, 22. junija 1993

(Pogreb. pod. Ul. Zonta)

Dragi stric. Ostal bos vedno v naših srcih.
Emanuela, Franko, Giuliano, Christian.

Boljunec, 22. 6. 1993.

Dragi Karlo
Nikoli te ne bomo pozabili.
Silvo, Boza, Kristjan, Valentina in Valter.

Bazovica, 22. 6. 1993.

Ob smrti dragega brata Karla Kalca izrekajo sestrji Zorki ter ostalim sorodnikom globoko sozljaje
MD Boljunec, cerkvene pevke in župnijska skupnost iz Boljunca.

Ob boleci izgubi dragega brata izrekata Zorki in družini sikreno sozljaje

družini Jerzal in Korošec.

Ob težki izgubi dragega moza iskreno sočustvujejo z Magdo

Alenka, Marina, Rosana, Saska, Aldo, Aljosa, Brane in Livio.

Ob nenadni izgubi dragega in nepozabnega Karla Kalca sočustvujejo z mamo, sestro, ženo, s sorodniki in s prijatelji

Jericevi

22. 6. 1984 22. 6. 1993

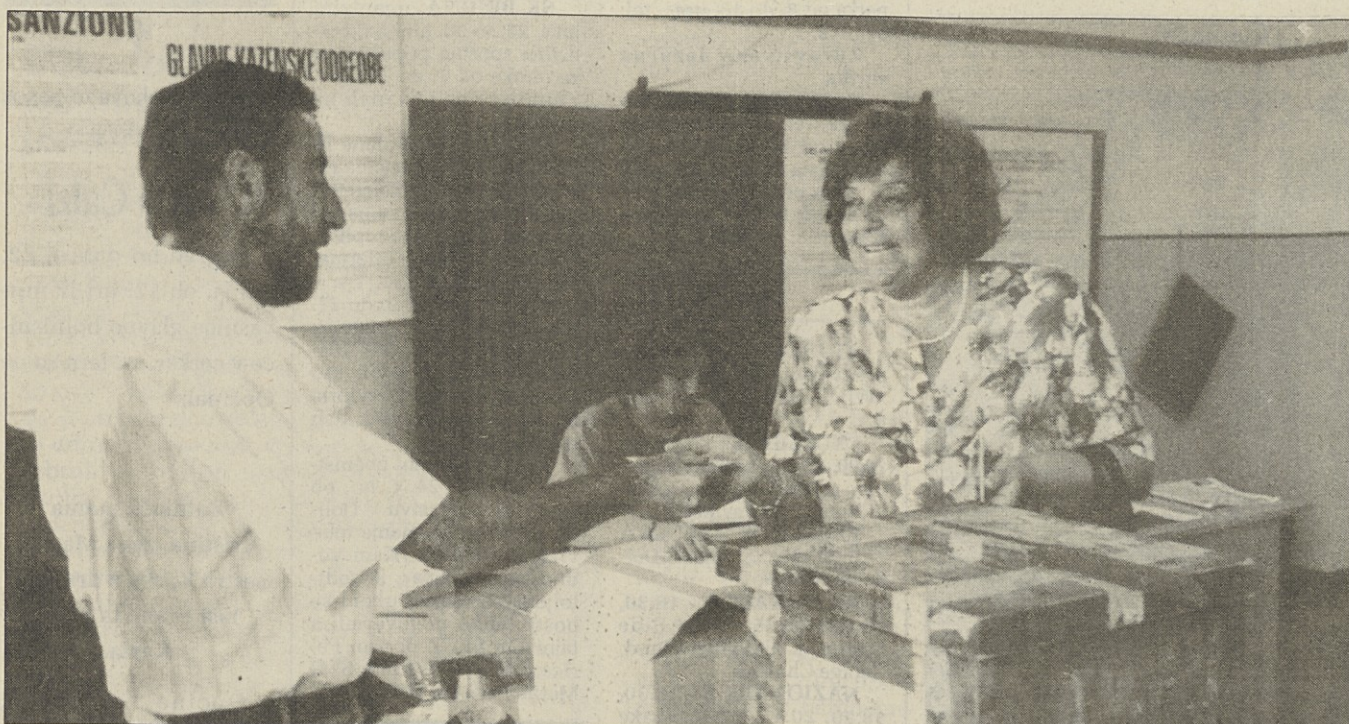
Ob deveti obletnici smrti

Vladimira Berginca

se ga z ljubeznijo spominja zena Lidja
Trst, 22. junija 1993

Rezultati balotaže

OBCINA TRST

	FRANCO CODEGA	SARDOS ALBERTINI
1 - Sola Carli	40	49
2 - Os. s. De Marchi	150	205
3 - Os. s. Don Milani	193	154
4 - Sr. s. Roli	116	189
5 - Sola Carli - podr.	95	145
6 - Sr. s. Bergamas	116	105
7 - Otr. vrtec	171	149
8 - Rek. Toti	82	118
9 - Rek. Ricceri	184	263
10 - Sola Carli	114	148
11 - Sr. s. Brunner	100	139
12 - Os. s. Lovisato	99	189
13 - Sola Carli	62	105
14 - Sola Benco	14	79
15 - Sola Benco	61	71
16 - Os. s. Lovisato	70	139
17 - Os. s. Lovisato	90	285
18 - Sola Benco	66	96
19 - Otr. vrtec	141	180
20 - Licej Dante	87	103
21 - Zavod D'Aosta	56	100
22 - Zavod D'Aosta	98	95
23 - Zavod D'Aosta	98	104
24 - Sr. s. Brunner	186	244
25 - Zavod D'Aosta	57	77
26 - Os. s. Gaspardis	121	174
27 - Os. s. Collodi	204	188
28 - Os. s. Collodi	210	209
29 - Otr. vrtec	116	133
30 - Sr. s. Brunner	78	98
31 - Sr. s. Brunner	146	173
32 - Sr. s. Brunner	102	122
33 - Sr. s. Brunner	131	220
34 - Os. s. Manna	108	161
35 - Sr. s. Stuparich	165	253
36 - Vrtec Marzari	234	144
37 - Os. s. Manna	126	150
38 - Os. s. Manna	125	149
39 - Sr. s. Codermatz	70	127
40 - Sr. s. Corsi	121	177
41 - Sr. s. Corsi	95	135
42 - Sr. s. Corsi	107	135
43 - Os. s. Manna	100	132
44 - Licej Dante	84	112
45 - Rek. Ricceri	119	200
46 - Os. s. Dardi	103	149
47 - Licej Dante	94	102
48 - Licej Dante	83	84
49 - Zavod Volta	130	269
50 - Otr. vrtec	98	136
51 - Sr. s. Julia	119	149
52 - Vrtec Altura	199	269
53 - Vrtec Ferrante	118	229
54 - Os. s. Dardi	79	147
55 - Licej Dante	106	195
56 - Os. s. Dardi	130	167
57 - Os. s. Dardi	100	150
58 - Os. s. Dardi	116	141
59 - Sr. s. Julia	67	71
60 - Sr. s. Suvich	107	160
61 - Os. s. Dardi	97	141
62 - Os. s. Suvich	87	144
63 - Os. s. Suvich	168	156
64 - Os. s. Suvich	86	125
65 - Licej Galilei	87	113
66 - Os. s. Suvich	125	185
67 - Sr. s. Codermatz	154	204
68 - Sr. s. Codermatz	105	114
69 - Os. s. Suvich	136	101
70 - Os. s. Kriz	177	37
71 - Licej Galilei	81	118
72 - Sr. s. Julia	108	171
73 - Os. s. Rossetti	176	161
74 - Sr. s. Julia	152	147
75 - Licej Galilei	151	178
76 - Os. s. Rossetti	185	205

	FRANCO CODEGA	SARDOS ALBERTINI
77 - Licej Galilei	112	139
78 - Licej Petrarca	126	140
79 - Sr. s. Manzoni	110	164
80 - Sr. s. Manzoni	78	144
81 - S. Ciril-Metod	192	230
82 - Zavod Sandrinelli	57	101
83 - Sr. s. Manzoni	91	91
84 - Os. s. Gaspardis	127	156
85 - Zavod Sandrinelli	96	128
86 - Rek. Nordio	114	187
87 - Zavod Sandrinelli	97	111
88 - Os. s. Foschiatti	200	178
89 - Otr. vrtec	109	136
90 - Otr. vrtec	78	129
91 - Otr. vrtec	129	163
92 - Licej Oberdan	71	80
93 - Licej Petrarca	81	82
94 - Os. s. Kugy	107	14
95 - Zavod Sandrinelli	113	112
96 - Sr. s. Fonda Savio	60	86
97 - Sr. s. Manzoni	133	179
98 - Sr. s. Manzoni	98	143
99 - Zavod Sandrinelli	137	164
100 - Os. s. De Marchi	155	214
101 - Os. s. Chiesa	130	152
102 - Indus. zavod	69	67
103 - Sr. s. Manzoni	103	108
104 - Os. s. Giotti	228	248
105 - Licej Petrarca	147	128
106 - Sr. s. Manzoni	89	145
107 - Licej Petrarca	117	161
108 - Licej Petrarca	140	166
109 - Sr. s. Fonda Savio	137	168
110 - Sola Carli	148	139
111 - Sr. s. Stuparich	179	234
112 - Sr. s. Manzoni	119	131
113 - Sr. s. Fonda Savio	153	222
114 - Sr. s. Fonda Savio	128	176
115 - Sr. s. Fonda Savio	141	181
116 - Licej Petrarca	114	193
117 - Os. s. Slataper	78	100
118 - Os. s. Sirok	162	196
119 - Os. s. Sirok	99	158
120 - Sola Carli	175	175
121 - Os. s. Sirok	129	155
122 - Os. s. Sirok	120	91
123 - Os. s. Timeus	145	141
124 - Os. s. Timeus	135	88
125 - Rek. Pitteri	159	124
126 - Rek. Gentili	180	228
127 - Os. s. Ribicic	159	140
128 - Os. s. Ribicic	119	98
129 - Os. s. Gaspardis	98	156
130 - Sola Carli	89	106
131 - Os. s. Ribicic	91	96
132 - Otr. vrtec	128	115
133 - Sola Carli	67	81
134 - Sola Carli	83	131
135 - Licej Oberdan	94	122
136 - Os. s. Saba	120	120
137 - Os. s. Ribicic	122	143
138 - Os. s. Duca D'Aosta	115	117
139 - Os. s. Duca D'Aosta	176	127
140 - Otr. vrt. Rena Nuova	125	126
141 - Os. s. Duca D'Aosta	122	107
142 - Zavod Da Vinci	151	114
143 - Sr. s. Addobbati	159	201
144 - Teh. zavod	153	158
145 - Teh. zavod	145	224
146 - Os. s. Sauro	186	196
147 - Ucit. Carducci	134	177
148 - Ucit. Carducci	123	109
149 - Os. s. Filzi	156	178
150 - Os. s. Sauro	141	176
151 - Sola Carli	120	176
152 - Os. s. Sauro	131	179
153 - Os. s. Sola	98	126
154 - Sola Carli	118	145
155 - Os. s. Grego	158	224
156 - Os. s. Sauro	92	201

	FRANCO CODEGA	SARDOS ALBERTINI
157 - Sr. s. Roli	177	195
158 - Sola Carli	110	146
159 - Sola Carli	102	132
160 - Os. s. Sauro	115	164
161 - Trznica	84	78
162 - Trznica	94	124
163 - Sr. s. Campi Elisi	93	162
164 - Sr. s. Campi Elisi	92	218
165 - Sr. s. Campi Elisi	118	164
166 - Os. s. Morpurgo	101	131
167 - Os. s. S. Giusto	70	236
168 - Teh. zavod	154	222
169 - Teh. zavod	131	171
170 - Umet. zavod	147	231
171 - Teh. zavod	125	200
172 - Sr. s. Campi Elisi	141	127
173 - Os. s. Morpurgo	106	133
174 - Otr. vrtec	152	182
175 - Zavod Da Vinci	138	140
176 - Otr. vrt. Rena Nuova	126	172
177 - Os. s. Slataper	141	134
178 - Os. s. Slataper	179	144
179 - Os. s. Slataper	90	86
180 - Os. s. Timeus	124	103
181 - Os. s. Timeus	126	108
182 - Otr. vrtec	175	147
183 - Sr. s. Bergamas	164	201
184 - Os. s. Lovisato	119	89
185 - Os. s. Slataper	137	110
186 - Os. s. Lovisato	151	176
187 - Os. s. Lovisato	141	126
188 - Os. s. S. Giusto	115	134
189 - Os. s. Lovisato	115	189
190 - Os. s. Lovisato	151	200
191 - Os. s. De Marchi	195	121
192 - Os. s. De Marchi	146	118
193 - Os. s. Marin	202	123
194 - Rek. »Gentili	116	135
195 - Os. s. Marin	149	151
196 - Os. s. Marin	185	137
197 - Otr. vrtec	195	179
198 - Otr. vrtec	112	126
199 - Os. s. Laghi	143	84
200 - Os. s. Bergamas	146	154
201 - Os. s. Bergamas	182	151
202 - Os. s. Bergamas	176	204
203 - Os. s. Laghi	181	196
204 - Os. s. Laghi	215	225
205 - Os. s. Rodari	61	76
206 - Os. s. Gregoric	120	141
207 - Os. s. Rossetti	92	82
208 - Os. s. Rossetti	174	181
209 - Os. s. Rossetti	139	192
210 - Os. s. Rossetti	146	216
211 - Os. s. Foschiatti	148	217
212 - Os. s. Rodari	216	149
213 - Ind. zavod	257	200
214 - Os. s. Milcinski	308	109
215 - Os. s. Giotti	240	230
216 - Os. s. Collodi	172	180
217 - Sr. s. Stuparich	159	194
218 - Os. s. Collodi	158	193
219 - Os. s. Collodi	124	200
220 - Sr. s. Stuparich	107	193
221 - Sr. s. Stuparich	158	226
222 - Os. s. Bergamas	85	121
223 - Os. s. Gaspardis	135	156
224 - Rek. Padovan	132	170
225 - Rek. Padovan	150	197
226 - Rek. Padovan	179	202
227 - Os. s. Gaspardis	108	140
228 - Rek. Padovan	167	193
229 - Os. s. Gaspardis	107	172
230 - Os. s. Gaspardis	139	179
231 - Os. s. Sirok	154	235
232 - Licej Galilei	166	221
233 - Licej Petrarca	126	170
234 - Os. s. Padoa	160	185
235 - Os. s. Padoa	87	81
236 - Rek. Lucchini	143	150

	FRANCO CODEGA	SARDOS ALBERTINI
237 - Os. š. Collodi	160	226
238 - Sr. š. Roli	175	209
239 - Os. š. Zupancič	179	155
240 - Os. š. Zupancič	215	175
241 - Učit. Slomšek	226	199
242 - Učit. Slomšek	152	149
243 - Os. š. Grego	170	250
244 - Os. š. Filzi	119	145
245 - Os. š. Zupancič	211	207
246 - Os. š. Zupancič	146	173
247 - Učit. Slomšek	184	209
248 - Sr. š. Codermatz	93	86
249 - Sr. r. Bergamas	86	135
250 - Os. š. Suvich	239	197
251 - Rek. Nordio	161	199
252 - Otr. vrt. Ferrante	185	183
253 - Rek. Nordio	115	204
254 - Otr. vrt. Ferrante	138	158
255 - Otr. vrtec	217	260
256 - Os. š. Suvich	113	199
257 - Os. š. Suvich	146	85
258 - Os. šola	187	95
259 - Zavod Volta	109	161
260 - Zavod Volta	112	183
261 - Os. š. Manna	163	232
262 - Os. š. Manna	171	164
263 - Os. š. Manna	155	186
264 - Os. š. Manna	166	157
265 - Os. š. Manna	107	176
266 - Rek. Brunner	158	193
267 - Rek. Brunner	196	212
268 - Otr. vrtec	147	145
269 - Sr. š. Brunner	83	126
270 - Otr. vrtec	168	208
271 - Os. šola	71	71
272 - Os. š. Tarabocchia	218	177
273 - Os. š. Tarabocchia	198	193
274 - Sr. š. Brunner	149	129
275 - Sr. š. Addobbati	108	182
276 - Sr. š. Addobbati	129	156
277 - Os. š. Saba	171	186
278 - Otr. vrtec	138	142
279 - Os. š. Battistig-Barkovlje	222	146
280 - Os. š. Battistig	171	177
281 - Os. š. Battistig	233	127
282 - Os. š. Battistig	214	139
283 - Sr. š. M. de Tommasini	259	147
284 - Os. š. Degrassi	273	166
285 - Os. š. Lona	284	199
286 - Os. š. Venezian	343	43
287 - Os. š. Venezian	344	67
288 - S. Sirk - Kriz	318	71
289 - Os. š. Kriz	173	224
290 - Os. š. Battistig	100	158
291 - S. Tomažič - Trebče	308	39
292 - S. Kajuh - Gropada	376	100
293 - Os. š. Sillani	412	39
294 - Sr. š. Brunner	118	171
295 - Teh. zavod	119	214
296 - Os. š. Foschiatti	205	156
297 - Os. š. Foschiatti	174	254
298 - Sr. š. De Tommasini	295	72
299 - Sr. š. Addobbati	97	116
300 - Otr. vrtec	209	200
301 - Os. š. Rossetti	140	233
302 - Rek. Lucchini	156	191
303 - Os. š. S. Giusto	170	191
304 - Sr. š. Addobbati	77	119
305 - ITIS	62	104
306 - Os. š. Morpurgo	173	182
307 - Otr. vrt. Rena Nuova	131	149
308 - Ind. zavod	118	172
309 - Sr. š. Campi Elisi	133	191
310 - Rek. Ricceri	94	285
311 - Os. š. Lovisato	139	212
312 - Os. š. Rossetti	154	240
313 - Os. š. Filzi	115	154
314 - Os. š. Collodi	162	179
315 - Os. š. Lovisato	142	245
316 - Rek. Gentilli	152	234
317 - Licej Prešeren	201	191
318 - Os. š. Degrassi	138	174
319 - Os. š. Degrassi	258	198
320 - Sr. š. Prosek	176	28
321 - Otr. vrtec	165	139
322 - Sr. š. Roli	207	189
323 - Os. š. Giotti	91	164
324 - Otr. vrt. Silvestri	68	205
325 - Katinara - bol.	57	82
326 - Katinara - bol.	49	50
327 - Gl. bolnišnica	19	26
328 - Gl. bolnišnica	15	14
329 - Bol. Maddalena	8	8
330 - Os. š. Chiesa	131	217
331 - Gregoretti	16	35
332 - Sr. š. Bergamas	95	145
333 - Otr. vrt. Altrura	261	188
334 - Teh. zavod	140	139
335 - Ferdinando	130	243
336 - Os. š. Filzi	135	148
337 - Sr. š. Addobbati	124	131
338 - Os. š. Collodi	154	190
339 - Os. š. Giotti	48	61
340 - Zavod Volta	83	136

VOLITVE / GORIŠKA POKRAJINSKA UPRAVA V ROKAH SEVERNE LIGE

Lombardska provinca

Monica Marcolini predsednica, Ligi 14 svetovalcev na 24 - Zmagal je protest, saj so konkretni načrti Lige še neznanka - Poraz Bergamina pokopal tudi kandidata SSK Damijana Terpina

MARKO MARINCIC

Zmagal je protest. Sedaj, ko bo protest vladal, bomo pravzaprav videli, kaj nam ponuja Severna liga. V teh gorenjskih porazih ugotovitvah poraznega kandidata KD Alberta Bergamina je učinkovitost strmen pomen balotaze za predsednika goriške pokrajine. S to oceno se v bistvu ujemajo tudi ugotovitve zmagovalcev. Pokrajinski tajnik Lige Giorgio Grossi je bil sicer presrečen zaradi zmage a obenem tudi malce zaskrbljen zaradi napornega dela, ki čaka sedaj Ligo in njeno mlado predsednico pokrajine.

Predsednica Monica Marcolini bo morala najprej izbrati šest odbornikov. Liga, ki bo imela tudi absolutno večino v pokrajinskem svetu s 14 svetovalci, bo torej kar naenkrat morala iz svojih vrst najti 21 ljudi, ki bodo sposobni voditi pokrajino bolje, kot so jo doslej predstavljali tradicionalni stranki. Sami trdijo, da to ne bo težko, da je dovolj učinkovitost, postopenost, poslušaj za zahteve ljudi. Če bo to res, bomo se sodili v prihodnjih mesecih.

Nekaj pa je gotovo: goriški volilci, tako kot volilci drugod po Italiji, so na balotazi nagradili opo-

Marcolinijeva in tajnik Grossi na sedežu Lige (foto SR)

zicijo dosedanjemu sistemu. Katerokoli opozicijo. V naši pokrajini je to bila (tudi zaradi razcepjenosti leve) Severna liga, pa čeprav ni naredila nice-sar, da bi si pridobila večjo naklonjenost volilcev razen tiste, ki jo nudi goli protest. Za predsed-nico so kandidirali mla-do, neizkuseno in tudi nespretno osebo. Kljub prijaznemu nasmesku in nekaj osnovnih naučenih gesel namreč Monica Marcolini v kampanji ni pokazala nice-sar: dosled-no se je izogibala vsake-mu soočanju z drugim kandidatom, potem ko je v edini radijski konfron-taciji zapustila precej slab vtis. Če dodamo, da je Li-ga dezertirala zadnjo predvolilno oddajo po deželni TV, da sploh ni predstavila imen odbor-nikov, da je njen upravni program zelo splošen in nedorečen, potem je na dlani, da sloni njen uspeh edino na protestu, na zahtevi po novem. Kakšno bo novo, ki ga po-nuja Liga, bomo se videli.

Izid volitev, ki je Ligi zaupal upravljanje go-riške pokrajine, je ned-voumen. Marcolinijeva je prejela 42 tisoč glasov (55,3 odstotke), Berga-min 34 tisoč glasov (44,7 odst.). V primerjavi s pr-vim krogom je kandi-datka Lige več kot pod-vojila število glasov, Ber-gamin pa je poleg glasov treh strank, ki so ga pod-prle, pridobil manj kot 9 tisoč glasov iz vrst drugih strank.

Ligi se je gotovo obre-stovala izbira, da se ne poveže z nikomer. S tem je pridobila glasove na desni, a tudi na levi: ce-tudi bi vseh 8 tisoč mi-sovskih volilcev v dru-gem krogu podprlo kan-didatko Lige, manjka do končnega seštevka se kakih 12 tisoč glasov, ki

so prišli od volilcev, ki so v prvem krogu glasovali za stranke leve.

Poglavje zase je glosa-vanje v slovenskih obci-nah, ki so edine, kjer je Bergamin gladko zmagal. To je razumljivo, če upo-števam opredelitev SSK. V Doberdolu je kandidat KD prejel 67 odstotkov glasov, v Steverjanu 64, v Sovodnjah 54. Poleg tega je za las prekoracil 50 od-stotkov le se v Mededji (kjer živi), Vilešu in Fari. Dodajmo le dvoje ugo-tovitev o izbirah slovenskih volilcev: za Bergamina je glasovalo več volilcev od sestevka SSK-KD-PSDI v

prvem krogu, po drugi strani pa je v primerjavi s prvim krogom kandi-datka Lige precej napre-dovala tudi v slovenskih krajih. Kot "trdnjave" Li-ga so se izkazale občine Gradež (68 odst.) in nek-danji "fevd KD", po-dročje Slovrenc-Kopriv-no-Moraro-Krmin, kjer je Marcolinijeva povsod pressegla 60 odstotkov.

Pri oceni volilnih izi-dov zasluži pozornost tu-di volilna abstinenca, ki se je izrazila na tri naci-ne: z neudeležbo pri gla-sovanju, z belimi in ne-veljavnimi glasovnicami. Na volisca tokrat ni slo približno 32 tisoč od sku-pnih 122 tisoč volilnih upravičencev (27 od-stotkov), od preostalih pa jih je skoraj 14 tisoč (15 odstotkov) oddalo belo ali neveljavno glasovnico. Skupno je to več od gla-sov, ki jih je prejela Mar-colinijeva: nova predse-dnica pokrajine bo razpo-lagala z absolutno večino med izvoljenimi, v resni-ci pa jo je podprl komaj vsak tretji volilec na Go-riskem (42 na 122 tisoč). Sicer pa so to pravila vecinskega sistema, na katera bo treba odslej računati.

Ta pravila pa bo morala se posebej pozorno vzeti v pretes slovenska narod-nostna skupnost, ki je pri balotazi izgubila možnost izvolitve še zadnjega svojega takorekoč uradno

IZID BALOTAZE ZA IZVOLITEV PREDSEDNIKA GORIŠKE POKRAJINE						
OBCINA	BERGAMIN glasov	%	MARCOLINI glasov	%	BELE+NEVELJ. glasov	UDELEZBA %
Koprivno	375	37,7	619	62,3	88	8,1
Krmin	1503	38,9	2364	61,1	734	15,9
Doberdob	436	67,4	211	32,6	190	22,7
Dolenje	135	42,1	186	57,9	19	5,5
Fara	514	50,6	502	49,4	156	13,3
Foljan-Red.	593	41,3	842	58,7	316	18,1
Gorica	9540	45,0	11656	55,0	3412	13,9
Gradišče	1436	43,2	1886	56,8	699	17,4
Gradež	1807	31,7	3889	68,3	611	9,7
Marjan	479	47,7	525	52,3	149	12,4
Medea	285	53,8	245	46,2	54	9,2
Tržič	7267	47,4	8077	52,6	3084	16,7
Moraro	160	39,3	247	60,7	46	10,1
Moš	496	49,6	503	50,3	92	8,4
Romans	850	45,3	1028	54,7	374	16,6
Ronke	2284	47,2	2558	52,8	940	16,2
Zagraj	433	40,7	631	59,3	228	17,6
Skocjan	1296	43,4	1688	56,6	873	22,6
Stevec	322	64,7	176	35,3	83	14,3
Slovenec	330	39,5	505	60,5	126	13,1
Speter ob S.	445	48,1	481	51,9	273	22,7
Sovodnje	569	54,6	474	45,4	188	15,3
Starancan	1471	44,8	1810	55,2	576	14,9
Turjak	556	47,2	621	52,8	412	15,9
Vileš	477	51,9	442	48,1	156	14,5
SKUPAJ	34059	44,7	42166	55,3	15872	15,4

priznanega predstavnika, če odmislimo Milana Kogla, cigar vloga med izvoljenimi svetovalci Lige je iz narodnostnega vidika se neznanka, tako kot je neznanka politika Lige glede manjšin in sožitja. Za SSK se je sicer tokrat neizbežno izbira o poveza-vi s KD izkazala za "smrt-

ni objem" sprico protest-nega vala, ki je pometel z dosedanjim sistemom strank in zavezništev.

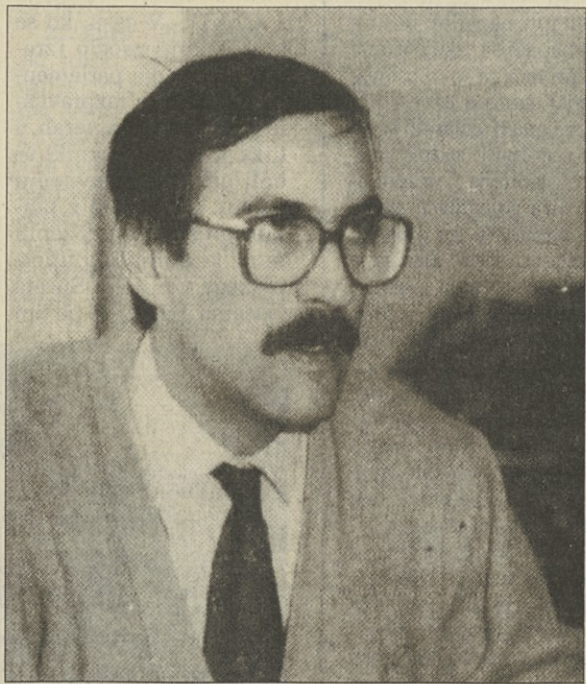
Za manjšino se - tudi v vidiku zelo verjetnih je-senskih občinskih volitev v Gorici - vsiljuje problem povezovanja in to najbrž ne le med samimi manj-sinskimi komponentami,

temveč v sklopu širšega in za sožitje opredeljenega zavezništva. V mislih imamo koalicijo, kakršna je na Trzaskem podprla Co-dego: na Goriškem bi mor-da tako zavezništvo uspe-lo, toda zaenkrat ga se ni videti na obzorju. Pac pa imamo Ligo, tako kot v Lombardiji.

TRŽIČ / LEVICA PODPRLA KANDIDATA DSL

Prepričljivo zmagal Persi

Zbral je 61,7 odstotka glasov, njegov tekmec, dosedanji župan Calzolari, pa 38,3 odst. V občinskem svetu bo imel za sabo 12 svetovalcev - KD ostala z dvema svetovalcema

Adriano Persi, odslej župan v Tržiču

Adriano Persi, ki pri-pada Demokratični stranki leve, je novi žu-pan v Tržiču. Zanj je na nedeljskem drugem kro-gu volitev glasovalo 10.312 volilcev (61,7 od-stotkov), medtem ko je njegov nasprotnik, dose-danji župan Cesare Cal-zolari, zbral 6.397 glasov (38,3 odst.). Persija je za župana, poleg stranke DSL, predlagala tudi krajevna lista Cittadini per Monfalcone, v dru-gem krogu pa je prejel tudi glasove socialistov, stranke komunistične renove in kot kaže je zanj volilo tudi precej volilcev Severne lige in morda tudi kršćanske demokracije.

Persi je prvi župan v Tržiču, ki pripada DSL,

VLADO KLEMSE

oziroma izhaja iz vrst nekdanje KPI. V povoj-nem času je to mesto imela, do leta 1975, kršćanska demokracija, do leta 1986 so se zvrsti-li trije socialisti, zatem pa spet KD, socialisti in končno Calzolari, ki je ob koncu mandata stopil med Segnjevce popolare.

Zadnje volitve v Tržiču prinasajo, poleg spremembe glede vodst-va občine, tudi veliko spremembo v sestavi občinskega sveta. Zaradi znižanja števila prebiva-lcev je občinski svet zdaj sestavljen samo iz dvaj-setih svetovalcev (prej 40), kar dvanaest svetovalskih mest pa pripada

županovi listi. Persi bo tako imel za sabo osem svetovalcev DSL in štiri svetovalce liste Cittadini per Monfalcone ob sebi pa, kot kaže, dobro ekipo odbornikov. Izvoljeni svetovalci DSL so: Gian-franco Pizzolitto, Lucio Zorretti, Paolo Farné, Francesco Donolato, Ful-via Albanese, Maria Gra-zia Mainardis, Elena Pantea, Piera Manetti. Iz-voljeni so bili tudi Fabio Del Bello, Alessandro Perrone, Giuseppe Craighero in Maurizio Alle-gra, ker pa bodo prevzeli odgovornosti v odboru, ki so nezdružljive z me-stom svetovalca, so na njihova mesta vstopili

drugi. Štirje svetovalci liste Cittadini per Mon-falcone (v njej so pred-stavniki zelenih, gibanja La Rete in PRI) so: Fabrizio Iuculano, Arturo Ber-toli, Mauro Bertogna, Fa-brizio Quarantotto. Osem svetovalskih mest je pripadlo drugim strankam: dve mesti KD (Nelva Trovò in Paolo Demarin), dve mesti Se-verni lige (Giorgio Fari, Sergio Pacor), po eno mesto pa Segnjevem po-polarom (Cesare Calzola-ri), misovcem (Adriano Ritossa), SKP (Licia Mor-solin), socialistom (Luigi Blasig). Naj kot zanimivost na-vedemo, da je v novem občinskem svetu v Tržiču kar pet zensk. To-liko jih doslej se ni bilo!

GORICA / SLOVESNOST OB 219. OBLETNICI USTANOVITVE

Obračun delovanja finančne straže

Uspešni zlasti v boju proti tihotapstvu mamil in orožja - Odkrivanje davčnih utaj

V vojašnici na medna-rodnem mejnem preho-du pri Standrežu, so včeraj obeležili 219. obletnico ustanovitve zbora finančne straže. Bila je to tudi priložnost za razgrnitev enoletnega obračuna dejavnosti pri-padnikov zbora na Go-riskem.

Tako so v obdobju od junija lanskega leta do junija letos, povzemamo po poročilu podpolkov-nika Salvatoreja Penze, opravili 146 generalnih davčnih pregledov in ugotovili za 15,3 mi-ljarde lir utaj neposred-nih davkov in nadaljnjih

5,3 milijarde lir utaj davka na dodatno vred-nost. Na področju nad-zorstva uvoza in izvoza blaga so ugotovili vrsto kršitev in izterjali za 113 milijonov lir carinskih dajatev. Pozitiven je obračun glede preprečevanja tihotapstva mamil. Zaplenili so 96 kilogra-mov heroína, manjšo ko-ličino kokaina in lahkih drog, dve osebi so areti-rali, devet pa prijavili sodišču. Obsežen je spi-sek zaplenjenega orožja in municije. To so glavni podatki iz sicer razveja-ne dejavnosti finančne straže.

Financarji so včeraj praznovali (foto Studio Reportage)

NOVICE

Gostinci SGZ obiščejo kleti na Plešivem in na Jazbinah

Gostinska sekcija pri SGZ je pred kratkim začela niz obiskov pri vinogradnikih na Goriškem. Prvi je bil namenjen Ediju in Renatu Kebru na Krminskem. Gre za manjši oz. srednje veliki vinogradniški posesti, kjer je proizvodnja posameznih sort količinsko sicer omejena, zato pa polagajo toliko več skrbi na kakovost. Udeleženci kletarske ekskurzije so bili zelo prijazno sprejeti. Danasnji obisk bo namenjen vinogradniškemu posestvu Quarin na Plešivem in posestvu Krapez na Jazbinah. Prvi obisk bo ob 14.30, drugi ob 18.30. Vabljeni člani gostinske sekcije SDG in SDGZ in prijatelji.

V Ločniku bodo predstavili publikacijo o odpornosti

V Ločniku bodo v petek, 25. t.m. ob 20.15 predstavi publikacijo XXV Aprile - Ricordi della Resistenza. Publikacijo je izdalo združenje AVL, prinaša pa pričevanja udeležencev odporniškega gibanja iz tega kraja, zlasti pa pričevanja Igina Furlana (Dolfa). Brosuro bodo predstavili v kulturnem in socialnem centru (na glavnem trgu), sodelovali pa bodo, poleg Rajonskega sveta, se predstavniki borcevskih združenj AVL, ANED in ANPI.

Občinski svet v Števerjanu

Drevi ob 20. uri je sklicana seja občinskega sveta v Števerjanu. Na dnevnem redu zasedanja je odobritev obračuna za leto 1992 in vrsta postavk poveza-nih s tem dokumentom. Občinski svet bo raz-pravljaj nadalje o osnutkih občinskega pravilnika za vodenje knjigovodstva in pravilnika za sklepanje pogodb ter o nekaterih drugih zadevah v zvezi z osebjem.

Štirje ranjeni na avtocesti v veržnem trčenju sedmih vozil

Včeraj ponoči je sedem vozil bilo vpletenih v dvoje veržnih trčenj na avtocesti v bližini Vileša. Prva nesreča se je pripetila ob 2.25, ko je reanult 5 iz Bologne trčil v clio Trzicana Andrea Grovarruscia. V vozilu sta se nato zaletela se kombi iz Reke in dostavno vozilo iz Roviga. Ranjen je bil samo navedeni Trzican, ki se bo zdravlil predvidoma 15 dni. Na kraj je poleg reševalcev prihitela prometna policija, da bi urejala promet sprico nevarnosti na spolzkem cestnišču in razbitin vozil na voznem pasu. Kljub temu je trčitev ure po prvi nesreči prišlo do veržnega trčenja le sto metrov pred krajem prvega: tokrat so trčila tri vozila, prav toliko pa je bilo tudi ranjenih. Vsi so na srečo dobili le udarce in lažje poškodbe. Rocco Melidoni iz Turina se bo zdravlil 15 dni, 10 dni se bo zdravlil Alessandro Chiatti iz Tržica, v petih dneh pa bo okrevaj Giuseppe Losole iz Trsta.

KINO

GORICA
VITTORIA 20.00-22.00 »Lezioni di piano«. Rez. Jane Campion. Zlata palma na festivalu v Cannesu.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Tokio decadence«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI Zaprtro zaradi dopusta.

OBVESTILA

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO »EMIL KOMEL« obvešča, da do konca junija vpi-sujejo gojence za solsko leto 1993/94 in naproša letosnje gojence, da potrdijo na tajnistvu obisko-vanje pouka v prihodnjem solskem letu. Tajnistvo je odprto od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

SINDIKAT INCA-CGIL obvešča, da je njihov uslužbenec vsak cetrtek, od 15.45 do 18. ure pri-soten na županstvu v Sovodnjah za informacije, izpolnjevanje raznih obrazcev glede ticketa, pokojnin itd.

AKCIJA TABORNIKOV RMV ob 40-letnici ustanovitve: Nazaj v taborniški raj. Prijave do konca junija. Prijavnice so na razpolago v ulici Malta, v knjižnici D. Feigl ter pri članih.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
AL REDENTORE, Ul. F.lli Rosselli 23, tel. 410340.

POGREBI

Danes ob 12. uri Maria Ladiniz iz splosne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

SINDIKATI / OB UDELEŽBI TAJNIKA INAS CARLA BIFFIJA

Slovesno odprtje novega sedeža CISL

Sindikalna zveza ima nove prostore v Manzonijski ulici, dostop je tudi s Korza

Odprtje novega sedeža CISL (foto Studio Reportage)

Sindikalna zveza CISL je včeraj slovesno odprla novi pokrajinski sedež v Manzonijski ulici 4. Gre za prostore v novi, pred kratkim zgrajeni stavbi, ki ima dostop tudi s Korza Italia.

Uradi - celotna površina zajema 430 kvadratnih metrov - so dostopni telesno prizadetim oseb-am, kar velja posebej poudariti, tudi sprico dejstva, da ima tu sedež patronat INAS. Poleg uradov je v novem se-dežu tudi manjša dvorana, ki so jo pomenovali po Rolandu Ciaru.

Na včerajšnji slove-

snosti je govoril pokrajinski tajnik sindikalne zveze CISL, Vittorio Brancati, ki je poudaril pomen pridobitve novih prostorov ter se zahvalil za sodelovanje in pomoč vsem, ki so se trudili ta realizacijo sedeža, zlasti pa Carlu Biffiji, novemu vsedravnemu tajniku patronata INAS.

Ob odprtju sedeža so podelili tudi priznanja članom sindikata za tri-deset in več let zvestobe. Carlo Biffi je v popoldanskem času obiskal tudi pisarno patronata INAS- CISL v Novi Gori-ci.

NOVICE

Nove žrtve spopadov v JAR

JOHANNESBURG - Južnoafriška policija je sporočila, da je skupina oboroženih neznancev v treh nedeljskih napadih v pokrajini Natal ubila najmanj trinajst oseb. Tiskovni predstavnik policije Bala Naidoo je povedal, da so neznanci v nedeljo zvečer napadli dve hiši v črnski četrti v bližini Port Shepstone in ubili sedem ljudi. V tretjem napadu so stiri zakrinkani moški ubili še šest ljudi. Predstavnik Afriskega nacionalnega kongresa Makhaya je povedal, da so bili skoraj vsi ubiti pripadniki ANC. Predstavniki radikalnega Panafriskega kongresa (-PAC) so v ponedeljek sporočili, da želijo sodelovati na večstrankarskih pogajanjih, vendar bodo nadaljevali oborožene spopade, če vlada ne bo izpolnila njihovih zahtev. Bela manjšina in šestindvajset strank, ki sodelujejo na pogajanjih, so od PAC zahtevale, naj podpiše deklaracijo, s katero se odpoveduje oboroženemu boju. (Reuters)

Francosko-rusko vojaško sodelovanje

MOSKVA - Na večdnevni obisk v Rusijo je dopotoval poveljnik glavnega staba francoskih oboroženih sil admiral Jacques Lanxade. V Moskvi se bo med srečanjem z ruskim kolegom Kolesnikovim in pomornikom obrambnega ministra Kokosinkom pogovarjal o poglobitvi meddržavnega sodelovanja na vojaškem področju, v četrtek pa se bo v Petersburgu sestel z lokalnimi vojaškimi oblastmi. (STA, AFP)

Zavezniškim silam podaljšali mandat

ANKARA - Turški svet za nacionalno varnost je vladi predlagal, naj zavezniškim silam omogoči nadaljnjo uporabo turških vojaških oporišč za nadzorovanje severnega Iraka. Mandat zavezniških sil so podaljšali za pol leta. Svet, ki ga vodi predsednik Sulejman Demirel, je za štiri mesece podaljšal izredne razmere v desetih turških pokrajinah na vzhodu in jugovzhodu Turčije, kjer že skoraj devet let traja upor turških Kurdoev. (Reuters)

Kamboška ljudska stranka popustila

PHNOM PENH - Ameriška vlada ne namerava ukazovati kamboskemu ljudstvu, kakšno vlado naj ima. O tem se bo moralo odločiti podaljšal Hun Sena je sporočil, da je kamboska ljudska stranka - ta je za las izgubila na parlamentarnih volitvah, ki so potekale pod pokroviteljstvom Združenih narodov - pripravljena sprejeti rezultate volitev. Zacasna oblast ZN v Kambodži je že obljubila, da bo raziskala nepravilnosti na volitvah, na katere je opozorila ljudska stranka. (Reuters, STA)

REDNO ZASEDANJE DRŽAV ES / V OSPREDJU PROBLEMI ZDRUŽENE EVROPE

Več denarja za razvoj

Predsednik Evropske komisije Jacques Delors je predložil nov program za pospešitev razvoja Združene Evrope - Se bo morala Evropa odreči dosedanjemu modelu socialne zaščite?

KØBENHAVN - Vse večja brezposelnost (strokovnjaki dvanajststotno pričakujejo, da bo prihodnje leto že 20 milijonov ljudi brez dela), ekonomske težave skupnosti (prvič po letu 1970 se namreč sooča z negativno gospodarsko rastjo), siri-tev ES, morebitna večja odprtost skupnosti za uvoz izdelkov iz vzhodnoevropskih držav ter vojna v Bosni in Hercegovini, to so osrednje teme letosnjega rednega zasedanja voditeljev zahodnoevropskih držav v danski prestolnici. Gostitelj in predsedujoči srečanja, danski premier Poul Nyrup Rasmussen, je v uvodnem govoru poudaril, da bi moralo to zasedanje pomeniti začetek novega obdobja skupnosti.

O reševanju ekonomskih težav dvanajststotno je menil, da je znižanje obresti za kratkoročne kredite sicer potreben, ne pa tudi se zadosten pogoj za začetek novega obdobja gospodarske rasti. Francija, Belgija in Nizozemska so v ponedeljek zmanjšale obrestne mere, nemški kancler Kohl, katerega kolegi pravijo, da nima nikakršnega vpliva na politiko nemške zvezne banke, pa o tej temi ni

govoril.

Predsednik evropske komisije Jacques Delors je v ta namen predložil program gospodarskega oživljanja v osmih točkah, po katerem naj bi dvanajststotno vztrajno nadaljevala z aktivnostmi za oblikovanje skupne valute, skušala uspešno zaključiti pogovore o večji odprtosti svetovnih trgov v okviru Gatta, obdavčila redke naravne vire in tako pridobljeni denar uporabila za zmanjševanje izdatkov delodajalcev pri odpiranju novih delovnih mest ter večkratno povečala izdatke za agencije, ki pomagajo brezposelnim.

Predlagal je tudi večkratno povečanje izdatkov za razvoj telekomunikacijskega in prometnega omrežja in vsaj petdesetodstotno povečanje vlaganj v razvojne projekte, ki bi Evropi omogočili razvoj najsodobnejših tehnologij. Voditelj evropske komisije in oblikovalec nacrtja, ki je utrl pot skupni valuti, je tudi predlagal oblikovanje novega skupnega dokumenta dvanajststotno, ki bi nosil pomenljivo ime: Vstop v enaindvajseto stoletje.

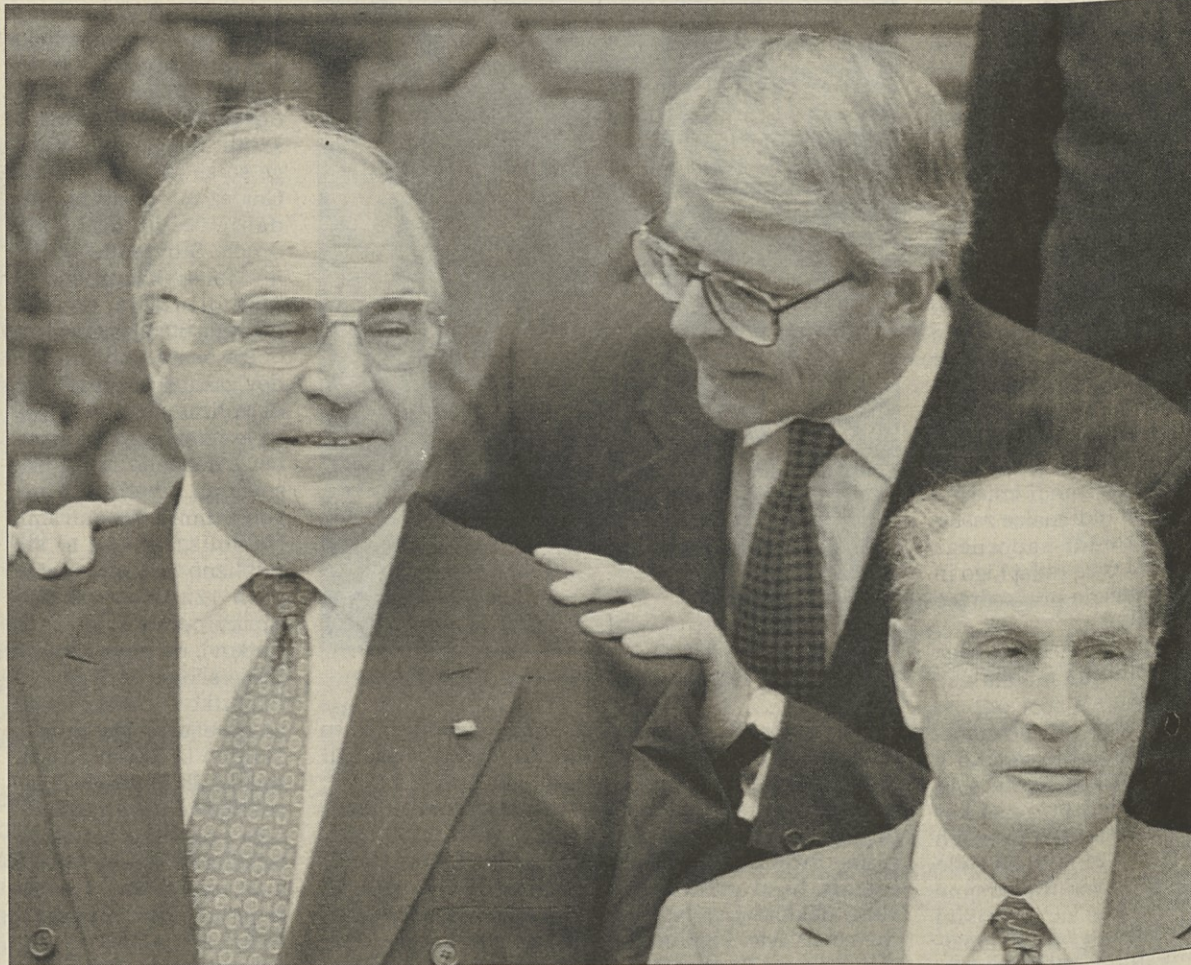
Poznavalci tudi tokrat pričakujejo, da se od

prej znane spore med državami, članicami dvanajststotno, o tem, kako doseči skupne cilje.

Francija se vedno zagovarja znano stališče, da je treba gospodarstva dvanajststotno zaščititi pred cenanim uvozom, Velika Britanija in Nemčija pa se zavzemata za dogovore o odprtih mejah za prehod kapitala in blaga, do kakršnega naj bi pripeljal tako imenovani urugvajski krog pogajanj v okviru Gatta. Po drugi strani pa so Britanci prepričani, da socialna politika dvanajststotno nevarno zmanjšuje konkurenčno sposobnost gospodarstva, zato je John Major pred odhodom v dansko prestolnico poudaril, da bo na sestanku »ostro« zagovarjal britanska stališča o tem problemu.

Po Majorjevem mnenju bi izenačevanje socialne zakonodaje za vso skupnost nujno pripeljalo do »zapiranja skupnosti v drag in okorel sistem, ki bi tuje vlagatelje prisilil, da se bodo odločali za cenejše države tretjega sveta«.

Delors je sicer poudaril, da njegova primerjava evropske socialne politike s tisto v ZDA in na Japonskem

Evropske države skušajo po različnih poteh priti do skupnega cilja. Na sliki Kohl, Major in Mitterrand (Telefoto: AP)

nikakor ne pomeni, da naj bi tudi evropske države začele zmanjševati ugodnosti delavcem, vendar pa poznavalci poudarjajo, da izražajo njegove ugotovitve zaskrbljenost zaradi neprilagodljivosti

trga delovne sile in visokih socialnih stroškov, iz tega izhajajoči zaključki pa naj bi pomenili precejšen izziv evropskim vladam, ki so se doslej tej temi izogibale kot macka vroči kasi. Po mnenju

danskega zunanjega ministra Nielsa Helvega Petersena na tokratnem zasedanju ni pričakovati dogovorov o zmanjševanju izdatkov za socialno varnost delavcev.

Beseda bo tekla tudi

o novi ureditvi skupnosti, predvsem v luči pričakovanega povečanja števila članic, saj naj bi do leta 1995 v ES vstopile še Avstrija, Švedska, Finska in Norveška.

(M. L. in agencije)

PISMO IZ NEMČIJE

O splavu, azilantih in gospodarskih težavah

ANA KOVAC / KÖLN

Nemčija je v razsulu in se kako potrebna spomladanskega čiščenja! Velesila, ki se je naslajala ob misli, da je lokomotiva Evropske skupnosti, ki je verjela, da sodi med najbolj demokratične države sveta, prijazna okolju, prijazna tujcem, končno združena - je kljub vsemu v razsulu. Oslabljena politična moč strank, nenehni rasni nemiri, feministična gibanja in ekološka oporečnost niso odraz pravne države in veleumne demokracije, temveč notranje politične nestabilnosti in gospodarske recesije. Problemi, ki nemski vladi visijo za vratom, niso od danes, mnogi so stari več desetletij, gospodarska prosperiteta in urejen pravni sistem pa sta jih potlacila v najgloblji predal. Zdaj so vsi ti problemi priplaval na dan in vlada v Bonn se jih otepa z naravnost netaktnimi potezami.

Eden takih primerov je vprašanje legalizacije splava. Ob združitvi obeh Nemcij se je odprlo vprašanje usklajevanja obeh ustav: v Vzhodni Nemčiji je bil splav legaliziran, v Zahodni pa ne. Zahodnonemski mediji so pisali o tej kočljivi temi z zadržki. Večinoma so poudarjali, da je legaliziran splav značilnost socialističnih držav, to pa naj bi že samo zase povedalo dovolj. Da ne bi zagnali evforije ob združitvi, so se v Bonn odločili, da reševanje tega problema preložijo do konca leta 1992. Vzhodnonemška zenska gibanja so namreč ostro nasprotovala prepovedi splava, pogoste so bile tudi demonstracije. Vlada v Bonn si ni drznila drezati v to vprašanje, saj so zenska gibanja tudi v Zahodni Nemčiji zelo močna. Zdaj je torej prišel čas, ko je treba rešiti vprašanje legalizacije splava. Ustavno sodišče v Karlsruheju je imelo polne roke dela: nov zakon o azilantih, zakon o prepovedi splava, vojaška aktivnost nemških meja... Končni kompromis: splav ni prepovedan, dovoljen pa tudi ne. S to odločitvijo dejansko ni zadovoljen nihče, se najmanj pa ženske. Pritožujejo se tudi zdravniki, čes da jih novi zakon postavlja v nemogoč položaj. Neka ginekologinja iz vzhodnega dela Nemčije pravi: »Ko bo 16. junija pršla k meni pacientka, po možnosti mladoletna, ki je ugotovila, da je noseča, kaj naj ji rečem? Da je pršla en dan prepozno?«

Novi zakon o azilantih in najnovejši rasni nemiri, ki jih je sprožil požar in poboj v Solingenu, so utišali nezadovoljne ženske (ki pa so zato samo še bolj nezadovolj-

ne). Razburjenje zaradi ekstremističnih skupin se še vedno ni pleglo. V četrtek so v Kölnu svoje ogorčenje izrazile tudi mestne oblasti: pet minut pred poldnevom so se ustavili vsi avtobusi in tramvaji in zatulile sirene. Zakaj natančno ob 11.55? »Zavedati se moramo, da kaže ura res pet minut pred dvanajsto,« je dejal kölnski župan. Vendar takšne in podobne geste ne morejo sprati nelagodja iz razburjenih glav tujcev, ki hodijo okrog sklonjenih glavic. »Zakaj ravno mi Turki? Zakaj vedno napadejo Turke, zakaj ne Spancev, Jugoslovancev, Italijanov?« se sprašujejo. Lastnica turške trgovine z zelenjavo je dejala: »V Nemčiji živim že enajst let in nobenih simpatij ne gojim več do te dežele.« Tuji študenti pa cinčno pripominjajo: »Ja ja, po vsakem takim napadu pa gredo desni skrajneži veselo na kebab!« In v tem stav-

ku je nekaj resnice: turške trgovine z zelenjavo veljajo za najboljše, giros je med najbolj priljubljenimi jedmi mladih, ki so se ze navelicali ameriškega MacDonaldsa.

Nasilne akcije desnih skrajnežev so po združitvi obeh Nemcij postale najprej vzhodna folklor, kmalu pa so se z nezadržno močjo razširile tudi na zahod države. V zadnjem letu in pol so oblasti zabeležile 22 smrtnih žrtev, ki so jih povzročili izpadi desno usmerjenih skrajnežev. Glavni storilci, kolikor so jih oblasti ujele, so gologlavci, skupine mladih nestrpnežev, ki večinoma delujejo po načelu navdih, »glede na situacijo«, kot pravijo sami. Zato ima policija toliko večje težave, ko skuša zaježiti nacionalno nestrpnost. Zaenkrat se ji še ni posrečilo odkriti večjih organiziranih skupin, neznani pa so tudi »sponzorji« teh terorističnih dejanj.

Nemška vsakdanost: prepri o splavu, napadi na tujce in nezadovoljni delavci

AZERBAJDŽAN / ZASEDANJE PARLAMENTA

Uporniki pred Bakujem čakajo na odločitev

Elčibej svari pred prevratom komunistov

BAKU - V casu, ko se je v Bakuju začelo izredno zasedanje parlamenta, na katerem razpravljajo o kriznih razmerah v državi, so se uporniki se bolj približali glavnemu mestu. Okoli 300 z lahkim orožjem oboroženih moških, ki podpirajo uporniškega voditelja Sureta Guseina, poveljuje pa jim

Rafik Gusejev, se je ustavilo kakih 14 kilometrov pred prestolnico. Kot so povedali, v mesto ne bodo vdrl, dokler ne bo znana nadaljnja usoda države, ki jo od petka vodi dosednji predsednik parlamenta in nekdanji sovjetski komunist Gajdar Alijev, potem ko je predsednik Abulzaf Elci-

bej zbežal v Nahicevan. Alijev je Elčibej pozval, naj se udeleži zasedanja. »Elčibej je zbežal, ker se boji za lastno varnost. To pa tudi pomeni, da ga za varnost drugih sploh ne skrbi,« je poudaril Alijev. Turška agencija Anatoliana pa je sporočila, da je Elčibej v nedeljo izjavil, da Azerbajdžanu grozi državni prevrat, s katerim bodo na oblast ponovno prisli komunisti. »Prihodnost države in demokracije je ogrožena,« je poudaril.

Guseinov, s katerim se je Alijev že pogovarjal o morebitnem novem predsedniku vlade, je že povedal, da njegove enote ne bodo napredovale proti Bakuju, dokler ne bodo znani rezultati zasedanja. (Reuters)

ČEŠKA / MEDIJI

Prvi češki zasebni televizijski postaji pomagajo italijanski vlagatelji

PRAGA - Premiera, prvi zasebni televizijski program v Češki republiki, ki ga podpira italijanski kapital, je začel v nedeljo oddajati programe, ki jih lahko spremljajo v Pragi in osrednji Češki. Med poskusnim delovanjem, ki bo trajalo približno mesec dni, bo Premiera predvajala programe britanskega Super Channela in jih postopoma dopolnjevala z lastnimi. V prvem programskem bloku, ki bo v začetku trajal šest ur (od katerih bodo dve ponavljali naslednji dan), bo Premiera vsak

dan oddajala dve petminutni informativni oddaji, filme, nadaljevanke, glasbene in zabavne oddaje, je povedal generalni direktor Jiri Mejstrik, nekdanji direktor češkega državnega radia. Jeseni bodo z lokalnimi in mednarodnimi informacijami presli na štiri petminutne dnevne in na večerni dnevniki, ki bo trajal 20 minut, je dejal Mejstrik.

Filmi, ki jih bodo predvajali, bodo iz svetovne filmske zakladnice. Češki cineast Jiri Mencl, ki sodeluje pri tem projektu že od začetka,

bo vodil posebno oddajo, ki bo predstavljala njegove najljubše filme. Avtorica otroških filmov Marie Polednakova je članica družbe, ki vodi omenjeni program. Upa, da bodo hitro uspeli pridobiti oglase, za katere so v začetku ponudili desetkrat nižjo ceno, kot jo plačujejo tisti, ki hočejo oglašati na dosedanjih televizijskih programih. Tudi zasebni družbi Cet 21 so podelili licenco za tretji nacionalni kanal CT-3. Ta televizija bo začela oddajati program konec leta. (AFP)

BALKAN / PRED NADALJEVANJEM V ŽENEVI

Evropa prepričuje Izetbegovića

ES zahteva »enotno BiH« v novih mejah

KØBENHAVN - Evropska skupnost bi spet rada prevzela vlogo pri reševanju balkanske krize, zato išče formule, ki sicer niso popolnoma v nasprotju z najnovejšim hrvaško-srbskim predlogom o delitvi BiH na tri neenake dele, hkrati pa niso gola potrditev zemljevid, ki je nastal na bojnem polju.

Zunanji ministri skupnosti so že v nedeljo zvečer skovali zahtevo, da mora BiH vsekakor ostati enotna država, vendar niso jasno zavrnila nacrta o delitvi na tri dele, povezane v nekakšno konfederacijo. Zavzemajo se za resnično zaščito Muslimanov in za tak muslimanski del prihodnje države, v katerem bi imeli Muslimani v rokah dve bistveni območji oziroma ozemeljska žepa: enega okrog Bihaca na severu in drugega okrog Sarajeva v središču. Obe območji naj bi povezovali koridorji. Muslimanom naj bi bil zagotovljen izhod na morje, zagotoviti pa bi jim morali tudi nadzor nad nekaterimi bistvenimi gospodarskimi središči. Da bi Evropejci svoj nacrt lahko uresnicili, bi se morali v Srbiji in Hrvati umakniti z nekaterih zasedenih ozemelj. Predlog hkrati ne omenja več šestih

muslimanskih enklav, kar pomeni, da bi se morali Muslimani odreči vzhodni Bosni (Gorazdu, Srebrenici in Žepi) v korist Srbije.

Luksemburški zunanji minister Poos je v imenu svojih kolegov izjavil, da bo ES se naprej izvajala sankcije proti Srbiji, morda pa tudi proti Hrvaski, ker ju hočejo prisiliti, da bi se umaknili z ozemelj, zavzetih s silo.

Podobno kot je bil hrvaško-srbski nacrt iz Zeneve o delitvi BiH na tri dele v resnici kopija nacrta, ki ga je že v začetku vojne predlagal takratni mednarodni pogajalec lord Carrington, je sedanji evropski nacrt v resnici kopija nacrta, ki ga je v imenu ES že marca lani predlagal portugalski diplomat Cutiheiro. Uradni predsednik BiH Izetbegović je tedaj Cutiheirov predlog najprej sprejel, pozneje pa zavrnil.

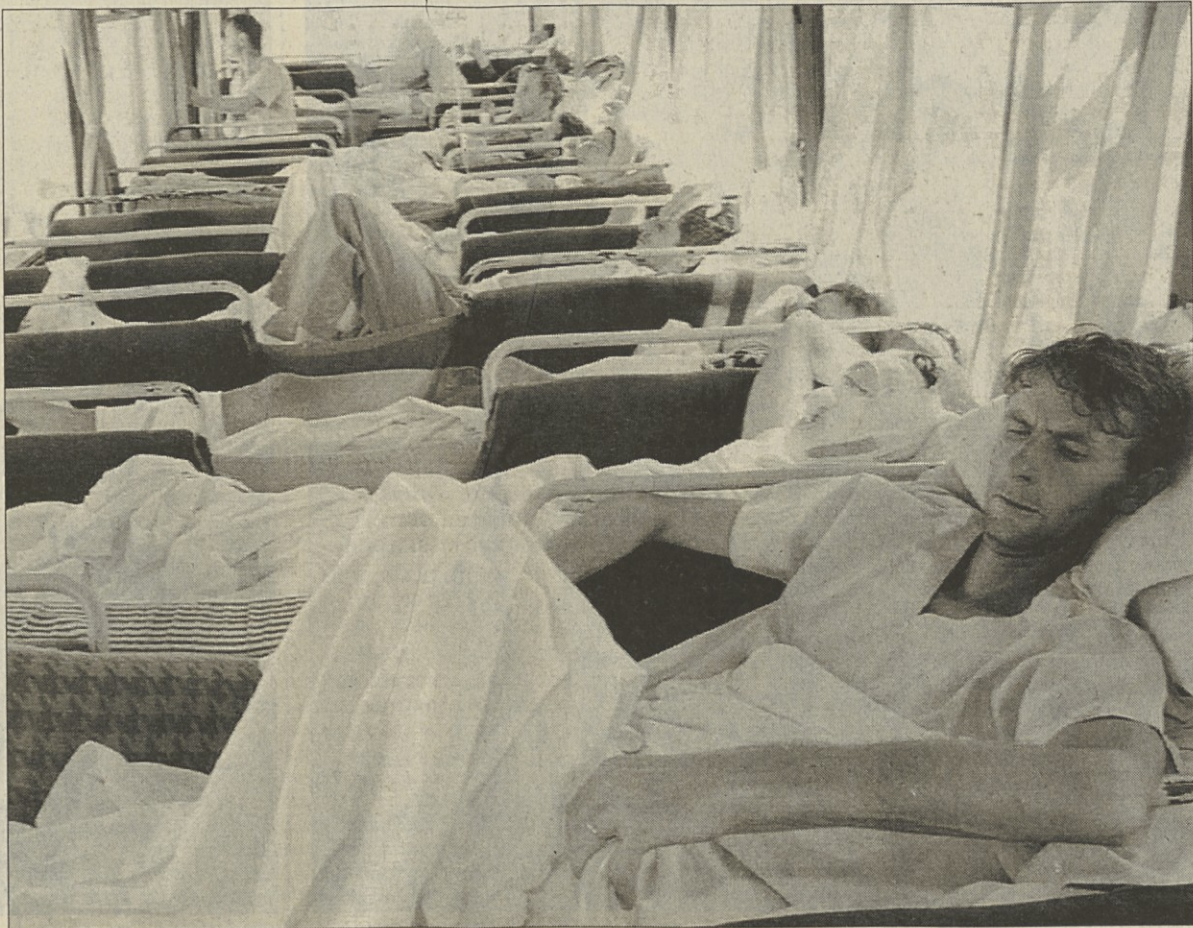
Združena Evropa od Izetbegovića zdaj zahteva pripravljenost za pogajanja, češ da ne more več računati na vojaške rešitve. To so mu povedali tudi v Kopenhagenu, kamor je prišel na lastno željo in kjer so bili njegovi sogovorniki zunanji ministri Danske, Velike Britanije in Belgije, to je sedanje, prejšnje in prihodnje predsedu-

joce države v skupnosti.

Predsednik predstva BiH je že v nedeljo napovedal, da ne bo šel v Zenevo, v ponedeljek pa je zahteval, naj mu posljejo izčrpan poročilo o pogajanjih. Vendar se utegne bosanski predsednik (v resnici samo predstavnik Muslimanov) do srede se premisliti - zaradi evropskih pritiskov in razmerja sil v uradnem vodstvu BiH.

Bosansko predststvo, ki že dolgo ne deluje v popolni sestavi, se je sinoči sestalo v Zagrebu. Od desetih članov jih je prišlo sedem, med odsotnimi pa je bil tudi Izetbegović.

To je se bolj spodbudilo uganjanje o odnosih v predststvu, zlasti med muslimanskimi člani, in o morebitni skorajšnji odstitvi Izetbegovića. Na zagrebškem sestanku se je namreč po zelo dolgem času pojavil Fikret Abdić, ki je nedavno v pismu lordu Ownu napadel politiko predststva, se posebej svojih muslimanskih kolegov v njem. Očitno jim je nerealne poskuse ohranjanja unitarne Bosne in Hercegovine in se zavzel za politične rešitve, takšne, ki jih ta trenutek od Izetbegovića oziroma vsega bosanskega vodstva zahteva Združena Evropa. (R. S.)

Hudo ranjeni hrvaški vojaki in civilisti čakajo na evakuacijo (Telefoto: AP)

Srbi zavirajo združitev

KNIN, BEOGRAD, PALE - Srbi na Hrvaskem so se menda kar 99-odstotno izrekli za združitev z rojaki v Bosni in Hercegovini, uresničitev njihove odločitve pa je v ponedeljek ustavilo prav vodstvo »države«, ki si ji želijo priključiti Republike Srbije in BiH.

Po podatkih iz Knina je bilo nekaj nasprotnikov združevanja samo med Srbi v zasedeni vzhodni Slavoniji, zlasti v Belem Manastiru in Vukovaru, povsod drugod pa je bilo glasovanje skoraj stoodstotno. V kninski Krajini so upoštevali tudi glasove več kot sto tisocev beguncev.

Takoj po objavi delnih izidov in sporocilu iz Knina, da bodo že 28. junija v Banja Luki z bosanskimi Srbi ustanovili skupno ustavodajno skupščino, je Biljana Plavšić, ena izmed voditeljic Srbov s Pal, v Beogradu izjavila, da kaj takega v tako kratkem času sploh ni mogoče. Plavšićeva, ki jo je spremljal princ Tomislav Karadorjević, je napovedala, da bo do združitve gotovo prišlo in da bo združena država bosanskih in hrvaških Srbov »parlamentarna monarhija«.

Ceprav so referendum med Srbi na Hrvaskem spodbudili v Beogradu in na Palah, je trenutno vprašanje morebitne združitve prav zanje neprijetna tema, saj se ukvarjajo z »zgodovinsko« delitvijo Bosne, o čemer se morajo do konca pogoditi s Hrvasko. Vsakršno prehiteno dogovor v Krajini bi namreč lahko pomenilo morebiten umik Zagreba s pogajanj v Zenevi, kjer so prejšnji teden Hrvati in Srbi skupaj predlagali delitve BiH, njihov nacrt pa je naletel na izjemno dober odmev na Zahodu. (R. S.)

Biljana Plavšić: Do združitve vseh Srbov v enotno državo bo zagotovo kmalu prišlo (Foto: TRIO)

NOVICE

Kršenje embarga proti ZRJ

BUDIMPESTA - Madžarsko-srbsko mejo je v ponedeljek prestopilo sedem tovornjakov, ki so tako kršili embargo Varnostnega sveta Združenih narodov proti Zvezni republiki Jugoslaviji, je sporočil tiskovni predstavnik madžarske obmejne straže. Tovornjaki so mejo prestopili na zaprtem mejnem prehodu na Tisi pri Szegedu, ki ga obmejni organi doslej niso nadzirali. Madžarske oblasti domnevajo, da so tovornjaki prevzali naftne derivate. O incidentu so takoj obvestile Beograd. (STA, Hina)

O vamosti v srednji in vzhodni Evropi

SOFIJA - Predstavniki zveze Nato ter držav srednje in vzhodne Evrope so se na pobudo Atlantske politične svetovalne skupine zveze Nato v Sofiji sestali na dvodnevnem posvetovanju o dolgoročni vamosti. Namestnik bolgarskega zunanjega ministra Todor Curov je povedal, da bodo med drugim razpravljali o načinih za preprečevanje krize v vzhodni in srednji Evropi, o vojni v nekdanji Jugoslaviji in možnostih za izboljšanje varnostnih razmer na tem območju. (Reuter)

Albanija se boji razširitev vojne

TIRANA - Washington ne bo toleriral kršenja suverenosti Albanije, ki ga lahko povzroči vojna na Balkanu, je povedal albanski obrambni minister Safet Zhulali po končanem obisku v ZDA. Vendar ZDA niso podprle albanske želje po pridružitvi v zvezo Nato. V pogovorih z ameriskimi gostitelji so namenili največ pozornosti morebitnim ukrepom, s katerimi bi preprečili razširitev vojne v Bosni in Hercegovini na Kosovo in Makedonijo. (Reuter)

Odstavili ministra za zdravstvo

PRAGA - Češki predsednik Vaclav Havel je v ponedeljek odstavil ministra za zdravstvo Petra Loma, je sporočil tiskovni predstavnik češkega predsedstva. Predsednik Havel se je za ta ukrep odločil zaradi številnih pritožb na račun ministra, predvsem glede sprememb v zdravstvenem zavarovanju in prehoda v zasebno zdravstvo. Lomov odstop je zahteval ministrski predsednik Vaclav Klaus, ki je že prejšnji teden dejal, da spremembe v zdravstvu ne smejo potekati tako pocasi. Loma naj bi zamenjal Ludek Rubas. (Reuter)

Rubiks noče pred sodišče

MOSKVA - Nekdanji predsednik latvijske Komunistične partije Alfred Rubiks, ki je od avgusta leta 1991 zaprt, ker je podpiral avgustovski državni prevrat v Moskvi, noče pred sodišče. Dejal je, da ga pred sojenjem štiti poslanska imuniteta, saj je bil junija 1991 izvoljen v 100-članski latvijski parlament. Rubiksa bremenijo tudi obtožbe, da je bil vpleten v napad na komandose sovjetske policije januarja istega leta, ko je bilo ubitih pet ljudi. (Reuter)

Pregled jalovih evropskih prizadevanj za dosego miru v nekdanji Jugoslaviji

KØBENHAVN - Pred dvema letoma je Evropska skupnost razglasila, da je zdaj napočil »čas Evrope«; začela je s svojimi mirovnimi prizadevanji, da bi končala vojno v nekdanji Jugoslaviji. Evropski voditelji, ki so se v ponedeljek sestali v Kopenhagenu - zunanji ministri so se na izrednem zasedanju srečali že v nedeljo - so bili zelo različno razpoloženi. Pot je namreč tlakovana s kršitvami premirij, z izjavo vpljenimi diplomatskimi pobudami in zaznamovana z zelo različnimi pogledi znotraj dvanajstčlanske skupnosti o tem, kako vojno končati.

Kronologija evropskega sodelovanja v krizi pa je naslednja:

1991
27. junij - Izbruhnejo boji v Sloveniji, potem ko JLA pošlje tanke, ki naj bi zlomili srbske neodvisnost; tudi Hrvaska objavi, da se bo razšla z Jugoslavijo.

28. junij - Evropski vrh v Luksemburgu pošlje »trojko« treh zunanjih ministrov v Beograd, da bi dosegli mir, v optimističnem vzdušju, da Evropa izkoristi svojo priljubljenost.

5. julij - Evropska skupnost prepove uvoz orožja in zamrznene pomoč Jugoslaviji ob soglasju, da znova pošlje svojo »trojko« v nova pogajanja. Dve prekinitvi ognja, doseženi s pomočjo posrednikov ES, sta že propadli.

10. julij - Zunanji ministri evropske dvanajstčlerice sklenejo, da bodo poslali neoborožene opazovalce, ki bodo nadzorovali prekinitev ognja. Evropska skupnost prav tako izpolni prekinitev ognja v Sloveniji.

7. september - Evrop-

ska skupnost ustanovi stalno mirovno konferenco o Jugoslaviji v Haagu in za predsednika določi nekdanjega generalnega sekretarja Nata lorda Carringtona.

3. oktober - Srbija in njena zaveznica prevzame predsedstvo Jugoslavije, medtem ko se nadaljuje vojaška ofenziva proti Hrvaski. Oktobra skuša mirovna konferenca pod pokroviteljstvom ES spraviti v življenje zamisel o ohlapni federaciji šestih jugoslovanskih republik.

8. november - ES objavi trgovinske sankcije proti Jugoslaviji in zahteva naftni embargo ZN, potem ko Srbija zavrne mirovni nacrt.

2. december - ES opusti sankcije zoper vse nekdanje republike Jugoslavije, razen za Srbijo in Crno goro.

23. december - Nemcija prizna Hrvasko in Slovenijo po hudem prepiru s svojimi evropskimi partnerji, ali naj bi do tega priznanja prišlo »v sveznju«. Evropska dvanajstčlerica se decembra končno sporazume, da bo obe nekdanji jugoslovanski republiki priznala 15. januarja s pogojem, da zadovoljijo zagotavljanje spoštovanje človekovih pravic in se ravna po drugih kriterijih civiliziranega vedenja.

1992
7. januar - Smrt petih mirovnih opazovalcev ES ob sestrelitvi helikopterja, ki leti nad Hrvasko.

15. januar - ES prizna Hrvasko in Slovenijo kot neodvisni državi.

21. februar - ZN ustanovi mirovne cete za vzpostavitev miru v nekdanji Jugoslaviji.

3. marec - Bosna razglasi svojo neodvisnost.

9. marec - Mirovna

konferenca ES se znova sestane v Bruslju.

6. april - ES prizna Bosno in Hercegovino kot neodvisno državo, odreče pa se priznanju Makedonije zaradi pritiskov Grčije.

27. april - Jugoslovanski srbski parlament razglasi novo ZRJ, ki zajema Srbijo in Crno goro. ES zavrne, da bi to državno tvorbo priznala kot legitimno naslednjo Jugoslavijo.

11. maj - Države ES iz Beograda odpoklicajo svoje veleposlanike na posvet. Naslednjega dne ES umakne svoje opazovalce iz Sarajeva.

30. maj - ZN uvedejo sankcije proti Jugoslaviji pod srbskim vodstvom, ki jih formalno nekaj dni zatem podprejo tudi članice ES.

27. junij - Voditelji ES se na libizonskem vrhu strinjajo, da mora Makedonija za svoje priznanje spremeniti ime.

28. junij - Francoski predsednik François Mitterrand poleti v Sarajevo, da bi tako odprl zračni koridor za pomoč, s čimer vzemirji svoje partnerje iz ES, ki niso bili v naprej obveščeni o njegovih nactih.

20. julij - ES se strinja, da bo predlagala izključitev nekdanje Jugoslavije iz vseh mednarodnih teles, potem ko propade 39. sporazum o prekinitvi ognja v Bosni.

15. avgust - ES nekoli-ko upočasnijo mirovna prizadevanja za pogovore v Bruslju. Carrington odstopi deset dni pozneje z izjavo, da je bilo priznanje Bosne »tragična napaka«.

3. september - V Zenevi začne delovati Mednarodna konferenca o Jugoslaviji, ki ji sopseduje ta predstavnik ES lord Owen in predstavnik ZN Cyrus Vance.

16. oktober - Evropski vrh v Birminghamu soglasja s povečano človekoljubno pomočjo v strahu pred ostro zimo v Bosni.

27. oktober - Vance in Owen predložita mirovni nacrt za decentralizirano bosansko državo. Srbi ga zavrnejo.

13. december - Na Evropskem vrhu v Edinburghu se ne posreči uskladiti nesoglasij z Grčijo v zvezi s priznanjem Makedonije.

1993

30. januar - Zenevski mirovni pogovori propadejo, ker bosanski Srbi in Muslimani se vedno zavracajo podpis k nekaterim točkam mirovnega nacrta, ki so njegov sestavni del.

1. februar - ES zagotovi polno podporo Vance-Ownovemu nacrtu.

25. april - ES odobri ostrejšee sankcije zoper ZRJ Jugoslavijo.

29. april - Vance in Owen se dogovorita za pogovore med bosanskimi in drugimi voditelji nekdanjih jugoslovanskih republik v Atenah in končno pridobita vo-
djo bosanskih Srbov Radovana Karadžića za podpis.

6. maj - Bosanski parlament z glasovanjem zavrne mirovni nacrt.

maj - Evropski zavez-
niki zavrnejo predloge ZDA za ostrejšee sankcije, kot so odprava embarga za BiH, uvoz orožja in zračni napadi na bosanske Srbe. ES se vedno podpira Vance-Ownov nacrt, ZDA pa samo se polovično.

8. junij - Zunanji ministri ES ponovno potrdijo Vance-Ownov nacrt kot osrednjo točko strategije ES za BiH z zagotovilom, da ni nobene drugačne formule za vzpostavitev trajnega miru. (Reuter)

MAKEDONIJA / NEVARNA RAZMERJA

Ogrožena skupnost

Makedonski Albanci, Srbi in Turki zahtevajo zase več pravic - Albanci grozijo z razglasitvijo samostojne pokrajine, Srbi pa s popisom prebivalstva

NICOLAS MILETITCH / AFP

SKOPJE - V edini nekdanji republiki Jugoslavije, ki si je svoje neodvisnost pridobila brez vojne, Makedoniji, kamor naj bi konec junija napotili 300 ameriških vojakov, je stabilnost ogrožena zaradi naraščajočega nezadovoljstva narodnostnih manjšin, in prvi vrsti Albancev in Srbov, a tudi Turkov in Vlahov.

Američani, ki so prvič posegli na ozemlje nekdanje Jugoslavije, bodo poslali 700 oboroženih mo-
z iz skandinavskega bataljona ZN, ki že šest mesecev skrbi, da se vojna, ki nekdanjo Jugoslavijo trga na vse manjše kosce, ne bi razširila tudi v Makedonijo.

Albanci predstavljajo več kot 40 odstotkov prebivalstva Makedonije, po našem mnenju skoraj milijon prebivalcev, ki si želijo politično in ozemeljsko avtonomijo, »je izjavil Muhamed Halili, vodja albanske poslanske skupine v makedonskem parlamentu. Po zadnjih podatkih iz popisa prebivalstva leta 1991 so nasteli med približno dvema milijonoma prebivalcev v Makedoniji 427.000 Albancev.

»Ce se pogajanja, ki trajajo že več kot leto in pol, kmalu ne bodo končala, bomo v kratkem razglasili v zahodni Makedoniji avtonomijo,« je izjavil M. Halili. »Ce vlada hoče konflikt, to ne bo naša krivda.« Albanci so se leta 1992 na referendumu, ki ga Skopje ni priznalo, izrekli kar 99,9-odstotno za avtonomijo zahodnih pokrajin Makedonije, kjer je večinsko prebivalstvo albansko.

Tudi Srbi, ki jih je uradnih podatkih 44.000, po srbskih ocenah pa 300.000, zahtevajo sole in medije v srbscini, prav tako pa pravico do opravljanja ortodoksne bogoslužja v njihovem jeziku zunaj makedonske ortodoksne Cerkve, ki je ne priznajo.

Ta avtonomna pokrajina bi po mnenju Halilija zavzemala tretjino Makedonije okrog mest Tetovo, Gostivar in Debar, prav tako pa tudi del Skopja. V tej pokrajini, ki bi imela svojo denarno avtonomijo, svoj jezik in albansko zastavo, ki bi bili enakovredni z makedonsko in makedonsko zastavo, pouk pa bi potekal v albanscini. »Vlada« te pokrajine, ki jo vodi Gjilijas Fejzullai, »zaenkrat se ne deluje«, kot je povedal Halili. V Tetovu in Gostivarju Makedonci že dalj časa bojkotirajo mestne oblasti, kjer poteka razprava tudi v albanscini. Odnosi med obema skupnostma so zelo napieti. Medtem ko se v incidentih praviloma spopadajo Albanci in Makedonci, pa so spopadi med Albanci in policijo lani novembra terjali stiri smrtni žrtve, ki so znova obudile strah, da se utegne Makedonija znajti v vrtincu državljanske vojne.

Skopje, ki je zaskrbljeno zaradi muhavosti albanskih separatistov, zavracja ustanovitve takšne avtonomne pokrajine, ki bi ogrozila ozemeljsko celovitost Makedonije.

»Ce se pogajanja, ki trajajo že več kot leto in pol, kmalu ne bodo končala, bomo v kratkem razglasili v zahodni Makedoniji avtonomijo,« je izjavil M. Halili. »Ce vlada hoče konflikt, to ne bo naša krivda.« Albanci so se leta 1992 na referendumu, ki ga Skopje ni priznalo, izrekli kar 99,9-odstotno za avtonomijo zahodnih pokrajin Makedonije, kjer je večinsko prebivalstvo albansko.

Tudi Srbi, ki jih je uradnih podatkih 44.000, po srbskih ocenah pa 300.000, zahtevajo sole in medije v srbscini, prav tako pa pravico do opravljanja ortodoksne bogoslužja v njihovem jeziku zunaj makedonske ortodoksne Cerkve, ki je ne priznajo.

Boro Ristic, vodja De-

mokratske stranke Srbov Makedonije veliko pričakuje od popisa prebivalstva leta 1994, ki bo potekal pod mednarodnim nadzorom: »Takrat bo ugotovljeno pravo število Srbov v Makedoniji, kar bo spremenilo naravo te države.«

Skopje se boji morebitnih ozemeljskih zahtev Srbije, prav tako pa tudi provokacij nacionalističnih skrajnecev, ki imajo svojo oporo pri makedonskih Srbih.

Po besedah Erdogana Saraca, predsednika De-

mokratske turske stranke v Makedoniji, je turška manjšina prav tako predmet etnične diskriminacije. Maja je več kot 10.000 dijakov in studentov stavkalo, da bi tako izrazilo svoj protest, ker premalo pouka poteka v turscini. Za njihove vasi oblast ne skrbi, nimajo tekoče vode, elektrike, nimajo cest, in to samo zato, ker tam živi turška manjšina, meni Sarac. Turki, ki jih je uradno manj kot 100.000, a vsaj dvakrat več, kot zatrjujejo njihovi

predstavniki, bodo množično emigrirali v matično domovino, ce Makedonija »se naprej ne bo upoštevala njihovih pravic«, je izjavil Erdogan Sarac.

Vlahi, ki se prav tako imenujejo Aromuni oz. Cincari, prav tako ugotavljajo, da so žrtve v Makedoniji, saj gre pri njih za »kulturni genocid«. »Nobene sole ni, kjer bi se lahko učili našega jezika,« se pritožuje Mitko Kostov, predsednik Vlaske lige, ki predstavlja po uradnih statističnih podatkih 8.200 prebivalcev oziroma 185.000 prebivalcev, kot menijo sami.

ni ugotovljeno. Srbov je bilo po uradnih podatkih 1991. leta 44.000, danes pa srbske organizacije v Makedoniji govorijo o 300.000 Srbih. Vlahi (oziroma Aromuni ali Cincari) stejejo 8.200 predstavnikov po uradnih podatkih in skoraj 185.000, kot zagotavlja njihov vodja Mitko Kostov. Turki, ki jih je 97.500 po uradnih podatkih, naj bi steli po navedbah njihovega predstavnika Erdogana Saraca 200.000 prebivalcev, saj mednje pristevajo tudi med 200 do 300.000 Torbešev, ki so Makedonci muslimanske veroizpovedi. Po uradnih podatkih je v Makedoniji tudi 55.000 Romov, ki pa v resnici, kot meni njihov predstavnik Faik Abdi, stejejo 220.000 predstavnikov. Stevilni Romi naj bi se opredelili kot Turki ali Albanci »pod pritiskom« ali celo kot Egipciani, v resnici pa so Romi, zagotavlja.

Egipcianov naj bi bilo po uradnem številu 3.238, v resnici pa jih je 20.000, kot zagotavlja predsednik njihovega združenja Usni Zemovski. Najbolj skrivnostna manjšina v Makedoniji je grška, do lani popolnoma neznana, ko so Atene zacele prvič omenjati tudi obstoj 250.000 Grkov v Makedoniji.

DRŽAVNI ZBOR / ZAPLETI

Kozinc »razdelik« parlament

Rigelnik: »Nismo kršili ustave«
Pučnik: »Nujen je kompromis«

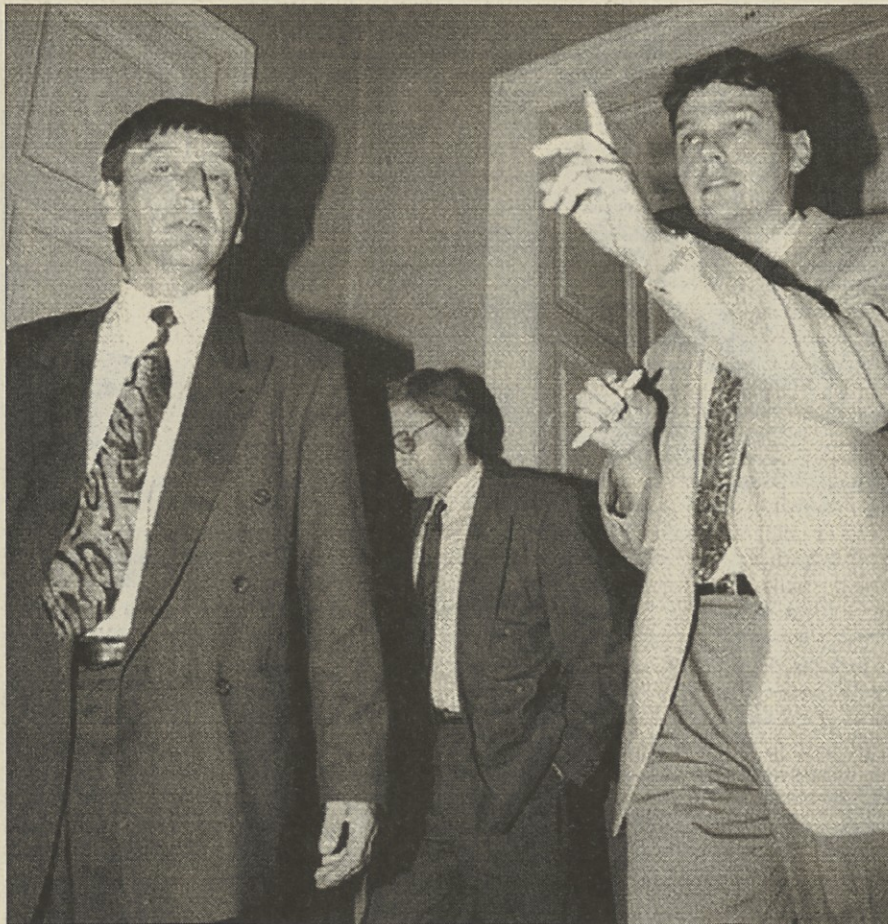
IVANKA MIHELIC

LJUBLJANA - Čeprav je predsednik državnega zbora Herman Rigelnik po odhodu poslancev demokratske stranke, ljudske stranke in samostojne poslanske skupine ter po opravljenem glasovanju, s katerim je večina prisotnih poslancev v dvorani včeraj, prvega dne zasedanja državnega zbora, vendarle izglasovala umik interpelacije o delu pravosodnega ministra Miha Kozinca, napovedal le polurni odmor, se je le-ta zavlekel do poznih popoldanskih ur. Med tem časom so se predstavniki opozicije sestali z vodstvom parlamenta za zaprtimi vrati, toda kljub predlagani resitvi, po kateri naj bi interpelacija dopolnila z očitki na račun sedanjega dela pravosodnega ministra, ni so popustili. Vztrajali so predvsem na stališču, da je Rigelnik kršil ustavo, ki da je jasna, ko pravi, da zadostuje tudi en sam stavek, s katerim se vloži interpelacija, ce so pod njo podpisali vsaj desetih poslancev.

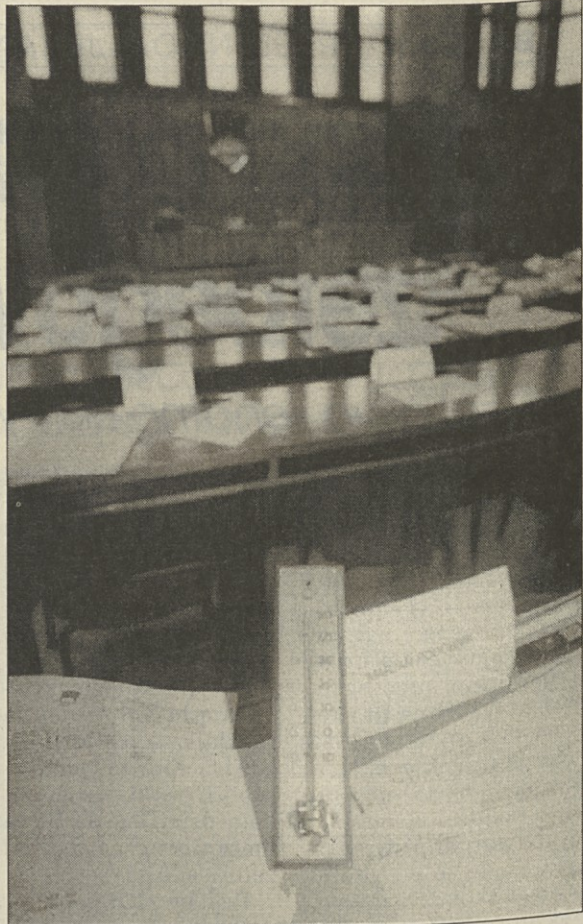
»Interpelacija je bila pravilno vložena glede potrebnih poslanskih podpisov, zato se tudi ni zataknilo pri proceduri, temveč pri vsebini interpelacije,« nam je pojasnil Herman Rigelnik. »Te proceduralne zaplete smo pre-

dvideli in ravnali pravilno, pred tem pa smo se posvetovali z velikim številom slovenskih ustavnih strokovnjakov. Gre namreč za to, da ce nekomu kaj očitias, potem moras tudi pojasniti svoje očitke in dati možnost obdolženemu, da se brani. Nedopustno je namreč, da mu očitias eno, to navedes kot razlog, potem pa v razpravi, ki jo ob tem odpres, naprej vrzes se vse kaj drugega,« pravi Rigelnik. Ob tem pa upa, da bo spor vendarle rešen in da bo zbor danes normalno nadaljeval z delom, saj ga caka skupaj 35 izjemno pomembnih točk dnevnega reda.

Korak k današnjemu iskanju kompromisa pa sta sinoči že naredila vodja poslanske skupine SDSS Jože Pučnik in predsednik Zelenih - ESS Peter Tancig. »Pozicije so na obeh straneh trde, mislim pa da pametnejši vendarle mora popustiti, saj bi bila velika sramota za parlament, da tega ne naredi,« nam je dejal Pučnik. Kart ob tem sicer ni zelel razkriti, ena od možnosti pa je tudi ta, da bosta s Tancigom zbrala potrebnih deset podpisov in danes glede Kozincevega dela vložila novo interpelacijo z vsemi potrebnimi elementi ter tako presekala stanje, v katerem se je znašel parlament.

Poslanci štirih opozicijskih strank so zapustili zasedanje, ker interpelacija o delu ministra za pravosodje Kozinca ni bila uvrščena na dnevni red (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

Vladna koalicija na preizkušnji

LJUBLJANA - Pravni zaplet ob včerajšnjem glasovanju o interpelaciji je pravzaprav zelo zanimiv - obe strani se namreč sklicujeta na isti stavek 118. člena ustave, ki pravi, da lahko najmanj deset poslancev sprozi v državnem zboru interpelacijo o delu vlade ali posameznega ministra. Tri stranke opozicije - Demokratska stranka, Slovenska ljudska stranka in Samostojna poslanska skupina - se sklicujejo na prvi del: interpelacija mora na dnevni red, ker jo je vložilo več kot deset poslancev. Vsebinska interpelacija je stvar parlamentarne razprave - ce je interpelacija protiusturna, jo bo zbor pač zavrnil.

Liberalni demokrati in Združena lista trdijo nasprotno: ker interpelacija ni v skladu z ustavo (ker je vložena zaradi domnevnega Kozincevega sodelovanja s Sluzbo državne varnosti, preden je postal minister), o njej parlament sploh ne bi smel razpravljati. Tak sklep je vladna večina sprejela brez opozicije in brez glasov kršćanskih demokratov, ki so sedeli v dvorani.

Pravne interpretacije so seveda zgolj stvar političnega zornega kota. Dejstvo, da liberalni demokrati in Združena lista niso privolili niti v razpravo o interpelaciji (ki bi jo sicer vladna koalicija s svojo večino lahko gladko zavrnila), je sicer mogoče razlagati na več načinov. Včeraj so tudi v vladnih krogih prevladovala ocene, da je slo za politično napako in za »solističen nastop« ene od močnejših frakcij Liberalno-

demokratske stranke. Po tem, ko je bil »odstopljen« Janez Sirše, naj bi namreč podobna usoda doletela tudi Kozinca; ne sicer ob glasovanju o interpelaciji, ampak nekaj mesecev kasneje. Toda ce je bila zamenjava direktorja Visa politično sorazmerno preprosta »operacija«, je primer Kozinc nekoliko bolj zapleten - z njegovo zamenjavo bi si premier nakopal silne težave v svoji stranki, predvsem v »mladinski« frakciji, ki pravosodnega ministra se vedno »ubranilo« podpira. To se je včeraj pravzaprav tudi zgodilo - glasovanje o interpelaciji je pokazalo precejšnje razpoke in nesporazume med strankami in vodstvi vladne koalicije. Dmovšek je izjavil, da do razprave o interpelaciji »mora priti in bo prišlo«, čeprav je stranka glasovala popolnoma drugače. Školčev predlog - kot je bilo mogoče razbrati iz precej skopih izjav liberalno-demokratskih poslancev - ni bil usklajena odločitev stranke, zlasti pa naj bi zamešal načrte in dogovore predsednika vlade.

Včeraj so bili neusklajeni tudi kršćanski demokrati. Lojze Peterle je odločno izjavil, da bi moral parlament delati kljub bojkotu poslancev opozicije, saj si skladno z zakonom o poslancih, ki zapoveduje navzočnost na sejah, nihče ne bi smel privoščiti takšnega izsiljevanja. Kot navajajo naši viri, so poslanci SKD potezo svojih vladnih koalicijskih zaveznikov ocenili kot veliko napako in menijo, da se bo mo-

ralo vodstvo parlamenta podrediti volji opozicije in interpelacijo uvrstiti na dnevni red. Niti kompromisna različica (se ena, tokrat »prava« interpelacija na delo Miha Kozinca) naj ne bi ustavila opozicije, ki se ji ta trenutek očitno ne mudi sklepati kompromisov.

Ne glede na to, kako se bo vlada (včeraj je bila sklicana na »izredno« sejo, ki pa je zaradi neuspešnih pogajanj ni bilo) izvlekla iz precej zoprne zagate, ki jo je povzročila napoved parlamentarne krize, se po dveh mesecih afer že napoveduje nekaj neizogibnih posledic. Jasno je, da so v koaliciji in vladnih strankah nastale prve resnejše razpoke. Precej očitno je tudi, da bodo glavni »protagonisti« afer prej ali slej morali oditi za ceno »politične stabilnosti«. Konec koncev na to kaže iskanje novega direktorja Visa, ki poteka v znamenju iskanja »neobremenjene« osebnosti brez politične preteklosti (mimogrede, med kandidat(kam) i se omenja sodnica Breda Hojnik - Gaspari). Ocene, da bo jeseni vladna koalicija »razpadla« (po parlamentarnih kuloarjih namreč že prestevali stranke, ki bi lahko sestavile novo vlado), so verjetno preuranjene. Mogoče pa je pritrčiti tistim, ki zaplete pripisujejo nespretnosti, počasnosti in nerodnosti vladnega vrha, saj je - kljub prepričljivi parlamentarni večini - dopustil, da igro vodijo drugi in da mu bo na koncu ostala samo se izbira med večjimi ali manjšimi »žrtvami« svojega političnega preživetja. (Tanja Starič)

NOVICE

Sejem industrijske kooperacije

LJUBLJANA - Včeraj so v Ljubljani odprli prvi mednarodni sejem industrijske kooperacije, na katerem se predstavlja 54 razstavljalcev iz sedmih držav. Na sejmu bodo pripravili dve okrogli mizi, in sicer o kakovosti kot o temelju za prodor na tuje trge in o pomenu kooperacije za večje vključevanje Slovenije v mednarodno menjavo. Ivo Banič, državni sekretar za industrijo, je na odprtju povedal, da slovenska industrija v Evropi se ni dovolj prisotna in da je z izgubo trgov doživela velik pretes, vendar pa se zdaj že kažejo znaki rasti. (STA)

Pregled po naročilu upnikov

LJUBLJANA - Komisija za sprejemanje in nadzor lastninskega preoblikovanja družbene lastnine je potrdila poročilo družbenih pravobranilcev samoupravljanja o varstvu družbene lastnine in pravic delavcev v preteklem letu. Zavrnili so analizo možnih oskodovalnih družbene lastnine v stečajnih postopkih, ki jo je pripravilo pravosodno ministrstvo. Komisija je sprejela sklep, po katerem bi SDK lahko inspekcijske preglede opravljala tudi na priporočilo upnikov. (STA)

Demografsko ogrožena območja

MARIBOR - Izvršni svet skupščine občine Maribor je včeraj potrdil letošnji izbor zahtevkov za dodelitev republiških sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij. Javna svetovalna služba Kmetijskega zavoda Maribor je izbrala štiri najbolj potrebne programe, ki so se za denar potegovali že lani. Na izvršnem svetu so obravnavali tudi informacijo o posledicah suše v kmetijstvu v tem letu, upravi za prihodke pa so priporočili, da prizadete kmetje razbremenijo z raznimi ukrepi, kot je odpis davkov in prispevkov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje. (STA)

Tehnična opremljenost pošt

MARIBOR - Ob 33-letnici obstoja podjetja PTT Maribor je direktor podjetja Stanislav Brglez dejal, da se je število pošt v tem času povečalo samo za devet. Kakovost in oprema pošt nih prostora se je medtem bistveno izboljšala, večina pošt pa ima tudi računalniško opremo. Največje spremembe so dozele telekomunikacije, saj so ob zacetni zmogljivosti štiri tisoč telefonskih priključkov v glavnem ročnih central dosegli zmogljivost 111 tisoč priključkov, od tega 30 odstotkov v digitalni tehniki. (STA)

Višje cene mleka

LJUBLJANA - V skladu z dogovorom med predstavniki kmetov in vlade so se zvišale odkupne cene mleka za 7, 9 odstotkov. To povišanje naj ne bi vplivalo na malo prodajno ceno mleka in melčnih izdelkov, mlekarne pa lahko ceno mleka povisajo za 3, 6 oziroma 4, 2 odstotka glede na embalazo. Tolikšno povišanje so izračunali na podlagi stare cene z odštetim prometnim davkom. Čeprav bi mlekarne ceno mleka lahko dvignile le za polovico povišanja odkupne cene mleka, pa so včeraj takoj podrazile tudi melčne izdelke - za katere mlekarne prosto oblikujejo ceno - in sicer 10 odstotkov v povprečju: sladka smetana se je dñmno podražila za 13 odstotkov, jogurt pa celo za 14. (I.P.)

DVOJNO DRŽAVLJANSTVO / ZAKON

Z zakonom do reda

Poslanec SNS Zmago Jelinčič je predložil teze za zakon o preprečevanju dvojnega državljanstva

MAJDA VUKELIC

LJUBLJANA - Večina zahodnoevropskih držav se pri reševanju državljanstva izogiba temu, da bi imeli njeni državljani se državljanstvo katere druge države, zlasti zato, ker takšne osebe ne morejo hkrati izpolnjevati obveznosti obeh držav. Če pa ze dopuščajo dvojno državljanstvo, potem so ponavadi zelo restriktivne pri določanju pogojev, ki jih morajo izpolnjevati tisti, ki imajo dvojno državljanstvo (npr. visoke zahteve o materialni eksistenci). Hkrati imajo tudi možnost, da naturaliziranim državljanom avtomatično vzamejo državljanstvo brez kakr-

šnekolni odločbe (zaradi volitev v drugi državi, zaradi dejanske naselitve v drugi državi, zaradi krajše ali daljše odsotnosti...)

Število dvojnih državljanstev se je v Sloveniji po osamosvojitvi izjemno povečalo. Če je bilo pri nas pred uvedbo zakona o državljanstvu okoli 15 tisoč dvojnih državljanov (gre predvsem za izseljence), jih je zdaj se približno 170 tisoč več. Zakon namreč dopušča dvojno državljanstvo, kar je v skladu s slovensko ustavo in z mednarodnimi akti, po katerih ni mogoče avtomatično izgubiti državljanstva, ne da

bi v to posameznik privolil. Ministrstvo za notranje zadeve je že pred časom ugotovilo, da »problem dvojnega državljanstva ne pomeni velikih političnih razsežnosti, dokler je število dvojnih državljanov majhno in dokler imajo osebe z dvojnimi državljanstvom v državi, kjer živijo, svoj status urejen v celoti (zaposlitev, ustrezna plača ali pokojnina, stanovanje, zdravstveno varstvo...). Če število dvojnih državljanov presega neko se sprejemljivo število in ce ti živijo v državah, kjer je ogrožena njihova materialna in socialna varnost, dvojno dra-

vljanstvo pomeni finančno obremenitev in težave pri izvajanju personalne suverenosti, pri presoji osebnega statusa, pa tudi v meddržavnih odnosih (konzularna zaščita)«.

Ker je zakon o državljanstvu dopuščal pridobitev slovenskega državljanstva brez predhodnega prenehanja prejšnjega državljanstva, je seveda število dvojnih državljanstev, ki smo ga prej omenili, razumljivo. Zdaj naj bi po predlogu notranjega ministrstva to vprašanje rešili z zakonom o preprečevanju dvojnega državljanstva. Toda pred desetimi dnevi je zakon v obliki tez

državnemu zboru predložil poslanec Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič. Jelinčič meni, da je treba dvojno državljanstvo preprediti zato, kar so ga večinoma vzeli državljani nekdanje Jugoslavije »predvsem iz koristljivih namenov«. Posledica tega je »tudi velik porast kriminala«. Po njegovem predlogu bi morale vse osebe z dvojnimi državljanstvom v osemnajstih mesecih po uvedbi zakona predložiti dokaz o prenehanju prejšnjega državljanstva, sicer bi razveljavili predhodno izdano odločbo o sprejemu v slovensko državljanstvo.

ZDRUŽENA LISTA / SEJA PREDSEDSTVA

Kljub združitvenem kongresu je levica še vedno neenotna

MIJA GACNIK

LJUBLJANA - Na seji predsedstva Združene liste socialnih demokratov so včeraj razpravljali o aktualnih političnih vprašanjih. Predsednik Janez Kocijancic je povedal, da je najnovejša blokada parlamenta, pa tudi vse napovedane, rezultat velike politične krize. Zato je težko priti do širšega družbenega soglasja, ki bi pozornost usmerilo v gospodarska vprašanja. ZL nasprotuje zamenjavi pravosodnega ministra Kozinca. Nasprotujejo tudi realizaciji ustavne zasnove lokalne samouprave, saj se po njihovem mnenju s po-

dročno zakonodajo preveč očitno centralizirajo pristojnosti. V socialni politiki in racionalizaciji socialnih pravic ZL podpira spremembe, katerih cilj je odprava zlorab in zaostrovanje kaznovne politike do tistih, ki izkoriščajo pogodbeno delo in delo na črno. Clani ZL podpirajo tudi predloge vlade, ki pomenijo racionalizacijo sistema in odpravljajo podvajanja socialnovarstvenih pravic. Nasprotujejo poseganju vlade v sistem socialnovarstvenih

pravic, ki bi te pravice radikalneje krcil brez vnaprejšnjega prizadevanja vlade, da izdela sistem učinkovitejšega zajemanja sredstev iz neobdavčenih ali premalo obdavčenih virov. Kar se tiče odnosa ZL do čedalje pogostejših stavk, so menili, da je treba okrepiti socialno partnerstvo.

Poudarili so, da je treba odgovoriti na vse pogostejše očitke obrambnega ministra Janeza Jansa, ali kot je dejal Janez Kocijancic: »Socialdemokratski »zmagovodja« izrabi vsako priliko, da se obregne ob našo stranko.«

V Združeni listi menijo, da vlada velika politična kriza

LIBERALNI DEMOKRATI

»Politiziranje« je odveč

S poglobljanjem sporov ne bomo prišli v Evropo

S skupnimi močmi v Evropo (Foto: Tomi Lombar/TRIO)

Včerajšnji delovni obisk sta delegaciji poslanskih klubov Liberalno-demokratske stranke in Hrvatske socialno-liberalne stranke izkoristili za pogovor in izmenjavo medsebojnih izkušenj. To je eno prvih srečanj med obema strankama, ki sicer dobro sodelujeta. HSLS je najmočnejša opozicijska stranka v sosednji državi in je dobila na preteklih lokalnih volitvah precej glasov. Čeprav v eni in drugi stranki prihaja do razhajanj glede dela s parlamentom in je bil pogovor namenjen tej problematiki, so dr. Goran Granić, namestnik predsednika poslanskega kluba HSLS, član izvršnega odbora stranke in predsednik HSLS-ove vlade, dr. Franjo Zenko, podpredsednik odbora za pripombe in pritožbe in predsednik sveta HSLS-ter dr. Mate Mestrovic, član sveta stranke, odgovarjali predvsem na javnosti poznana vprašanja v zvezi s slovensko-hrvaško mejo ter reševanjem krize v BiH.

Glede reševanja krize v BiH in delitve na tri naci-

onalna ozemlja je Granić povedal, da so dogajanja pripeljala do tega, da se vsi trije narodi borijo za svoje ozemlje. Hrvati so zrtve vojne z Muslimani in razmejitve, do katere bo prišlo, bo etnično čiščenje se spodbudila.

V zvezi z vse bolj zgočo problematiko meja je dr. Granić izjavil, da moramo oboji vzpostaviti dobre odnose, ker smo interesno vezani drug na drugega. To je tudi pogoj za skupno vključevanje v Evropo. Vendar pa se po njegovem mnenju v Sloveniji vprašanje slovensko-hrvaške meje preveč »politizira«. V sosednji državi je v ospredju predvsem vojna, tako da o sporni meji ne razmišljajo preveč. Vprašanjem novinarjev, ki so opozorili na gradnjo spornega mejnega prehoda pri Sečovljah in podrobnejšem pojasnjevanju »politiziranja Slovencev o slovensko-hrvaški meji« se je dr. Granić izognil z obrazložitvijo, da kot opozicijska stranka nima vseh podatkov in se v taka pojasnjevanja ne morejo spuščati.

NIŽJA AVSTRIJA / CERKEV

Škof Krenn pod hudim pritiskom

Ponovna zahteva po odstopu

IVAN LUKAN

ST. PÖLTEN/DUNAJ - Konflikt v zvezi s spornim nižjeavstrijskim škofom in predstavnikom konservativne in avtoritarne cerkvene politike Kurtom Krennom se stopnjuje.

V nedeljo zvečer se je St. Pölten zbral skoraj 10.000 ljudi, ki so izrazili svoje nezadovoljstvo z avtoritarnim vodenjem škofije. Geslo protestne prireditve je bilo »Priznanje k odprti Cerkvi«, glavna govornika pa sta bila najostrejša kritika spornega škofa, stolni zupnik St. Pöltena Opolzer ter zupnik fare Paudorf Udo Fischer. Opolzer, ki je že naznanil svoj odstop kot stolni zupnik, je v svojem govoru nakazal Krennov način vodenja škofije (»Škofija sem jaz, ne pa vsi verniki«), paundorfski zupnik Fischer pa je ponovno zahteval Krennov odstop.

V okviru protestnega zborovanja pred stolnico v St. Pöltenu so organizatorji - predstavniki cerkvenih združenj - tudi zbirali podpise za cimprenjski odstop spornega škofa. Z zborovanjem v St. Pöltenu se je hkrati začela tudi vseavstrijska notranjercerkvena podpisna akcija proti Krennu, podpisi pa bodo ko-

nec meseca predani papežu Janezu Pavlu II. Nedeljska demonstracija je bilo največje zborovanje proti nekemu avstrijskemu škofu po vojni v Avstriji.

Škof Krenn je v nedeljo obiskal zupnije izven St. Pöltena, v ponedeljek pa je izjavil, da »samo izva svojo funkcijo, kar pa očitno nekaterim ni po želji«.

Kot smo že poročali, je graski škof in tiskovni referent Avstrijske škofovske konference Johann

Weber pretekli teden v stajerskem cerkvenem listu menil, da razprava o škofu Krennu močno bremeni cerkev v celi Avstriji in da konflikt ni več samo zadeva škofije v St. Pöltnu. Kritične ocene na račun Krenna pa je bilo slišati tudi iz drugih tabrov, med drugim tudi s strani predstavnika protestantske cerkve.

S pozivom k ohranitvi enotnosti Cerkve pa se je oglašil apostolski nuncijus v Avstriji Donato Squicciarini.

Škof Krenn vsebolj v žarišču ostrih protestov vernikov.

Velikan Siemens se bo udeležil pri AI

DUNAJ - Od 5 do 10 odstotkov bo segala udeležba Siemens pri avstrijskem državnem koncernu Austrian Industries (AI). To je konec preteklega tedna potrdil generalni direktor Siemens-Austria Walter Wolfberger pri pogovoru v Klubu gospodarskih publicistov.

Razprava o delni privatizaciji AI teče že od lanskega leta dalje. Minister za državno industrijo Viktor Klima je spomladi predstavil cilj - 30-odstotno delno privatizacijo koncerna, ki združuje vrsto državnih podjetij. Nadaljnji partnerji za udeležbo bi lahko bili zavarovalnice, pokijniški sklad ali tudi večji koncerni izven Avstrije, menijo v ministrstvu. Konkretno potekajo pogovori z zavarovalnico Wiener Städtische Versicherung in Bank Austria, ki bi se lahko udeležila vsaka s 5 odstotki. Tudi z Raiffeisenovo bančno ustanovo naj bi kmalu prišlo do pogajanj.

Austrian Industries ima osnovni kapital okoli 5 milijard silingov.

DUNAJ / »POLČAS« PRI KONFERENCI OZN

Bodo besedam sledila dejanja?

Negotovost okoli sklepne listine

DUNAJ - Na začetku drugega tedna zasedanja Svetovne konference OZN o človekovih pravicah zaradi vrste nasprotij in konfliktov se ni bilo jasno, ali bo dejansko lahko izdelan in od vseh sprejet sklepni dokument konference.

Od vseh - to pomeni tudi od predstavnikov nepravilnih organizacij (NGO), katerim so prvi v okviru takšne konference nudili sodelovanje tudi v okviru uradnega sporeda, a so jih nato - na pritisk Kitajske, Irana, Indonezije in Sirije - izključili iz redakcijske komisije te jim skušali onemogočiti sodelovanje pri sestavi sklepne dokumenta. Za neko kompromisno rešitev je nato posredoval avstrijski zunanji minister in predsednik konference Alois Mock. Ali bodo predstavniki NGO lahko z njo zadovoljni, se bo pokazalo v naslednjih dneh.

Odprtih pa je še dosti drugih vprašanj. Čeprav pred zbrano skupščino nihče ne zavrača univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic, si mnoge države slej ko prej prizadevajo za to, da interpretacija in uresničevanje ostajata notranja zadeva posameznih držav. Univerzalnosti in nedeljivosti človekovih pravic, ki razdvaja v prvi vrsti zapadne države in

države 3. sveta. Nasprotja so tu kajpada največja med zapadom in mnogimi državami 3. sveta, ki dajejo večjo tezo (človekovi) pravici do razvoja kot pa individualnim in političnim pravicam. V obravnavi pravice do samoodločbe in v vprašanju terorizma.

Mnogi udeleženci pa v zvezi s splošnim potekom konference opozarjajo na to, da je vse preveč razprav o splošnih načelih in standardih za človekove pravice, ki v bistvu veljajo že od 1948. leta dalje, pripravljenost za sprejemanje konkretnih določil in ukrepov pa naj bi bila premajhna. S tem v zvezi bo za konfrontacije poskrbela zahteva po uvedbi komisarija OZN za človekove pravice, saj mnoge države v njem vidijo instrument s prevelikim vplivom in možnostjo vmešavanja v kocljive »notranje« zadeve, kot mnoge izmed njih potem imenujejo neupostevanje celo najosnovnejših človekovih pravic. Islamske države pa grozijo z nacionalnim bojkotom vsakega sklepnega dokumenta, če konference ne bo podprla njihove rezolucije z zahtevu po ukinitvi embarga proti Bosni in Hercegovini.

Predstavniki Amnesty international (AI) so pred tem ozadjem ponovno

opozorili na nevarnost neuspeha dunajske konference, ako le-ta ne bi prinesla drugih izsledkov kot ponavljanje fraz in priznavanje splošno veljavnih načel. Zato AI zahteva konkreten akcijski program s točno opredeljenimi cilji in zastavljenimi roki.

Problematika otrok je bila programska težišče na včerajšnjem nadaljevanju Svetovne konference o človekovih pravicah. Sklad OZN za pomoč otrokom je pri plenarnem zasedanju pozval vse države mednarodne skupnosti, naj poskrbijo za konec izkoriščanja in bedne situacije otrok v mnogih delih sveta. Gre konkretno za prepoved trgovanja z otroci, otroške prostitucije in pornografije, zapostavljanja dekl-

lic. V soboto in nedeljo pa je na donavskem otoku potekala kulturno-politična prireditev avstrijske humanitarne iniciative »SOS-soclovek«, katere se je udeležilo več tisoč ljudi.

Vrsta nedržavnih organizacij je skupaj z domačimi humanitarnimi mladinskimi in manjšinskimi organizacijami na različnih prizoriščih in odrih za nekaj tisoč obiskovalcev pripravila informacijske in diskusijske prireditve.

AVSTRIJA / PREOBRAT

»Afera Androsch« - Se bo nekdanji Kreiskyjev prestolonaslednik vrnil v avstrijsko politično areno?

IGOR SCHELLANDER

no obravnavo svoje davčne zadeve ter zahteve po vrnitvi denarja. Kljub nesporni uradni ugotovitvi, da je kot finančni minister razpolagal s crnimi konti, se vidi v polni meri rehabilitiranega, njegovi pristasi (zlasti v dunajskem mestnem okraju Floridsdorf, Androschevi socialdemokratski politični domovini) pa si želijo celo vrnitev »nasega največjega političnega talenta« v politiko) floridsdorfski okrajni vodja socialdemokratske stranke in državnozborski poslanec Kurt Eder).

Bajni Androsch v zvezi z letom 1981 bil ustavljen prav zaradi nelepe davčne afe-re v vrste zapletov, ki so naposled več kot desetletje spremljali avstrijsko notranjepolitično dogajanje pod imenom »afera Androsch«. 32-letni davčni svetovalec je za casa so-

cialdemokratske samovlade kanclerja Bruna Kreiskega 1970. leta postal najmlajši finančni minister Avstrije in Evrope. Pridobil si velike zasluge za uvrstitev avstrijskega finančnega sistema, med drugim ubere tudi pot trdne vezanosti avstrijskega silinga na nemško marko. Kmalu tudi v sami stranki velja za logičnega prestolonaslednika vodje SPÖ Kreiskega, ki ga je 1976. leta imenuje za vicekanclerja.

1980. leta poslanec ljudske stranke Steinbauer finančnemu ministru v parlamentu očita utajo davkov v zvezi s financiranjem vile v Neustiftu, dunajskem Beverly Hillsu. Androschev zagovor, češ milijonske vsote za financiranje vile naj bi bil dal stric-posvojitelj, se kmalu izkaže kot

neresničen, finančni organi v tozadevni preiskavi svojega ministra razbremenjujejo, socialdemokratski minister za pravosodje pa hkrati državnemu tožilstvu prepriča raziskavo.

Javnost je ogorčena, kancler Kreisky pa Androscha začete 1981. leta odpusti iz vladnega kabineta, ker se finančni minister - to je nadaljnji kamen spotnike - noče odreči svoji firmi za davčno svetovanje Consultatio. Androsch nato dobi mesto generalnega direktorja državno kontrolirane banke Creditanstalt (CA).

Njegov naslednik, finančni minister Salcher, v letih 1983/84 ponovno sprozi postopek proti Androschu, ki se naposled 1991. leta konča z obsodbo zaradi crnih kont, zamegljenih poslov pri nakupovanju zemljišč in utaje davkov v višini 6, 1 milijonov silingov.

V okviru prizivnega postopka vrhovno sodišče v marcu 1992 razveljavi nekatere finančne odloke proti Androschu zaradi zastaranja ter zniža kazen na 1,7 milijona silingov, upravno sodišče pa je zdaj s svojo odločitvijo v najbolj bremenecih točkah razveljavilo obsodbo.

Do nekakšne rehabilitacije Hannesa Androscha je dejansko prišlo že dosti prej. Medtem, ko vodilni avstrijski mediji tako v političnem kot v moralnem pogledu na samem začetku razpleta davčne afe-re bili že odpisali nekdanjega finančnega ministra, se le-ta po krajšem odmoru zdaj že nekaj let spet pojavlja v gospodarskih, političnih in družbenih rubrikah listov kot lik uspešnega poslovnega in razgledanega - samo političnega - insiderja, kateremu je postal usoden edinole spodrsrlaj pri »kavalijskem deliktu« - utajo premoženja in davkov.

Ta preobrat naj ne bi bil zgolj slučajen, zatrjujejo kritični opazovalci v Avstriji, saj je potekal vzporedno z etabliranjem bancnih menedžerjev in politične pragmatike (ne samo!) v vodstvu avstrijske socialdemokratske stranke.

D. ANTONI

»JE Krško je treba čimprej zapreti!«

CELOVEC - Koroški socialdemokratski državni poslanec v dunajskem parlamentu Dieter Antoni (slika) v izjavi za tisk ponovno zahteva zaprtje JE v Krškem ter hkrati pozdravlja prizadevanja avstrijske zvezne vlade za odpravo jedrskih elektrarn v srednji Evropi. Avstrija zato tudi aktivno podpira vse nacre, ki bi Sloveniji omogočili izstop cimprenjski in s tem tudi zaprtje JE v Krškem.

Državni poslanec tudi poudarja pripravljenost Avstrije za udeležbo pri ustanavljanju bilateralne družbe za gradnjo ene od skupno šestih savskih elektrarn, ter da s krediti prispeva pri sanaciji termoelektrarne v Sostanju. Nadalje je Antoni dejal, da je Avstrija kot član mednarodne komisije strokovnjakov udeležena pri izdelavi programa o prestrukturaciji energetskega gospodarstva Slovenije, je zapisano v izjavi za tisk.

DUNAJ - Avstrijsko upravno sodišče je pretekli teden poskrbelo za splošno presenečenje v »zadevi Androsch«. Razveljavilo je obsodbo nekdanjega finančnega ministra Hannesa Androscha (slika) zaradi utaje davkov in krive izpovedbe priče (jeseni 1991), ki je pred nedavnim bila se potrebna od vrhovnega sodišča. Upravno sodišče je zdaj po pritožbi Androscha zavrnilo del finančnih odlokov proti njemu ter razsodilo, da mora finančna uprava sama dokazati, ali so nedeklarirane vsote in tako imenovani »crni denar« (v primeru Androscha so ga našli na raznih anonimnih kontih) res plačilu davka zavezani »dohodki«.

Do zdaj je finančna uprava v praksi proti vsakemu lastniku »crnega konta«, ki je o izvoru denarja dajal nepravilne izjave ali pa je o tem sploh molčal, izvedla kazenski postopek zaradi utajevanja davka na dohodke, ki je skoraj vedno privedel do obsodbe. Razveljavitev obsodbe v primeru Androscha bo s tem imela posledice za vse podobne davčne postopke, saj se bo pravna praksa zdaj zgledevala po tej odločitvi. Za avstrijske finančne organe pa postaja tako v primeru Androscha kot tudi v vsakem drugem primeru kocljivo, saj bo res težko dokazati, od kot se je »anonimni« denar vzel in zakaj naj bi imel svoj izvor v nedeklariranih dohodkih. Upravno sodišče meni, da je (v danem primeru) sicher brez dvoma mogoče na anonimnih kontih odkrite milijonske vsote pripisati Androschovemu premoženju, vendar brez konkretnega dokaza ni dopusten avtomatični sklep, da je Androsch utajeval davek na dohotke.

Za Hannesa Androscha je razsodba ustavnega sodišča vsekakor razveljavljiva. Po sklepu vrhovnega sodišča naj bi placal kazen v višini 1,7 milijona silingov, v zvezi z davčnim postopkom pa je po lastni izjavi sam ali kot lastnik podjetja »Consultatio« moral odplačati davčni upravi okoli 18 milijonov silingov. Zdaj napoveduje tožbe proti republiki, ponov-

NOVICE

Velika koalicija - Busek pričakuje »signal volilcev«

DUNAJ - Erhard Busek, predsednik ljudske stranke in podkancler v socialdemokratsko dominirani koalicijski vladi kanclerja Vranitzkega, je v nedeljski televizijski oddaji ORF »Ura tiska« omilil svoje glasno razmišljanje o možnosti, da bi njegova stranka po državnozborskih volitvah sla v opozicijo. Dejal je, da ÖVP po volitvah 1994 ne zeli iti v opozicijo ter da daje slej ko prej prednost veliki koaliciji, to predvsem tudi iz razloga, »največje stabilnosti«. Za nadaljevanje velike koalicije pa si pričakuje tudi jasen signal volilcev, je Busek svojo izjavo sam relativiral in dodal, da v politiki nicesar ni mogoče izključiti. Glede Liberalnega foruma bivše Haiderjeve namestnice Heide Schmidt pa je predsednik ljudske stranke dejal, da so tu odprte vse opcije. »Ta nova stanje je v bodočnosti lahko naš partner, prav tako pa tudi naš konkurent«, je dejal Busek v pogovoru z novinarji. Kot smo v sobotni izdaji Republike poročali, vse aktualne ankete se naprej napovedujejo nazadovanje ÖVP pri volilih. Haiderjeva FPÖ kot agresivni nasprotnik na desnem robu in novi Liberalni forum Heide Schmidt sta resna tekmeča ÖVP zlasti na področju mladih in protestnih volilcev. Ankete so dalje pokazale, da se ljudska stranka in njeni predstavniki tudi niso znali dovolj uspešno profilirati kot partner v koalicijski SPÖ, Buseka samega pa so anketirani Avstrijci uvrstili na lestevici priljubljenosti politikov uvrstili sele na peto mesto - za Schmidtovo. Vodja dunajske ÖVP Bernhard Görg je kot edini deželni politik ÖVP podprl Busekovo prvotno opozicijsko opcijo, koroški deželni glavar Christof Zernatto pa jo je označil kot »nesprejemljivo«, saj naj bi bil cilj politike soodgovornost pri vladanju.

Mesto Dunaj odlikovalo Grosza in Eisenbergera

DUNAJ - Mesto Dunaj je v okviru slovesnosti odlikovalo predsednika Izraelske kulturne občine na Dunaju Grosza in nadrabina Eisenbergerja s srebrnim častnim znakom za zasluge za deželo Dunaj. Zupan Helmut Zilk je v svojem nagovoru poudaril, da so Zidi bili vseskozi sestavni del mesta Dunaj ter da se nikdar ne sme več zgoditi, da bi to mesto ostalo brez židovskega prebivalstva. Odlikovanca pa je izpostavil kot »predstavnika dveh obdobj naše dezele«.

Ljudska stranko proti povišanju cene za elektriko

CELOVEC - Koroški deželni glavar Christof Zernatto je na včerajšnji tiskovni konferenci po zasedanju strankarskega vodstva ljudske stranke odločno zavrnil vsako podrazitve električnega toka, dokler deželno podjetje Kelag ni predložilo obseirnen podjetniški nacrt, ki predvideva tudi razširitev dejavnosti podjetja na drugih poslovnih področjih ter po možnosti tudi vključitev ali kooperacijo z drugimi partnerji. Potrditev obeh direktorjev Kelag z glasovi socialdemokratske stranke na zasedanju generalne skupščine podjetja pretekli petek pa je deželni glavar označil kot »škodljivo« za deželno elektrogospodarsko podjetje in poudaril, da je SPÖ z imenovanjem obeh direktorjev prevzela tudi odgovornost za nadaljnji razvoj podjetja.

Sodobna gasilska oprema za požarno brambo v Selah

CELOVEC - Referent za požarne brambe na Koroškem in namestnik deželnega glavarja Peter Ambroz je pretekli konec tedna v Selah predal dva sodobna gasilska avtomobila. Deželni politik je ob tej priliki poudaril pomembno vlogo gasilskih bramb na Koroškem in poudaril, da Koroška za opremo požarnih bramb iz deželnega proračuna prispeva okoli 40 milijonov silingov letno.

Ugoden začetek sezone

CELOVEC - Kot sporoča urad koroške deželne vlade, se je poletna turistična sezona na Koroškem dobro pričela. V maju je bilo število prenočitev za 9 odstotkov višje kot meseca maja leta 1992. Obetavne pa so tudi prve številke za mesec junij.

Korošci večinoma proti vstopu v Evropsko skupnost

CELOVEC - Po najnovejši anketi nekega dunajskega instituta za raziskovanje javnega mnenja je Koroška edina zvezna dežela, v kateri je večina prebivalstva proti vstopu Avstrije v Evropsko skupnost. V vseh ostalih zveznih deželah se je večina anketiranih oseb izrekla za ES, se posebej na Dunaju, na Tirolskem in na Predarlskem. To se izraža tudi v vseavstrijskem rezultatu anket: 43 odstotkov je glede vstopa odgovorilo pritrdilno, 39 odstotkov se je izreklo proti vstopu, ostali pa si še niso utvrdili dokončnega mnenja.

KOROŠKA / GLASBA

Glasbena šola vabi na zaključne koncerte

CELOVEC - Društvo »Glasbena šola« v Celovcu vabi ob koncu solskega leta na javne nastope svojih učenec in učenecv po južni Koroški. Nastopi oddelkov glasbene šole so se včeraj zvečer pričeli s koncertom v društveni sobi SPD »Edinost« v Skoficah, višek pa bo brez dvoma zaključni koncert ob 15-letnici Glasbene šole na Koroškem v cetrtek, 24. junija ob 19.30 uri v farnem domu v Selah. Soprireditelj jubilejne predstave, na kateri bodo nastopili učenci vseh oddelkov GS, bo pevsko društvo Sele.

Sporod ostalih nastopov Glasbene šole:

torek, 22. junija,

19.00 - Bistrica na Zilji (kulturni dom);

19.30 - Celovec (Mladinski dom SSD);

sreda, 23. junija,

16.30 - Celovec (Mojerjeva ljudska šola);

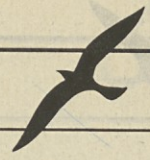
19.30 - Celovec (Modestov dom);

Smihel nad Pilberkom (farni dom);

sreda, 30. junija,

19.30 - Bilcovs (ljudska šola);

Sentprimoz (kulturni dom);

Z D A J I N N I K O L I

Kriza subjekta?

ANDREJ BLATNIK

Kriza subjekta v sodobnem slovenskem romanu - tak je bil tokratni naslov simpozija Društva slovenskih pisateljev ob podelitvi nagrade Kresnik za najboljši slovenski roman lanskega leta. Pisatelji, simpozija so se namreč udeležili bolj ali manj le oni, so si seveda, kot pritiče njihovi svobodni ustvarjalnosti, vse v naslovu navedene pojme (z izjemo pridevnika slovenski, kar je pravzaprav pomenljivo) tolmacili vsak po svoje. Če je zoga v igri, pa jo brcnimo; tako bom storil tudi sam.

Prisotni pisci so zapovrstjo opozarjali, kako ahistorična je kriza subjekta, kako jo poznamo tako rekoc od biblijskih časov. Če je res tako, obstaja možnost, da izrazje uporabljamo preveč ohlapno; potrebno ga je nekoliko revidirati. Najprej se velja vprašati, o kakšni krizi govorimo. Kriza je binarni pojem, same na sebi je ne moremo zaznati, vprašati se moramo: kriza - glede na kaj? Če gre za krizo kot naravno stanje subjekta, za njegov konflikt z obstojem, ki ga navsezadnje sili v ustvarjalnost, potem izraz ni pravi. Navsezadnje si nemara nihče ne zeli absolutno realiziranega subjekta - tedaj bi zasli v ontološke težave.

Vprašanje je tudi, za kateri subjekt gre. Do nje-

ga bom skušal priti po ovinku, ki kajpada vodi prek tako imenovanega objektivnega. Vsakdanja realnost namreč kaže, da pisanje kot oblika izraza tudi danes, nekaterim drugacnim mnenjem navkljub, ni tehnološko ali duhovnozgodovinsko preminulo, da skratka pisatelj kot subjekt ni v krizi, kolikor ta ni objektivna, torej izražena v polpretekli ideološki ali danes mnogo bolj aktualni ekonomski cenzuri. Za pisanje vlada zanimanje, brez dvoma, drugace na natečaj Vladimirja Slejka ne bi prišlo šestinpetdeset romanov, na natečaj casnika Delo pa skorajda dvestopetdeset kratkih zgodb, in tudi nastopi Slavenke Drakulic v Cankarjevem domu ne bi bili pravi spektakelski dogodki pred nabito polno dvorano.

Je v primeru sodobnega slovenskega romana kot subjekt v krizi romaneskni junak? Branje nekaterih najzanimivejših romanov zadnjega časa nas prepričuje o nasprotnem: vsi subjekt pravzaprav na novo vzpostavljajo, vsi so svojevrstni razvojni, s tujko receno bildungsromani, naj gre za letošnja nominiranca za nagrado *Sneg na zlati veji* Igorja Skamperleta ali *Zaznamovano* Nedeljke Pičevec, za najodmevnejšo

knjigo zadnjega časa *Posmehljivo pozelenje* Draga Jancarja ali za se neizdano *Zrno od frmentona* Marjana Tomsica. Res pa je, da subjekt teh romanov ni več konstituiran na donkihotski način, v boju z velikim Drugim, kakor je značilno recimo za polpreteklo vzhodnoevropsko literaturo, v kateri je junak prejkone takšen ali drugačen disident. Družba v sodobnem romanu nastopa v precej bolj subtilni obliki, kot jo predstavlja Država, in tudi subjekt romana ne more biti več tisti »trdi« subjekt, ki je bil hkrati, ko se je spoprijemal z državo, enoznačno zaznamovan s svojo ideologijo ali socialnim statusom. Današnji romaneskni subjekt je fluidnejši, v veliki meri se spopada s samim seboj, zanj je značilna samorefleksija, ki je nekakšna vzporednica samonanašanja v pisateljski obliki, torej vsem metabesedilnim lastnostim, tako značilnim za sodobno pisanje zadnjih desetletij.

Nemara je prav to značilnost sodobnega romana, tudi slovenskega: prej je subjekt romana relativiziral t. i. objektivno, zdaj to v precejšnji meri počne sam. In kajpada se mu s tem povečuje subjektivnost. Je povečana subjektivnost lahko izraz krize subjekta?

RECENZIJAS / OSMI KONCERT SIMFONIKOV

To in nič več

MILAN STIBIČ

Glasbeno ustvarjanje je izjemno zahtevno in odgovorno, ni ga mogoče opredeliti z nobenim pravilnikom, saj mora biti - da se avtor lahko obravnava kot skladatelj in da je njegovo delo obravnavano kot umetnost - nosilec razvoja zvočne in muzikalne dojemljivosti, svojstvenega miselnega dogajanja, ki je spet smiselno pogojeni delček razvoja naše intelektualne identitete, torej oblikovanja in tudi ustvarjalnega razvijanja socialnih sestavin naše gube. Pri tem lahko vsekoli ugotovljamo, da nismo sposobni ustrezno predelati življenjskih problemov, ki smo si jih z razvojem civilizacije, se posebno pa informacijske tehnologije (ta postaja vse bolj osnova nekakega duhovnega totalitarizma), dodatno nagrmadili. Umetnost se naenkrat le se kopira po vzorcu enospolnega razmnoževanja na najnižji biološki stopnji ali pa tudi brezspolno, tako kot razmnožujemo tako imenovane mehke računalniške programe.

Nujno potrebna je torej drugačna opredelitev te dejavnosti, saj se tudi na področju tako imenovane resne glasbe kar naprej soočamo z izdelki, ki se po muzikalni in tehnični zasnovi ne ločijo od pridobitniške zvočne solate, večkrat pa so ji v obrtniskem pogledu celo podložni. Zato lahko

večino današnje glasbene produkcije opredelimo kot uporabno glasbo, to je glasbo, ki se odgovorno ustvarjalnim stremeljenjem in zadovoljuje zgolj vedno večje potrebe najrazličnejših industrij, od koncertnih do reklamnih.

Na 8. koncertnem večeru Simfoničnega orkestra RTV Slovenija (11. junija letos) je bilo pod vodstvom dirigenta Marka Munihia izvedeno novo delo Pavla Mihelčica. Kompozicija z naslovom *Svetloba noči* »je nastala zaradi vzne- mirjenosti duha, zapisa- na pa je bila po naročilu Glasbenega programa RTV Slovenija« (tako avtor v koncertnem lističu) in je kot takšne ni mogoče obravnavati s strokovnimi opredelitvami. Vsekakor pa je seveda res, kar je avtor o svojem orkestralnem delu še dodatno zapisal: »Glasba prodira v zavest in podzavest. Nastaja iz tišine kot svetloba iz teme.« To in nič več.

Pri Brahmsovem koncertu za violino, violončelo in orkester sta kot solista nastopila dvojčka Hillel Zori (violina) in Nita Zori (violončelo), ki pa sta se lahko izkazala šele pri dodatku brez spremljave orkestra. Tehnično kar preveč sproščeno zaigrane pasaze v orkestrskih glasovih so ob neuravnanih zvočnih razmerjih - Velika dvorana Cankarjevega do-

ma je pač polna zvočnih pasti - onemogočale osredotočeno do- manje muzikalnih vrednot.

Requiem za sopran, bariton, zbor, orkester in orgle Gabriela Fauréja je v določeni meri programska osve- žitev naše ozko standar- dizirane orkestrske ponudbe (ceprav je, deni- mo, očitno najbolj slo- venski skladatelj Gustav Mahler v tekočem me- secu le dvakrat na pro- gramu), po tehnični kompozicijski zasnovi pa je očitno namenjen manj izvežbanim izva- jalcem. Skratka, za za- ključek sezone skorajda neprimerna skladba pri orkestru, ki se večkrat in izjemoma celo upra- vičeno obravnava kot vrhunski poustvarjalni ansambel. Je pa spet res, da je s to preprosto, vendar muzikalno ob- cuteno glasbo uspelo dirigentu Marku Munihu s studijsko malo pri- zadevnim ansambлом pripraviti izvedbo, ki je poslušalce prepričala. Ob dirigentu so k temu pripomogli sopranistka Ana Pucar-Jeric, barito- nist Josip Lesaja in Mar- ko Gaspersic s skrbno izvedenim orgelskim deležem (ki je ob nepri- merni postavitvi tega instrumenta v Gallusovi dvorani vedno poseben tehnični in zvočni pro- blem). Zborovski del sta urednili Slovenski ko- morni zbor in Consorti- um musicum pod vod- stvom dirigenta Mira- kuCudermana.

GLEDALIŠČE / V NEDELJO SO SE KONČALI DUNAJSKI SLAVNOSTNI TEDNI

Dajte mi neki vzor!

O dveh Alkestah, ki sta na enem najbolj pomembnih evropskih gledaliških festivalov letos sprožili goreče pogovore: Gluckovi operi v režiji Achima Freyerja in izvedbi Theatra an der Wien in Evripidovi Alkesti v izvedbi Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz iz Berlina in režiji Franka Castrofa

ALDO MILOHNIČ

Alceste je že tretja Gluckova opera, ki jo je zrežiral Achim Freyer. Kot marsikatera njegova prejšnja predstava, je tudi Alceste namenjena predvsem gledalcem v zadnjih vrstah, saj na odru dominirajo velike lutke in podobice, ki pogosto merijo toliko kot okvir odrske odprtine. Freyer je predvsem slikar in sele potem režiser. Njegovo izrazno sredstvo je pogosto elementarna »čustvenost« barv; Alceste je temna, črna globina, iz katere se kdajpakdaj prikaze tudi kakšna kričeča fluorescentna, živahna barva. Ta opravlja predvsem kontrastivno nalogo, da namreč črno naredi še bolj črno. Čeprav včasih preveč odkrito koketira s

sentimentalnostjo in kicem, je Freyerjeva Alceste vendarle ne le glasbeno uzitna (Nemski komorni filharmoniji je dirigiral Thomas Hengelbrock), ampak tudi vizualno razgibana predstava, ki s svojo likovno govorico spominja na Magritta in Dalija.

Bistvena razlika med Freyerjem in Frankom Castorфом, režiserjem druge dunajske Alkestis (tokrat po Evripidu) je ta, da Freyer izhaja predvsem iz likovnega materiala, zadnji pa poudarja gledališko situacijo. Imata sicer tudi nekaj skupnih potez. Oba sta rojena Berlincana, ceprav je Freyerju pred dvajsetimi leti uspelo zbežati na Zahod, Castorф pa je dobil

potni list sele pred petimi leti. Oba sta bila pod močnim vplivom Brechta in Benna Bessona, Castorfove režije Brechtovih dram so bile celo prepovedane v nekdanji NDR. Oba se imata za konvencionalna režiserja, ki prisegata na trdne zakone gledališke skatle (t.i. Guckkastenbühne) in normativni modernizem.

Ta skupna lastnost je bila povod za ostro polemiko med Freyerjem in Castorфом na eni ter režiserjem Josefom Szeilerjem in teoretikom Hans-Thies Lehmannom na drugi strani trdne, vkopane fronte. Slavni Jan Kott kot specialni gost na javnem

pogovoru, kjer se je zane- til verbalni spopad, je la- hko samo spremljal forma- listično polemiko in se izgubljal v dolgih monolo- gih o treh dramskih ca- sih, gledališču kot siste- mu znakov in obujal spo- mine na Shakespeara, Pe- tra Brooka in druge znane zgodbe.

Castorф je očitno uspe- sen intendant, saj mu je uspelo za gledališče Volksbühne, ki ga je prev- zel v tej sezoni, nabrati okoli trindvajset milijo- nov mark. Tudi socialna reforma nekdanjega Pisci- torjevega teatra se je uspe-šno iztekla, saj mu je uspelo privabiti v gledali- šče ekstremno heterogeno

občinstvo. V nemških gle- dalških krogih npr. z ve- seljem pripovedujejo zgo- dbo o spopadu skupine berlinskih skinheadsov in igralcev na njegovi pred- stavi »Clockwork Ora- nge« (Peklenska pomaran- ca).

Provokativnost, izzival- na reciklaza klasike, poli- tizacija, brutalnost - ja, to so res značilnosti 41-le- tne Franka Castorfa. V gledališče mu je uspelo pripeljati celo nekaj ber- linskega »podzemeljske- ga« vzdušja - rock, video, kavarna, ki je odprta do starih zjutraj itn. - so v kombinaciji s ceneniimi vstopnicami očitno dovolj dober magnet. Za rekla- mni slogan - natisnili so ga na zastavi, ki plapolala pred gledališčem - so si

sicer izbrali verz iz pesmi Geburt einer Nation lju- bljanske skupine Laibach: »Gebt mir ein Leitbild!« (Dajte mi neki vzor!).

Castorф ustvarja angaži- rano, politično nabito gle- dalisce, ki ne pristaja na zahodnjaski blisc in fasci- nacija z Evropo. Celo Al- kestis, ki smo si jo lahko premierno ogledali na Du- najskih slavnostnih te- dnih, Evripidovo zgodbo o ljubezni in žrtvovanju, je Castorф uporabil za poli- tčne reminiscence - podira- nje starih in zidanje novih zidov, stereotipizirana razdelitev na blisc tiste- ga »izven« in bedo tistega »znotraj« ipd. Ko si ogle- date kakšno Castorfovo predstavo, vam postane ja- sno, zakaj ga nekateri ime- nujejo kar »odrski Zoro«.

Alceste, kakor si jo je zamislil Frank Castorф

GLEDALIŠČE / SLOVENCIS NA DUNAJSKIH SLAVNOSTNIH TEDNIH

Antigona, ki jo razdvaja Sarajevski zid

Od 9. do 12. junija je SNG Drama iz Ljubljane gostovala na Dunaju z Antigono režiserke Mete Hočevarjeve in dramaturga Dušana Jovanovića

TAMARA DEU

Oblegano mesto Tebe postane - v vlažnem in temnem osrčju kleti Theatra an der Wien - sino- nim za Sarajevo. Statično in skoraj nepremično spo- minjajo figure na brežca- sno bolečino, ki s svojo stalno prisotnostjo ne aktivira več. Pusti samo se životariti. Keron (Ivo Ban) se v družbi s samim seboj naceja. Jokasta (Mi- lena Zupancic) se spra- suje, kdaj je umrla ljubezen, straža (Bojan Emersic) prebira osmrtnice, starka (Stefka Drolc) umirjeno zveči vzgialico... In potem Fenicanka, deklica v be- lem (Polona Juh), s svojo nemo bolečino opozori nase. S tem je ekspezo končan.

Z gotovostjo lahko trdi- mo, da je prihod deklice v belem ena najbolj prete- sljivih slik v predstavi. Provokantna nedolžnost govori o trpljenju, ki osta- ja skrito za njenimi nemi- mi pogledi. Toda to trplje- nje, ceprav tako globoko, ne seže do nje. Igra z ov- ckami da namreč slutiti njeno naivnost in ta ne

obljublja sovraštva in ma- sčevanja. Njen pogled skozi okno, ki ga vidi sa- mo ona, je sončen in ve- selo zelen. Ona je tudi edina, ki ob koncu zapu- sti zatohlo gnezdo smrti, odvzre sliko nesreče, se skupaj z gledalcem odpra- vi v visave in ga s sme- hom privede v drug pro- stor in cas.

Konflikt dveh bratov, Polinejka (Jernej Sugman) in Eteokleja (Matija Ro- zman), udari v publiko v vsej svoji energičnosti že v prvem trenutku. Sloji kompleksnega sovraštva obeh bratov se razpirajo z bliskovito naglico. Brato- morni dvoboj se odigra pred nami kot nasilni be- sedni spopad v obliki ko- mentarja in zdi se, da s smrtjo obeh bratov umre tudi čustvo sovraštva. To čustvo je »sladko kot med in zanj bi se enkrat umrl«, pravi Polinejka in s tem pred nas postavlja obcu- tje, ki ga ne poznamo, ve- mo pa, da je srž bratomor- ne vojne v Bosni.

Ceprav sta oba istoca- sno junaka in izdajalca,

Eteoklej zato, ker ni držal svoje obljube, da bo po enem letu prepustil pre- stol svojemu bratu, Poli- nejku pa zato, ker je pripra- vljen uničiti rodno mesto. Kreon se odloci castno pokopati samo Eleokleja. Ta enostranska resnica zmoti Antigono, ki se v svojem pacifističnem pre- pricanju sprašuje, zakaj ne moreta biti brata vsaj v smrti enaka. Njeno pre- pricanje, da živimo zato, da ljubimo, razvrednoti Kreon, ki označi takšno razmišljanje kot nemoral- no, obenem pa razglasi sovraštvo kot nujnost, ki vlada v svetu. Z Antigoni- no smrtjo tako ugasne tu- di zadnje upanje v ljube- zen in spravo. Ob koncu se mrtva brata zopet pre- budita, mehanicno se bo- rita dalje in s tem pripo- vedujeta zgodbo, ki prese- ze življenje dveh bratov in pridobi nove razsežno- sti.

Režiserka Meta Hoče- var pomembnost zene in

matere Jokaste najprej le subtilno nakaze, potem pa jo z dejanji in čustvi stopnjuje do vrhunca, ki prinese spoznanje. »Ene- ga sina inam na tej strani zidu, drugega pa na drugi, zato imam dva pogleda na to stvar,« pravi mati v svoji raztrganosti, postane s tem univerzalni pokaza- telj današnje tragične vlo- ge vseh mater na Balkanu ter se dvigne nad ogrode klasične Sofoklejeve Anti- gone, Euripidove Antigo- ne in Fenicank, po kate- rih je tekst napisal Dusan Jovanovic.

Slika matere, ki zeli po- novno združiti sinova, je vsekakor najmočnejša v predstavi. Vendar pa sim- boli ne postanejo vsiljeno feministični. Prav naspro- tno: globoko, nezno in tr- masto opominjajoči so. Sestri Antigona (Sasa Pavcek) in Ismena (Silva Cusin) problemsko sesta- vljenost se poglobita, nju- na pot pa daje slutiti uso- do matere.

Poti iz epicentra trplje- nja torej ni, eksodus je dovoljen le publiku, tako da jo s tehnično pretka- nostjo dvignejo nad cikli- cno bolečino. Dovoljen pa je tudi deklici v be- lem, ki simbolično pred- stavlja tisti utrinek opti- mizma, ki ga zagovarja re- ziserka Meta Hočevar: »Deklica predstavlja opti- mizem, ki mora biti pri- soten, da nam pusti pre- živeti...« Locen od do- končnosti in zadnjega po- klona igralcev ostane gle- dalec sam s seboj in svojo impresijo, ki ga pravza- prav opozarja na to, kar že ve in pozna: občutek stalne prisotnosti vojne tam nekje, ki pa je ne vi- dimo več ali pa je ne zeli- mo videti.

Domiselna rezija je v Antigoni izredno močna in ji zato daje neko pose- bno kvaliteto. Se najbolj presunljive so posamezne slike, ki verjetno zaradi močnega učinka razprsi- vmesno dogajanje v nič. Istrska glasba v živo (igra jo Dario Marusic) služi predvsem za podčrtava-

nje dogajanja in definicijo prostora na samem zač- etku in ji ni oporekati. Ze- lo dobra je končna glasba Alda Kumarja. Dramatur- ski lok (Dusan Jovanovic) ostaja s svojim mehani- cno ponavljajočim se koncertom odprt in tako doseže svoj cilj s sporoči- lom ciklične brezizho- dnosti. Oprekali bi la- hko le igralski interpretaci- ji, ki pade na trenutke v patetično nasilnost, tako tipično za slovenski oder. Vendar pa kljub temu iz- stopajo v kvaliteti Milena Zupancic, Ivo Ban, Polo- na Juh ter Sasa Pavcek. Ostale vloge - tako se zdi - pravzaprav niti ne po- nujajo možnosti posebno globokih interpretacij, saj so zelo enosmerne.

Predstava je privabila veliko število na Dunaju živečih Slovencev, med njimi tudi diplomatsko predstavnico dr. Katjo Boh, opaziti pa je bilo tu- di nekaj avstrijske publi- ke, ki je predstavo z zani- manjem spremljala. Odmevi v časopisu so bi- li zelo skopi.

GLEDALIŠČE / KJE SO DUNAJSKI SLAVNOSTNI TEDNI NAJBOLJ DIŠALI

Vrtiček, ki se ni posušil

O predstavi Nageljni, s katero je slavna Pina Bausch prvič po desetih letih spet gostovala na Dunaju

ALDO MILOHNIČ

Po končani predstavi in vecminutnih ovacijah je bilo videti veliko rok, ki so pohitele k nageljni. Fetišistična nagnjenja nestetih fanov so vendarle ostala nepotolazena, brz ko se je pred odrom prikazal uniformiran starejši gospod in opozoril na pravila lepega obnašanja:

Fetisizem je fetisizem, ampak scenografija je, le po prosim, vendarle scenografija!

Predstava Nageljni (Nelken) Plesnega gledališča iz Wuppertala je bila kajpada že zdavnaj razprodana, saj je Pina Ba-

usch pršla na Dunaj prvič po desetih letih (ravno takrat, leta 1982, ko je zadnjič gostovala na Dunaju, je v Wuppertalu pripravljala Nageljne). Na prvi predstavi v dunajskem Volkstheatreu je bilo videti tudi nekaj slovenskih oboževalcev, kar je pac naravna posledica njenega vpliva na razvoj slovenskega gledališča v osemdesetih letih. Za njih bo verjetno zanimiva (čeprav se nepotrjena) informacija, da bo Pina Bausch naslednjo predstavo koreografirala v koprodukciji z dunajskim festivalom. Naslednje leto se to-

rej obeta enkratna priložnost, da bomo gledali premiero Pinine predstave na bližnjem Dunaju.

Ce to vemo, potem nam postane jasno, zakaj je Pina Bausch vztrajala, da kot uverturo v koprodukcijo Dunajcani povohajo njene Nageljne. Gostovanje je verjetno imelo (tudi) edukativni namen, saj so Nageljni njena manifestno-polemična predstava, v kateri obracunava s takratnimi napadi konservativnih krogov. Zato plesalec v nekem trenu-

tku »izpade« iz vloge (»vloge« v pogojnem pomenu) in se začne »kreati« s publiko, ces: »Kaj je, a niste zadovoljni? Bi morda radi gledali balet?« Potem naredi nekaj standardnih baletnih gibov in kriči: »A hocete se? A vam se kaj pokažem? A to hocete?! Ste prisli gledat balet!« itn. To so bili casi, ko je se vedno bilo teba razpravljati o najbolj očitnih, jasnih postavkah, razmejitvah in usmeritvah. Zaradi tega je pravzaprav

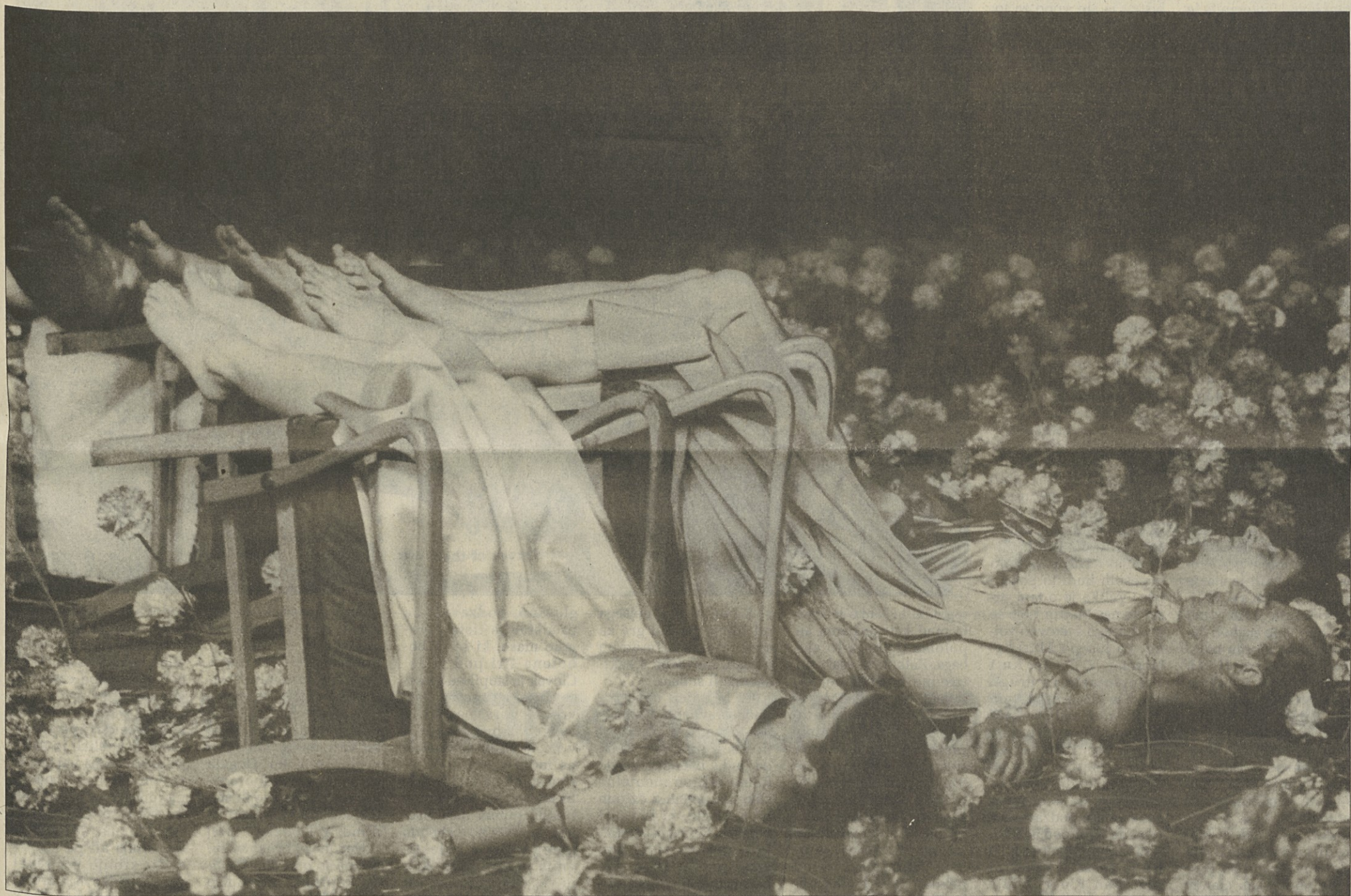
predstava Nageljni dragocen dokument, ki govori o nekem zgodovinskem trenutku v razvoju plesnega gledališča.

Nageljni so sicer zrasli v Pininem »otroškem« obdobju, v obdobju zgodnjih osemdesetih let, ko so jo začeli zanimati spomini iz otroštva. »Pina Bausch opazuje vaje, zapisuje in zbira posamezne zgodbe, ki jih nekaj dni ali tednov pozneje po izboru ponovijo. Nato po večmesečnih vajah določijo gradbene kamenčke, iz

katerih kasneje sestavlja mozaik prdstave.« je o njeni metodi zapisala Susanne Schlicher v svoji knjigi o nemškem plesnem gledališču. Zato so Nageljni fragmentarna, kolektivna izpoved o ljubezni, odnosih med spoloma, otroških igrarh in različnih brutalnostih sveta, ki jih obdaja itn. Predstava je sicer zgrajena na motivu igranja v polju nageljnov, toda Pina Bausch svoje plesalce pogosto pošilja na odrsko »rampo«, kjer razlagajo svoja trenutna početja ali pa npr. pantomimsko rekodirajo besedilo Gersh-

winove teme »Some day he'll come, the man I love«. V nekem trenutku celo prestopijo »rampo« in se pomešajo med gledalce.

Nageljne so sicer nekoč imeli za eno slabših predstav Pine Bausch. Nemara res ni najboljša, toda njen desetletni obstoj na odru Plesnega gledališča v Wuppertalu in navdušen sprejem Dunajčanov prica o tem, da se Pinin vrtiček se ni posušil. Pa čeprav so nageljni na koncu predstave in na začetku tega pripevka videti solidno pohojeni.

SCENSKE UMETNOSTI

Slovensko mladinsko gledališče na Dnevih satire

ZACREB - Osmega junija se je začel hrvatski festival komedije Dnevi satire, ki vsako leto poteka v Satiricnem gledališču Jazbec (Satiricko gledališče Jazavac). Letos bo trajal do 23. junija. Zvrstila se bodo vsa eminentna hrvatska gledališča, med katerimi je domace na otvoritvi uprizorilo svojo uspešno Spraho na spraho, o kateri smo v Republiki že pisali in je parodija znane oddaje zagrebske TV Slika na sliko, ponovili pa jo bodo tudi ob zaključku festivala.

Prav tako je bralcem Republike znan Let nad kukavičjim gnezdom Gledališča Gavella, delo R. Cooneya Zbeži od zene, ki ga v Sloveniji poznamo kot uspešno Prešernovega gledališča v Kranju, pa na Hrvatskem uprizorja Hrvasko narodno gledališče iz Osijeka. Damo iz Maxima G. Feydeauja pa Narodno gledališče Ivan Zajc z Reke (to delo je v prejšnjih sezonah izvajala Drama SNG iz Ljubljane). Hrvati letos praznujejo Krlezevo leto - na

festivalu njegov spomin slavi Glumaska družina Histron s Krležijado. Edini gostje iz tujine na Dnevih satire so ustvarjalci iz Slovenskega mladinskega gledališča s predstavo A. A. Rozmana Tartif v režiji Vita Tauferja. (V.L.)

Uspešnost mariborskega Narodnega doma

MARIBOR - Kulturno-privedni center Narodni dom v Mariboru je v razmeroma kratkem času delovanja opravil doslej pomembno kulturno delo. Od lanskega oktobra je organiziral 138 prireditve, ki se jih je udeležilo 39.500 ljudi.

Za vpogled v mariborsko »kulturno potrosnjo« je zanimiv statistični vzorec, ki ga podaja številni pregled obiskovalcev na prireditvah omenjene ustanove. Gledališke predstave si je ogledalo 2700 ljudi, predstave za mladino 21.440 oseb, ostale prireditve, med katere sodijo poleg predavanj in plesnih tekmovanj se »rock« in »jazz« koncerti, pa 9160 ljudi. Koncertov klasične glasbe se je od 1. oktobra lani udeležilo 6200 ljubiteljev. (STA)

Slovenija prvič na Svetovnem gledališkem kongresu

MÜNCHEN - Zadnji teden maja je bil v Münchnu 25. Svetovni gledališki kongres, ki se ga je udeležila tudi delegacija Slovenskega centra Mednarodnega gledališkega instituta. Na kongresu je bilo 351 udeležencev iz 62 od skupno 87 nacionalnih centrov z vseh petih celin.

Uvodni del kongresa je bil posvečen temi »Nove meje - nova gledališča«. Na avtorski okrogli mizi je sodeloval tudi Dusan Jovanovic, ki je v svojem prispevku razmišljal o vlogi gledališča v Vzhodni Evropi pred in po padcu Berlinskega zidu ter o »zidovih«, ki se vedno obstajajo med kulturo Vzhoda in Zahoda. Dotaknil se je tudi slovenske dramatike, ki ni imele in se nima možnosti za prodor zunaj Slovenije, zaradi cesar se je večina mlajših režiserjev izogiba in bolj predaja gibalnimi prvinam gledališč. Zavzel se je za različnost tekstov dramskih avtorjev in za »gledališke verige« stalnega mednarodnega sodelovanja. Na prvi plenarni seji kongresa

so izključili jugoslovanski center. Tako je med republikami bivše Jugoslavije trenutno edino Slovenija prisotna v največji svetovni gledališki organizaciji. Po opravljenih proceduralnih, finančnih in administrativnih zadevah ter volitvah je skupščina najprej pregledala delo pri publikacijah (»Svet gledališča« je objavil tudi slovenski prispevek). V razprava so se dotaknili tudi Gledališča narodov (letos v Cilu), Univerze gledališča narodov (letos v Tuniziji), prireditve ob Svetovnem dnevu gledališča in Mednarodnem dnevu plesa, priprav za Svetovno gledališko enciklopedijo ter podprli vrsto posebnih predlogov in priporočil. Med drugim se je Kongres zavzel za izpustitev indijskih igralcev, ki so jih zaprli v Združenih arabskih emiratih, ker naj bi v svoji igri zalili islam. Posebej je poslal tudi zahtevo po zagotovitvi svobode in osebnih pravic v vsaki družbi, ki je lahko svobodna le, ce so njeni ljudje svobodni, umetniki in intelektualci vsega sveta pa naj ne dajejo na razpolago svojega talenta represivnim silam pri izvajanju kulturnih pritiskov, marvec naj se zavzemajo za mir in spoštovanje drugih. Naslednji kongres naj bi bil čez dve leti

v Mehiki ali Egiptu, vendar oba centra se čakata na dokončno potrditev svojih vlad. Pomemben del kongresa je potekal na popoldanskih sejah njegovih osmih komitejev, kjer se med dvema kongresoma pravzaprav odvija vsa dejavnost Mednarodnega gledališkega instituta. Stiri-clanska slovenska delegacija je sodelovala v delu šestih komitejev: Janez Meglic v plesnem komiteju, prof. Zvone Sedlbauer v komiteju dramskega gledališča, prof. Kristijan Muck v komiteju novega gledališča in komiteju za gledališko vzgojo, dr. Henrik Neubauer pa v komiteju glasbenega gledališča in komiteju za komunikacije. V vseh komitejih so poleg volitev obravnavali uspešnost v preteklih dveh letih, največ časa pa so posvetili načrtom za naslednji dve leti. V te načrte sta vključena tudi dva mednarodna dogodka v Ljubljani: jeseni 1994 Seminar o vzgoji dirigentov za glasbeno gledališče oziroma opero (kot nekakšno nadaljevanje seminarja o vzgoji opernih pevcev, ki je bil v Ljubljani marca 1991) in spomladi 1995 kolokvij na temo »Režiser, igralec, dramatik«. Seveda bo naš center sodeloval tudi pri izvajanju večine drugih načrtov in tudi

pri predstavah v publikacijah Mednarodnega gledališkega instituta. Dr. Neubauer je bil izvoljen v predsedstvo komiteja za glasbeno gledališče, prof. Sedlbauer pa je postal dopisni član komiteja za dramsko gledališče. (H. N.)

Garaško gledališče

CELJE - Vodstvo in ansambel Slovenskega ljudskega gledališča Celje sta se pred zadnjo premiero iztekajoče se sezone, spektaklom Herman Celjski, izvolila napovedati repertoar za prihodnjo. Zvesto občinstvo teatra, za katerega tudi direktor Borut Alujevic smelo zatrjuje, da postaja vse pomembnejši, si je ob naslovih uprizoritev v sezoni 1993/94 že pričelo oblikovati prste. Janez Pipan bo režiral dramo Luigijsa Pirandella Kot me ti hoče, spektakularno in celo z elementi kriminalke obogateno zgodbo o ženski, ki sebi in okolici zastavlja vprašanje o tem, kdo da je. Katja Pegan bo napravila red v duhoviti ekološki parafrazo znanе Rdece kapice, ki jo je spisal igralec, režiser in zdaj tudi pisec Bogomir Veras in ki se imenuje Zele-

na kapica. Andrej Rozman - Roza je za celjski teater priredil Slugo dveh gospodov Carla Goldonija. Režiral jo bo Franci Krizaj. Vito Taufer pa bo morda pred najtežjo nalogo. Režiral bo komedijo Antona Tomaza Linharta Ta veseli dan ali Maticek se zeni. Postavitev, ob kateri se bomo utemeljevali vprašali: kam in kako z Maticekovo naivno prefrigirano stagnacijo prav zdaj, ko smo prepričani, da si zgodovino pisemo sami. Za potrebno izkazovanje casti klasičnim dramskim tekstom pa bodo prihodnje leto v Celju poskrbeli se z lisenovimi Strahovi, ki jih bo režiral Dusan Mlakar. Poleg tega bo celjski ansambel na Odru Herberta Grina postavil se deset zgodbic Howarda Barkerja z naslovom The Possibilities, ob tem pa vse bolj podjetni teater, ki bo prihodnjo pomlad znova pripravil tudi ze tradicionalne Dneve komedije, racuna, da bodo v prihodnji sezoni igrali tudi ponovitve Odrske utvare, Laznivega kljukca, Krvi in kosut ter Hermana Celjskega. (B. P.)

IZ TUJINE

Odtujeni Picasso, Chagall in Matisse

VALENCE - Pri iskanju nekega Picassovega platna, ki je bilo ukradeno v Grenoblu, je policija v kraju Valence, na jugovzhodu Francije, odkrila dve Picassovi platni, eno Chagallovo risbo in akvarel Matisseja, ki so bili ukradeni iz zasebne zbirke nekega Parizana, kot so v petek sporočili iz sodišča. Lastnik, njegovega imena niso hoteli razkriti, je ta dela zavaroval za 460.000 dolarjev, čeprav je njihova prava vrednost mnogo višja. Ta umetniska dela je raziskoval Osrednji oddelek za zatiranje nezakonitega prometa z umetniškimi deli. V ponedeljek so policaji, ki so prisli na zanimivo sled, odsli v Valence, da bi našli tista dela, ki so bila pokradena v muzeju slikarstva v Grenoblu, 20. marca 1992. Prijeli so nekega Korzicana, katerega identitete niso razkrili. V svoji potovalki je prenasal dve Picassovi sliki, ukradeni v Parizu, ne pa tudi tiste, ki so jo ukradli v Grenoblu in jo cenijo na približno 1, 5 milijona dolarjev. Sodisce v Valenci je že odredilo preiskavo, omenjenega Korzicana pa so priprli. (-AFP)

Unicef izbira motive voščilnic za 1994

FIRENCE - Unicefov Mednarodni odbor za umetnost je od 14. do 17. junija prvič v svoji zgodovini zasedal v Firencah v Bolnišnici nedolžnih, v kateri pa ima sedež tudi Unicefov Center za razvoj otrok. Odbor, ki ga sestavljajo strokovnjaki iz vsega sveta in predstavniki Narodnih odborov Unicefa, bo izbral dela umetnikov, reproducirana na voščilnicah. Prodaja teh voščilnic bo služila financiranju programov Unicefa v 129 deželah v razvoju, kjer živi 900 milijonov otrok. Odbor bo med vsemi deli izbral tiste, ki najbolje interpretirajo mednarodni značaj OZN in duh Unicefa. Dela, ki bodo izbrana v Firencah, se bodo pridružila trem tisočim del, že reproduciranih v zadnjih stidresetih leth. Odbor je letos sestavljen iz strokovnjakov v risarstvu in grafiki iz vseh svetovnih umetniških sol. (ANSA)

Cranach na varem v weimarskem gradu

WEIMAR - Osem slik srednjeveškega slikarja Luca Cranacha, ki so jih oktobra lani na spektakularen način ukradli, so spet na ogled v weimarskem grajskem muzeju. Kraja Cranachovih slik se je v kriminalistične arhive zapisala kot ena najbolj nenavadnih, saj tatovi za seboj in izginulimi slikami niso zapustili tako rekoc nobene sledi. Izkoristili so nezadostne varnostne ukrepe, ki so sicer zadostovali za potrebe izolirane NDR, po padcu Berlinskega zidu pa so seveda začeli »navdihovati« tatove umetnin. Pred tremi leti je prišlo do pravega razcveta kraje umetniških dragocenosti, saj so bili varnostni ukrepi v vzhodonemskih muzejih in galerijah za tatove, vaje zahodnih varnostnih sistemov, prava sala.

Cranachove slike so bile potrebne restavracije, saj so se pri transportu močno poškodovale: zaradi globokih prask in razcefranih lesenih okvirjev so se morali restavradorji precej namučiti. Vendar je direktor weimarskega muzeja zdaj zadovoljen. »Ce je konec dober, je vse dobro,« pravi. (A. K.)

Spielberg jezdi dinozavra

HOLLYWOOD - Ljubljencem blagajniških izkupicov in producentov Steven Spielberg snema nov film. Po številnih uspešnicah (Zrelo, Bliznja srečanja tretje vrste, E. T., treh filmih o Indiana Jonesu, Hook-Kapitan Kljuka) z Lauro Dern in Samom Neilom v glavnih vlogah snema triler po istoimenski uspešnici Michaela Crichtona - Jurassic park.

Kot se za tako uspešnega cineasta in Hollywood spodob, bo film, ki naj bi ga v Združenih državah Amerike začeli predvajati že junija, spremljala obsežna propagandna kampanja. Producent Amblin Entertainment in distributer Universal Pictures sta podpisala za okoli sto milijonov dolarjev vredne pogodbe s stotimi podjetji, ki bodo oblikovala tisoč izdelkov, vezan na Jurassic park - od miniaturnih figur do videoiger, koledarjev in sladkarij. V središču propagandne kampanje pa bodo nihče drug kot dinozavri. Film namreč govori o ekscentričnem milijardjeru Johnu Hammond, ki financira kloniranje (se se spomnite filma Dečki iz Brazilije, kjer s tem postopkom »izdelujejo« male Hitlerje) DNA, dedne zasnove dinozavrov. To dobijo iz insektov tistega časa, ki so dinozavrom srkali kri. S tem postopkom mu uspe »oživiti« dinozavre in ker želi nekaj vložnega denarja dobiti nazaj, naredi zanje živalski vrt na nekem otoku v srednji Ameriki. Se preden živalski vrt odpre, ga obiščejo izbrani gostje, toda vse gre narobe ... Za film so ob sodelovanju priznanih ameriških paleontologov, lutkarjev, računalniških strokovnjakov in izvedencev za specialne efekte izdelali nekaj dinozavrov (nekateri so visoki tudi čez dva metra), in sicer bolje kot marsikateri prototipi, ki ga hranijo v muzejih. Koristi od nove »dinozavermanije« pa si obeta tudi prirodoslovni muzeji v ZDA, saj upajo, da bo film pritegnil obiskovalce tudi v muzejske prostore. Tako bo osrednji prirodoslovni muzej projekcije filma spremljal s posebnimi razstavami dinozavrov v New Yorku, Washingtonu, Philadelphiji in drugih mestih, newyorški prirodoslovni muzej pa je v sodelovanju s podjetjem McDonald's sedmim milijonom ameriških osnovnošolcev poslal brezplačne knjižice o dinozavrih. (V. R.)

3, 5 milijona dolarjev za kinematografske pravice

LOS ANGELES - Michael Crichton, avtor knjige Jurassic Park, po kateri je režiser Steven Spielberg posnel film z enakim naslovom, je za tri in pol milijona dolarjev prodal kinematografske pravice za svoje prihodnje delo. Gre za roman, ki se ni izšel, se nima naslova in je menda »seksualno zelo vznemirljiv«. Warner Bros je v tork zanj plačal dva in pol milijona dolarjev in Crichton, ki je že prejel petsto tisoč dolarjev za produkcijo filma, bi lahko dobil še tri in pol milijona dolarjev za celotno snemanje. To je ena najpomembnejših prodaj filmskih pravic za roman v zadnjem času. Roman Jurassic Park, katerega junaki so dinozavri, je s svojimi sedmimi milijoni primerkov med najbolje prodajanimi zepnimi knjigami. Tudi istoimenski film si je zadnji konec tedna v ameriških kinodvoranah ogledalo rekordno število gledalcev. (AFP)

PSIHOANALIZA

Stota obletnica Freudove teorije o psihoanalizi

MIRO KOCJAN

Leta 1893 (pred sto leti) je Sigmund Freud objavil knjigo z naslovom Psihični mehanizem histeričnih pojavov, in sicer v okviru razmišljanj o histeriji, ki so bila temelj doktrine o psihoanalizi. Freud in njegova doktrina sta bila (in sta se) pomemben mejnik znanosti v stoletju, ki ga živimo; toda zadnje case se je psihoanaliza zamajala; prisluhniti je mogoče tudi naslednji primerjavi: ce »konec tega stoletja pomeni razpad Marxovih teorij, bo slej ko prej zaprl nadaljnjo pot tudi Freudovi doktrini« (Anglež Thomas Writton).

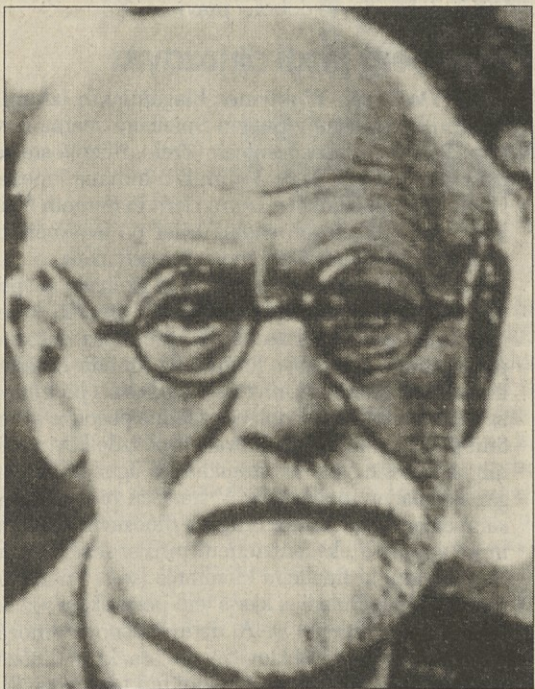
Stevilni strokovni krogi danes razmišljajo o Freudovih teorijah; med drugimi izstopa psihoanalitik James Hillman, sicer American zidovskega porekla, ki je objavil tudi knjigo Sto let psihoterapije, a na svetu je čedalje slabše. Natisnile so jo založbe v številnih državah, v Italiji pa jo je dala v javnost založba Garzanti. Hillman ze več let kritično razmišlja o psihoanalizi in zmeraj bolj ugotavlja, da je njena glavna hiba v tem, »da žal ni povezana ne s svetom in ne s človekom«.

Ze pred 15 leti je v Atlantic Cityu izšla iz tiska njegova publikacija Re-Vizija psihologije, s katero je začel rusiti Freuda; sledila je serija zapisov v glavnem z naslovom Mit analize, v katerih je, izhajajoč iz zmeraj bolj »prepričljivih« znanstvenih postavk, se bolj obsojal doktrino o psihoanalizi. Hillman je med drugim ustanovitelj Dallas Institut of Humanities and culture in Texas. Njegovo bistveno spoznanje je, da »so ljudje na svetu zmeraj bolj občutljivi« in da Freudova doktrina domnevno ni storila ničesar (ali pa bore malo), da bi prepredila človekovo nelagodje.

Skratka, Freudova psihoanaliza naj ne bi imela »stvarne vrednosti«; glavna praznina je v tem, »da ni organsko povezana s svetom«. Se zmeraj gledamo na psiho tako rekoc pod kožo in negiramo njene vezi z okoljem, v katerem živi. Nekateri znanstveniki ocitajo Freudu, da raziskuje čustva in znamenja, ki so »zgoj in samo nasa« (strogo osebna), jih pa ne skusa vgraditi v svet, ki nas obdaja. Skratka, svet je zmeraj bolj izločen, žal čedalje manj pomemben, zato pa se ne smemo čuditi, »ce je zmeraj slabši.« Na svetu je vse več simptomov, ki jih psihoanaliza žal ne zaznava. S stališča sociologije lahko recemo, ugotavlja Hillman, »da politika nazaduje«. Vsa leta smo namrec menili, da bi psihoanaliza lahko pomagala ustvarjati »boljši svet«, a tega nisimo doživeli. Svet nemara »doživlja dekadenco«.

Freudova terapija, menijo njegovi danasnji kritiki, je tako rekoc »pasivna«, se pravi, da »ne vsebuje zivega, aktivnega odnosa do okolja«. Freudova doktrina se se zmeraj sklicuje na »otroka« in na otroštvo, skratka, pacienta pelje nazaj v mlada leta. To pa kajpak ni spodbudno za človekovo soočenje z življenjem in njegovimi težavami. Konec koncev bo politika (in seveda demokracija) zmeraj bolj odvisna »od zrelih ljudi, ne pa od otrok«.

Predmet ocitkov je tudi znana Freudova »interiorizacija

custev«. Pri tem delamo dozdevno napako, ker se ne potrudimo, da bi človeka sprostili ali celo osvobodili tegob, ki ga tarejo, marvec na primer »napetost dobesedno spreminjamo v strah«. V terapiji, ki je aplikacija Freudove doktrine, znamo odkrivati in obdelovati človekove duševne vzgibe, se pa žal »ne spuščamo v globino stvari«. Freudovi kritiki sicer pojasnjujejo, da nihče nima namena odsvetovati raziskave v globino, toda problem je v tem, kako jo uresničujemo in ali imamo ali ne namen doseči »stvarni cilj«.

Znanstveniki, ki spravljajo v dvom Freudovo doktrino (med njimi Hillman), so se dokopali do zaključka, da je njegova terapija dejansko samo »bolezen, ne pa zdravljenje«. Psihoanalitik Jeffrey Masson je objavil esej z naslovom Gradnja in razsulo psihoanalize; v njem poudarja, da psihoanaliza žal »oddaljuje od sveta«. Tudi Masson spoznava glavno hibo v tem, ker »notranjostna Freudova terapija ne teži po organskem stiku s svetom«. Skratka, psihoterapija »naj bi sla h koncu«.

Cas, ki ga živimo, je resnično prelomen; doktrine, teorije in teze padajo kot domine. Kaze, da bo to tudi usoda Freudove psihoanalize; angleški znanstvenik Gavin Andrews predlaga, da bi psihoterapijo kar izločili iz zdravstvene službe. Freuda napadajo, ces da si »ni znal objektivno predstavljati človeka in sveta«. Ze omenjeni Jeffrey Masson, ki je bil pred kratkim se ravnatelj Freud association in je skrbel za Freudove arhive v ZDA, je v publikaciji Končna analiza grajal Feuda, ces da »s človekom ne ravna pošteno in da izhaja celo iz intelektualne podlosti«.

Toda obstajajo tudi znanstveniki, ki vztrajno branijo Freudovo psihoanalizo in njene filozofske in estetske implikacije - med njimi Elémire Zolla - ugotavljajo, da je Freudova znana postavka o otroku in otrostvu (ter o rasti) navsezadnje odsev teorije o napredku. V knjigi Izhodi iz sveta naglasa, da psihoanaliza konec koncev raziskuje načine, kako prebiti zid, ki ga predstavljajo človekove norme, in kako doseči koristno sprostitev.

PSIHOLOGIJA / LJUDJE, KI NIMAJO CILJEV, NE MOREJO UDEJANJATI SVOJIH ŽIVLJENJSKIH ENERGIJ

Besede o ciljih človeka

Politik in filozof H. Kissinger se ni zmotil, ko je pred dobrim desetletjem dejal, da je za vsakogar največji afrodiziak njegov lastni uspeh - tega pa je potrebno šele doseči

BORUT POGACNIK

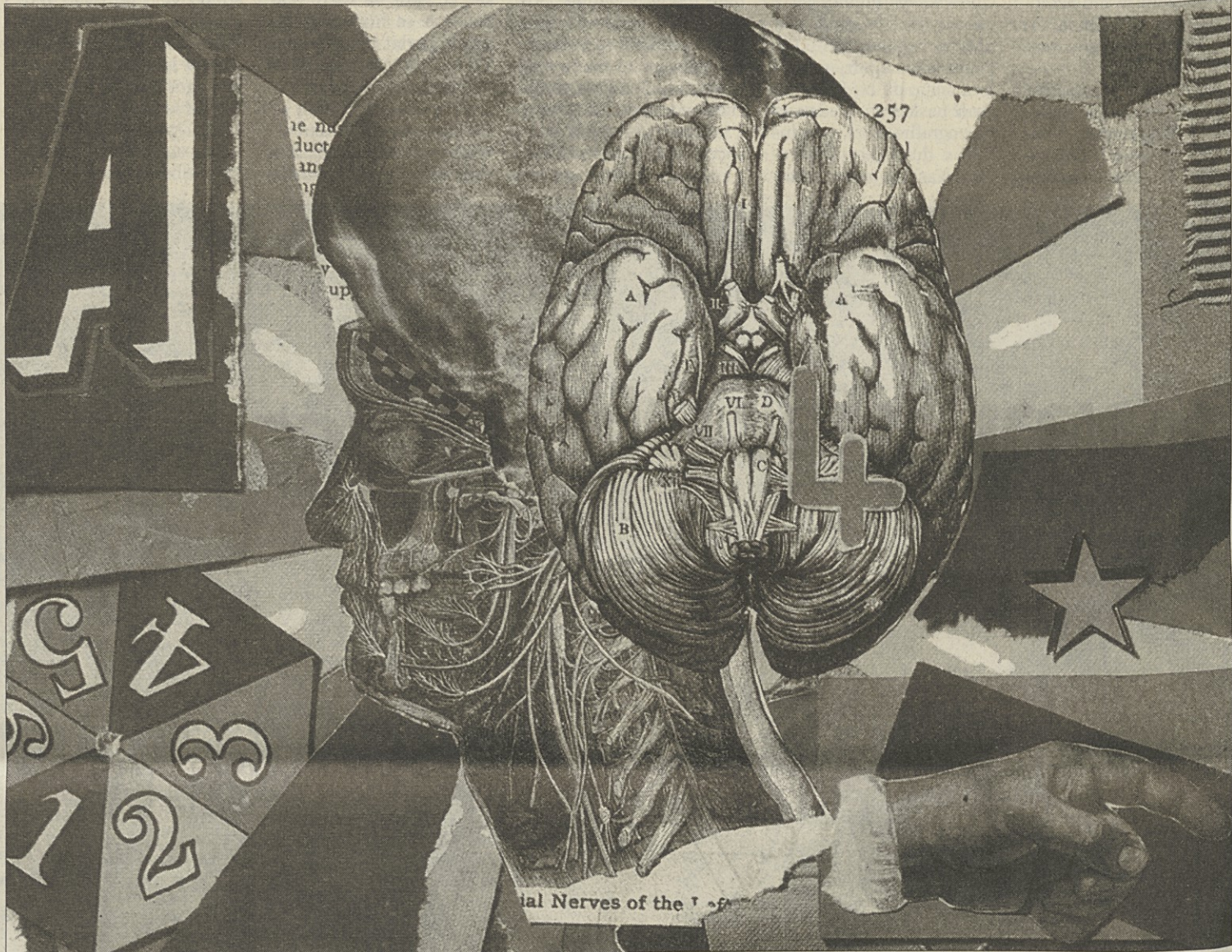
dobra, saj podpalubje in posadko v njem enaci s podzavestjo, ki skrbi, da se ukazi uresnicijo. Podzavest sprejema ukaze in ne postavlja vprašanj o moralnosti ali pravilnosti. Zato na zalost uspevajo tudi vsi zli nacrti in namere, ce so takšni zavestni cilji. Podzavest seveda ni nadjaz (supe-

nost. V bistvu so imeli vsi samodržci prav, ko so preganjali nosilce idej drugace mislecih, saj je ze navzocnost idej - mentalnih slik resnicno ogrozila njihovo samodrstvo. In brez izjeme se je to moralo sesuti prej ali

magijski rituali, tehnike, simboli in se vse drugo le psihicna orodja, je potrdil ze Jung. Zanj je bilo dogajanje na ravni nezavednega bistveno pomembnejše kot na nivoju zavednega, ki je samo odraz globin. Freud je to povedal v prispodobii o ledeni gori, katere zelo majhen del plava nad

prepuscal tokovom podzavesti ali nezavednega, ampak to pocno zvečine tudi vsi pisci. Ce pogledamo, kaj pravijo tudi nasi literati, kako pišejo, potem jih kar večina piše tako, da piše »nekaj v njih«. Tisto NEKAJ bi utegnili biti prav to, to je skrita moc, kot ji pravi Van Fleet.

vključno s fobijami pred cemerko. In prav pri fobijah se pokaže vsa iracionalnost in vsa moc domisljjskega, ki mu volja ne more do zivega, ampak deluje celo paradoksalno. Vsa voljna prizadevanja celo krepijo vse tiste simptome in motnje, ki bi jih zeleti odpraviti. Zato je veliko

rego), ki bi lahko ločevala med kategorijama ali poloma dobrega in slabega. Zato je za vsakogar izredno pomembno, kaj in kako razmišlja. Miselne slike so v temelju tako resnicne, kot je lahko resnična materialna stvarnost. V tem nas potrjujejo različne parapsihološke studije in eksperimenti. Da je svet mentalnega enako resničen kot svet fizičnega, so trdili Vzhodnjaki že od nekdaj, zato večina njihovih tehnik vsebuje tudi mentalno higieno v smislu iscenja uma vsega slabega, kot so lahko zavist, jeza, sovražstvo, napuh, pohlep, zlobnost in vezanost na material-

slej. Nič ni močnejšega od ideje, pa naj gre za svobodo, spremembo oblasti, inovacijo v kakršnemkoli smislu. Ce bi hoteli nekoliko poenostavljeno razložiti vse to, kar trdi Van Fleet in mnogi drugi, gre za to, da ljudje nenehno ustvarjamo takšne mentalne slike, ki potem z ozirom na energijo, ki je vanje vložena, vztrajno stremijo k uresničitvi na fizičnem nivoju. To je, grobo receno, tudi mehanizem vseh magij, pri cemer pa seveda ustvarjajo večjo jakost z večjim stevilom udeležencem, ki hkrati pocno prav to, nabijajo mentalne slike z veliko energije. Da so

gladino, podzavest pa predstavlja tisto ogromno maso, ki se razbohotena širi pod vodo. Človek je stopil na Meseceva tla, na vse najvišje vrhove gora, pa tudi v velike globine oceanov, a v nezavedno se zmeraj ne more vstopiti. V bistvu sploh ne ve, kje to je in kaj vse je. Ce sledimo Jungu, potem naše osebno nezavedno nenehno komunicira s kolektivnim nezavednim, kjer ni več casa in je vse, kar bo in je že bilo, združeno in se prezema.

Tako in verjetno samo tako gre razumeti tudi mnoge izume in tudi vrhunska literarna dela. Ni se samo T. A. Edison

Jung opredeljuje kot vzrok nevroz napačna stališča in razume odpravljanje le-teh v njihovem spreminjanju. Nastavki vedenja in izbiranja so nasa stališča in po njih se nam dogaja, ce se lahko izrazim nekoliko svetopisemsko. Dogaja se nam pač vedno enako, vse dokler svojih stališč korenito ne spremenimo. V kontekstu prej povedanega bi lahko rekli, da so prav stališča tisti kapitani, ki vodijo nase ladje. Večkrat v zelo razburkane vode in viharje, ceravno bi zmogli priti na zeleno mesto tudi skozi mirnejše podnebje in gladino. Toda mnogi ljudje se kljub vedno enakim težavam zaradi neustreznosti svojih stališč vedno pocutijo slabo in imajo nesrečno življenje.

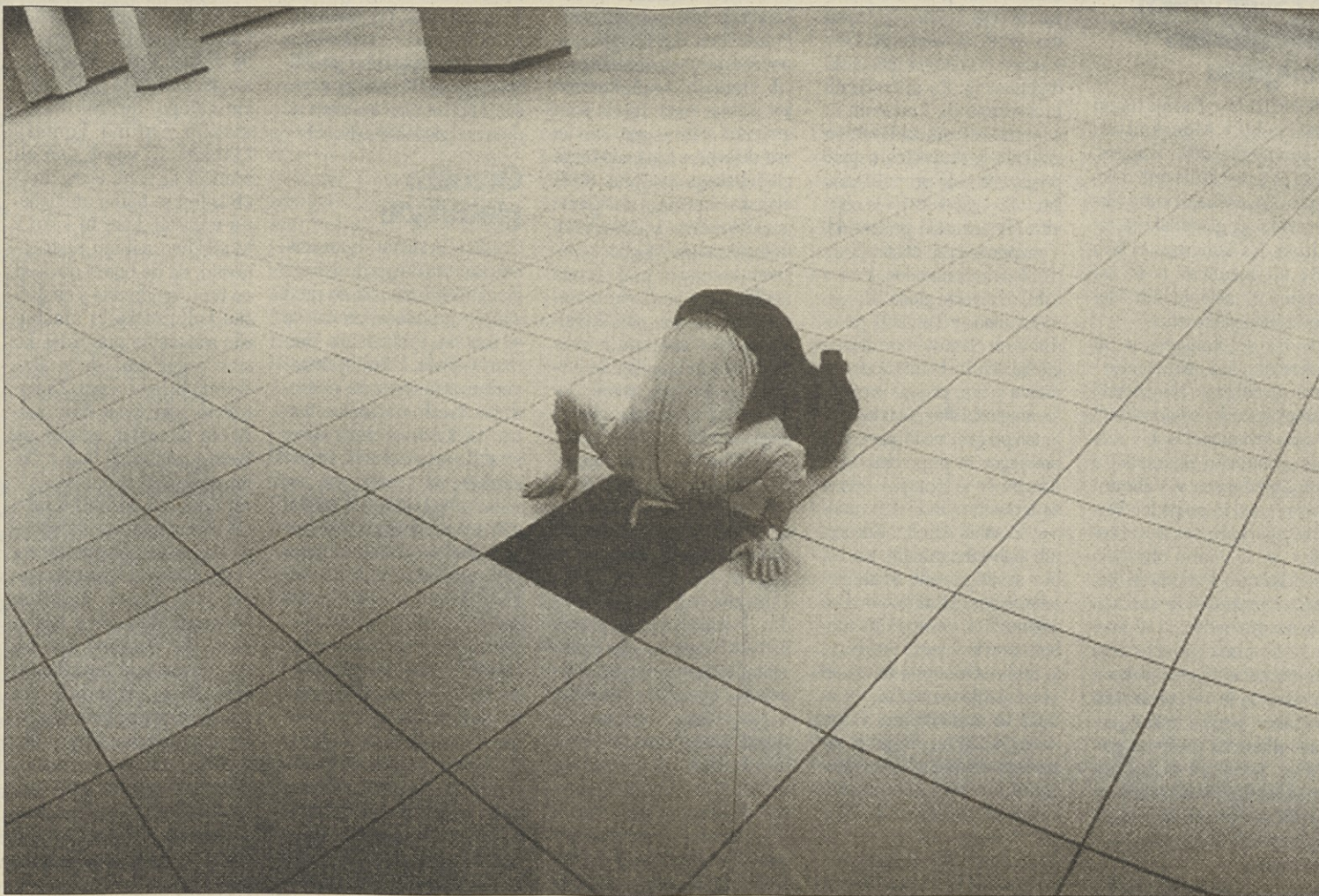
Da bi lahko spremenili svoja stališča, je potrebno veliko dela s seboj in na sebi. Tega pa največkrat ne zmoremo sami brez pomoči nekoga, ki nam pri tem pomaga. Vendar pa lahko naredimo veliko tudi sami, ce zmoremo kakšno svojo trdno navado ali razvado spremeniti. V tem pogledu pa nam ne pomaga nič drugega kot ponavljanje. Vztrajno ponavljanje na novo naučenega lahko izbrise stare vzorce cesarkoli, kar smo pač pripravljeni in zelimo spremeniti.

Podobno kot Coué tudi James K. Van Fleet pravi, da je možna le tista in tolikšna motiviranost, ki je usmerjena z ravni domisljije, in ne volje. Coué je namrec v svojih številnih poskusih dokazoval in dokazal, da v boju med voljo in domisljijo vedno zmaga domisljija. Na njej pa na zalost temeljijo vsi strahovi in vse bojazni,

sodobnih prihiterapevtskih sol začelo graditi na domisljiji, ki je kot mentalna slika tako ali pa se bolj stvarna od cesarkoli voljnega.

Prav zanimivo je, kako presenetljive so po svoji moci slike iz nasega otrostva, pa naj gre za travmatična ali pa za najlepša doživetja. Ena in druga so tako močno engramirana, da lahko se desetletja ali pa kar do smrti krojijo vse ravni posameznikovega življenja. Psihologi pa so ze v preteklem desetletju tudi praktično dokazali, da je mogoče potemtniti tudi zelo svetle trenutke nase preteklosti in v vsakem smislu osvetliti neprijetna doživetja ali jih celo zbrisati. Tu imam v mislih predvsem R. Bandlerja in J. Grindera ter njuno nevrolingvistično programiranje (NLP), ki seveda nima nič opraviti s čim okultnim, cetudi v bistvu okultno funkcinira na podoben način.

V vseh življenjskih situacijah in v vseh obdobjih moramo imeti zelje, moramo imeti cilje, da preživimo, in to po možnosti kar najlepše. Ce pa jih nimamo, potem nekako ne živimo. Smo res ze mrtvi in nobenega razloga ne vidimo in nimamo, da bi bili lahko srečni. Ker pa smo ze tukaj, smo lahko tudi srečni, lahko smo sproščeni in manj obupani. To pa se zgodi in dogaja, ce imamo vsaj kratkorocne cilje, ki so postavljeni dovolj visoko, da nas navdajajo z veliko veselja, ko jih dosežemo. Politik in filozof H. Kissinger se ni motil, ko je pred desetletjem dejal, da je največji afrodiziak za vsakogar njegov lastni uspeh. Tega pa je potrebno doseči. Nihče nam ga ne more dati.

NOVA PARADIGMA

Slovenija še ni osamosvojena

Na Balkanu se za ceno poslastnih zrtev izrisuje politični zemljevid iz leta 1918, ki upošteva zgodovinsko utrjene meje pripadnosti in narodnosti (post festum realizacija).

cija stirinajstih točk predsednika Wilsona o mednarodnih odnosih, Charles in Mary Beard, Zgodovina ZDA, str. 586).

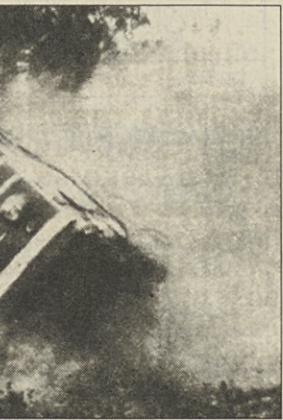
Medtem se kuha Slovenija v omaki. Afere. Kopicijo se socialne in celo rasne napetosti.

V kateri smeri so izhodi? Trzna ekonomija? Civilna družba? Vendar ali ni skorumpirana? Produktivna tekmovalnost? Kaj je srednji sloj brez kapitala? Kdo je nova elita odličnikov?

Odgovori na ta vprašanja naj bi predstavljali slovenske prioritete. Zatenkrat so to pobožne želje. Slovenija je namreč družba prehoda. Zanj so značilne pravna nekonistentnost, lastniška neprofiliranost in strukturna gospodarska kriza.

Zakaj? Slovenski ustavi niso

sledili sistemski zakoni. Brez sistemskih zakonov ni moč sprejemati pravnih aktov. Brez pravnih aktov ni operativnega pravnega sistema. Zato so ideološki napadi na pravosodje bedarja. Vzemimo so-

disce v mestu zraven Ljubljane. Zdaj se mora ponovno ukvarjati z domnevno nezakonito porabo namenskih sredstev za nerazvite predele Jugoslavije. Denar je ostal v Sloveniji. Porabljen je bil za asfaltiranje vaskih cest. Naslednji primer: po drugi svetovni vojni so zasegli vojnemu dobičkarju vojni plen. Primer je bil vsestransko čist. Sedaj mu bo občina zaradi denacionalizacije izplačala revalorizirano vrednost zaseženega vojnega plena. Več kot milijon nemških mark. Zamislite si, kaj pomeni ta primer za današnje vojne dobičkarje na območjih nekdanje Jugoslavije? V čem smo v Sloveniji na boljšem? Ali: direktor knetiške zadruge je leta 1978 dosegel sporazum s stranko, ki ji je država z agrarno reformo vzela parcelo. Na podlagi tega sporazuma je stranka po najvišji tržni

ceni dobila leta 1978 denar za parcelo. Zdaj jo hoče nazaj, ker je podpisala sporazum zato, ker so takrat veljali zakoni komunističnega režima. Podobnih primerov v Sloveniji ni malo. Sapo je treba zajeti in se potopiti. Kaksni razgledi!

Drugi problem, ki je značilen za prehod, je lastniška neprofiliranost. Kaksna pa bi lahko bila organizacija podjetij za doseganje dobička, koalicijski vladi najbrz ni prezen-

tno. Zdi se, da je nezainteresirana za novo lastniško paradigmo - individualizacijo. Torej predvsem organiziranost, motiviranost in učinek. Zaradi netransparentnega scenarija kaotične izpeljave sistemskega zakona o lastninjenju najbrz ni bilo moč prepričati.

Tretji problem predstavlja sturkturna gospodarska kriza. Povzročena je zaradi razpada jugoslovanskega tržišča. Zaradi fi-

nancnih bremen preteklosti. Zaradi višine slovenskih plač in dosežene stopnje produktivnosti. Zaradi strahu pred normami novih tržišč. Zaradi samodopadljive državne politike, ki se noče sprijazniti z dejstvom, da spada Slovenija med manjša regionalna gospodarstva. To je hkrati njena prednost. Kaksen je efekt mednarodnih seminarjev z visokimi koti-

ni temeljnih sklopov ni posebej bistro govoriti o pobožnih vizijah. Voza se ne vpreže pred konja. Pač pa je treba odgovoriti na vprašanje, zakaj se vlečejo ti procesi v Sloveniji kot jara kača?

Odgovor je preprost. Zato, ker se politične stranke niso sposobne posloviti od prejšnjega sistema. Pisanje scenarijev za realizacijo nove družbene paradigme na-

zacija, kjer evropska birokracija demonstrira novi protekcionizem? Pogovarjati se je treba z novimi evropskimi regionalnimi strukturami. Toda opazuj slovenske politike: vsi po vrsti obljubljajo, da bo Slovenija nekak sodelovala tudi z novimi balkanskimi državami. Kaksna zatočila partijska miselnost! Ko bo imel kapital titularja - bo predvsem sam iskal najugodnejša tržišča.

Zaradi teh treh neresen-

mreč nima mile zveze s komentiranjem in priseganjem na demokracijo itd. To lahko počne vsak pisun. Simulirajmo zato pozicije političnih strank vladajoče koalizacije.

Skoraj vse se obnasajo pragmatično. Pragmatizem kot način življenja. Zaradi pragmatičnih razlogov so sklenile asimetrične koalicijske pogodbe. Ne pa na podlagi zaupanja v realizacijo temeljnih problemskih sklopov.

Toda politični pragmatizem ima svoje meje. Koalizacija zato počasi poka, ker imajo stranke različna stališča glede realizacije treh osnovnih družbenih sklopov. To se je lepo vide-lo že pri proračunski razpravi. Ne more biti na-ključje, da predsednik slovenske vlade v svojih javnih nastopih brani predvsem zgornjo mejo proračuna. Ali to pomeni, da je notranja struktura proračuna sestevak strankarskih partikularizmov? Na primer med liberalnimi demokrati in krščanskimi demokrati? Krščanski demokrati spretno osvajajo slovenski monetarni prostor, kjer je evidenten tudi interes monetarista Janeza Drnovška. Predsednik je hkrati pod pritiskom Mednarodnega denarnega sklada, ki zahteva dosle-

dno stabilizacijo monetarne politike. To se ne more koncati drugače kot tako, da se bo kapital združil v obojestranskem interesu. Za sanacijo bank. Potem bodo nove investicijske družbe od državnega sklada zlahka licitirale najboljše slovenske podjetja. Rezultat je lahko politizacija podjetij. Temu se je treba izogniti.

Združena lista socialdemokratov, ki ni zaključila svoje transformacije z načrtno individualizacijo, se je pri proračunu zadovoljila s sredstvi za tako imenovane socialne transferje. Vendar je ostalo to področje prekratko za nekaj milijard tolarjev.

Liberalni demokrati imajo le navidez veliko vpliva, vendar hkrati porokrivajo tiste sektorje, ki so najbolj problematični.

Kljub temu ta politična geometrija ne daje zadovoljivih odgovorov, kaksni so

scenariji za najpomembnejše družbene nedorečenosti? Pri tem je treba upoštevati vsaj se to, da so temeljni problemski sklopi soodvisni. In eksplozivni, kajpak. Koalicijo lahko resi hiter sprejem Slovenije v Evropsko skupnost ali med avstrijske province. Druga varianta je zapletena ekvilibristika med Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Tretjo predstavlja kombinacija z drugo in sodelovanje z novo evropsko gospodarsko in politično regionalno strukturo. Kdo bo zgrabil slovenske vaje?

Partikularna politika strank pelje Slovenijo v se večji kaos. Javnosti pa tudi ne bo moč govoriti v nedogled zabavati s prevarami in prenapihnenimi zgodbicami, kjer igrajo glavno vlogo uradniki, policaji, ostareli politiki in stare paradigme. Je že res, da je zaenkrat majhen slovenski medijski prostor skrbno pilotiran in

prestreljen z nepotizmom in neprofesionalno površnostjo. Vendar v vseh teh velikih vrtincih so mali vrtinci, v malih vrtincih so se manjši vrtinci in tako naprej do viskoznosti.

Dokler Slovenija ne bo zaprla svojega prejšnjega poglavja in hkrati jasno odgovorila na glavne nedorečenosti, ki imajo sinergični učinek, toliko časa bo proces osamosvajanja se trajal.

Pred nekaj dnevi sem se pogovarjal s kmečkimi uporniki pod Pohorjem. Dejali so, da komunizma niso marali. Toda na slovenskem političnem odru bi se zdaj že lahko pojavil kaksen posten komunist, so povedali. Ki bi znal včasih spustiti rep črnim in prebarvanim političnim frajerjem.

Verjeli ali ne - tako so rekli.

MILAN MEDEN

Simulirajmo zato pozicije političnih strank vladajoče koalizacije.

Skoraj vse se obnasajo pragmatično. Pragmatizem kot način življenja. Zaradi pragmatičnih razlogov so sklenile asimetrične koalicijske pogodbe. Ne pa na podlagi zaupanja v realizacijo temeljnih problemskih sklopov.

Simulirajmo zato pozicije političnih strank vladajoče koalizacije.

Skoraj vse se obnasajo pragmatično. Pragmatizem kot način življenja. Zaradi pragmatičnih razlogov so sklenile asimetrične koalicijske pogodbe. Ne pa na podlagi zaupanja v realizacijo temeljnih problemskih sklopov.

Liberalni demokrati imajo le navidez veliko vpliva, vendar hkrati porokrivajo tiste sektorje, ki so najbolj problematični.

Kljub temu ta politična geometrija ne daje zadovoljivih odgovorov, kaksni so

scenariji za najpomembnejše družbene nedorečenosti? Pri tem je treba upoštevati vsaj se to, da so temeljni problemski sklopi soodvisni. In eksplozivni, kajpak. Koalicijo lahko resi hiter sprejem Slovenije v Evropsko skupnost ali med avstrijske province. Druga varianta je zapletena ekvilibristika med Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Tretjo predstavlja kombinacija z drugo in sodelovanje z novo evropsko gospodarsko in politično regionalno strukturo. Kdo bo zgrabil slovenske vaje?

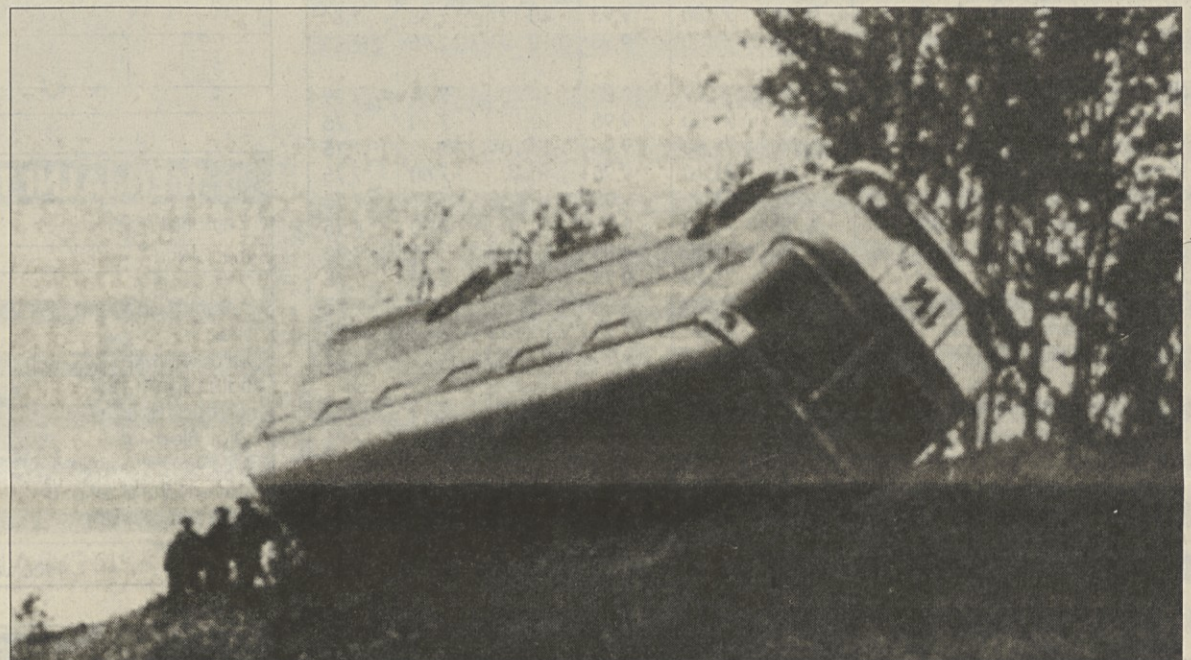
Partikularna politika strank pelje Slovenijo v se večji kaos. Javnosti pa tudi ne bo moč govoriti v nedogled zabavati s prevarami in prenapihnenimi zgodbicami, kjer igrajo glavno vlogo uradniki, policaji, ostareli politiki in stare paradigme. Je že res, da je zaenkrat majhen slovenski medijski prostor skrbno pilotiran in

prestreljen z nepotizmom in neprofesionalno površnostjo. Vendar v vseh teh velikih vrtincih so mali vrtinci, v malih vrtincih so se manjši vrtinci in tako naprej do viskoznosti.

Dokler Slovenija ne bo zaprla svojega prejšnjega poglavja in hkrati jasno odgovorila na glavne nedorečenosti, ki imajo sinergični učinek, toliko časa bo proces osamosvajanja se trajal.

Pred nekaj dnevi sem se pogovarjal s kmečkimi uporniki pod Pohorjem. Dejali so, da komunizma niso marali. Toda na slovenskem političnem odru bi se zdaj že lahko pojavil kaksen posten komunist, so povedali. Ki bi znal včasih spustiti rep črnim in prebarvanim političnim frajerjem.

Verjeli ali ne - tako so rekli.

Neuspeh samoupravljanja... a kaj po njem?

DR. LJUBO SIRC

Ko me je Dimitrij Rupel davnega 1985. leta povabil, naj napišem sestavek o prihodnosti, sem začel z razlago, zakaj samoupravljanje propada. Moj spis o tem ni bil nikoli objavljen, ker me je slovenska "koordinacija" pač razglasila za "ljudskega sovražnika", ki nima pravice do besede. Nejevoljnost, ce kdo z argumenti kritizira komunizem, je razumljiva, saj vendar spodkopava tla pod nogami vsem, ki so iz tega sistema izšli. Vendar se kritiki ni moge izogniti, kajti posledice starih grehov se vedno cutimo... in ce ne bomo pogledali resnici v oči, tj. spoznali, zakaj se tako imenovano samoupravljanje ni obneslo, se bodo nekdanje navade trdozivo obnavljale, nam preprečile, da bi spremenili, kar je spremeniti treba.

leta 1988 je bilo le za kak odstotek višje kot leta 1967, ceprav se je v vmesnem obdobju dvignilo za 43%. Nekatere republike so se bolj zaostale - Bosna in Hercegovina, denimo, je padla na raven iz leta 1963.

Mimogrede naj opozorimo, da so čisti osebni dohodki dosegli predvojni raven iz leta 1939 sele v letih 1957/1958, to pa pomeni, da so letos komaj nad predvojno ravni - po letu 1988 so zaradi razpadanja Jugoslavije pač padali. Potegnimo črto: v povojnem obdobju se je povečalo tako stevilo prebivalcev kot stevilo zaposlenih, ni se pa izboljšala produktivnost zaposlenih in zavoljo tega tudi ne življenjska raven.

Brezglave naložbe, delavci brez spodbude

Razloge za neuspehe samoupravne Jugoslavije je vsekakor iskati predvsem v zmedenem investiranju, svetovna recesija gor ali dol. Ker za naložbe nihče ni bil odgovoren in ker sploh ni bilo potrebe, da bi denar zanje vracali oziroma plačevali zanje prave obresti, je vsakdo pač hotel dobiti čim več investicijskih sredstev, da bi ohranjal proizvodnjo in s tem

Neusmiljeni končni računi

zagotavljal denar za mezde. Ta sredstva povrh niso bila vedno vložena tako, da bi kar najbolj prispevala k večanju dohodka.

Tudi zaloge so v Jugoslaviji rasle precej bolj, kot je v razvitem svetu sicer normalno (kak odstotek BDP, v SFRJ pa kar 5 do 15%). Nič drugega ni bilo v državah t.i. realnega socializma, ki se mu je Jugoslavija sicer odpo- vedala že leta 1952, vendar so njeni "marksistični" nacrtovalci kaj kmalu ugotovili, da so gospodarstvo v desetih letih ze tako izmicali, da ni bilo več moč govoriti o kakih tržni primerjavi med raznimi gospodarskimi dejavnostmi.

Leta 1965 so tedanji komunistični voditelji sklenili, da bodo podjetja odslej sama odločala tudi o "razširjenih reprodukcijah", tj. o čistih naložbah. Pričakovali so, da se bodo novopečeni "samoupravljalci", tj. delavci, vedli kot dobri gospodarji, da bodo dali nekaj na stran za pametne naložbe, osebne dohodke pa delili skladno z uspehom, ki ga bodo iztržili. Racun brez krcmarja: leta 1965 so osebni dohodki nominalno skočili kar za 40%, naslednje leto za 37%. Kardelj je tedaj zaman spregovoril o nujnosti "družbenega dogovo-

ra" - vse to nič nič pomagalo, kajti samoupravljalci so se obnasali kot delavci in so jih zanimale zgolj višje mezde, "osebni dohodki" imenovane. Letno povečevanje mezd za 10 do 20% je seveda vplivalo na rast cen in realne "place" so nekako sredi 70-tih let izgubile tekmo z inflacijo.

Samoupravljalci tedaj niso sprejeli se enega pravila, namreč tistega, da moraš na trgu ponuditi blago za več, kot te stanejo vloženi kapital, surovine in delo. Razlog je bil preprost: samoupravljalci niso bili - podjetniki. Podjetnik je namreč tisti, ki podjetje sam ustanovi, ki je zanj odgovoren od samega začetka in ki tudi živi od sadov tega podjetja. V povojni Jugoslaviji pa je podjetja na vseh ravneh ustanovila politična oblast - in kolektiv je bil zato obremenjen z napačnimi drugimi, tistih, ki so podjetje v taksnih ali drugačnih razmerah postavili na noge, se preden so najeli delavce (in postavili njihove voditelje!). V naslednjem obdobju "samoupravljanja" se je nato odgovornost teh "drugih" nekako prenesla na zdaj že zaposlene delavce.

In glej, ti delavci odgovornosti podzavestno kar niso hoteli prevzeti nase: zavzemali so se za nace-lo, da za enako delo dobi-

jo približno vsi enake mezde, zato se je izgubila podjetniška funkcija in nihče ni več s svojim dohodkom odgovarjal za uspeh podjetja na trgu. Delavska mezda - osebni dohodki - ni bila več odvisna od samega podjetja, temveč le od primerljivosti s sorodnimi podjetji.

"Samoupravljalci" niso hoteli sprejeti se necesa drugega: odgovornosti za slabo podjetništvo. Ze tako ali tako so imeli delavci nizke mezde - le zakaj neki naj bi jih ohranili na enaki ravni oziroma bi si jih se zmanjšali kot kaznen, ker njihovo vodstvo ne dela dobro?

Podjetniško odgovornost za podjetje more nositi samo lastnik. Lastnik namreč sprejme odločitev o ustanovitvi podjetja, v katerega vloži lastni kapital oziroma kapital, ki ga najame po tej ali oni ceni. Ko ustanavlja podjetje, mora upoštevati tudi bodoči razvoj, kajti prav nič mu ne pomaga, ce prva leta pokriva stroške, potem pa se razmere spremenijo in mu zagrozi izguba. Pravimo, da podjetnik sprejema sklepe v "razmerah negotovosti". Tehniško poznavanje večje gospodarstva in splošnih razmer mu lahko kajpada pomaga, vendar nikoli ne more trdno ve-

deti, kaj mu prinaša prihodnost.

Iz tega sledi: Clovek, ki TVEGA v svetu NEGOTOVOSTI, bo za svoje POCETJE /PODJETJE odgovarjal in bo dvakrat premislil, preden bo svoje imetje nekam vložil. Seveda se lahko vsakdo zmoti, a tedaj bo tak podjetnik izgubil vse svoje premoženje oziroma del njega. Potem bo podjetje, ki se mu izmikajo tla pod nogami, kupil morda kdo drug, pač po nizji ceni in zato, ker meni, da je z njim moč kaj narediti... Vse to pa je kajpada možno samo v razmerah, ko deluje nekakšen trg kapitala, ne pa, ce imamo opraviti z megleno "družbeno" lastnino.

Inflacija prikrije vse napake

Podjetja, ki so jih "vodili" samoupravljalci, bi morala akumulirati, hraniti del dobička, da bi ga porabila za nove naložbe (marksisti so temu rekli "razširjena reprodukcija"). To se ni zgodilo. Podjetja niso prihranila dovolj niti za amortizacijo, ki bi pravzaprav morala biti del stroškov in ne akumulacije. Vsak presežek so si delavci razdelili

predraga. Ko so se vse socialisticne drzave lotile omejevanja inflacije, so nekateri "izvedenci" zavpili, da v taksnih razmerah gospodarstvo ne more delovati. V resnici ne more delovati slabo gospodarstvo. Inflacija prikrije vse napake, kritje stroškov je navidezno, navidezni so tudi dobički. Za Veliko Britanijo so recimo izracunali, da je njeno gospodarstvo v 70-tih letih izkazovalo povprečno 10-odstotne dobičke, ki jih pa v resnici sploh ni bilo in to se je zgodilo v državi, kjer je bila letna inflacija največ 10-odstotna!

Zakaj kolektiv ne more samoupravljati

Kadar govorimo o podjetnistvu, imamo navadno v mislih enega cloveka ali manjše stevilo ljudi. Zato se lahko vprasa-mo, ali kolektiv sploh more samoupravljati.

Kolektivno podjetnistvo bi bilo podjetnistvo z glasovanjem. Glasovanje samo ni najhujša tezava, pravi problem je ta, da za sklep odgovarjajo tako tisti, ki so glasovali zanj, kot tisti, ki so bili proti. Pri glasovanju delnicarjev, tj. zasebnih lastnikov, imajo tisti, ki so glasovali proti, vsaj možnost, da svoje delnice prodajo. Samoupravljalci

tega seveda ne morejo narediti, oni lahko kvencjemu dajo odpoved v sluzbi.

Se vecja tezava je ta, da podjetnistvo zahteva nadarjenost, znanje in obvescenost. Nadarjenost je glavna stvar - brez nje ne pomaga nobena sola. Rojeni podjetniki postanejo s solananjem boljši, iz nena-darjenega cloveka pa ne bo nobena sola naredila podjetnika. Znanje in nadarjenost sta med seboj povezana, kajti nekdo, ki je za nekaj nadarjen, se bo za to podrocje tudi zanimal in bo intenzivno osvaja-lal znanje o tej stvari. In nazadnje mora podjetnik zavzeto zbirati podatke o gospodarstvu nasplohn in o svoji stroki se posebej.

Skratka, kolektiv ne more biti podjetnik, ker je majhna verjetnost, da bi bila vecina njegovih clanov nadarjena za vodenje podjetja. Tudi ustreznega znanja si ni mogla pridobiti - celo tisti, ki so hodili v sole, so se specializirali za druge stvari. In nazadnje, vsakdo, ki je v kolektivu zaposlen, ima pac svoje delo. Podjetnistvo ni nekaj, s cim se je moc ukvarjati v prostem casu. Vodenje podjetja je polna zaposlitev.

Se nadaljuje

MENJALNIŠKI TEČAJI						
21. junij 1993						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	70,10	71,40	9,90	10,04	7,69	7,79
Avtohiša*	70,20	71,10	9,90	10,15	7,60	7,90
Banka Vipra	70,40	71,71	9,94	10,02	7,74	7,80
Bela vrtnica	70,50	71,10	9,90	10,15	7,70	8,00
Bobr Fužine in Trzin	70,70	71,00	10,00	10,10	7,75	7,90
Brod Ljubljana	70,50	71,20	9,90	10,15	7,60	7,90
BTC d.d. Ljubljana	69,90	71,50	9,80	10,10	7,40	7,90
BTC Sezana	70,50	71,40	9,92	10,10	7,68	7,80
Come 2 us*	70,40	71,30	9,90	10,10	7,60	7,85
Dom Kaffe*	70,40	70,80	9,95	10,10	7,65	7,90
Dom na trgu	70,75	71,19	9,91	10,10	7,71	7,83
Emona Globtour	70,20	71,00	9,90	10,15	7,60	7,91
Eros Ljubljana*	70,70	71,10	9,95	10,10	7,70	7,90
Eros Kranj*	70,70	—	9,95	10,15	7,70	7,90
Eurotours Ljubljana	70,10	71,10	9,80	10,10	7,70	7,85
Fiba Koper	70,50	71,19	9,50	10,05	7,68	7,80
Firadas Idrija	70,20	71,50	9,90	10,15	7,50	7,85
Fima Ljubljana	70,70	71,20	9,95	10,15	7,75	7,85
Golfurist Domžale	70,20	71,00	9,95	10,30	7,60	7,90
Galileo Kozina	70,50	71,30	9,80	10,20	7,70	7,80
Hida	70,85	70,95	10,01	10,06	7,74	7,80
Hram Rozice Menges	70,70	70,95	9,98	10,05	7,74	7,83
Hipotekarna Banka Koper	70,45	71,45	9,90	10,20	7,65	7,85
Idila Sečovelje*	70,50	71,20	9,90	10,15	7,66	7,85
Italdesign Nova Gorica*	70,60	71,20	9,93	10,06	7,74	7,82
Ilirika, Ilirska Bistrica	70,72	71,24	9,92	10,10	7,73	7,80
Ilirika, Slovenj Gradec	70,55	71,39	9,90	10,04	7,71	7,48
Ilirika, Postojna	70,76	71,84	9,95	10,10	7,71	7,85
Ilirika, Sezana	70,75	71,30	9,92	10,05	7,74	7,80
Ilirika, Podgrad	71,50	71,65	9,68	10,10	7,65	7,90
Komercialna banka Triglav	70,25	71,30	9,93	10,12	7,65	7,84
Klub Slovenijales	70,75	71,20	9,95	10,15	7,75	7,95
Kompas Fintrade	70,30	71,29	10,00	10,10	7,65	7,89
Kompas Herz Celje	70,60	71,00	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Hertz Velenje	70,50	71,10	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Idrija	70,50	71,10	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Tolmin	70,50	71,10	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Novo Mesto	70,50	71,10	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Krško	70,50	71,10	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Bled	70,50	71,10	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Nova Gorica	70,50	71,00	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Herz Maribor	70,50	71,00	9,95	10,10	7,60	7,75
Kompas Holidays	70,65	70,85	9,90	10,05	7,60	7,85
LB Komercialna banka GO	70,00	71,50	9,87	10,26	7,30	7,90
LB Banka Zasavje d.d. Trbovlje	70,00	71,70	9,95	10,19	7,40	7,91
LB Kreditna banka MB d.d.*	69,60	71,10	9,85	10,04	7,60	7,95
LB Splošna banka Celje	69,90	71,00	9,88	10,09	7,67	7,82
LB Splošna banka Koper	69,91	71,31	9,66	10,05	7,66	7,79
LB Dolenjska banka d.d.	70,00	71,60	9,90	10,20	7,68	7,90
Libertas	70,52	71,10	9,90	10,03	7,70	7,79
Ma Vir	70,50	71,00	9,95	10,15	7,70	7,95
Madai N. Gorica*, Šempeter*	70,60	71,30	9,94	10,04	7,74	7,80
Moneta Invest	70,75	70,80	10,00	10,05	7,75	7,79
Niprom I, Niprom II	70,70	70,90	10,00	10,10	7,75	7,75
Otok Bled	70,27	70,99	9,91	10,02	6,11	6,36
Optimizem Idrija	70,50	71,45	9,95	10,20	7,72	7,85
Optimizem Loz*	70,70	71,40	9,95	10,25	7,65	7,95
Optimizem, Postojna	70,60	71,23	9,90	10,15	7,70	7,85
Petrol Ljubljana*	70,70	71,00	9,95	10,10	7,70	7,85
Pigal Solkan*	70,55	71,20	9,95	10,15	7,75	7,84
Pigal Kobarič*	70,55	71,20	9,95	10,15	7,75	7,84
Pigal Obutek*	70,55	71,20	9,95	10,15	7,75	7,84
Pigal Diskont*	70,55	71,20	9,95	10,15	7,75	7,84
Pigal Ilirska Bistrica*	70,55	71,20	9,95	10,15	7,75	7,84
Poštna banka Slovenije*	69,90	70,99	9,71	10,03	7,25	7,79
Probanka Maribor	69,60	71,15	9,90	10,10	7,65	7,90
Publikum Ljubljana	70,78	70,89	9,97	10,01	7,75	7,83
Publikum Celje	70,60	70,90	9,90	10,05	7,71	7,79
Publikum Krško	70,40	71,20	9,90	10,18	7,41	7,79
Publikum Maribor	70,50	70,89	9,94	10,08	7,69	7,79
Publikum Metlika	70,60	71,30	9,90	10,10	7,60	7,80
Publikum Mozirje	70,20	71,08	9,95	10,12	7,65	7,81
Publikum Novo Mesto	70,60	71,30	9,90	10,10	7,60	7,80
Publikum Tolmin	70,40	71,05	9,85	10,02	7,65	7,78
Publikum Sevnica	70,70	71,20	10,00	10,15	7,60	7,90
Publikum Sentilj	70,40	71,09	9,90	10,12	7,68	7,79
Publikum Sentjur pri Celju	70,50	71,29	9,80	10,09	7,65	7,78
Publikum Trebnje	70,40	71,50	9,92	10,19	7,60	7,90
Publikum Zalec	70,30	70,89	9,92	10,10	7,68	7,79
Roja	70,60	71,10	9,85	10,05	7,67	7,85
Shalaby	70,55	71,13	9,85	10,08	7,70	7,82
Sit - on	70,60	71,20	9,90	10,12	7,60	7,90
SKB d.d. Ljubljana***	70,70	70,90	10,04	10,07	7,78	7,85
Slovenijaturist Jesenice	70,30	71,30	9,92	10,02	7,70	7,80
Slovenijaturist Ljubljana	70,60	71,00	9,90	10,06	7,70	7,80
Slovenijaturist žel. p. Ljubljana*	70,70	71,08	9,90	10,05	7,62	7,78
Slovenijaturist žel. p. Maribor*	70,20	71,50	9,90	10,04	7,10	7,60
Slovenska investicijska banka	70,40	71,10	9,90	10,15	7,60	7,85
Slovenska hran. in pos. Kranj	70,80	71,00	9,95	10,05	7,70	7,90
SZKB d.d.	70,45	71,10	9,93	10,09	7,70	7,92
Tartarus Postojna	70,60	71,46	9,78	10,07	7,68	7,88
Tori, Ljubljana	70,60	71,20	9,93	10,25	7,60	7,95
Upimo Ljubljana	70,80	70,90	9,98	10,08	7,75	7,85

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA

Pokrita tržnica Ljubljana

MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKÉ, KRÓNE, FUNTE IN GULDNE

VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI

Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 119 z dne 21. junija 1993 — Tečaji veljajo od 22.6.1993 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	80,1535	80,3947	80,6359		
Avstrija	040	šiling	100	988,4256	991,3998	994,3740		
Belgija	056	frank	100	338,7258	339,7450	340,7642		
Kanada	124	dolar	1	92,2976	92,5753	92,8530		
Danska	208	krona	100	1818,4777	1823,9495	1829,4213		
Finska	246	marka	100	2077,5647	2083,8161	2090,0675		
Francija	250	frank	100	2070,2615	2076,4910	2082,7205		
Nemčija	280	marka	100	6955,3554	6976,2843	6997,2132		
Grčija	300	drahma	100	—	51,3105	51,4645		
Irski	372	funt	1	—	170,4306	170,9419		
Italija	380	lira	100	7,6822	7,7705	7,7284		
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	4,1000	—		
Japonska	392	jen	100	105,6519	105,9698	106,2877		
Nizozemska	528	gulden	100	6202,4382	6221,1015	6239,7648		
Norveška	578	krona	100	1648,0715	1653,0306	1657,9897		
Portugalska	620	escudo	100	73,2399	73,4603	73,6807		
Švedska	752	krona	100	1556,9563	1561,6412	1566,3261		
Švica	756	frank	100	7820,2539	7843,7853	7867,3167		
Velika Britanija	826	funt šterling	1	174,3707	174,8954	175,4201		
ZDA	840	dolar	1	117,6568	118,0108	118,3648		
Evropska Skupnost	955	ECU	1	136,1372	136,5468	136,9564		
Španija	995	peseta	100	91,0456	91,3196	91,5936		
Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 22 .JUNIJA 1993								
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIV I 5. OKTOBRA 1993:				1,300,000	653,012	684,181	1,337,194	
105		100,4634%	105,2587%	102,8611%	130,000	65,301	68,418	133,719

MENJALNI TEČAJ ZA HRD			
21. JUNIJ 1993		v SLT za 100 HRD	
menjalnica		nakupni	prodajni
A Banka Ljubljana		4,00	4,90
Hida		3,80	4,50
Idila Sečovelje		3,50	4,80
Italdesign		3,00	5,00
Kompas Holiday		4,00	6,00
Otok Bled		3,00	4,82
Ma. Vir		4,00	5,50
Slovenijaturist žel.p. Lj		3,50	5,00
LB Dolenjska banka		3,70	5,20
Fiba Koper		4,00	4,60
Tečaj velja danes:*			

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA			
21. JUNIJ 1993		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar		1505,00	1552,00
nemška marka		898,00	918,00
francoski frank		265,00	274,00
holandski gulden		796,00	821,00
belgijski frank		43,30	44,80
funt šterling		2245,00	2303,00
irski šterling		2190,00	2245,00
danska krona		233,00	241,00
grška dramma		6,35	7,00
kanadski dolar		1183,00	1220,00
japonski jen		13,50	14,10
švicarski frank		1007,00	1027,00
avstrijski šiling		126,80	130,80
norveška krona		211,00	218,00
švedska krona		199,00	206,00
portugalski escudo		9,20	9,85
španska peseta		11,55	12,25
avstralski dolar		1026,00	1058,00
madžarski forint		10,00	15,00
slovenski tolar		12,50	13,00
hrvaški dinar		0,30	0,55

TEČAJ TOLARJA V TUJINI			
14. JUNIJ 1993			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00	12,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	9,50	10,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	9,25	10,30
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,70	10,30
Avstrija	Posojilnica Ločilo	9,50	10,00
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30	12,95
Italija	Tržaska kreditna banka	12,50	13,00

DEVIZNI TRG BEOGRAD					
18. JUNIJ 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šilling	100	9405700	9434000	9462300
Francija	frank	100	19692900	19752200	19811500
Nemčija	marka	100	66225700	66425000	66624300
Italija	lira	100	72852	73071	73290
Švicar	frank	100	73886500	74108800	74331100
ZDA	dolar	1	1099700	1100000	1103300
V.Britanija	funt	1	1650091	1655056	1660021

Opomba: povzeto po Reuterju

JEKLARNE

Nemški jeklarji čakajo Evropo

NEUSS - Predsednik nemškega jeklarkega združenja Ruprecht Vondran je dejal, da je nemška jeklarska proizvodnja prispevala svoj delež k zmanjšanju prevelikih zmogljivosti v Evropski skupnosti in da so zdaj na vrsti drugi proizvajalci ES, ki naj prispevajo svoje. Vondran je na konferenci jeklarjev dejal, da so nemška jeklarska podjetja od leta 1991 proizvodnjo surovega jekla zmanjšala za devet milijonov ton.

Evropske jeklarne trenutno obravnavajo načrt Evropske skupnosti, po katerem bi bilo treba prevelike jeklarske zmogljivosti v ES zmanjšati za trideset milijonov ton. Vondran je pripomnil, da si Evropska komisija premalo prizadeva za zmanjšanje subvencij zahodnoevropskim jeklarjem, pri tem pa je svojo kritiko naslovil tudi na Bonn. Nemčija ne more pričakovati, da bodo njeni sodelavci v ES odpravili subvencije svojim podjetjem, vse dokler družbe, kot sta Eko Stahl v vzhodni Nemčiji in Saarstahl v Posarju, prejemajo državno pomoč, je dejal.

(Reuter)

PRIVATIZACIJA V EVROPI JE ODVISNA OD NAVAD

Evropejci ljubijo bančne račune

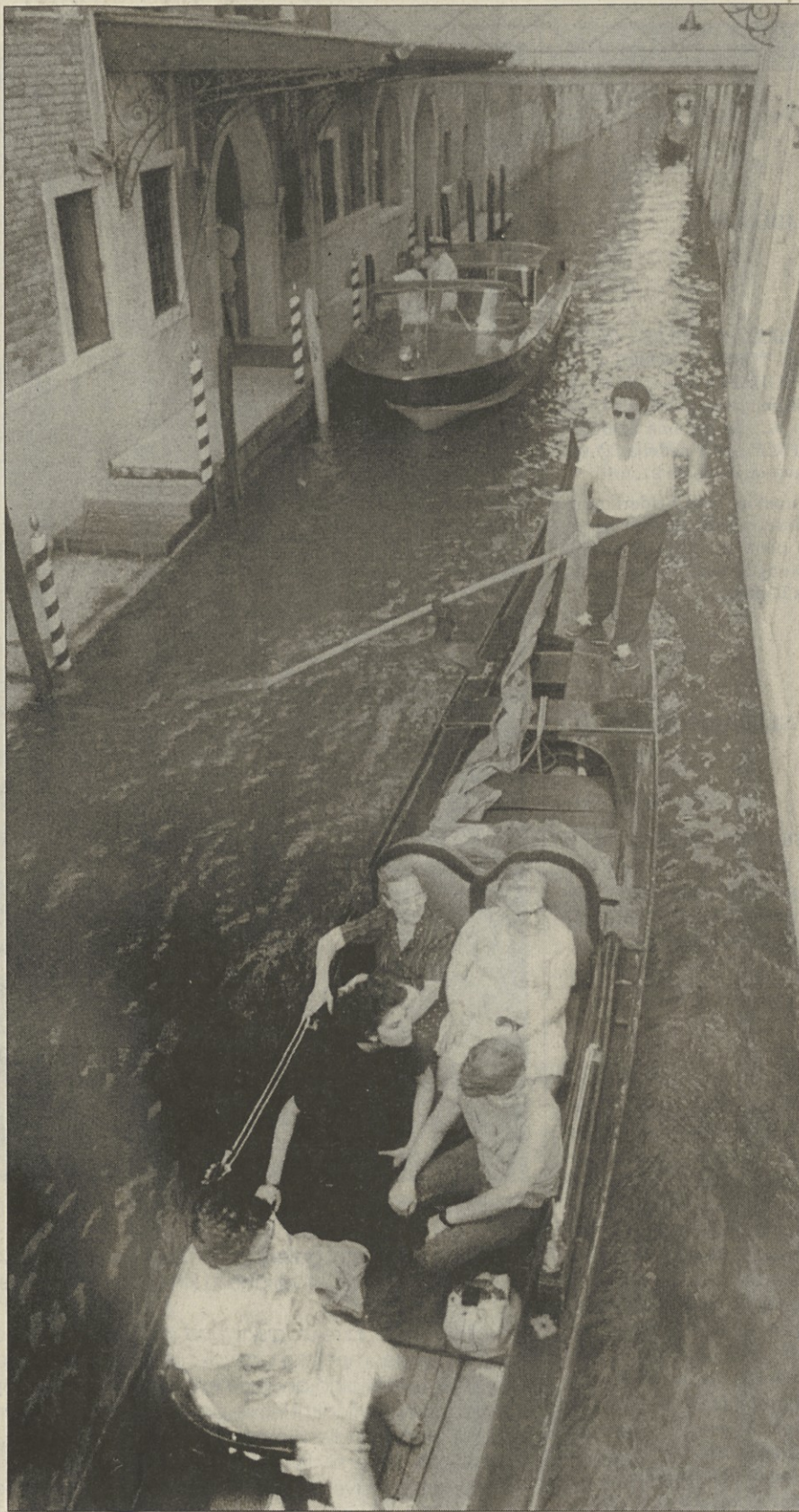
Naložbe v nepremičnine so v Evropi manj priljubljene kot v Ameriki in Veliki Britaniji

LONDON - Evropske vlade pričakujejo od 100 do 150 milijard dolarjev, ki naj bi jih dobile do leta 1998 z izdajo privatizacijskih delnic, zaradi česar bodo morale zmanjšati obrestne stopnje in ponuditi več davčnih olajšav, če hočejo privabiti tuje vlagatelje, so prepričani managerji mednarodnih skladov. Studija Morgan Stanley Investment, avtorja Richarda Davidsona in Davida Rocha ugotavlja, da bo pritisk na privatizacijo sprožil tudi pomembne spremembe pri delovni zakonodaji, davčni zakonodaji in drugih predpisih. Domače povpraševanje se ne bo sposobno spopasti s poplavo privatizacijskih delnic, ki naj bi znašale kar 2, 5 odstotka domačega bruto produkta članic ES. »Ključni dejavnik celotnega tržisca bodo morali postati tuji vlagatelji in strateski kupci privatizacijskih delnic,« meni David Roche. »Vsako leto v nadaljnjih treh letih bi rabili vsaj čista vlaganja evropskih nečlanic v višini dvanajst milijard dolarjev, da bi lahko finansirali povpraševanje po kapitalu samo v Franciji, Italiji in Spaniji,« ugotavlja nadalje. »Edini sklep, ki iz tega sledi je, da bodo morale obrestne stopnje postati veliko nižje in za dalj časa, saj je

to edini način, da bodo ljudje svojo gotovino preusmerili v druge vrste premoženja,« je izjavil Marcus Grubb, strateg za mednarodne naložbe pri Salomon Brothers. V naslednjih petih letih, ugotavlja studija Morgan Stanley, naj bi Francija izdala privatizacijskih delnic v višini od trideset do štirideset milijard dolarjev, Italija med deset in petnajst milijardami dolarjev, Švedska za deset milijard, Finska od tri do pet milijard in Nizozemska v višini 1, 2 milijardi dolarjev. Britanija se je na tem področju že precej izčrpala, daleč največja privatizacijska ponudba pa naj bi bila nemški Deutsche Telekom. Temu je treba pristeti se Vzhodno Evropo in Avstrijo, Belgijo, Irsko, Grčijo, Norveško, Portugalsko in Turčijo, ki se vse gibljejo znotraj privatizacijskega menija, vrednega od pol do tri milijarde ameriških dolarjev. Desetine družb s področja energije, telekomunikacij in financ bodo stopile v tekmo z vladnimi obveznicami, da bi pritegnile tuje vlagatelje in korporacije, kakor tudi domače posameznike in ustanove. Marcus Grubb omenja, da že obstaja velik interes s številnimi kandidati, čeprav ta hip se ni prave ponudbe. »Toda v številnih celinskih dr-

zavah bo treba spremeniti tudi kulturo vlaganja, ki ni tako naklonjena vlaganju v premoženje, kot je na primer v Veliki Britaniji ali ZDA,« je dejal. »Tipični manager sklada ima med sedemdeset do osemdeset odstotkov svojih sredstev v obveznicah. Ni povsem jasno, kako se bodo vlade znebile tolikšne količine vrednostnih papirjev. Vlade sicer lahko pričakujejo povečanje vrednosti kapitala, a spremljala ga bo večja brezposelnost in večja nujnost po prestrukturiranju podjetij. Evropa se bo morala prav tako potegovati za posle in tekmovali zlasti z obnovljeno Japonsko. »V nadaljnjem procesu konsolidacije in sprememb bodo japonske družbe v bolj obupnem stanju, kot so bile kdaj koli,« je izjavil Grubb. »V nekaterih industrijskih sektorjih bo to velik problem za evropske družbe. Programi privatizacije si bodo morali se posebej prizadevati, da bi preusmerili vlaganja iz denarnih tržišč in obveznic v premoženjske naložbe, zlasti v Franciji in Italiji,« je se dodal. Predvsem pa je potrebna politična podpora za transparentne računovodske politike; zahteva, ki bo zagotovo narokovala tudi nove predpise.

(Caroline Allen / Reuter)

Predlog za naložbo: nakup nepremičnine v Benetkah (Foto: S. Živulović/TRIO)

NOVICE

Premog po tržnih cenah

MOSKVA - Rusija bo 1. julija sprostila cene premoga in jih tako približala tržnim cenam. Prav tako bo januarja 1994 nekoliko povečala svoje izvozne kvote, da bi rudarjem zagotovila večji delež pri njihovem deviznem zaslužku, je v ponedeljek izjavil predsednik Boris Jelcin. Ta ukrep naj bi po Jelcinovih besedah pripomogel k posodobitvi premogovne industrije in odpravil ozka finančna grla, hkrati pa rudarje in premogovna podjetja nekoliko osvobodil pehanja za deviznim zaslužkom, saj ta predstavlja del sredstev, ki jih država prizna kot delež pri izvozu. Zaradi te deregulacije naj bi se cene zvišale za 20 do 30 odstotkov, je izjavil predsednik vladne komisije, prvi namestnik predsednika vlade Oleg Soskovec, ki skrbi za industrijo. Višje cene premoga bodo se bolj pritisnile na inflacijo, ki je v maju dosegla že 900-odstotno letno raven (aprila je znašala 669 odstotkov) zaradi podvojenih cen za domaćo nafto. Rusija pričakuje, da se bodo cene za domaćo energijo potrojile konec leta 1993. Omenjeni Jelcinov ukrep izhaja iz deregulacije, ki je bila prvotno napovedana sele za marec 1994. Ministri imajo zdaj na voljo mesec dni za podatke o carinskih stopnjah premogovnega izvoza, do 1. januarja 1994 pa morajo odpraviti omejitve pri izvoznih kvotah za premog, ki je namenjen koksarnam. Jelcin je naložil vladi, da se odloči o subvencijah za industrijo, vendar ni navedel nobenih podrobnosti. Vladni predlog vključuje triodstotni davek na vse blago, saj nameravajo z njim ustvariti poseben premogovni sklad(Reuter)

Dogovor o jamstvih za naložbe

BUKARESTA - Romunija in Avstralija sta včeraj podpisali dogovor o jamstvih za naložbe in izogibanju dvojnemu obdavčevanju. Pri tem pričakujejo oživitev medsebojne trgovine, sporoča državna tiskovna agencija Rompres. Sporazum sta podpisala romunski zunanji minister Teodor Melescanu in njegov avstralski kolega Gareth Evans, ko je končal svoj obisk v Romuniji, prvi na tako visoki ravni od konca komunistične vladavine z romunsko revolucijo 1989.

Po evidenci ministrstva za trgovino je vrednost trgovinske menjave med Romunijo in Avstralijo padla s 112 milijonov dolarjev leta 1989 na 39 milijonov dolarjev v letu 1992. Pod nekdanjim komunističnim režimom sta bila na vrhu seznama romunskega uvoza iz Avstralije premog in železo. V zadnjih treh letih pa se je zaradi pomanjkanja gotovine Romunija obrnila na druge trge in premog in železo dobavljala iz Južne Afrike, Indije in Brazile. Romunija je za Poljsko drugi največji trg v vzhodni Evropi in poglavitni trgovinski partner za Avstralijo na tem območju, je agencija Rompres citirala ministra Evansa med pogovori z Melescanujem. (Reuter)

FRANCIJA / VINARSKA INDUSTRIJA JE ODVISNA OD IZVOZA

Za odločna pogajanja znotraj Gatt in proti protekcionizmu

Minister za kmetijstvo sviri pred pretiranim zapiranjem meja

BORDEAUX - Francoski minister za kmetijstvo Jean Puech je dejal, da bo Francija vztrajala pri svoji trdi liniji na trgovinskih pogajanjih v okviru Gatta (splosni sporazum o carinah in trgovini), vendar mora pri tem paziti, da se ne ujame v past protekcionizma, ki bi lahko prizadela njene lastne izvoznike.

Na otvoritvenem govoru na vinskem sejmu v Bordeauxu je francoski minister za kmetijstvo dejal, da se je Pariz odločil za trdo linijo pri pogajanjih o kmetijstvu tako v Evropski skupnosti kot tudi pod okriljem splošnega sporazuma o carinah in trgovini.

»Po drugi strani moramo biti pozorni in razumni, ko govorimo o prednostih Evropske skupnosti ali o dostopu na naše trge,« je

RACHEL FIXEN / REUTER

dodal. Evropska skupnost ima namreč preferenčno stališče, po katerem imajo njeni lastni proizvajalci prednostni dostop na evropske trge. Minister Jean Puech je dejal, da se francoska industrija vina in pišca, katere izvoz je bil v letu 1992 vreden 34, 2 milijarde francoskih frankov (6 milijard dolarjev), se zlasti opira na izvozne trge. Pri tem se je vprašal: »Kako naj pri tem, da vsako leto izvozimo več kot 1, 2 milijarde litrov po vsem svetu, brez vsakega resnega tveganja ne dovolimo dostopa na naše trge in ne priznamo konkurence, če je ta pravična?«

Pac pa je kmetijski minister poudaril, da prosta trgovina za vsako ceno prav

tako ni zazelena, vse dokler so valute nestabilne in nekatere dezele ne znorejo zagotoviti pravice do dela. Ministrstvo opozorilo pred »pretiranim protekcionizmom« je prišlo teden dni potem, ko je golistični predstavnik v parlamentu Philippe Seguin napadel politiko nove konzervativne vlade, vključno z njenimi stališči do trgovine, čes da ne ščiti francoskih interesov.

Francoska vinarska industrija je bila ujeta v navzkrižni ogenj trgovinskih nesoglasij med Združenimi državami Amerike in Evropsko skupnostjo. Francoski vinogradniki od svoje vlade vztrajno zahtevajo, naj domače proizvajalce

vin zavaruje pred konkurenco vin iz drugih držav, zlasti iz Spanije, od vlade pa zahtevajo tudi naj poskrbi za izvoz velikih presezkov francoskih vin na druga evropska tržišča. Zato francoskim vinogradnikom nikakor ne ustreza zaostrovanje odnosov med ES in ZDA. Lansko leto je Washington zagrozil, da bo uvedel visoke zascitne carine za uvoz francoskega bellega vina, grožnjo pa so umaknili potem, ko so sklenili dogovor glede trgovine z oljnicami.

Minister Puech je tudi dejal, da bo predlagal preoblikovanje politike, ki jo vodi Evropska skupnost glede vina, da bi ta bolj upoštevala kakovost francoskih vin. Te zamisli pa ni podrobneje obrazložil.

(Reuter)

AVSTRALIJA / JAPONSKI VLAGATELJI SO MORALI PRODATI VELIKO NEPRIMIČNIN

Napočil je čas odplačila posojil, najetih za naložbe

TONI SPACE / REUTER

CANBERRA - Kupci iz jugovzhodne Azije so daleč prehiteli Japonce kot največje tuje investitorje na avstralskem depresiranem trgu nepremičnin, pravijo analitiki. Japonske investitorje morajo njihove banke ob povečani vrednosti jena kar siliti v prodajo nepremičnin. Naložbe drugih investitorjev (razen Japoncev) v nepremičnine, pri katerih pa niso zajeti hoteli, so se v letu 1992 povzpele na 29, 3 odstotka s 24, 4 v letu poprej in s samo 4, 1 odstotka v letu 1990, je dejal analitik Craig Plumb pri vodilni agenciji za komercialne nepremičnine Jones Lang Wootton. Japonske naložbe v nepremičnine, vredne več kot pet milijonov avstralskih dolarjev (3, 4 milijona ameriških dolarjev), so se v letu 1992 zmanjšale na 0, 9 odstotka vseh prodaj v primerjavi s 3, 9 odstotka v letu 1991 in kar 20, 8 odstotka v letu 1990.

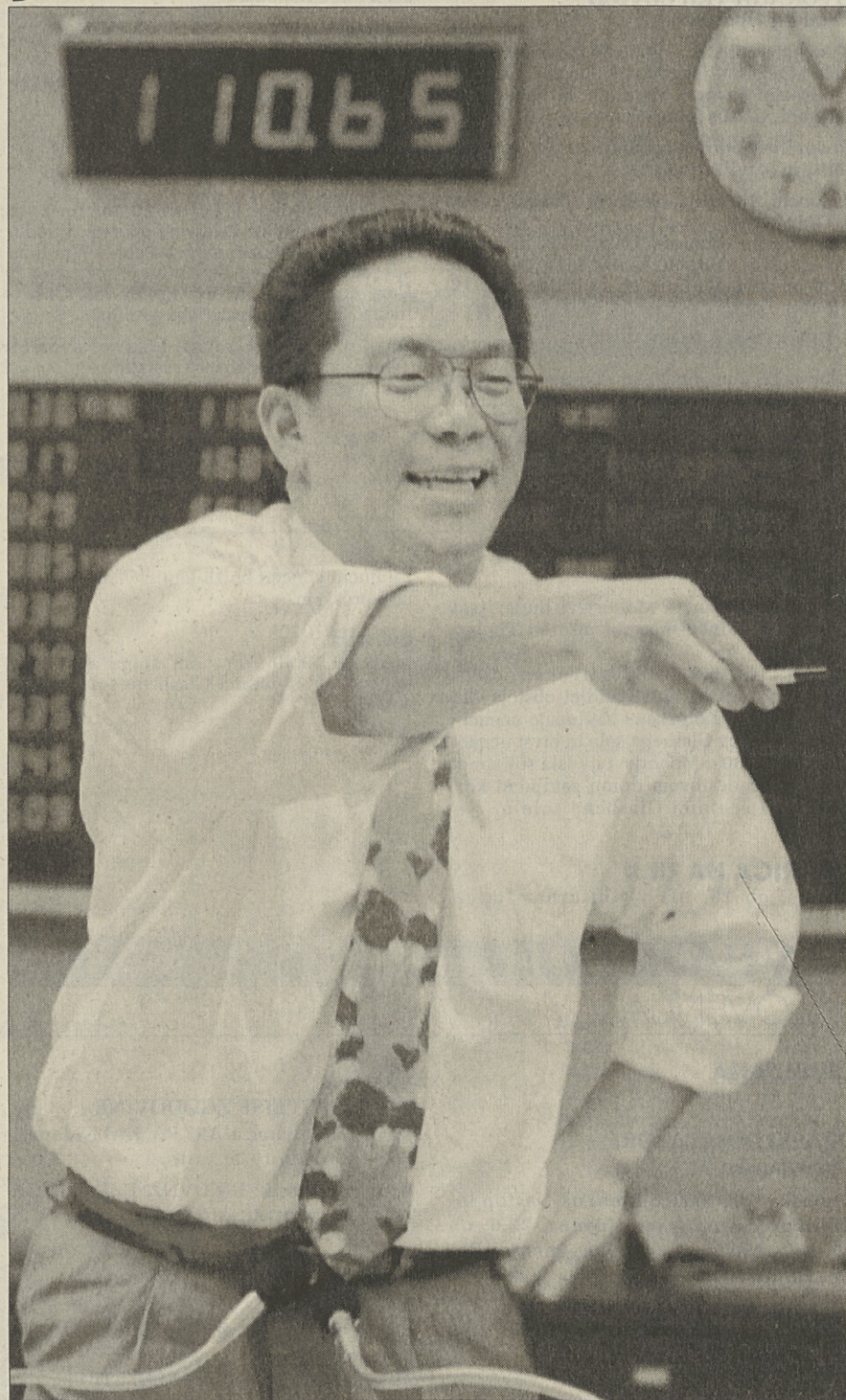
Celotna vrednost naložb v nepremičnine je v letu 1992 znašala 2, 78 milijarde avstralskih dolarjev (1, 89 milijarde ameriških) v primerjavi z 1, 62 milijarde avstralskih dolarjev (1, 1 milijarde ameriških) v letu 1991 in 3, 75 milijarde avstralskih dolarjev (2, 55 milijarde ameriških) v letu 1990.

Japonski investitorji so morali odprodati približno za eno milijardo avstralskih dolarjev (680 milijonov ameriških) vrednih avstralskih ne-

premičnin, je dejal Roy Woodhouse, menedžer realitete agencije Bailieu Knight Frank.

Po njegovem mnenju je prišel čas, ko japonske banke pričakujejo povračilo ogromnih jenskih posojil za investiranje v osemdesetih letih. V času od 1988. do 1989. leta so Japonci porabili okoli 3, 5 milijarde avstralskih dolarjev (2, 4 milijarde ameriških) za nepremičnine v Avstraliji, toda to deželo je v letu 1990 prizadela recesija. Woodhouse nadalje razlaga, da je poglavitni razlog repatriacija sredstev nazaj na Japonsko, vendar tudi ugotavlja, da je donosnost nepremičnin v Avstraliji strahovito upadla. Poleg tega bo potrebno se zelo veliko časa, da bo položaj vsaj približno takšen, da bi lahko investitorji pokrili svoje izgube.

Predsedujoči agencije Jones Lang Wootton pravi, da so trenutni kupci najpogostejše tisti, ki ustvarjajo svoje prve večje holdinge s pomočjo avstralskih nepremičnin. Za Reuter je dejal, da tisti, ki sedaj kupujejo, verjetno niso sodelovali v tržnih transakcijah v poznih osemdesetih letih, imajo pa gotovino in želijo izkoristiti povečano vrednost jena ter dejstvo, da so cene v Avstraliji izredno padle. Dodal je, da so investitorji iz jugovzhodne Azije trenutno daleč najmočnejši vir investicij, zlasti vlagatelji iz Singapurja in Malezije.

Zaradi visoke vrednosti jena japonski vlagatelji neradi prodajajo nepremičnine (Foto: AP)

NEMČIJA / STRAH PRED PREVISOKIM PRIMANJKLJAJEM

Nižji stroški v prid marke

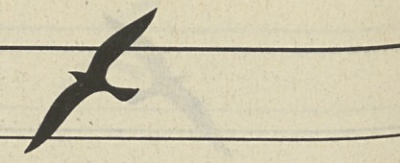
FRANKFURT - Clan upravnega odbora Bundesbanke Johann Wilhelm Gaddum je v ponedeljek poudaril nujnost stabilne marke ter izjavil, da ima ta stabilnost že pozitiven učinek na gospodarstvo ter na stroške primanjkljaja v javnem sektorju. Valuta z dolgoročno stabilnostjo »ustvarja zaupanje pri domačih in tujih vlagateljih, spodbuja oblikovanje kapitala in ustvarja stroškovne prednosti v obliki nizkih obrestnih mer,« je izjavil na seminarju v Frankfurtu. »Vendar pa bo treba vložiti še veliko naporov, da bi ohranili

to stabilnost nemške marke, pri čemer bodo nujne žrtve,« je dodal. Eberhard Martini, predsednik Nemškega bančnega združenja, je na seminarju Frankfurtke borze izjavil, da bo potrebno veliko več konkretnih dejanj za zmanjšanje visokega nemškega proračunskega primanjkljaja, ki pomeni grožnjo vlagateljem, kljub siceršnjemu zaupanju v marko. »Zelo jasno nevarnost vidim v tem, da izigravamo prav s tem zaupanje, ki jo marka uživa na mednarodnih trgih. Če nam ne bo uspelo tega zaupanja v našo valuto vzpostaviti za

več desetletij, cesar ne gre podcenjevati... se ne bomo izognili sramoti«. Dodal je, da je previdna politika Bundesbanke, postopnega in majhnega nižanja obrestni zaenkrat uspešna, saj zagotavlja znaten padec obrestnih mer na trzišču kapitala.

Vendar pa je dodal, »da drugačne politike obrestnih mer v državah, ki mejijo na Nemčijo, velja jemati kot resno opozorilo znamenje.« Po mnenju Martinija je proračunski primanjkljaj ključni problem Nemčije ta hip. Nacrtovani solidarnostni pakt, katerega cilj je bil

zmanjšanje državnih stroškov na vseh ravneh, v tej smeri ni šel dovolj daleč. Gaddum je opozoril, da utegne biti Bundesbanka slabo pripravljena na povpraševanje po večjih državnih posojilih z bolj sproščeno denarno politiko. Vendar pa je dodal, »da nam ni dovoljeno odgovoriti z ustržno politiko, ker te zahteve izhajajo prav iz povpraševanja v javnem sektorju in ne zasebnem.« Vlada naj bi kmalu objavila podatke, da bodo pri proračunu za naslednje leto prihranili več kot milijard mark (dvanajst milijard dolarjev). (Reuter)

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA CANKARJEV DOM (061/222-815)

OB LETU OSOREJ (cetrtek, 24. 6. ob 21. uri, Stihova dvorana, 700 SIT). Zadnja predstava v sezoni. Režija: Boris Kobal, igrata: Polona Vetrlih in Ivo Ban.

Strniša/Frey: ZABE (danes, 22.6. ob 21.30, Okrogla dvorana, 600 SIT).

Societas Raffaello Sanzio: MASOCH (sreda, 23.6. ob 20.uri, Kosovelova dvorana, 500 SIT). Avtor in režiser: Romeo Castellucci, igrajo: Franco Santarelli, Anita Guardigli, Stefano Cortesi, Febo Del Zozzo. Najnovejša predstava najbolj ambivalentnih evropskih skupin raziskovalnega, alternativnega gledališča iz Italije, ki nam predstavi naš prikriti mazohizem...

»Masoch je sokantna predstava, demonstracija moči in nemoci, ki niti za trenutek ne izgubi intenzivnosti, vendar ne prestopi meje znanstvenega. Prebranje pornografskega in perversnega je prepuščeno tistim, ki to hočejo. Raffaello Sanzio raziskuje skrajne meje gledališča, možnost igre, ki prikazuje mehanizme nezavednega, dramaturgijo, ki gre v globino problema« (Ivica Buljan, Razgledi).

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO (061/210-852)

J. B. P. Moliere: AMFITRION (danes, 22.6. ob 19.30. uri). Za abonma Torek in izven.

Predstava KLINIKA TIVOLI d.o.o. bo v sredo, 23. junija ob 21. uri v ARBORETUMU (Volcji potok). Vstopnice so že v prodaji v PIC MGL!

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE (061/310-610)

A. P. Cehov - Matjaz Pograjc: VISNJEV VRT (danes, 22. in sreda, 23. 6. ob 20. uri). Za izven. BALADA ZA SVET, KI SE NE VRTI VEC. »Pograjc je opravil svoje. S hommageom Cehovu je obenem opravil tudi z AGFT. Samo to. In to je vse. (Simon Kardum, SN).

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI (061/448-922)

Zaključna predstava Plesnega studia Intakt CE NEKE NOCI (petek, 25. 6. ob 20.30). Program: Talk to Me, Tlalok, Imeti rad zemljo, Est - Etica za tri, Ladies in the Mood. Sodelujejo: Tadej Brdnik, Nika Buda, Damjan Gorjup, Nebojša Ivanović, Julijana Jovanić, Nasta Kamšek, Tadeja Novak in drugi.

VSAK Z VSAKIM IN POTEM OBRATNO (30. 6. ob 20.30. uri).

V dveh večerih predstavitev dela tecajnikov in pedagogov plesnega studia v pretekli sezoni.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

DVORANA TRIPCOVICH Festival Operete

V soboto, 26. t. m., ob 20.30 premiera musicala »Cabaret« Joša Masteroffa in Freda Ebba. Režija Saverio Marconi. Dirigent Peter Howard. Glasba Johna Kanderja.

Ponovitve bodo na sporedu 29. in 30. junija ter 1. in 3. julija ob 20.30.

V soboto, 10. julija, ob 21. uri koncert pevk UTE LEMPER. Pri blagajni dvorane Tripčovich je v teku predprodaja vstopnic. Urnik: 9-12, 16-19 (za prto ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Danes, 22. t. m., ob 20.30 »Trieste danza«, ki ga je pripravilo gledališče Verdi v sodelovanju z gledališčem Rossetti. Na sporedu bodo baleti »Ma mère l'oye« - Ravel, »Boutique

KOROŠKA

CELOVEC

Danes, ob 14. uri v Mohorjevi ljudski soli gostuje mladinski nemski pisatelj Thomas Brezina.

Danes, ob 19.30 v Mladinskem domu zaključni koncert ob 15-letnici obstoja Glasbene sole na Koroškem. Nastopajo učenci z vseh oddelkov Glasbene sole in bivši učenci. Jutri, ob 16.30 v Mohorjevi ljudski soli ter ob 19.30 v Modestovem domu zaključni koncert ob 15-letnici Glasbene sole na Koroškem.

BISTRICA NA ZILJI

Danes, ob 19. uri v Kulturnem domu

ZA NAJMLAJŠE SLOVENIJA

LJUBLJANA

DIJASKI DOM TABOR, Vidovdanska 7

Dramska sola Barice Blenkus/Nastop tečajnikov dramske igre (danes, 22.6. ob 20. uri - Nastop 1. letnika - mentor Barica Blenkus).

KS STARI VODMAT, Grablovičeva 28

Nastop 2. letnika (sreda, 23.6. ob 20. uri). Mentor: Samo Strelec.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE (063/25-332)

Anton Novčan: HERMAN CELJSKI (danes, 22. 6., - za abonma TOREK in SOBOTA POLDAN - RAZPRODANO; sreda, 23. 6. - za abonma CETRTEK in izven; petek, 25.6. - za izven; sobota, 26. 6. - za abonma SOBOTA VECERNI - RAZPRODANO; nedelja, 27.6. - za izven). Predstave so vedno ob 21. uri!

V avtenticnem prostoru pod Friderikovim stolpom bo rodbina Celjskih snela svoje posmrtnne maske in ponovno odigrala zacetek svojega konca... Režija: Franci Krizaj, v naslovni vlogi Janez Bermez.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ (064-222-681)

Ray Cooney: ZBEZI OD ŽENE, komedija (danes, 22. 6. ob 20. uri - gostovanje v Ljubljani, dvorana Spanskih borcev; cetrtek, 24. 6. ob 20. uri - za izven). ZAKLJUCNA PREDSTAVA LETOSNJE GLEDALIŠKE SEZONE!

MARIBOR

OPERA

Pietro Mascagni: CAVALLERIA RUSTICANA - KMECKA CAST in Ruggiero Leoncavallo: I PAGLIACCI - GLUMACI (cetrtek, 24. 6. ob 19.30, ZADNJA PREMIERA LETOSNJE SEZONE). Za izven. Dirigent: Boris Svava, režiser in scenograf: Franjo Potočnik. Impulzivni drami nam bodo v slovenskem jeziku predstavili: Emil Baronik, Božidar Brajković, Svetlana Cursina, Olja Gracelj, Jaka Jerasa, Karel Jerić, Dragica Kladnik, Joze Kores, Dragica Kovacic, Josip Lesaja, Janez Lotric, Hrid Matić, Sonja Milenković, Erwin Ogner, Branka Papak, Vjera Skrgatić in Majda Svaga ter učenci OS Prežihov Voranc iz Maribora, Akademski pevski zbor Maribor ter Zbor in orkester Opere in baleta SNG Maribor. Cavalleria Rusticana je zgodba mladega Turidduja, ki ga je prevarala zaročenka Lola in se tolaži z naklonjenostjo Santuzze... Opera I Pagliacci razblini iluzijo med komedijantstvom odra in krutostjo življenja.

MALI ODER

Kabaret XX. stoletja: AS TIME GOES BY (sreda, 23.6., cetrtek, 24.6. ob 21.00). Nastopata Darja Svajger, vokal in Peter Wegelo, klavir. Za abonente in izven.

FANTASKE

Fantaske - Respighi in »Bolero« - Ravel.

Koreografija Giuliana Barabaschi, maitre de balet Marc Renouard.

Ponovitve jutri, 23. t. m., ob 20.30.

Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripčovich in od 19.30 dalje pri blagajni gledališča Rossetti pred predstavo.

GLEDALIŠČE CRISTALLO

LA CONTRADA

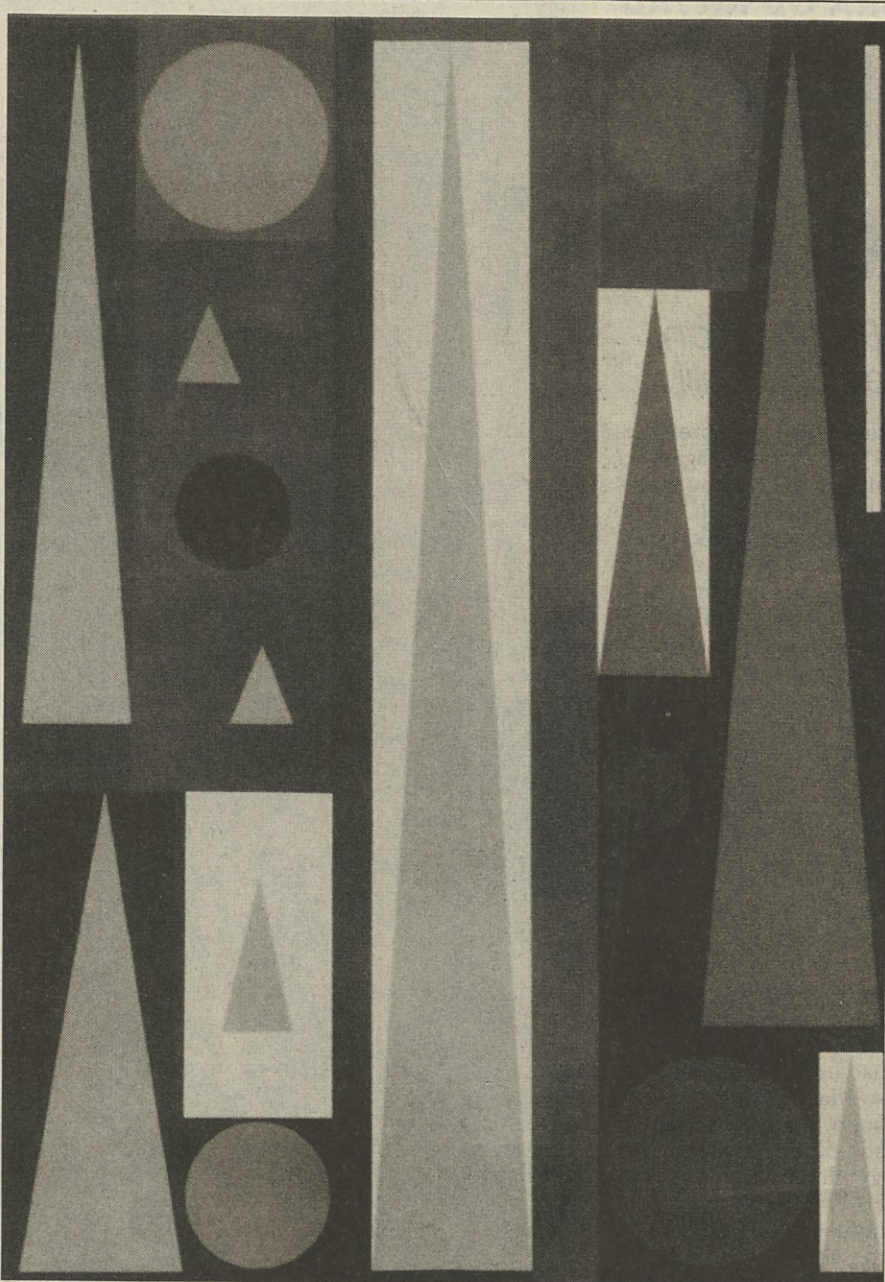
V juliju, in sicer 2., 8. ob 20.30 in 9. ob 17.00, bo v okviru Festivala operete, v sodelovanju z občinskim gledališčem G. Verdi na sporedu predstava »L'amore è un treno« z Danielo Mazzucato in Max René. Cosottijem. Režija Francesco Macedonio.

Predprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčovich in gledališča Cristallo.

zaključni koncert ob 15-letnici Glasbene sole na Koroškem.

SMIHEL

Jutri, ob 19.30 v Farnem domu zaključni koncert ob 15-letnici Glasbene sole na Koroškem.

Slika: reprodukcija, August Herbin, Poldne, 1959, barvni sitotisk

V ljubljanski Mestni galeriji je na ogled mednarodna grafična razstava Konstruktivistične in kinetične tendence v grafiki.

Značilna grafična reproduktivnost in serialnost označuje dela umetnikov različnih smeri geometrijske abstrakcije, ki z zapleteno matematično, ilkovno teoretsko ustvarjalno analizo oblikujejo umetniške lepote. Z mapami in grafičnimi listi se predstavljajo znani evropski umetniki: Albers, Arp, Bill, Herbin, Keller, Le Parc, Lohse, Munari, Picelj, Piene, Seuphor, Modrian, Soto, Vasarely in drugi. Pri pripravi razstave sta sodelovala Muzej suvremene umjetnosti in Kabinet grafike HAZU iz Zagreba. Razstava bo na ogled do 11. junija 1993.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA CANKARJEV DOM

SLOVENC I IN PRIHODNOST (cetrtek, 24.6. ob 11. uri, sejna E3). Predstavitev posebne publikacije Nove revije, v kateri sodeluje 32 slovenskih intelektualcev. Urednik zbornika: Niko Grafenauer.

MODERNA GALERIJA/Informacijski center

ROSS HARLEY, avstralski video umetnik, publicist in urednik (danes, 22. in v sredo, 23.6. ob 19. uri). V torek instalacija Digitalni vrt III in v sredo predstavitev 2. mednarodnega simpozija elektronske umetnosti lani v Sydneyu.

K4, KERSNIKOVA

CHEB KHALED (danes, 22.6. ob 22. uri). Bob Marley alžirske RAI scene teče castni krog. Dihad.

KUD FRANCE PRESEREN, Trnovo (061/210-338)

KUD IDIOTI in HEADBANGER (cetrtek, 24. 6. ob 20. uri). Na koncertu pričakujemo hiter, furiozen nastop (v hard core maniri) starih zatrganih metalcev.

HOTEL LEV / PANORAMA

Esejiščno srečanje ob knjigi Sociologija postmodernizma (danes, 22. 6. ob 20. uri). Uvodne eseje ob knjigi bodo pripravili mag. Ales Delbeljak, dr. Janko Kos in dr. Grega Tomc.

GLEDALISKI KLUB KRKA, Dunajska 65

Srečanje z igralcem ANDREJEM KUREN-TOM, članom SNG Drama Ljubljana (danes, 22. 6. ob 19.30).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA Danes, 22. t. m., ob 18. uri bodo, v sklopu Festivala operete, predvajali film »Fany Face« S. Donena z Audrey Hepburn. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčovich in

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

MAGISTRAT/RDECA DVORANA

KONCERT IZBRANIH ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV LJUBLJANE (sreda, 23.6. ob 20. uri). Izbor: dr. Mirko Cuderman. Vstopnine ni.

KAMNIK

VRT KAVARNE VERONIKA

PRAZNICNI KONCERT ob Dnevu slovenske državnosti (cetrtek, 24.6. ob 20.uri) Mestne

godbe Kamnik, dirigent: Franci Lipičnik.

PTUJ

Vabljeni ste na celodnevni OPEN AIR NO BORDER JAM festival, ki bo v petek 25. 6. ob 10. uri dopoldne.

VURBEK/PRI MARIBORU

2. FESTIVAL VOKALNO INSTRUMENTALNIH SKUPIN SLOVENSKE DOMACE GLASBE z diatonično harmoniko in večglasnim petjem (petek, 25. 6. ob 20. uri).

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

PREDVERJE CANKARJEVEGA DOMA Razstava SLOVENSKI MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BATIĆ ustvaril v preteklem letu. Zamisli za triindvajset predstavljenih junakov je crpal iz zakladnice slovenskih mitov in legend. Razstava bo na ogled do 18. julija.

GALERIJA ZDSLJU, Komenskega 8

Otvoritev razstave grafik BOGE DIMOVSKI (sreda, 23. 6. ob 18. uri). Ciklus iz obdobja 1991-92 v tehnikah globokega tiska - jedkanica, akvatinta, suha igra.

MALA GALERIJA/MODERNA GALERIJA

Otvoritev razstave EMERIKA BERNARDA (cetrtek, 24. 6. ob 19. uri).

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Otvoritev razstave kiparja IVA GOISNIKERJA (sreda, 23. 6. ob 18. uri). OBLIKOVANJE SOLNIC. Avtor se predstavlja s 50 posodicami za sol iz lipovega lesa.

GALERIJA KOMPAS, Slovenska

Do septembra prodajna razstava slik TRI PODOBE SLOVENSKE DEZELE, slikarjev Zvest Apollonija, Crta Freliha in Jozeta Marinca.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40 Razstava skulptur MILENE BRANISELJ in razstave grafik MILENE GREGORCIC.

GALERIJA LALA, Zidovska 5 Razstava slik trzaskega slikarja in grafika ALDA FAMAJA

GALERIJA LEK Do 18. julija je na ogled razstava POLDRA-GI KAMNI Duske in Andreja HOVNIKA.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Otvoritev razstave bosanske akademске slikarke JASMINE KODZAGA (cetrtek, 24. 6. ob 12. uri). V kulturnem programu bosta nastopila pisatelj JOSIP OSTI in kitarist SASA LOSIC.

GALERIJA ZALA, Gosposka 7 (061/213-566) Do 24. junija je na ogled razstava slikarja ZDENKA HUZZJANA.

BEZIGRAJSKA GALERIJA Na ogled je razstava risb, slik in grafik SAMUELA GRAJFONERJA.

GALERIJA GEMA, Gornji trg 24 Razstava ARHITEKTURNE RISBE - DEKORATIVNI ELEMENTI iz arhiva Studia Jannone, Milano, do 8. julija.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61 (061/448-920)

Otvoritev razstave slik TEREZE BASTELJ (danes, 22. 6. ob 18. uri). V kulturnem programu bosta z Ipavcevimi samospevi nastopila Marjita Holcar-klavir in Slavko Savinšek-bariton.

Otvoritev razstave 1. EXTEMPORE - ZAJCJA DOBRAVA v sredo 23. 6. ob 18. uri v Jelovskem likovnem salonu. Razstavljali bodo: Irena Spedl, Dare Birs, Lucijan Bratus, Crtomir Frelih, Gustav Gnamus, Marjan Gumilar, Ignanc Kofol in Tdej Pogacar.

KUD FRANCE PRESEREN

Otvoritev razstave kserokopiranja fotoelektrografije 1979-1993, ki pregledno prikazuje ukvarjanje različnih umetnikov s fotokopirnim tiskanjem (danes, 22.6. ob 21. uri).

ZEMLJEPISNI MUZEJ SLOVENIJE (Trg fran. revolucije 7)

Do 31. 8. razstava KARTA SVETA V OTROSKIH OCEH.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA Na ogled je razstava lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafiko v Benetkah v letu 1992-93 in na seminarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

GALERIJA CARTESIUS Na ogled je razstava slikarke Marie Terese De Zorzi.

ART GALLERY

Na ogled je razstava ArtEstate '93 - 1. Dezelna razstava slikarstva, skulpture in grafike. Razstavljali bodo Franca Batich, Luciana Costa, Bogomila Doljak, Mina Germek, Flavio Girolomini, Barbara Ius, Adriano Janezic, Flavio Riz, Rossdear, Lusa Sguazzi, Diego Valentinuzzi.

GALERIJA BASSANESE

Na ogled razstava Michaela Goldberga. Urnik: vsak delavnik od 17.00 do 20.00.

ART LIGHT HALL -Trg S. Giovanni 3/1.nadstr.

Do 25. t. m. je na ogled skupinska razstava posvečena mladim z naslovom »Spazio giovani«. MUZEJ ZIDOVŠKE SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme židovske liturgije. Urnik :ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 13. ure.

GALERIJA MALCANTON

Na ogled je razstava slikarke Olivie Siauxs. MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«. V organizaciji Trzaskе letovisarske ustanove se vsako soboto ob 10.30 vrsijo vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella.

KOROŠKA

CELOVEC

KOROSKA DEZELNA GALERIJA Do 4. julija razstavlja svoje grafike Giuseppe Zigaina.

GALERIJA CARINTHIA Alter Pl. 30

Do 30. avgusta 1993 je na ogled razstava Hansa Staudacherja.

RITTER UMETNA HALA (H.-Gmeiner Str.)

Do 1. oktobra je na ogled razstava »Misere-re« G. Herolda in W. Büttnerja.

KNJIZNICA PREZIHV VORANC, Trzaska 47a

Razstava aktualne karikature FRANCO JURI: ARTUR IN NJEGOVI

KOSTANJEVICA NA KRIKI

GALERIJA BOZIDAR JAKAC Otvoritev razstave TONETA LAPAJNETA (cetrtek, 24. 6. ob 19. uri, samostanska cerkev v Gradu Kostanjevica) ZEMLJA NA JUTI 1991-1993 ob umetnikovi 60-letnici s koncertom mešanega komornega zbora LJUBLJANSKI MADRICALISTI, zborovodja: Matjaz Scek.

LAMUTOV LIKOVNI SALON

Razstava izbranih slik ob 35-letnici Lamutovega likovnega salona: IVANA KOBILICA, in FERDO VESEL (od četrtka, 24. 6. do 31. 8.). Izbor je pripravil kustos Narodne galerije Ljubljana g. Ferdinand Serbelj.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB Na ogled je razstava risb TAMARE SEVCNIKAR.

SALON ROTOVZ

Na ogled je razstava vzhodno in zahodnonemške fotografije POROCILA O STANJU (1950-1990).

MULJAVA

BISTRO KLEPEC

Razstava likovnih del DOLENJSKI MOTIVI akademskega slikarja DUSANA LIPOVCA ,

KOPER

GALERIJA MEDUZA

Razstava skulptur in mozaikov v keramiki MAJKA MULACKA in JANE MIHELJ.

NOVA GORICA

POKRAJINSKI MUZEJ Na ogled je razstava slik MIRANA CENCICA.

PIRAN

V Tartinijevi hiši razstavlja svoja dela mlada slikarka SANDRA KUMP. Razstava ima naslov Srečanje dveh svetov.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstava del akademskega slikarja iz Avstrije HUGA WULZA je na ogled do 13. julija.

SLOVENSKE KONJICE

AVLA KULTURNEGA DOMA

Razstava likovnih del MILANA LAMOVCA do 2. julija.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA LOSKEGA MUZEJA Otvoritev razstave slik SANDRA PECENKA (sreda, 23. 6. ob 19. uri).

VELENJE

GALERIJA VELENJE

Razstava fotografij LOJZETA OJSTERSKA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

BANI (OPČINE)

OVCARJEVA HISA

Razstava »Ondile cez Stari vrh« - Bani: Zgodovina kraskega naselja skozi stare katastrske mape, listine in pricevanja, ki jo je pripravilo SKD Grad je na ogled vsako nedeljo v juniju od 18. do 21. ure.

GORICA

GORISKI GRAD

V galerijskih prostorih je na ogled razstava likovnih del Roberta Joosa. Urnik : od torika do sobote od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30, ob nedeljah od 9.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.30. V Pokrajinskem muzeju na goriskem gradu je vsak dan na ogled razstava o proizvodnji in uporabi svile med leti 1725-1915 »Svetlikajoca se nit« ter stalna muzejska zbirka o prvi svetovni vojni in goriska pinakoteka od 10.00 do 13.00 ter od 15.00 do 20.00, ob ponedeljkih zaprto.

GRADIŠČE

GALERIJA L. SPAZZAPAN

Na ogled je razstava o goriskem likovnem zavodu »Max Fabiani«.

VIDEM

PALACA SAVORGNAN Do oktobra je na ogled razstava o arheoloskih najdbah v Vidmu z naslovom »Zgodovina pod mestom«.

VILLA MANIN - PASSARIANO in PALMANOVA

Do 15. novembra je na ogled razstava ob 400-letnici Palmanove »Palmanova - trdnjava Evrope, 1593-1993«. Razstavljeni so

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

08.45	Pamet je boljša kot zamet, ponovitev
08.50	Kozlovska sodba v Visnji gori, lutkovna igrca
09.40	Podjetniška mreža
10.10	Ozon, ameriška znanostna oddaja, VPS 1010
11.10	R & R, VPS 1110
11.40	H. Pintar: Stari casi, angleška drama, ponovitev, VPS 1140
13.00	Poročila
15.15	Sobotna noč, VPS 1515
15.15	Nočni videomeh
16.10	Sedma steza, ponovitev
16.30	Porabski utrinki, oddaja madžarske TV
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, 16/26 del nadaljevanke
17.35	Oscar Junior: Rubinov gumb
17.45	Lisica zvitorepka, portugalska risanka
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Pari, tv igrca
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Danes v parlamentu
20.40	Bobenček, VPS 2040
21.45	Kronika, 10/12 del kanadske dokumentarne serije, VPS 2145
22.15	TV dnevnik 3, VPS 2215
22.45	Sova
22.45	'Alo, 'Alo, 16/18 del angleške humoristične nanizanke, VPS 2245
23.15	Kennedyjevi iz Massachusettsa, 5/6 del am. nadaljevanke, VPS 2315

SLOVENIJA 2

16.15	Gospodarska oddaja: 10.000 obratov, ponovitev
16.55	Slovenci v zamejstvu, ponovitev
17.25	Sova, ponovitev
17.25	So leta minila, 3/13 del angleške humoristične nanizanke
17.55	Kennedyjevi iz Massachusettsa, 4/6 del ameriške nadaljevanke
18.45	Iz življenja za življenje: Prislunimo tišini
19.30	TV dnevnik 2
19.56	Sport
20.00	Poslovna borza
20.10	Osmi dan
20.55	Berlin: EP v kosarki, M, Slovenija-Belgija, prenos
22.30	Videoapon
23.10	Pol ure
23.40	Svet poroka
00.15	Sredozemske igre, plavanje, posnetek iz Narbonneja
00.45	Video strani

KANAL A

09.00	A Shop
10.00	MacNeil in Lehrer komentirata, oddaja v anglescini
11.00	Megla, ponovitev ameriške grozljivke
17.45	Drugačen svet, ponovitev 186. dela ameriške nadaljevanke
18.45	Jazzbina, ponovitev 19. oddaje
19.15	A - Shop
19.30	MCM
20.10	Poročila
20.30	Poletni cikel slovenskega filma: Srečno Kekec (režija: Jože Gale, igrajo: Velimir Gjurin, Bert Sotlar, Stane Sever in drugi)
21.50	Jazzbina, 20. oddaja
22.20	Pet minut za kulturo
22.45	Drugačen svet, 187. del ameriške nadaljevanke
23.30	Marlboro Music Show
01.00	Video strani

KOPER

18.00 Studio 2 magazin

RAI 1

6.50	Aktualno: Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.05	Film: L'ultima giraffa, nato (11.00) dnevnik
11.05	Dok.: Amerindia
11.30	Nan.: Cuori senza età
12.00	Variete: Buona fortuna
12.30	Dnevnik, nato nan. In viaggio nel tempo
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Film: Lo zar dell'Alaska (dram., ZDA '60)
16.30	Film: L'albero della vita (dram., 2. del)
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik 1
18.15	Kviz: Patente da campioni
18.50	21. Nagrada Scanno-L'aquila
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	TV film: Tre atti per un omicidio (krim., ZDA '82)
22.30	Dnevnik 1
22.45	Kosarka: Italija-Izrael (EP), boks
0.20	Dnevnik in vreme

RAI 2

7.00	Otroski variete
8.45	Jutranji dnevnik
9.05	Rubrika o vrtnarstvu
9.30	Film: Samoa (pust.)
11.00	Nan.: Lassie
11.30	Kratke vesti
11.45	Segreti per voi...
12.05	Nan.: Una famiglia come tante
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, Diogenes, vreme
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.30	TV film: Delitto in paradiso (zadnji del)
17.20	Iz Parlamenta, vesti
17.35	Nan.: Hill Street, 18.40 Miami Vice, vmes (18.30) sport
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Aiuto, mi sono persa a New York (kom., ZDA '91)
22.20	Passaggio a Occidente
23.15	TG 2 Pegaz in dnevnik
24.00	Pregled tiska

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja: L'altrarete, vmes vesti
11.30	TGR Bellitalia
12.00	Kratke vesti iz Milana
14.00	Deželne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR Relais in Drobci
15.45	Sport: desura, plavanje, kolesarstvo
17.20	Derby in dok
18.40	Vreme in sport
18.45	Variete: Maddeche ah! (i. C. Guzzanti)
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.05	Blob in Una cartolina
20.30	Variete: Cirkus
22.05	Nan.: Lassie
22.30	Dnevnik ob 22.30
22.45	Milano, Italija
23.40	Nan.: Perry Mason
0.30	Dnevnik in vreme
1.05	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.40	Nad.: Marilena, Ines, Soledad, (9.30) vesti
11.35	Il pranzo è servito
12.35	Nad.: Celeste
13.30	TG 4 vesti
14.00	Nad.: Sentieri, 15.00 Anche i ricchi piangono
16.00	Aktualno: C' eravamo tanto amati, 16.30 Lui lei l'altro
17.00	Kviz: La verità, vesti
17.45	Nad.: Grecia
18.20	Kviz: Il nuovo gioco delle coppie
19.00	TG 4 vesti
19.30	Nad.: Micaela
20.30	Filma: Due vite in gioco (krim., '84, i. J. Bridges), 22.30 Arturo (kom., ZDA '81), vmes (23.30) vesti

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nanizanka nato film Il silenzio di Kevin
11.30	Variete: Ore 12
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Aktualno: Forum, 14.35 Agenzia matrimoniale, Ti amo parliamone, 15.30 L'arca di Noè - Itinerari
16.00	Otroski variete, vesti
18.00	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Aktualno: Affari di famiglia, 22.00 Scene da un matrimonio
22.30	Nan.: Pappa e ciccio
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.40	Odprti studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Ultraman
14.15	Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Unomania
16.05	Nan.: Jump Street
17.05	Variete: Twin Clips
17.30	Nan.: Adam 12
17.55	Studio sport
18.05	Nan.: Poliziotto a 4 zampe, Baywatch
19.30	Variete: Ma mi faccia il piacere
20.00	Variete: Karaoke
20.30	TV film: Kickboxer 2 - Vendetta per un angelo (pust., ZDA '91)
22.30	Aktualno: Croce e delizia, nato film Nightmare 5 (shr., '89)
0.30	Odprti studio

TELE 4

Lastne oddaje
13.00 Na prvi strani
19.30 Dogodki in odmevi

Koper

13.00	Crime Story, ameriška tv nanizanka
13.50	Zivljenje se začne pri stiridesetih, angleška humoristična naniz.
14.15	Nocni sodnik, am. tv nanizanka
14.40	V ospredju
15.00	Ponedeljkov sportni pregled, ponovitev
16.00	TV novice
16.05	Carobna svetilka
16.05	Daktari, tv nanizanka
16.05	Oscar Junior: Hudicevo znamenje
17.00	Somalija: Povrnjeno upanje, dok oddaja
17.40	Evroturizem: Bornholm
18.00	Studio 2, pogovor z gosti
18.50	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Crime Story, tv. naniz.
20.15	Nocni sodnik
20.40	Crni bandit, ameriški. vestern
23.15	Ameriške zgodbe: F.S. Fitzgerald, Bereniciini lasje

ORF Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
10.30	Ukana ob Vrbskem jezeru, pon. filma
13.35	Doktor Doogie
13.35	Howser: Vinnie, video, vici
15.00	Jaz in ti
15.05	Heathcliff in Riffraff
15.50	Sanjski kamen, 12. del risane serije
18.00	Cas v sliki
18.30	Doktor Trapper John
20.15	Univerzum: Veliki medvedi Aljaske
21.00	Naredi si san
21.20	Juhnke and Co - Gozdarski zdravnik: Prva pomoč
21.45	Drugi dom: Cas molka, 11. del
23.50	Pot v visoko družbo, britanski film, po romanu Johna Braina
01.45	Poročila
	Tisoč mojstrov

ORF Avstrija 2

16.35	Tisoč mojstrov
16.45	Clovek - cudoviti stroj, 3. del
18.00	Ora et Labora: Nova sladarna, 1/12 del avstrijsko-nemške serije
18.30	Povej resnico, igra
19.00	Regionalna poročila
19.30	Cas v sliki
20.00	Kultura
20.15	Zmaga tisti, ki se smeji
21.00	Naredi si sam
21.07	Reportaje iz tujine - Cas v sliki
22.00	Klub 2
22.30	Crna devica, 3/4 del francoske nadaljevanke
	Poročila

Hrvaška 1

08.00	TV koledar
08.15	Slika na sliko, ponovitev
09.00	Otroci, peljite starše v muzej, 4. del
09.30	1001. Amerika, ponovitev 2. dela
10.00	Poročila
10.05	Bodo, nemški film za otroke
11.50	Poročila
11.55	Sisak: 400. obletnica bitke pri Sisku, prenos
13.25	Berlin: EP v kosarka, Hrvaška-Bolgarija, prenos
15.10	Biti najboljša, ponovitev 1/4 dela angl. nadaljevanke
16.00	Poročila
16.10	Lov na Doombolt, 1/6 del nadaljevanke
16.45	Pod sončnikom
18.00	Poročila
18.05	Dokumentarna oddaja
18.35	Santa Barbara, 436. del ameriške nadaljev.
19.30	Dnevnik 1
20.05	400. letnica bitke pri Sisku, inform. oddaja
21.35	CIA, 5/6 del dokumentarne serije
22.35	TV dnevnik
23.00	Slika na sliko
23.45	Poročila v nemščini
23.50	Poročila

Hrvaška 2

19.55	Sport
19.30	Dnevnik 1
20.05	Buntz v Beverly Hillsa, 11/13 del humoristične nanizanke
	Buntz ne počiva. Poslal je poročilo zavarovalnici, zdaj pa mora urediti nekaj malenkosti za filmskega igralca Larryja Cannona...
20.35	Peta hitrost
21.20	Biti najboljša, 2/4 del angleške nadaljevanke
22.15	Sredozemske igre, plavanje, posnetek iz Narbonneja
	Povzetek Sredozemskih iger

MTV Madžarska

08.10	Alternativna medicina
08.35	Cez dan
09.00	Talni in Todi, angleška serija
10.00	Friderikus, ponovitev showa
11.20	Igra
12.00	Poročila
16.00	Popoldanski saldo
16.10	Svet je cudovit: Zemlja, ki se trese
16.45	Igra
17.00	Strast in oblast, 11. del avstralske nadalj.
18.20	Cez dan
18.40	Za otroke
19.00	Kolo sreče, kviz
19.30	Katoliška kronika
20.00	Dnevnik
20.40	Festival Balaton
20.55	Boccaccio 70, serija
22.15	Hotel za brezdomce, angl./francoski film

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4; MHz; od 16.00 SV 918 kHz)

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Minute za smeh; 9.35 Turistični napotki; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.45 Iz tuje glasbe; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za; 21.05 Radijska igra; 21.40 Intermezzi; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Strokovnjak svetuje; 8.40 Koledar prireditvev; 11.00 Glasbene novice za ložb; 12.00 Točno opoldne; 12.10 Kuharski recept; 12.40 Štajerski val; 14.00 Drobntine; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Tema popoldneva; Solstvo; 17.50 Sport na valu 202; 19.30 Štos; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Spletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

(UKV 96.5; 101.4; 102.0; 103.9; MHz; od 19.30 88.6; 93.1; 100.3; 100.6; do 16.00 SV 918 kHz)

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Dobro jutro; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Žive misli; 10.25 Operne melodije; 11.05 Clovek in zdravje; 12.05 Igramo in poje; 13.05 Enajsta sala; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 iz zgodovine znanosti; 17.45 Kulturni globus; 18.00 Koncerti na tujem; 19.33 Arje in monolog; 20.00 Literarni večer; 22.05 Pretok idej; 22.25 Glasba 20 st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Servisne informacije; 9.00 Pe-

sem tedna; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno...toplo... vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos RS; 16.00 Glasbeni desert; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Dnevnik; 19.30 Prenos RS

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.20 Na današnji dan; 7.25 Prišlo je poletje; 8.05 Horoskop; 8.35 Povekva tedna; 8.40 Ob pogrnjeni mizi; 8.45 Igrajte z nami; 9.05 Baby radio; 9.15 Zeleni kotiček; 9.35 Ugibajmo skupaj; 9.45 Po vaši izbiri; 10.00 Pregled tiska; 10.45 Potovanja po Istri; 11.00 Turistična oddaja; 12.00 Glasbeni desert; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Turistične informacije; 14.45 Remem-ber; 16.10 Promocija plošče; 16.20 Prireditve; 16.35 Boutique Gallus; 16.45 Resno kramljanje; 17.20 Single tedna; 17.50 Priredbe uspešnic; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Sledimo ritmu; 20.00 Nočni program

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravilica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Zvočna ropar- nica; 8.50 Slov. lahka glasba; 9.30 Glasbene novice; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Odprta knjiga; Cvetje v jeseni (Ivan Tavcar, režija Marko Sosič); 11.45 New Age; 12.00 Nepoznani planet Zemlja; 12.20 Made in Italy; 12.40 Koroška poje: MePZ Gruppo corale di Tarvisio; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val (Tapu kviz); 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Komorni orkester iz Caserte, 2. del koncerta; 18.00 Pravilica za odrasle; Krilj Matjaž (D. Gorup, r. B. Kobal); 18.40 Rock balade; 19.00 Radijski dnevnik; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 17.45 Paf boom; 18.30 Čest la vie; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Partnerski magazin.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake on the Wild Side, vodi Rebecca de Ruvo; 10.00 Video, vodi Richie Rich; 12.30 The Pulse with Swatch, ponovitev; 13.00 Video, vodi Simone Engelen; 16.00 Greatest Hits, vodi Paul King; 17.00 Cola Cola Report; 17.15 MTV v kinu; 17.30 Poročila; 18.00 The Soul of MTV; 18.30 MTV Prime, vodi Pip Dan; 20.00 Dial MTV; 20.30 Most wanted; 22.00 Greatest Hits; 00.00 Hit List UK, ponovitev; 02.00 Video; 03.00 Nočni video

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 11.00 Card Sharks; 11.30 Koncentracija; 12.00 Držni in lepi; 12.30 Sokolov greben; 13.00 E Street; 14.00 Drugačen svet; 14.45 Tije so družba; 15.15 Sally Jessy Raphael; 16.15 Different Strokes; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek: The Next Generation; 19.00 Games World; 19.30 E Street; 20.00 Rescue; 20.30 Polna hiša; 21.00 Murphy Brown; 21.30 Designing Women; 22.00 The Trials of Rosie O'Neil; 23.00 Zvezdne steze: Naslednja generacija; 00.00 Ulice San Franciska

PRO 7

06.05 Serije; 10.25 Največja stava v Laredu, pon. ameriškega vesterna; 12.35 Roseanne, ponovitev hum. serije; 13.05 Matlock, ponovitev; 17.14 Risanke; 19.30 Roseanne; Vedno moški, 8. del; 20.15 Dva in dva je umor, ameriška tv kriminalika; 23.00 Red Force 2, hongkongska film

PREMIERE

07.00 Romeo; 13.00 Rocketeer, ameriški film; 17.15 My Private

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Tenis, ponovitev; 12.00 Evrogoli; 13.00 Nogomet, za ameriški pokal: Brazilija-Čile, prenos; 15.00 Košarka, EP, skupina B, prenos; 17.00 Prosto plezanje, za svetovni pokal; 18.00 Evrogoli; 19.30 Sportne novice; 20.00 Tenis, pregled ATP turnirja; 22.00 Snooker, evropska liga; 23.00 Košarka, EP, skupina D; 00.30 Nogomet, za ameriški pokal: ZDA-Venezuela

KOŠARKA / PESTRA KUPOPRODAJNA POLETNA BORZA NAŠIH EKIP

Pri Kontovelu in Bregu naprej z mladimi

B.Pertot spet pri Ciciboni, M.Pertot nazaj k Sokolu?

Po neuradnih vesteh o naših dveh ekipah v državnih kategoriji C in D lige smo pozornost obrnili do ostalih slovenskih klanskih peterk, ki pa so v veliki meri tudi odvisne od zahtev in nacrtna Jadrana ali Bora. Ponavljamo, da so objavljene vesti povsem neuradne in v vir poletnih »kakoli« ter na pol potrjenih informacij. Po drugi strani pa smo prepričani, da se v nekaterih primerih tudi skriva kanček resnice, se septembra meseca pa bomo lahko preverili verodostojnost poletnih susljanj.

Kaj pravi Luka Furlan?

Vodopivec, Pavel Kralj in Stefan Turk, ki pa bi lahko zaradi študijskih obveznosti izven Trsta moral celo prenehati z igranjem. S solidno igro v drugem delu prvenstva si je mesto v deseterici najbrz zagotovil tudi **Walter Daneu**, v primeru odločitve **Iva Grilanca** pa bi ga lahko zamenjal **Cicibona Andrej Cupin**.

CICIBONA Trener **Mari** je se vedno v velikem dvomu, saj je se pripravil sedeti na klopi Cicibone le v primeru rednega obiskovanja treningov (vsaj dvakrat tedensko) vseh

posameznikov. Glede igralskega kadra bo mesto **Rikija Simonica** (prestopil bo k Boru) prevzel **Borut Pertot**, ki bo kmalu končal s služenjem vojaškega roka in se bo vrnil k Ciciboni. Vlogo playmakerja bi se lahko dopolnilo s prihodom **Daria Kovacića**. **Iztok Bajc** bo študij nadaljeval v Ljubljani in je njegova prisotnost vprašljiva, ekipa pa bo zapustil **Gorazd Bajc**. Jedro ekipe bi moralo ostati nespremenjeno, okrepitev pa bodo najbrz tisti posamezniki, ki ne bodo prisli v postev za Borovo klansko mostvo. Tudi v prihodnji sezoni bo Cicibona imela lastno mladinsko ekipo (letosnji Borovi kadeti ter trije igralci letnika 74), nekateri izmed teh (**Igor Giacomini**, **Saša Cupin** in drugi) pa imajo primerne karakteristike, da bi tudi dopolnili klansko postavbo.

SOKOL Nabrežinska ekipa ima morda najdaljši možni seznam igralcev, saj je med letosnjimi igralci in pa nekaterimi posamezniki, ki bi se lahko vrnil k Sokolu, preko 20 imen. Po odhodu Vatrovca bi lahko trenersko mesto prevzel **Aljoša Terčon**, ki skupno s **Tomažem Caharijo** nima večjega motiva za igranje. **Ivan Lesica** je najavil, da bo zapustil nabrežinsko eki-

po, zanimivo pa bo preveriti, kako se bo odločil **Robert Škerlavaj**. Veliko okrepitev bi za Sokol predstavljal povratak **Martina Pertota**, ki pa ga pestijo bolečine v koljenih. V seznam morebitnih okrepitev pa bi se lahko zapisalo še imeni **Aleša Kapuna** in **Kristjana Briscika**.

BREG Kljub izpadu bo najbrz Breg tudi prihodnjo sezono nastopal v promocijskem prvenstvu, saj so nekatere ekipe v velikih finančnih težavah in bodo najbrz morale prenehati z aktivnostjo (Fiamma, Fincantieri). Letosnji trener **Igor Canciani** je že najavil, da bo vsekakor kadetska vrsta glavno ogrodje ekipe, ceprav obstaja možnost, da bi **Klabjan**, **Koren** in **Gobbo** ojačili mladinsko postavbo Jadrana. Od starejših bo z igranjem nadaljeval **Marko Salvi**, prenehali pa bodo **Fabrizio Korošec**, **Boris in Robi Zerjal**. Deseterico bodo dopolnili **Maurizio Schiulaz**, **Ales Salvi** in mogoče bo se ostal **Martin Krevatin**. Ni pa izključeno, da bi k Bregu prestopil se kak igralec, ki je prenehal z mladinskimi kategorijami pri naših drugih društvih (**Massimo Barini**, **Marko Krizmančič** ali **Boris Vidali**). (V.Jogan)

TRIESTINA / PREMIKI

Za vse bo zaslužen (ali kriv) Buffoni

Adriano Buffoni pri Triestini ne bo imel lahkega dela. Njegov povratak v Trst je navdušil navijače, ki se spominjajo nepozabne sezone 83/84, ko je mostvo pod njegovim vodstvom napredovalo v B ligo. Vsi zato pričakujejo, da bo popularnemu Adrianu podvig vno- vič uspel, toda veliko vprašanje je, ali bo društvo sposobno sestaviti takšno mostvo, ki bi lahko ponovilo takratni uspeh. Predsednik De Riù je skupini kupcev iz Rima in Veneta pokazal vrata in vse kaže, da name-rava vztrajati sam (kvečjemu naj bi mu pomagal kak prijatelj, kot denimo nekdanji predsednik Belrosso), to pa hkrati brzokone pomeni, da bo potrjeni tehnični direktor Salerno na kupoprodajni borzi sklepal takšne dogovore, kot so posojila in izmenjave v slogu »tebi dva slaba, meni enega boljšega«. Glede na to, da v minuli sezoni igralci po cele mesece niso prejeli plač in da naj bi imelo društvo kar precej dolgovi, je veliko vprašanje, ali bo sploh mogoče ustvariti takšne razmere, da bo med prvenstveno sezono v hiši mir, kar prav gotovo ni veljalo za minulo prvenstvo. Dokaj nejasen je tudi položaj Massima Giacominija, ki naj bi v društvu prevzel vlogo športnega direktorja, kaj pa bo ob Buffoniju in Salernu zares delal, je za zdaj še skrivnost. Se bo mar posvetil obnovi mladinskega sektorja?

Kakorkoli že, napoved, da bodo mostvo pomadili in da renomiranih, a že bolj ali manj naveličanih nogometašev ne bodo vabili v društvo, razumemo lahko tudi kot opozorilo, da denarja ni, zato pa bo vse breme na ramenih Buffonija, ki bo moral iz bolj ali manj malo poznanih nogometašev narediti dirkalne konje, hkrati pa ustvariti »klačo«. Ta zmes je lahko za skromno tretjeligasko konkurenco sicer uspešna, ni pa rečeno, da se vedno posreči.

Buffoni se glede igralskega kadra javno se ni izrekel, kaže pa, da med potrjene igralce sodijo vratar Facciolo, branilca Tangorra in Milanese, vezna igralca Conca in Danelutti ter napadalec La Rosa. Osnova ni slaba, vsi ostali pa so na prepihu. Manjka torej libero (upajmo, da bo hitrejši od Arrigonija...), še en dober branilec, par zveznih igralcev in najmanj en napadalec. Slišja se, da bo Buffoni skušal pridobiti nekaj igralcev Perugie, kjer je treniral lani, dokler ni bil zamenjan.

Dodatna težava bo nov tekmovalni sistem. V C ligo bo odslej vsaka zmagala veljala tri točke, iz vsake od obeh skupin bo napredovala le ena ekipa, uvrščene od 2. do 5. mesta pa bodo za ostali dve razpoložljivi mesti odigrale play off. (ak)

KARATE / NASTOPA V ČEDADU IN ČRNUČAH

Shinkajevci končali sezono

Na obeh tekmah lepi dosežki

Z dvema nastopoma v juniju je zamejski Shinkai karate klub končal letošnjo precej bogato sezono.

Tako so v začetku tega meseca shinkajevci nastopili na 10. mednarodnem karate turnirju v Crnučah pri Ljubljani, kjer so nastopili tekmovalci iz Hrvaške, Slovenije in Italije. Na programu je bilo individualno izvajanje kat, nato pa se troboj v borbah s tekmovalci reprezentanc iz treh prej omenjenih držav. Shinkajevci so nastopili le v izvajanju kat. Pri fantih so v kategoriji do 13 let nastopil Martin Gustin (na sliki), Andrea Hrovatin, Elia Hrova-

Z uvrstitvijo v finalni nastop sta posebej prijetno presenetila Nikola Basa in Elia Hrovatin, ki sta se uveljavila v konkurenci 44 nastopajočih. Med šestimi finalisti je Nikoli spodrsnilo in je zaradi napake v izvedbi kate zasedel sesto mesto, Elia pa se je uvrstil na odlično 2. mesto.

Tudi Tilen Tavcar in Andrea Hrovatin sta se zelo izkazala. V ostri konkurenci tekmovalcev rumenin in oranžnih pasov, sta dosegla visoke ocene ter uvrstitev v finale. V finalnem nastopu se je Hrovatinu le za desetinko točke izmuznilo prvo mesto, Tavcar pa si je po prvem nastopu v finalu delil tretje mesto, v ponovljenem nastopu pa je zasedel končno 4. mesto. Zelo dobro je tekmoval tudi Matteo Peric, ki ima modri pas. V konkurenci tekmovalcev z modrimi, rjavimi in črnimi pasovi je na koncu zasedel peto mesto.

Pregled nastopov članov Shinkai kluba končamo z Martinom Gustinom, ki je v konkurenci rjavih in črnih pasov v prvem krogu zasedel izvrstno 2. mesto, potem ko je po prvem nastopu celo vodil. Glede na to, da je tekmoval z višjimi pasovi in da so ostali rjavi pasovi zaostali daleč zadaj, predstavlja njegova uvrstitev v finale in končni dosežek res izreden rezultat. V finalnem nastopu je Martin izvedel kate visje stopnje, s katero se je potoeval za najvišjo uvrstitev, vendar mu je pri izvajanju kate malo spodrsnilo, zaradi česar so mu sodniki znizali oceno, tako da je na koncu pristal na še vedno odličnem četrtem mestu, ki pa vsekakor ne odgovarja ambicijam tekmovalca. Po zaključeni tekmi v katah je Martin nastopil se v borbah, kjer pa je bil izločen.

tin in Stefan Grgić. Razen Elie Hrovatina - ki pa je bil mlajši tekmovalac - so se vsi uvrstili v polfinale, kjer pa so imeli manj sreče in se niso uvrstili v finalne nastope. Gustin je v polfinalu zasedel peto mesto, Andrea Hrovatin, ki je moral po prvem krogu ponavljati kate, ker sta imela dva tekmovalca isti rezultat, je zasedel 7. mesto, Grgić pa je bil šesti.

V kategoriji 13 - 16 let moski, sta Shinkai karate klub zastopala Vojko Zotti in Davorin Satec. Kljub trudu se oba tekmovalca nista prebila čez prvi krog. V kategoriji + 16 za ženske pa je Romana Maiano z odličnim dvema katama zasedla 3. mesto (na sliki zgoraj).

Konec tega tedna pa so shinkajevci nastopili na meddeželnem mladinskem turnirju v izvajanju kat ter v borbah v Čedadu v organizaciji Kluba Karate-do Shotokan Cividale. Nastopili so tekmovalci do 16 let, porazdeljeni pa so bili po starostnih kategorijah in pasovih. Shinkai karate klub je zastopalo stiri najst tekmovalcev. V najnižji starostni skupini belih pasov je nastopilo 24 tekmovalcev, ki so morali izvesti po dve kati, v finale pa se je s sestevkom ocene za obe kati uvrstilo najboljših šest tekmovalcev. Nasi malčki so se zelo lepo odrezali, saj je Katrin Stoka zasedla 9. mesto, Alessandra Vasques 11., Erika Suc 13. in Manuel Piano (krstni nastop) 22. mesto.

V višji starostni skupini pa je v svojem krstnem nastopu Fabiana Piano (na sporedu je bilo samo finale) 5. mesto. V najvišji starostni skupini belih pasov je Vinko Bandelj zasedel 4. mesto, Ingrid Sulli 3. mesto in Eliana Doglia odlično 2. mesto.

Med 11 nastopajočimi društvii je Shinkai karate klub dosegel izvrstno 5. mesto.

Danes še društveni izpiti

Naj povemo še, da se bodo v torek, 22.6.93 ob 18. uri izvedli izpiti za napredovanje v stopnji pasu. Lepo število uencev se bo moralo se enkrat izkazati in pokazati svoje znanje zato, da bo dobilo pas višje stopnje. A o tem bomo se poročali.

KOLESARSTVO / TROFEJA ZA CIKLOAMATERJE »CICLI CUK«

Vojko Turek in Denis Marangone najhitrejša v obeh kategorijah

Nastopilo precej kolesarjev iz naše dežele in Veneta

Vojko Turek (pri mlajših) iz Slovenije, ki pa nastopa za tržiski klub Dopolaro ferroviario in Denis Marangone (pri starejših) sta zmagovalca nedeljske kolesarske tekme za trofejo »Cicli Cuk« v Gorici. Sportne prireditve (centre po vrsti) se je udeležilo 160 kolesarjev iz raznih krajev naše dežele, posebej iz Veneta, od koder je tudi Marangon.

Start prireditve je bil na Trgu sv. Antona (na sliki F. Reportage), cilj pa na ulici Duca d'Aosta, dokaj zahtevna proga pa speljana med Gorico in Doblerdom. Progo so tekmovalci prevzeli trikrat. Tekmovalci so bili uvrščeni v dve starostni skupini, od 16. do 39. leta in starejši.

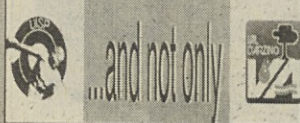
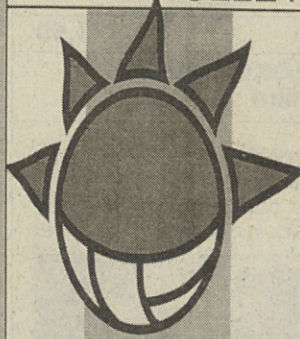

UISP / V DOLINI D'ARZINO

Green volley... and not only

Mednarodni mešani odbojcarski turnir z 32 šesterkami

GREEN VOLLEY

V organizaciji deželnega odbora UISP (Unione italiana sport per tutti) se bo v dolini Val d'Arzino ves prihodnji teden odvijala že druga izvedba manifestacije »Green volley and not only«. Kot že sam naslov pove gre za mešani odbojcarski turnir na travi, a tudi za vrsto drugih sportnih manifestacij, ki so tesno povezane z naravo.

Na odbojcarskem turnirju, ki je lani doživel izjemen uspeh, bo sodelovalo 32 šesterek (tri ženske in tri moski). Turnir je mednarodnega značaja, saj bodo na-

stopile sesterke iz Rusije, Slovenije in Hrvaške.

V paketu ponudbe pa so, kot rečeno, tudi druge športne aktivnosti, kot so alpinizem, jamarstvo, mountain bike, kajak, jahanje, orientacijski pohodni, razni seminarji, rekreacijska tekovanja in večerna zabava z možnostjo prenočitve v hotelih ali v kampih. Kvalificirano oseboje bo skrbelo za urjenje začelnikov, z navodili pa bo pomagalo tudi bolj izkušenim.

Vpise sprejema sedež UISP v Trstu, Trg Duca degli Abruzzi, tel. 040/362776 ali Občina Pinzano, tel. 0432/950005.

BALINANJE / TURNIR KRAŠKEGA DOMA

Uspeh četverke gostitelja

Na letosnjem že tradicionalnem balinarskega turnirju Kraskega doma je nastopilo osem četverek z obeh strani meje, končni zmagovalac pa je bilo mostvo gostitelja, ki je v velikem finalu v koci Pod Rupu z 11:8 premagalo Repentabor iz Dola.

V malem finalu za 3. mesto se je suvereno uveljavila Zanja, ki je kar z 11:0 odpravila četverko Brinj iz Povirja.

Zmagovalno mostvo Kraskega doma so sestavljali Igor Grilanc, Vinko Vodopivec, Ludvig Puric, Alojz Vitez in Milko Skabar.

NOVICE

Igor Canciani načelnik košarkarske sekcije Brega

Pri košarkarskem odseku SD Breg je novi odbor pripravil prvi program dela za prihodnjo sezono in si razdelil funkcije. Zanimivost predstavlja prisotnost številnih se aktivnih košarkarjev. Načelnik - Igor Canciani; stiki z društvom in predstavnik odbora v glavnem odboru - Silvano Klabjan; tajnik - Denis Salvi; blagajnik in gospodar - Sandra Mingot; odbornika in odgovorna za minibasket - Fabrizio Korošec in David Pregarc; odgovoren za klansko mostvo - Igor Corbatti

Obvestila

SZ SLOGA

sklicuje redni občni zbor danes, 22. t.m., ob 20.30 v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opcinah. Vabljeni so člani, tekmovalci, njihovi starši in prijatelji. Ob tej priložnosti bodo nagrajene najuspešnejše ekipe in posamezniki v minuli tekmovalni sezoni.

OD BOR

sklicuje redni občni zbor, ki bo na Stadionu 1. maj v petek, 25. t.m., ob 20. uri ob prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: poročilo predsednika, razrešnica odboru, volitve, razno.

S Z GAJA

organizira:
- v okviru športnega tedna turnir v odbojki za mešane ekipe; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure na sedežu združenja do 25. t.m.;
- 3. julija, ob 15. uri, v okviru športnega tedna na Padricah športni poligon za osnovnošolske in srednjošolske otroke; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure ali uro pred začetkom tekovanja;
- 3. julija nočni tek; vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure in uro pred tekom. Informacije tel. 226115.

ROKOMETNI ODESK SK KRAS

prireja od 26. junija do 2. julija 1993 v Zgoniku poletni kamp za fante in dekleta letnikov od 1981 do 1977. Urnik kampa bo od 9. do 17. ure. Cena znasa 100.000 lir, v katero je vključeno kosilo in prevoz. Informacije po tel. 229477..

JK CUPA

obvesca, da je v teku vpisovanje za jadralske tečaje, ki bodo v naslednjih izmenah: tečaj za optimiste namenjen otrokom od 8. do 14. leta starosti od 19.7 do 30.7 ter 2 tečaja windsurfa in sicer od 19.7 do 23.7 in od 26.7 do 30.7. Vpisovanje na sedežu društva ob sobotah od 16. do 18. ure, tel. 299858.

SK DEVIN

obvesca smučarje tekmovalce, da bodo poletne priprave na Kaprunu od 25. do 28. t.m. Informacije tel. st. 220423 (Stojan).

SK DEVIN - SEKCIJA M.T.B.

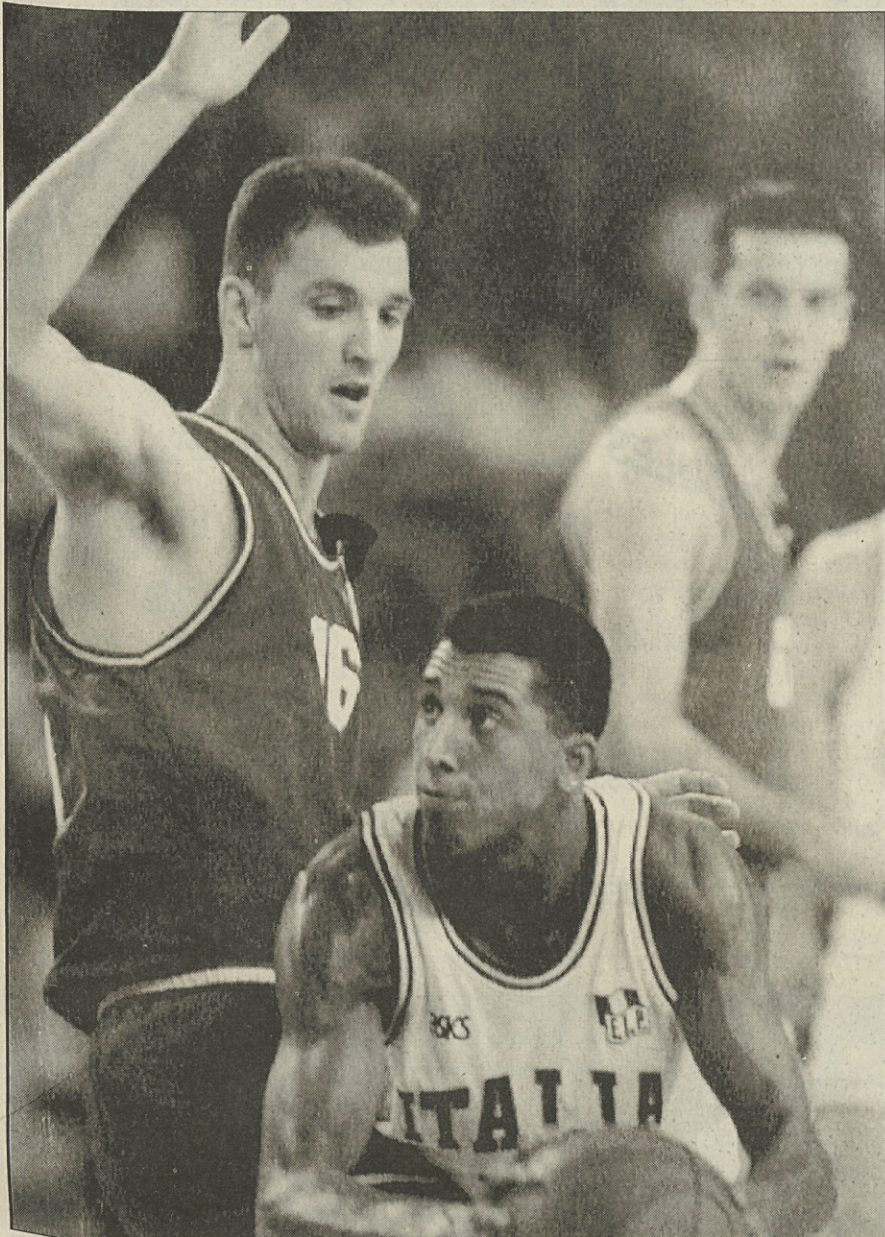
obvesca, da so treningi ob torkih in četrkih, ob 19. uri. Zbirališče pri gostilni Zbogor v Samatorci. Informacije na tel. st. 220423 (David).

KOŠARKA / DANES ZAČETEK EVROPSKEGA PRVENSTVA V NEMČIJI

Slovenija ne bi smela imeti težav z Belgijo

Italijanska reprezentanca v prvi tekmi z Izraelom

Marić (Hrvaška) in Myers (Italija) na nedavni finalni tekmi na sredozemskih igrah (AP)

BERLIN, KARLSRUHE - Slovenska kosarkarska reprezentanca bo drevi ob 21. uri začela svoj nastop na 23. evropskem kosarkarskem »summitu«, v veliki mestni dvorani (sprejme 7500 gledalcev) v razpitem Berlinu pa bo prvi tekme slovenski ekipi skrivnostno mostov Belgije. V predtekmovalni skupini D v prvem krogu turnirja v Nemčiji pa bosta pred večerno tekmo igrali Nemčija in Estonija.

V Berlinu so se štiri ekipe iz skupine B, Bolgarija, Francija, Hrvaška in Turcija, prav s tremi mostovi iz te skupine pa bi se Slovenija »krizala« v drugem krogu v skupini F, prav tako v Berlinu. Drugi krog se začneja v soboto, 26. junija in sicer v dveh skupinah (E in F) v Berlinu in Karlsruhe, v katerih bo po šest ekip. Tudi v drugem krogu bodo reprezentance igrali po tri tekme, spet pa bodo izpadle štiri ekipe, po zadnji dve iz vsake skupine.

Slovenska dvanaajstera pod vodstvom selektorja Janeza Drvarica ne bi smela imeti večjih težav proti belgijskim kosarkarjem, ki so med šestnajstercem v Nemčiji bržčas med slabšimi ekipami. V slovenski vrsti sta seveda tudi tokrat

v ospredju Zdovc in Alibegović, ki bi morala ob pomoči soigralcev že v uvodni tekmi dokazati, da Slovenija misli resno in da nicesar ne prepušča naključju. Zmaga bi slovenske igralce tudi malo »dvignila« po rahlem padcu v formi ekipe. Včeraj so slovenski kosarkarji tudi trenirali.

Drugače bosta danes najzanimivejši tekmi med Italijo in Izraelom ter Rusijo in BiH. (J. Z.)

Danasnji spored skupina A (Karlsruhe): Rusija - BiH (ob 14. uri), Španija - Švedska (16); skupina B (Berlin): Bolgarija - Hrvaška (13.30), Francija - Turcija (15.30); skupina C (Karlsruhe): Grčija - Latvija (19), Italija - Izrael (21); skupina D (Berlin): Nemčija - Estonija (19), Slovenija - Estonija (21).

Drugi krog - skupina E (Karlsruhe) - sobota, 26. junij: A1:C3 (16), C1:A3 (19), A2:C2 (21); nedelja, 27. junij: A1:C2 (16), C1:A2 (19), A3:C3 (21); ponedeljek, 28. junij: A1:C1 (16), A2:C3 (19), C2:A3 (21). Skupina F (Berlin) - sobota, 26. junij: B1:D3 (17), D1:B3 (19), B2:D2 (21); nedelja, 27. junij: B1:D2 (17), D1:B2 (19), B3:D3 (21); ponedeljek, 28. junij: B1:D1 (17), B2:D3 (19), D2:B3 (21).

TENIS / WIMBLEDON

Agassi čez prvo oviro

WIMBLEDON - Branilec wimbledonskega naslova Andre Agassi je uspešno preстал prvo kolo tretjega letosnjega turnirja za Grand Slam. American je v zadnjih dveh mesecih, preden je stopil na osrednje igrišče v Wimbledonu, igral samo en dvoboj z Bernardom Karcherjem, vendar ga poskodba desnega zapestja sploh ni ovirala. Nemca je premagal v treh nizih (7:5, 6:4 in 6:0). Agassi je izvrstno igral, zlasti v prvem nizu, čeprav je že zaostajal z 2:5.

Na hitro je zmagal tudi Richard Krajček, deveti nosilec wimbledonskega turnirja. Nizozemec je ugnal Šveda Niklasa Kultijsa s 6:4, 6:3, 6:4. 21-letni Krajček je strahovito serviral in tekmeu ni niti za trenutek dovolil, da bi se vsaj malo vzvlel v igro. Čeh Karel Novacek, 15. nosilec, je že drugič zapored izgubil v prvem kolu, tokrat proti Mehicanu Luisu Herrieri. V prvem kolu sta bila uspešna tudi Jim Courier in Michael Stich.

V drugo kolo se je kot prva uvrstila Američanka Lisa Raymond, ki je premagala rojakinjo Louise Allen s 6:1 in 6:2. Vse nosilke so zmagale, med njimi tudi četrta, Gabriela Sabatini.

Zanimivejši rezultati: 1. kolo - **moški**: Krajček (Niz, 9) - Kulti (Sve) 6:4, 6:3, 6:4; Krickstein (ZDA) - O'Brien (ZDA) 6:2, 7:6 (7:4), 6:3; Herrera (Meh) - Novacek (Čes, 15) 4:6, 4:6, 6:3, 6:3, 6:3; Washington (ZDA, 14) - Raoux (Fra) 4:6, 6:1, 1:6, 6:2, 6:3; Agassi (ZDA, 8) - Karcher (Nem) 7:5, 6:4, 6:0; Courier (ZDA, 3) - Pozzi (Ita) 6:0, 7:5, 6:4; Eltingh (Niz) - Rosset (Svi) 6:2, 6:3, 3:6, 4:6, 6:3; Gilbert (ZDA) - Bergström (Sve) 1:6, 6:3, 6:0, 6:1; Volkov (Rus) - Järryd (Sve) 6:4, 6:2, 6:2; Stich (Nem, 6) - Siemerink (Niz) 6:2, 7:6 (7:5), 6:1; Ferreira (J.Afr, 13) - Azar (Arg) 6:2, 6:1, 6:4; Tielman (Ita) - Schaller (Avt) 6:3, 6:4, 7:5; Carlsen (Dan) - Skoff (Avt) 6:3, 6:1, 6:3; Edberg (Sve, 2) - Rusesdki (Kan) 7:6, 6:4, 6:7, 7:6; Lendl (ZDA, 7) - Devening (ZDA) 6:7, 6:4, 6:1, 6:3; Eltingh (Niz) - Rosset (Svi) 6:2, 6:3, 3:6, 4:6, 6:3 - **zenske**: Raymond (ZDA) - Allen (ZDA) 6:1, 6:2; Basuki (Indonezija) - Van Lottum (Fra) 6:4, 7:5, White (ZDA) - Ignatičeva (Rus) 2:6, 6:3, 6:2; Maleeva-Fragniere (Svi, 11) - Woodroffe (VB) 7:5, 6:4; Coetzer (JAR, 14) - Testud (Fra) 6:3, 3:6, 6:3; Stafford (ZDA) - Meier (Nem) 6:7 (4:7), 6:4, 6:1; Arendt (ZDA) - Demongeot (Fra) 2:6, 6:3, 14:12; M. Maleeva (Bol, 10) - Meskhi (Gru) 6:2, 6:2; Sawamatsu (Jap) - Halard (Fra) 4:6, 6:4, 6:3; Sabatini (Arg, 4) - Cunningham (ZDA) 7:5, 6:2.

NOVICE

Jërmann in Saligari

ISONE - Na kolesarski dirki po Svici je sedmo etap (Brig - Isona, 185 km) dobil domačin Rolf Jërmann, na skupnem vrstnem redu pa se naprej vodi Italijan Marco Saligari, ki se je nekajkrat izkazal tudi na letošnjem Giro.

Argentina le 1:1 z Mehiko

GUAYAQUIL - V četrtem dnevu ameriškega pokala v nogometu sta bili na sporedu tekmi C skupine (2. kolo). Obe sta se končali brez zmagovalca. Argentina je z Mehiko (presenetljivo) igrala le 1:1, prvi pa so povedli Mehicani. Dva gola so videli tudi gledalci na tekmi med Kolumbijo in Bolivijo. Po vedla je Bolivija v 15. minuti, Kolumbici pa so izenačili v 19. minuti po 11-metrovki. Argentina in Kolumbija imata na vrstnem redu po tri točke, v zadnji kvalifikacijski tekmi igra med sabo in se bosta brzkone sporazumeli za delitev točk, ki bi obem mostvom omogočila uvrstitev v naslednjo fazo.

Naravna trava za pokriti stadion

TOKIO - Mednarodno prijateljsko nogometno tekmo med angleškim mostvom Aston Villa in japonskim Kawasaki Verdoy bodo igrali na naravni travi, namesto na umetni, s katero je bilo doslej prekrito igrišče na tokijskem baseballskem stadionu Dome. Organizatorji so povedali, da so posebno travo vzgojili iz starih borovih dreves, prvič pa jo bodo uporabili 19. julija na omenjeni prijateljski tekmi na pokritem stadionu Tokio Dome. Kot zanimivost naj omenimo, da so tudi nedeljsko tekmo na nogometnem pokalu US Cup 93 na pokritem stadionu Pontiac Silverdome nogometisti Nemčije in Anglije odigrali na tovrstni zelenici.

Griman obranil naslov v mušji kategoriji

TOKIO - Venezualec David Griman je v ponedeljek obranil naslov svetovnega prvaka v mušji kategoriji po verziji WBA (World Boxing Association), potem ko je že v osmi rundi s tehničnim knokoutom premagal izzivalca Japonca Hirokija.

Faldo še vedno kraljuje

LONDON - V ponedeljek so natančni Angleži objavili lestvico najboljših svetovnih igralcev golfa, na kateri se vedno preprčljivo vodi Nick Faldo pred Nemcem Bernhardom Langerjem in Američanom Fredom Couplesom. Vrstni red: 1. Nick Faldo (VB) 21.43 točke, 2. Bernhard Langer (Nem) 16.51, 3. Fred Couples (ZDA) 14.75, 4. Greg Norman (Avstralija) 14.44, 5. Nick Price (Zimb) 13.64, 6. Paul Azinger (ZDA) 13.38, 7. Ian Woosnam (VB) 12.08, 8. Jose Maria Olazabal (Spa) 11.49, 9. John Cook 10.50, 10. Tom Kite (oba ZDA) 10.38, 11. Mark McNulty (Zimb) 10.24, 12. Masashi Ozaki (Jap) 9.91, 13. Davis Love III. 9.66, 14. Payne Stewart 9.02, 15. Corey Pavin (vsi ZDA) 8.62.

Zaplet s kenijskimi tekači

NAIROBI - Predsednik kenijske amaterske atletske zveze (KAAA) Isiah Kiplagat je javnost presenetil z izjavo, da kar nekaj vodilnih kenijskih tekecev verjetno ne bo videlo letosnjega atletskega svetovnega prvenstva v Stuttgartu. To bo veljalo za tiste neposlusne, ki so se namesto izbirnega afriškega prvenstva v Durbanu izmuznili v Evropo na tekmovalja za veliko nagrado. Clani KAAA se bodo o tem seveda se pogovorili, ni pa izključena niti tako stroga kazen kot suspens z svetovnega prvenstva. Kiplagat je omenil predvsem dobitnika srebrne barcelonske kolajne s teka na deset kilometrov Richarda Chelimoja (zamudil je na skupne priprave), olimpijski prvak na 800 m William Tanui in drugi odlični srednjeprogras Robert Kibet pa sta za razlog navedla poskodbi. K tej družini velja pristeti še svetovnega rekorderja v teku na 3000m z zaprekanji Mosesa Kiptanuja (ni se udeležil tekmovalja), olimpijskega prvaka Mathewa Birirja, srebrnega patricka Sanga in bronastega Williama Mutwola, ki so med afriškim izbirnim tekmovaljem tekli v Evropi.

Sampras prvi na ATP Courier po zaslužku

MONAKO - Vrstni red teniških igralcev na najnovejši lestvici ATP: 1. Sampras (ZDA) 3.880 točk, 2. Courier (ZDA) 3.385, 3. Edberg (Sved) 3.055, 4. Becker (Nem) 2.600, 5. Bruguera (Spa) 2.550, 6. Ivanisevič (Hrv) 2.431, 7. Lendl (ZDA) 2.262, 8. Stich (Nem) 2.105, 9. Medvedjev (Ukr) 2.020, 10. Korda (Čes) 1.964, 11. Chang (ZDA) 1.925, 12. Krajček (Niz) 1.855, 13. Agassi (ZDA) 1.693, 14. Muster (Av) 1.675, 15. Novacek (Čes) 1.655, 16. Ferreira (JAR) 1.537, 17. Forget (Fra) 1.468, 18. Washington (ZDA) 1.457, 19. Holm (Sve) 1.447, 20. Volkov (Rus) 1.372; vrstni red zaslužkarjev: 1. Courier (ZDA) 1.213, 214 ameriških dolarjev, 2. Bruguera (Spa) 1.140, 909, 3. Stich (Nem) 1.041, 968, 4. Sampras (ZDA) 872.231, 5. Edberg (Sve) 639.658, 6. Krajček (Niz) 556.420, 7. Medvedjev (Ukr) 538.522, 8. Chang (ZDA) 505.720, 9. Novacek (Čes) 484.055, 10. Becker (Nem) 442.243, 11. Muster (Av) 423.051, 12. Korda (Čes) 420.726, 13. Masur (Avst) 417.698, 14. Ferreira (JAR) 374.985, 15. Haarhuis (Niz) 321.779, 16. Steeb (Nem) 318.698, 17. Jarryd (Sve) 315.037, 18. E. Sanchez (Spa) 311.794, 19. Reneberg (ZDA) 310.595, 20. Rosset (Svi) 307.140.

Zanimanje za Juventus

TURIN - Abonmajska kampanja se pri Juventusu se ni začela, že sedaj pa so v prednaročilu prodali okrog 10.000 abonmajev v skupnem znesku starih milijard lir. Na poseben uspeh je po vsej Italiji nalletela ponudba deželnih abonmajev, to je abonmajev za tekme z določenih geografskih območij. Turnski klub upa, da bon koncu zbral 40 tisoč abonmajev.

Zmaga Dušana Puha

TRST - Dušan Puh z jadrnico Amadeus je zmagovalac 17. mednarodne regate Milje - Portorož - Milje. Na drugo mesto se je uvrstila slovenska jadrnica Sinji Galeb, tretji pa je bil Avstrijec Gabriel (Equity and law). Nastopilo je 156 posadk.

12. SREDOZEMSKÉ IGRE

Drugo zlato Debevca

Do koljane tudi Bučar in Majcen
Sirijka na dveh frontah

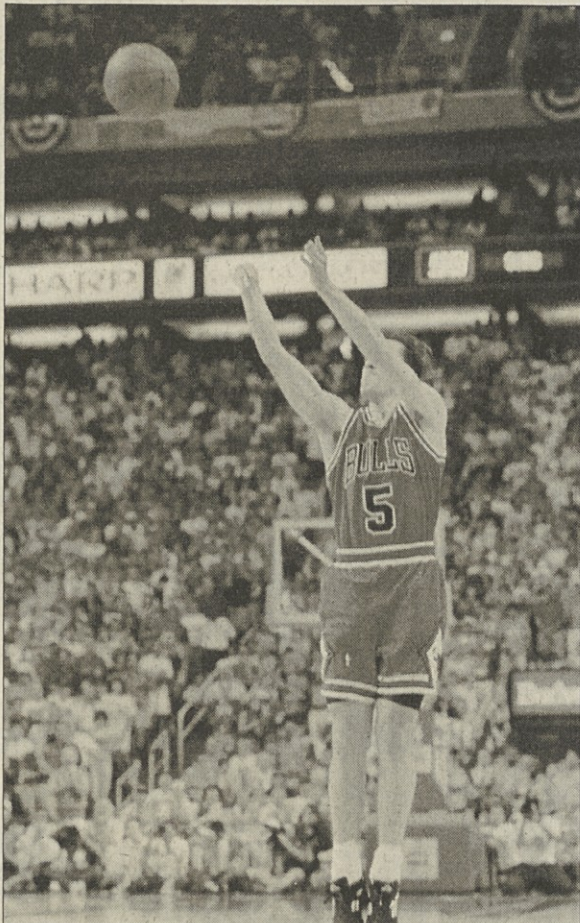
MONTPELLIER - Ob 19. uri in 50 minut so na letališče Brnik prišli prvi slovenski junaki, udeleženci sredozemskih iger. Med stiriinštridesetimi sportniki in trenerji bodo atleti (osvojili so tri zlate, dve srebrni in dve bronasti odličji), telovadci z eno srebrno in bronasto medaljo, strelci z dvema zlatima in dvema bronastima kolajnama, sabljacija, judoisti in karateisti. Na igrah v Franciji jih bodo zamenjali kolesarji, kosarkasice, namiznoteniske reprezentance in boksar Vojko Poš, ki imajo priloznost, da se povečajo slovensko zbirko zlatih kovin. Najuspešnejši posameznik v slovenski reprezentanci je bil odlični Rajmond Debevec, ki je osvojil kar dve zlati in eno bronasto medaljo. Včeraj je bil prepričljivo najboljši tudi z malokalibrsko puško 3 x 40 strel, z rezultatom 1260, 6 kroga. Pred srebrnim Spencem Gonzalesom je imel nas ostrostrelec že po prvem delu sedem krogov prednosti, v finalu pa je razliko povečal na deset krogov. S tem je potrdil, da je tudi na največjih tekmovalnih sposobnost osvajati medalje, očitno pa je na »manj pomembnih« psihično manj obremenjen kot na SP ali olimpijskih igrah. Včeraj so na igrah podelili deset kompletov medalj, od teh kar osem v plavanju in dva v streljanju. Med borci za odličja so bili tudi slo-

venski plavalci. Nace Majcen in Jure Bucar (400 metrov prosto), Alenka Kežar (100 metrov prsno) in Polona Rob (400 metrov mešan) so se uvrstili v finalne nastope. Nastop v finalu sta po pričakovanju z medaljama »začnila« predstavnika močnejšega spola. V disciplini 400 metrov prosto sta Jure Bucar in Nace Majcen osvojila srebrno in bronasto odličje. S časom 3:55, 69 je zmagal Francoz Marchant, Bucar je zaostal za 1, 02, Majcen pa za 2, 49 sekunde. Sreča se je nasmešnila predvsem slednjemu, saj so Sirijca Hichama, ki je na cilj priplaval šest stotink sekunde pred njim, kasneje diskvalificirali zaradi prehitrega drugega starta. Kežarjeva je na 100 metrov prsno s časom 1:14, 14 postavila nov državni rekord in zasedla sesto mesto, Robova pa je bila v disciplini 400 metrov mešan sedma s časom 5:06, 75. (P. B.)

Sirska reprezentantka Ghada Chouba, ki je v atletskem sedmerboju osvojila drugo mesto, ima na letosnjih sredozemskih igrah v ognju kar dve zelezi. Poleg atletike se ukvarja tudi s kosarko in je center v državni reprezentanci, ki bo nastopila v Montpellieru. Dvajsetletna vsestranska sportnica je visoka 188 centimetrov in tehta 65 kilogramov, kosarko pa trenira že štiri leta, torej dve leti in pol dlje kot atletiko.

NBA / V 6. TEKMI JE ODLOČILA TROJKA PAXSONA LE 4 SEKUNDE PRED KONCEM

Bullsi s točko razlike osvojili tretji zaporedni naslov NBA

Phoenix Suns - Chicago Bulls 98:99 (79:87; 51:56; 28:37)

PHOENIX: Barkley 21 (7:18 pri metu, 7:10 pml); K.Johnson 19 (6:17, 7:7); Dumas 8 (3:7, 2:2); Majerle 21 (7:15, 5:6); West 4 (1:1, 2:4); Miller 4 (1:4, 2:2); Ainge 9 (3:6, 1:1); Chambers 12 (4:10, 4:4); F.Johnson (0:3); King; trener Westphal.

Met za 2: 28/71 (39%). Met za 3: 4/10 (40%). Skupno 32/81 (39%). PM: 30/36 (83%). 3T: Majerle 2:6. Ainge 2:4.

CHICAGO: Jordan 33 (13:26, 4:6); Pippen 23 (10:24, 3:7); Armstrong 18 (6:9, 2:2); Cartwright 2 (1:3); Grant 1 (0:3, 1:2); Williams 5 (2:4, 1:3); Paxson 8 (3:4); Tucker 9 (4:4); Perdue NV; trener Jackson.

Met za 2: 29/63 (46%). Met za 3: 10/14 (71%). Skupno 39/77 (50%). PM: 11/20 (55%). 3T: Armstrong 4:5; Jordan 3:5; Paxson 2:3; Tucker 1:1.

PHOENIX - Ko je John Paxson le štiri sekunde pred koncem tekme - pri izidu 98:96 za Sunse - spustil zo-

VANJA JOGAN

go iz rok izza crte treh točk, se je v Phoenixu in Chicagu vse ustavilo. Imeli smo občutek, da je zoga neskončno dolgo letela proti košu in nato nežno padla skozi obroč, belopoliti playmaker Chicaga pa je z visoko dvigelnimi rokami izrazil vse svoje nepopolno veselje. Z njim so se seveda veselili tudi soigralci in pa seveda vsi »Bulls fans«, ki so tako tretje leto zapored lahko celo noč proslavljali naslov prvakov NBA (tudi letos so številni navijači noro divjali po Chicagu in policija jih je kar 500 aretirala). Phoenix je sicer imel še poslednjo priloznost, da spet spremeni izid, met Kevina Johnsona pa je imel kratko pot, saj ga je visoki Horace Grant spretno blokiral in Suns iz Arizone so po 100 torkah v letošnji sezoni morali priznati premoko mostva iz Chicaga, čeprav so se minuto pred koncem vodili s štirimi točkami prednosti.

Po izenačenem začetku

tekme je Chicago s celo vrsto uspešnih metov za tri točke povedel (ob koncu 10:14 v metu za tri, kar je nov rekord v finalnih tekmah) z 9 točkami prednosti ob koncu prve četrtine. Barkley je bil prevec živčen (prvi kos je dosegel sele po 20' igre) in le Majerle je igral na višini. V drugi četrtini sta si bili ekipe enakovredni, po odmoru pa sta Jordan in Pippen dosegla vsak po deset točk in Bullsi so si spet nabrali 10 točk prednosti (81:71). Chambers, Majerle in končno Barkley so poskrbeli za reakcijo Sunsov (84:87 v 37'), v zadnji četrtini pa so glavno besedo imele obrambe. Grant je odlično pokrival Barkleya, vseh devet točk Chicaga pa je v zadnjih enajstih minutah dosegel Jordan. Trojka Majerla in dva prost meta K.Johnsona so omogočili Phoenixu, da je minuto pred koncem povedel za 4 točke, Jordan je znižal zaostanek na 2 točki, hladnokrvni Paxson z metom iz velike razdalje zapisal novo stran v zgodovini NBA.

Zgoraj »iceman« John Paxson pri zgodovinskem metu, spodaj pa peneča prha Jordana in Pippena po tekmi in veselje navijačev v Chicagu

45. tržaški MEDNARODNI VZORČNI velesejem

OD 17. DO 29. JUNIJA 1993

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

**PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA**

Filiala v Gorici
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

**MOJA
BANKA**

BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Ne zgolj izjavljena ampak stvarna odprtost

Slovensko deželno gospodarsko združenje je že tradicionalno soprizadeto, s prisotnostjo in predstavnostjo svojih najuglednejših, mednarodno usmerjenih in krajevnih trgovskih, proizvodnih in servisnih podjetij, pri snovanju in razvijanju tržaske mednarodne razstavne manifestacije, v svoji 45. izvedbi.

Tako kot v preteklosti, tudi danes, v prvi eksploziji sprememb na gospodarsko trznem prizorišču cele Evrope, si slovenski podjetniki v Italiji obetamo, da bodo zlasti deželne in državne oblasti uspele začrtati odprto in daljnosežno gospodarsko politiko do sedanjih držav Slovenije in Hrvatske, ter sirsrega srednje in vzhodnoevropskega prostora, ki so za nadaljnji razvoj krajevnega in mednarodnega gospodarstva strateške važnosti.

Pri tem se moramo pa resno zamisliti v perspektive, ki jih ima sejem taksne vsebine, kot je tržaski, glede na to, da v Severni Italiji že obstajajo in prevladujejo specializirani sejmi, ki predstavljajo vsak po svoje važen moment merjenja temperature danega sektorja in da so kot taki tudi nena- domestljiva prilika za srečanje med operaterji.

Trst po svoji naravi ni proizvodno središče, vzorčni sejem pa po svoji splošni zasnovi ne pomaga k ovrednotenju specializacije v posameznih področjih, zato bi bilo treba narediti pogumen korak naprej, npr. omejiti časovni termin in poudariti specializacijo s programsko razporeditvijo razstavnih dni. Za vse to pa potrebujemo trdnejše in se strokovnejše vodstvo sejemske ustanove.

Sicer tvega naš tradicionalni in domaći sejem, da se povsem spremeni v prikaz enogastronske ponudbe, kot ga pravzaprav že jemlje določen profil obiskovalcev. Pri taksni vsebinski preosnovi bi morda izgubili del občinstva, vendar je vprašanje ali so absolutne številke res tako važno merilo za uspešnost sejma.

Na drugi strani, najboljše priliko, da odgovorimo z voljo po sodelovanju pričakovanjem držav, ki so prisotne na sejm, nemara predstavljajo prav neposredna srečanja v okviru »dnevov« namenjenih bližnjim nacionalnim gospodarstvom.

Združenje bo to konkretno izpricalo tudi s sodelovanjem svojih obrtnikov, v okviru skupnega standa, ki ga ESA - ustanova za razvoj obtnstva FJK že tradicionalno namenja tržaskemu obrtništvu ter na mednarodnem posvetu o obrtništvu v prostoru Alpe Jadrane.

Letos se predstavljajo

konzorciji, zadruga in druge oblike povezovanja v obrtništvu, ki v nasi stvarnosti se niso tako razvile kot v drugih področjih Italije.

Ob predstavnih so-

rodnih organizacij

CNA in Confortigia-

nato bodo slovensko

obrt zastopali: konzorcij DOLINA, ki bo s skoraj dovršeno obrtno cono pokazal tako rekoc edini konkretizirani korak za resitev prostorske stiske za obrtništvu v tržaski pokrajini; konzorcij za mednarodne prevoze

ADRIATRANS, s sedežem na Terminalu pri Fernetich, ki šteje enega izmed največjih krajevnih vozniških parkov; druga GRADIS, ki pomeni dragoceno premoženje sodelovanja in usklajevanja med slovenskimi obrtniki na področju gradbeništva; in nenazadnje skupina nasih uveljavljenih obrtnikov, ki so dejavni na področju umetne obrti.

Z vabilom, da bi torej naše gospodarstvo, na podlagi bogate izkušnje sodelovanja in izmenjav, uspelo v tem obdobju pravilno odgovoriti na nove izzive in možnosti, pristočno pozdravljamo vse prisotne razstavljalce in operaterje ter jim želimo, da bi bili njihovi gospodarski kontakti cimbolj uspešni.

Predsednik Sloevnskega deželne- ga gospodarskega združenja dr. Boris Siega

INDULES SAL

Uvoz izvoz zastopstva

ADRIA

SLOVENIJALES

34123 TRST - Ul. S. Giorgio 1 - Tel. (040) 300222
Telex: 460453 ILES I - Telefax: (040) 302515

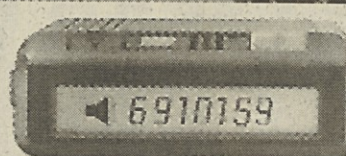
MADŽARSKA:

INDULES MAGYARORSZAGI KÉPVISELET,
Budimpešta

BJELORUSIJA: MINSKITAL, Minsk

TUKAJ SEM

TELEDRIIN SIP, DOVOLITE, DA VAS NAJDEJO

Ce me isces, ves kje me lahko najdes: na mojem Teledrinu. Ko zaslišim pisk, se na displayu pokaže telefonska številka in tako vem, da si ti. Takoj, ko morem, te poklicem. Oglasi se, jaz sem vedno tu. Teledrin Sip: zahtevaj ga v vclanjenih trgovinah ali v komercialnem uradu Sip, lahko pa tudi telefoniras na številko 187.

SIP

ŠPANIJA / ATENTATA BASKOVSKJE ETA

V Madridu 7 mrtvih

Prva avtobomba eksplodirala ob prehodu vojaškega vozila z visokimi častniki, druga pa je ranila le 4 osebe - Za premierja Gonzaleza sta atentata nov poskus »destabilizacije države«

Eden od 4 ranjencev druge avtobombe (Telefoto AP)

MADRID - Po večmesečnem premoru so teroristi baskovske separatistične organizacije ETA v dveh atentatih v središču Madrida ubili sedem osem, trideset pa jih je bilo ranjenih.

Prvi atentat so teroristi z avtobombo izvedli v rezidenčni četrti Salamanca ob prehodu minibusa z visokimi vojaškimi častniki. Oblasti so sporočile, da so v njem bili dva podpolkovnika vojske, kapitan fregate, dva narednika in civilni sofer. Eksplozivni val je bil tako močan, da je dobesedno raznesel vojaško vozilo in ubil potnike, življenje pa je izgubil tudi neki mimoidoči. Eno uro kasneje je nedaleč eksplodirala nova avtobomba, tokrat pa so teroristi hoteli le ustrahovati, saj so bile ranjene le štiri osebe, učinek pa je bil dosežen, ker je bomba eksplodirala v eni najbolj elitnih mestnih četrtih nedaleč od ameriskega veleposlanstva. V Københavnu, kjer se udeležuje evropskega vrha, je španski premier Felipe Gonzalez ocenil oba atentata kot nov poskus teroristov ETA »da bi destabilizirali državo«. V španskih političnih krogih ne skrivajo, da bi lahko atentata pokopala Gonzalezova pogajanja z zmernimi baskovskimi silami.

Občinski uslužbenci odstranjujejo razmesarjena trupla ubitih po eksploziji prve avtobombe (Telefoto AP)

V Madridu ni ETA izvedla atentatov skoraj eno leto, tako da je marsikdo že upal, da so v tej separatistični organizaciji prevladale zmerne sile, ki že dalj časa zahtevajo konec prelivanja krvi. Nekateri pa so upali, da je premor posledica aretacij zgodovinskih voditeljev ETA v Franciji in v Spaniji. Po vsemu sodec ni bilo res ne eno in ne drugo, ETA je ponov-

no napadla in to v začetku glavne turistične sezone.

Aretacije niso zmanjšale njene udarne moči, se vedno ima dovolj orožja, razstreliva in seveda fanatičnih privrženec. Z včerajšnjimi mrtvimi je ETA v 25-letnem boju proti španski zasedbi baskovskih dežel ubila najmanj 730 oseb, ta »vojna« pa je celokupno terjala več kot 800 žrtve.

Samo v Madridu je bilo ubitih 189 oseb, med temi je bil nedvomno najbolje pripravljen atentat na predsednika frankistične vlade Luisa Carrera Blanca, saj je njegov avto zletel do petega nadstropja, ko je v predoru pod cestniškim eksplozijo eksplodirala ogromna količina trotila.

Odgovornosti za včerajšnja atentata ni prevzela nobena organizacija,

preiskovalci pa so že ugotovili istovetnost treh atentatorjev, med katerimi je bila tudi ena ženska. Notranje ministrstvo je prepričano, da so to José Javier Arizcuren Ruiz (Josechu), Maria Soledad Iparraguirre Gunechea (Elisabeth) in Jesus Garcia Corporales (Gitanillo). Trojci so že dalj časa na sledi, v nedeljo pa je malo manjkalo, da jih ni policija aretirala.

NOVICE

Onesposobljeni bombi v Kairu

KAIRO - V egiptovskem glavnem mestu so v nedeljo zvečer v mestni četrti Subra onesposobili se dve bombi, potem ko je v petek eksplodirala avtomobilska bomba, ki je povzročila sedem smrtnih žrtev. Ena od obeh onesposobljenih bomb je bila pri gradbišču metroja, druga pa pri mošeji Omar Ibn El Hat-tab. Policija je medtem sporočila, da je aretirala cloveka, ki je skusal razstreliti bombo pred mošejo. Njegovega imena za sedaj niso sporočili. Od februarja je v bombnih atentatih islamskega izvora izgubilo življenje že 19 ljudi.

Kanton: Osem otrok umrlo pod ruševinami šole

PEKING - Pri Kantonu se je zrušila osnovna šola, ki jo je zasul plaz. V nesreči je umrlo 8 solarjev. Šola se je nahajala pod hribom, s katerega se je usul plaz kot posledice huđega naliva.

Rop v vzhodni Rusiji

MOSKVA - Skupina oboroženih mož je prejšnjo noč vdrla poveljstvo vojaške enote neke na ruskem vzhodu in odnesla blagajno, v kateri je bilo 59 milijonov rubljev.

Proces proti »božjim otrokom«

MADRID - V Barceloni se nadaljuje proces proti desetim predstavnikom sekte tako imenovanih »božjih otrok«, za katere je javni tožilec zahteval skupno 208 let zapora. obtožujejo jih goljufanja, ugrabitve ter nagovarjanja k prostituciji. Ženske in otroci naj bi se prostituirali, da bi zagotovili sekti nove člane. Skupini je uspelo zbrati približno 50 milijonov pezet v dobrodelne namene, denar pa je baje sel v blagajno ameriskega dela sekte.

Kitajci so se vživeli v avstralsko stvarnost

SYDNEY - Anketa, ki so jo izvedli med kitajskimi študenti, ki so ostali v Avstraliji, kjer so študirali, po neredih na Trgu Tienanmen, kaže, da so postali res zgledni državljani. Študentje so namreč dobili politično zavest, zelo resno študirajo, tisti pa, ki so že dostudirali delajo na mestih, ki ne ustrezajo njihovi študijski kvalifikaciji, kar bi utegnilo kazati na podcenjevanje delodajalcev.

Spričevalo o devištvu

WASHINGTON - Cheri Coppock, 13-letna plavalnica je devica z »zaščitnim poreklom« in svoje spričevalo o devištvu kaže s ponosom. To je zadnja pobuda ameriških baptistov, ki ima, kaže, med dorasčajočo mladino v ZDA velik uspeh. Fantje in dekleta z navdušenjem prisegajo, da bodo ostali deviški do poroke, vrste ameriških baptistov pa se krepijo.

KANADA / NA DIRKI STARODAVNIH VOZOV

Prisebnost

V Calgaryju v Kanadi potekajo te dni dirke s starodavnimi konjskimi vpregami, ki so na moč silkovite. Konj Gordona Stewarta (desno) se je spotaknil in padel, Phil Pollock (levo) pa je prisebno zvozil mimo. V nesreči ni bilo ranjenih (AP)

ZDA / VČERAJ PO 24-URNI ODLOŽITVI ZARADI SLABEGA VREMENA

Endeavour odletel po satelit Eureco

Čez 8 dni bo se bo vrnil na Zemljo

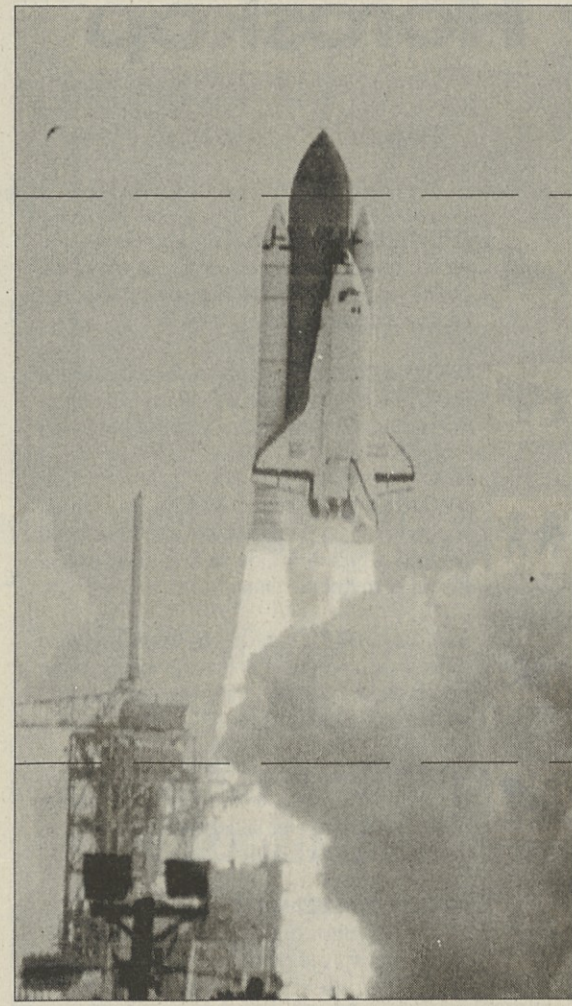
NEW YORK - Končno se je na floridskem Rtu Canaveral vreme tako izboljšalo, da so včeraj po 24-urni odložitvi v zemeljsko orbito izstrelili vesoljski trajekt Endeavour, ki bo moral prestreči in vrniti na Zemljo evropski satelit Eureco (European Retrievable Carrier). To »Ponovno uporabno evropsko plovilo« je največji evropski satelit, saj tehta 4,5 tone, z odprtimi sončnimi celicami je dolg 200 metrov, na krovu pa ima 15 znanstvenih naprav. Prvotno bi ga morali uporabiti za pet misij, ta ambiciozni načrt pa so morali opustiti zaradi pomanjkanja sredstev.

Satelit Eureca se nahaja v zemeljski orbiti od lanskega avgusta z njim pa bodo Evropi vrnili prestrezen kozmični prah, semena in kristale, ki so jih namestili v satelit, da bi proučevali mutacije v breztežnostnem stanju. »Zelo smo razburjeni, na ta trenutek smo čakali deset let, od kar smo začeli načrtovati evropski satelit«, je povedal Raffaello Carli, fizik evropske vesoljske ustanove, ki je že na oporišču Kennedy, da bi prevzel znanstvene nprave satelita Eureka.

Endeavour naj bi Eureco prestregel čez štiri dni. David Low, eden od šestih astronautov Endeavourja bo z mehansko ročico zagnal satelit in ga uskladiščil v vesoljski trajekt. Po uskladičenju bo treba počakati se štiri dni preden se bo vesoljski trajekt s svojim dragocenim tovorom vrnil na Zemljo.

Po predvidevanjih bo Endeavourjeva misija trajala osem dni. Vesoljskemu trajektu poveljuje 48-letni Ronald Grabe, njegovo petčlansko posadko pa sestavljajo: drugi pilot Brian Duffi, inženierka poleta Nancy Sherlock, David Low, Peter Wisoff in Janice Voss.

Kot receno, je glavna naloga sedanje misije evropski satelit, astronauti pa bodo kljub temu opravili se vrsto drugih pomembnih nalog. Sprehodili se bodo izven vesoljskega trajekta, da bi se pripravili na popravilo vesoljskega trajekta Hubble, ki naj bi jo izvedli prihodnjo zimo. Prav tako bodo izvedli kakih sto poizkusov na zivalih, kovinah, plastičnih masah in kristalih v zasebnem vesoljskem laboratoriju Spacehab.

PRIPRAVLJA: SILVO KOVAC

Vodoravno:

1. slovenski pesnik, (Srečko, Integrale), 8. odstranitev česa v škodo celote, 10. ženski pevski glas, 11. dolga os, 12. kar se pritrdi kot olepsava na steno ali strop, 14. stara prestolnica Babilonije ob reki Evfrat, 15. vrtilni moment, 17. ime finskega voznika rallyja Vatanena, 18. zelatina iz alg, 20. kratica za trade mark, 21. kratica za grand prix, 23. stari Slovani, 25. osvežilna pijača, 27. hitrostno tekmovanje, 30. ime sedanega ameriskega predsednika Clintona, 32. majhno plovilo, 33. zveza držav vzhodne Azije, 35. kitajsko glasbilo s strunami, 36. rojstvo, geneza, 38. izdvajanje koloidov od kristaloidov v raztopini.

Navpično:

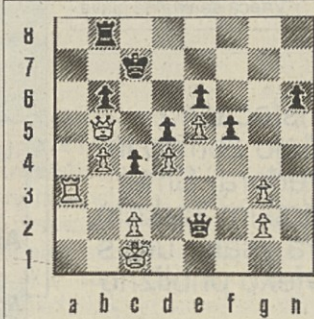
1. mejna reka med Slovenijo in Hrvasko, 2. osmi ton od osnovnega, 3.

kemijski znak za stroncij, 4. nekdanji japonski telovadec (Takasi), 5. Citroenov avtomobil izpred nekaj let, 6. nauk o npravnosti, 7. kraj v Slovenskih gorah, 9. francoski filmski režiser, predhodnik novega vala (Roger, ... in Bog je ustvaril žensko), 10. antični prebivalec Beocije, 13. okrogel sportni rekvizit, 16. južnoafriška denarna enota, 19. ozek konec polotoka, 21. gliva kukmakovka z debelim klobukom in trebušastim betom, 22. gnojna okužba, 24. pripadnik skupine jezikovno sorodnih indijanskih plemen v Severni Ameriki, 26. francoski voznik formule 1 (Jean), 28. manjša skupina ljudi, ki se iz koristiljubja med seboj podpirajo, 29. ime angleske filmske igralka Blyth, 31. deska v plotu, 34. kraljevič v staroindijem epu Mahabharata, 37. kemijski znak za nikelj.

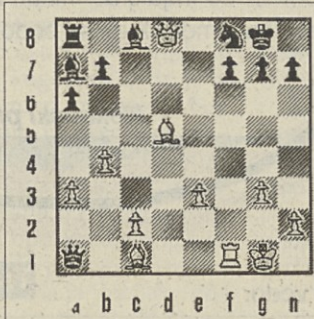
And, ora, dirka, Bill, coln, ASEAN, kin, nastanek, dijaliza.

Vodoravno: Kosovel, okrnitev, alt, osina, opaz, Akad, navor, Art, agar, TM, GP.

RESITEV

Naloga 229 Naloga 230

Sahovska naloga st.: 229
Medina - Smederevac / Beverweik 1965

Crna dama je vdrla v beli tabor in grozi s pobiranjem belih kmetov na kraljevem krilu in središču. Tudi beli ni brez možnosti napada na črnega kralja. Todo črni, ki je na potezi, je v poziciji odkril prefinjen manever, ki v nadaljevnaju prisili belega k predaji. Poiscite ga tudi vi!

Sahovska naloga st.: 230
Gonzales - Hay / Skopje 1972

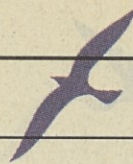
Na osmi vrsti in po f liniji grozi beli z obračunom s črnim kraljem. Crna dama na polju a1 je preveč oddaljena od kritičnih točk na sahovnici, vendar budno spremlja akcijo, ki jo pricenajo črne figure. Kako se je črni v nadaljevanju resil napada belih figur in presel v boljšo pozicijo, je naloga reševalcev!

Resitev naloge st.: 227

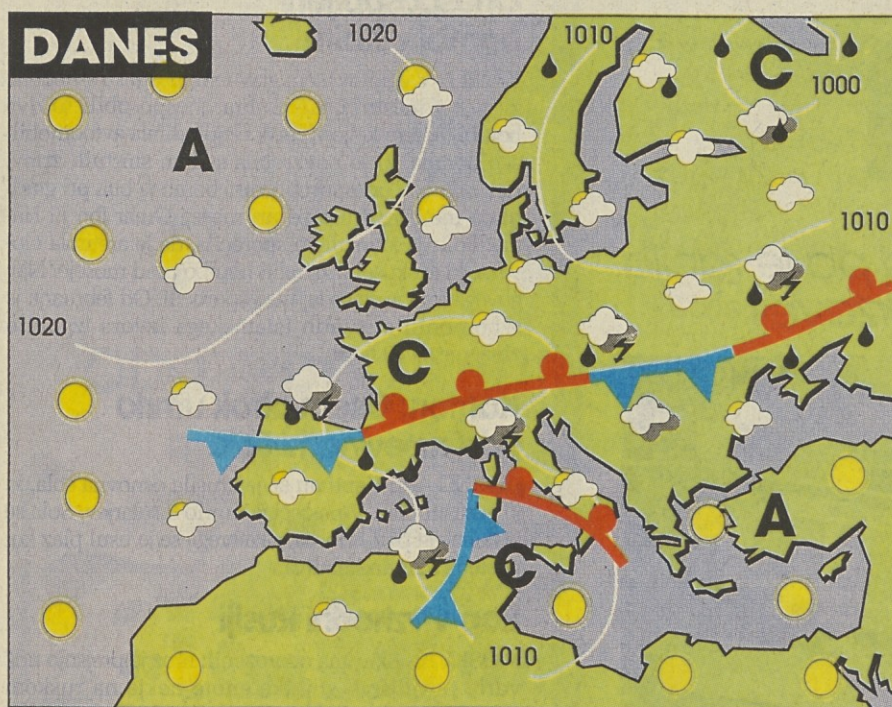
Beli ne jemlje zastrupljenega kmeta 1.Ld5? Sde5!., temveč se odloči za nepričakovano žrtev 1.Df7+!! Kf7: 2.Ld5+ Kg6 Na 2...Kf8 sledi 3.Se6+. Sedaj se sprozi plaz belih figur na nemočnega črnega kralja. 3.f5+ Kh5 4.Lf3+ Kh4 5.g3+ Kh3 6.Lg2+ Kg4 7.Tf4+! in črni se vda! Na 7...Kg5 8.Th4 mat!

Resitev naloge st.: 228

Nevarnega črnega skakača na polju e2 beli najprej odstrani s potezo 1.Te2! De2: Nakar sledi se druga žrtev trdnjave 2.Tg7+ s ciljem, da se omogoči skok črno-poljnemu lovcu. 2...Kg7: 3.Lh6+! Sh6: in belemu ni težko vzeti nebranjeno črno damo na polju e2! 4.De2: in črni se je vdal!

EVROPA / NA BRITANSKEM OTOČJU SONČNO

Vremenska slika

Nad zahodnim Sredozemljem in Francijo je območje nizkega zračnega pritiska. Oslabljen frontalni val se združuje nad Alpami, nov pa se iznad zahodnega Sredozemlja pomika proti Balkanu. Z jugozahodnikom doteka nad naše kraje tople in vlažen zrak.

ALPE JADRAN / OBLAČEN ZAČETEK POLETJA

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	
	MEGLA

Slovenija: Spremenljivo oblačno bo, popoldne bodo plohe ali nevihte. Najvišje dnevne temperature bodo od 22 do 27°C.

Sosednje pokrajine: Spremenljivo oblačno bo, popoldne bodo krajevne plohe ali nevihte, predvsem na področju Alp.

V Sloveniji: Jutri se bo vreme poslabšalo. Plohe in nevihte bodo zajele vso Slovenijo. Pihal bo jugozahodnik.

Obeti: V četrtak bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami. Na Primorskem bo začela pihati burja. Hladneje bo.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI

Ceste po Sloveniji so ponekod mokre in spolzke zaradi krajevnih padavin. Promet v notranjosti in na mejnih prehodih je tekoč.

ONESNAŽENOST OZRAČJA

Na prvem mestu so Trbovlje

TONE PLANINSEK

Meritve 24-urnih koncentracij SO_2 opravljajo v vseh večjih krajih v Sloveniji. Tako smo za zadnjo sezono razvrstili kraje glede na stopnjo onesnaženosti zraka. Podatki so razdeljeni na kurilno in nekurilno sezono. Pri vsakem kraju je podana povprečna in najvišja 24-urna vrednost ter povprečna vrednost za vso sezono. Merilo, po katerem smo razvrstili kraje, je povprečna koncentracija v kurilni sezoni. Če imata kraja enako vrednost, je na višjem mestu kraj z višjo celoletno koncentracijo, tretje merilo pa je najvišja 24-urna koncentracija. Kraj z najbolj onesnaže-

nim zrakom v Sloveniji so Trbovlje. S tem nazivom se »postavljajo« od začetka delovanja merilne mreže. Treba pa je dodati, da so se koncentracije precej znižale. Preseneča nas visoko mesto Ptuj, opozoriti pa moramo tudi na Sostanj, kjer je bilo treba upoštevati dve merilni mesti, saj je bila razlika med njima velika. Vzrok je v vplivnem področju dimnih plinov iz Termoelektrarne Sostanj, ki ob močnem južnem vetru dosežejo postajo Sostanj I, Sostanj II, ki je v središču, pa samo oplazi. Če primerjamo koncentracije z mejnimi emisijskimi koncentracijami, ki

jih imenujemo dopustne koncentracije, vidimo, da letna vrednost $50 \mu g/m^3$ ni bila nikjer presežena, medtem ko so 24-urne koncentracije presegle mejno vrednost $125 \mu g/m^3$ v več kot polovici krajev, kjer opravljajo meritve. Obdelani podatki za 24-urne koncentracije SO_2 za sezono 1992/1993 so bili izmerjeni v mreži Hidrometeorološkega zavoda RS. (Nekurilna sezona traja od 1. aprila do 30. septembra, kurilna sezona pa od 1. oktobra do 31. marca; stevilo meritev; Cpo - povprečna koncentracija, Cma - maks. 24-urna koncentracija v $\mu g/m^3$)

Merilno mesto	sezona cela st. meritev	Cpo	nekurilna Cpo	Cma	kurilna Cpo	Cma
TRBOVLJE	364	46	17	104	75	359
PTUJ	325	34	3	47	70	276
CELJE - center	302	46	17	112	69	315
MARIBOR	342	33	4	44	67	163
LJUBLJANA	329	50	34	117	64	264
KRANJ	341	28	9	42	47	171
KRSKO	365	37	28	299	46	111
SOSTANJ I	195	40	36	158	42	340
VELENJE	365	19	7	31	30	242
JESENICE	342	17	4	32	30	91
KOPER	365	16	3	30	29	87
SOSTANJ II	362	20	12	87	28	126
SLOVENJ GRADEC	365	19	12	60	26	95
NOVO MESTO	360	14	3	33	26	93
MURSKA SOBOTA	337	14	2	30	25	70
NOVA GORICA	333	12	4	30	21	94
IDRIJA	365	12	3	38	21	60

Horoskop

piše

Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4: Končno vam je uspelo zbrati manjšo vsoto denarja in že vas mika, da bi jo zapravili. Zaradi načrtov in prihodnosti pa si tega ne morete privoščiti.

BIK 21-4/20-5: Doma ste nehoti in nevede ustvarili eksplozivno ozračje. Razmislite ali ni partner morda užaljen, ker ga niste povabili s seboj?

DVOJČKA 21-5/21-6: Nekomu ste obljubili pomoč, sedaj pa ne veste, kako bi se temu izognili. Kljub temu, da za delo niste razpoloženi, si zavijajte rokave.

RAK 22-6/22-7: V zadnjem trenutku boste morali odpovedati načrtovani izlet, to naj ne bo težka odločitev, saj vas v prihodnosti zato čaka lepa nagrada.

LEV 23-7/23-8: Če razmišljate o nakupih, bo najboljšje, da na to kar pozabite, saj ne boste našli tisto, kar si želite. Danes ni pravi dan za zapravljanje.

DEVICA 24-8/22-9: Poskušali se boste izogniti pogovoru, saj ste se pod vtisom včerajšnjega nespornazuma glede denarja. Povlekli ste napacno karto.

TEHTNICA 23-9/22-10: Po neprespani noči se boste težko odpravili na delo. Mučijo vas misli o romantični zvezi, ki ni takšna kot ste si jo predstavljali in želeli.

ŠKORPIJON 23-10/22-11: Prepričani ste bili, da tokrat vaših načrtov nič ne more skaziti. Pri tem pa ste pregledali že davno obljubljeno obveznost.

STRELEC 23-11/21-12: Zaradi napetosti zadnjih dni si želite današnji dan preživeti v postelji. Vendar tiscanje glave v pesek nikomur ne pomaga.

KOZOROG 22-12/20-1: Zaradi nepremišljenega zapravljanja boste večino današnjega dne posvetili razmišljanju o tem, kako bi se izrekli iz finančnih težav.

VODNAR 21-1/19-2: Ure in minute bodo dolge in želeli si boste le, da vas pustijo pri miru. Pretiravanje v zabavi in hrani ima svojo ceno, zato se danes nikar ne pritožujte.

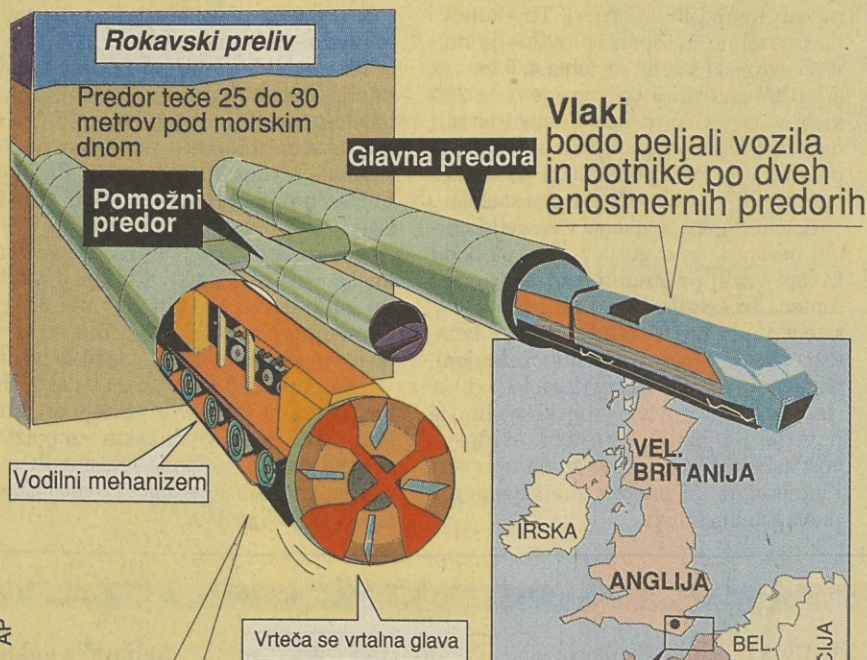

RIBI 20-2/20-3: Zaradi včerajšnjega razpleta dogodkov ste preživeli precej nemirno noč. Slabo razpoloženje se bo nadaljevalo še danes.

FRANCIJA / PREDOR BO ZAČEL URADNO OBRATOVATI PRIHODNJE LETO

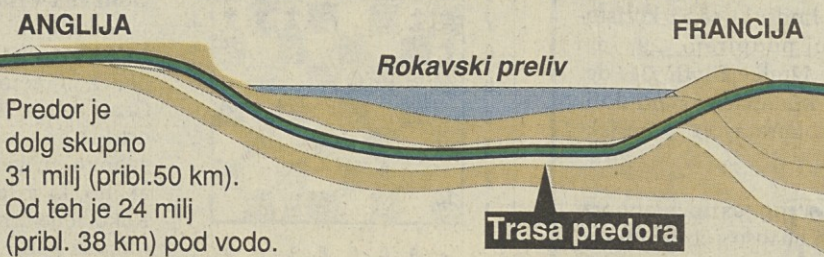
Prva kompozicija peljala pod Rokavskim prelivom

Predor pod Rokavskim prelivom
50 kilometrov dolg predor, ki bo povezoval Anglijo in Francijo, bo spremenil zemljevid Evrope

Vrtalni stroji
Ogromni stroji istočasno kopljejo, odnašajo zemljo in zidajo stene predora. Smer določajo z laserskim žarkom, stroj pa prekriva vsako uro s cementno prevleko približno 7 metrov sten.

Potovanje skozi predor bo trajalo 35 minut. Med potovanjem bodo potniki lahko ostali v avtomobilih ali se bodo sprehajali po vlaku.

PARIZ - Francoski TGV vlak, »train a grande vitesse«, vlak z visoko hitrostjo, je v nedeljo prvič dopotoval skozi rokavski tunel na britanska tla.

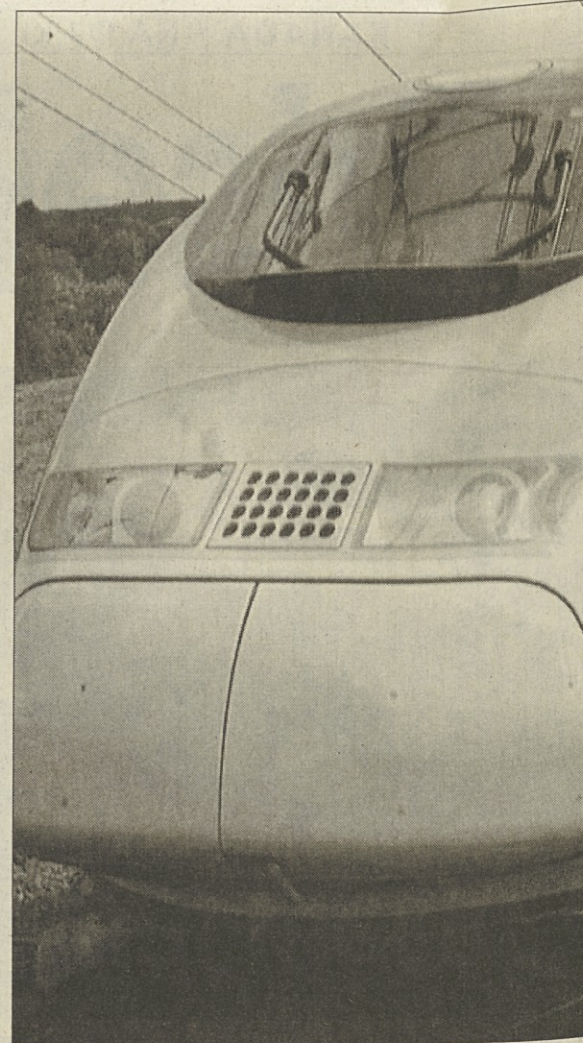
Pri podjetju Eurotunnel, ki upravlja tunel in pri francoskih železnica so izjavili, da je vlak opravil prvo od številnih poskusnih voženj, ki bodo trajale kar štiri mesece, pred odprtjem tunela, predvidenim med decembrom letos in junijem 1994.

TGV je bil prvi potniški vlak, ki je potoval skozi tunel pod Rokavskim prelivom.

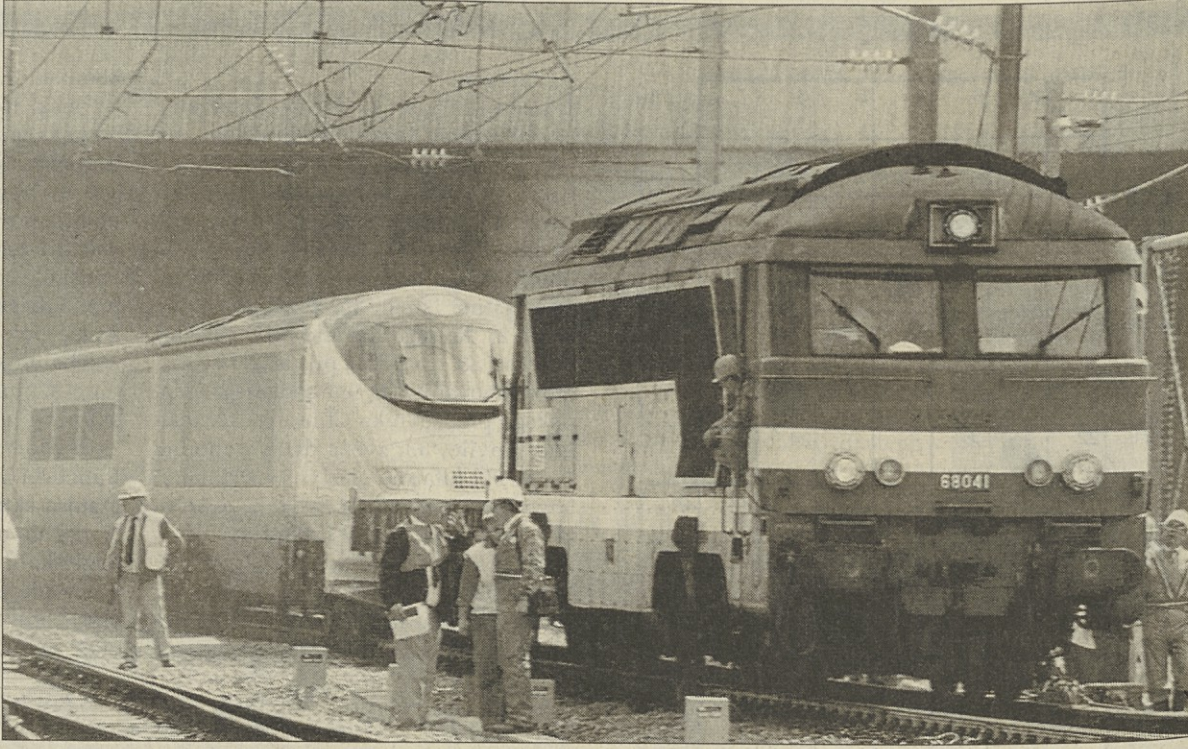
Cepprav doseže hitrost 300 kilometrov na uro, bo skozi tunel peljal s hitrostjo 160 kilometrov na uro. V nedeljo so ga skozi tunel sicer vleкли s polzjo

hitrostjo 30 kilometrov na uro. Iz mesta Coquelles v severni Franciji je v dveh urah opravil pot 37 kilometrov do Folkestonea v južni Angliji. Potovanje bo po odprtju tunela trajalo manj kot 30 minut. Pričakujejo, da bo naslednje leto mogoče potovati iz Londona v Pariz ali Bruselj v približno treh urah.

Prejšnji mesec se je predsednik Mitterrand poslal na račun Angležev, ki jim ni uspelo zgraditi železnice progo za tovrstne vlake, povezano z rokavskim tunnelom, preden bi slednjega uradno odprli. Angleška vlada se je sele pred nedavnim odločila zgraditi omenjeno progo. Dokončali jo bodo komaj v naslednjem stoletju.

Lokomotiva GTV je zelo aerodinamična (Telefoto AP)

Včerajšnja kompozicija je vlekla povsem normalna lokomotiva francoskih železnic s polzjo hitrostjo 30 km na uro (AP)